

A.J. Cronin

GRAN CANARIA

A. J. CRONIN

GRAN CANARIA

În românește de Ludmila Cernașov

**EDITURA MEDICALĂ
BUCUREȘTI — 1974**

Coperta : PETRE GICA

GRAND CANARY

by

A. J. Cronin

© Copyright by A. J. Cronin

Traducerea efectuată după ediția a 23-a a romanului „Grand Canary“ publicat de Victor Gollancz LTD, ianuarie 1967.

Pentru versiunea românească toate drepturile rezervate Editurii medicale.

Se mai simțea încă amețit de băutură atunci cînd ieșind din vagonul de dormit și, împreună cu Ismay, porni de-a lungul peronului înspre biroul de bagaje. Mai simțea încă povara acelei amărăciuni care, asemenea unei substanțe corosive îl rosesese — beat sau treaz — în ultimele trei săptămîni. Peronul se legăna ușor sub pașii lui; semiîntunericul rece al dimineții, care umplea bolțile înalte ale gării, se îngrămădea în jurul lui ca o ceață densă pe mare. Nu vedea nimic. Mergea automat ca un om adormit. La un moment dat se opri.

— Un cufăr de voiaj, îl auzi pe Ismay explicînd, — adus de la trenul cu paturi din Londra. Pe numele Leith.

Funcționarul scoase creionul de după ureche și parcurse lista.

— A fost înregistrat pentru *Aureola*, — răspunse el. Exact. Omul de la agenția Slade a și venit.

Apoi strigă fără să întoarcă capul :

— Slade !

Un om cu fața brăzdată se grăbi spre el. Avea un carnet de chitanțe prins de haina de culoare bej. Salută ducînd degetul la chipul cu insignă aurită.

— Domnul dr. Leith ; da domnule. Lăsați totul în seama mea. Mă veți găsi cu bagajele dumneavoastră pe Cheiul Princess. La orele 10 fix. Să vă dau chitanța.

Mîzgăli ceva pe o foaie albastră, o rupse neglijent și după ce se uită nehotărît de la unul la altul, în cele din urmă o întinse lui Ismay

— Semnați aici, domnule. Nu, aici unde vă arăt, vă rog. — Cu unghia îngăbenită de tutun trase apăsător un semn pe hîrtia boțită. Mai aveți și altceva ?

Ismay elătină din cap și se întoarse nehotărît ca să-i înmîneze lui Leith chitanța. Dar se răzgîndi. Și în timp ce semna cu grijă „H. Leith“, se adresă hamalului :

— Sînt mulți călători ?

— Opt în cursa asta domnule. Toate cabinele sînt ocupate. O afacere bună pentru agenția Slade Brothers — da, foarte bună domnule.

Judecînd după satisfacția acestui umil slujbaş ai fi zis că omul era cel puțin acționarul principal al companiei. Apoi cu un aer de proprietar rosti pompos :

— Se află printre călători și Lady Fielding împreună cu invitații ei.

Leith asculta cu o figură indiferentă, dar își frămînta mîinile nervos în buzunarele trenciului. Un fior îl cuprinse ; trecuse de la baia de aburi din compartimentul de tren pe peron, unde era frig și curent. Nu dormise de loc ; își simțea capul greu ; scrișnetul brusc al unei locomotive care se puse în mișcare îi pricinui un spasm nervos în obrazul stîng.

— Pentru Dumnezeu, Ismay — izbucni el furios, — cît timp o să mai stăm aici ?

Ismay se întoarse imediat către el :

— Am terminat, Harvey, am terminat. — rosti acesta cu vocea lui potolită, liniștitoare.

Harvey pufni supărat :

— Dacă ții neapărat la trîncăneala ta mondenă, să plecăm barem din curentul ăsta blestemat.

— Plecăm îndată, — spuse Ismay repede. — Chiar în clipa asta. — Dădu hamalului un șiling și în timp ce porneau împreună, își scoase ceasul din buzunar. — E ora nouă. Putem lua gustarea la Adelphi.

— N-am nevoie de nici o gustare.

Ismay aruncă o privire fugară spre tovarășul său, cu o umbră de zîmbet.

— Atunci hai să ne așezăm undeva ca să omorîm timpul ce-l mai avem de așteptat.

— Pentru ce să ne așezăm ?

Împăciuitor, Ismay surise din nou. Ieșiră din gară pe Lime Street și acolo, pe trotuar, învăluit în pînza fină a ploii, dinaintea clădirilor înnegrite de funingine și a tramvaielor ce treceau zdrăgănînd alene, înconjurat de viața tulbură a acestui oraș somnolent de provincie, Ismay se opri locului.

— Ei bine, — observă el pe un ton pe care îl dorea cît mai rezonabil — nu cunosc toate posibilitățile orașului Liverpool la ora aceasta. Îmi închipui că nu sînt prea grozave. Afară de asta

mai și plouă. Nu vrei nici să mănânci și nici să stăm undeva. Vaporul pleacă abia la zece treizeci. Atunci poate îmi spui tu ce ai vrea să facem ?

O clipă Leith păru că meditează la această propunere cu un aer de ironie distantă.

— Ce vreau, — repetă el mecanic, ca și cum nu era pe deplin conștient de ceea ce spune. — Vreau să știu ce naiba caut eu aici. — Se opri, apoi ochii îi căzură pe chipul necioplit, permanent plin de bunăvoință al celuiilalt.

— Îmi pare rău, Ismay — spuse rar, umezindu-și buzele — nu sînt cu totul în apele mele... vezi... Nu-și mai putu stăpîni nervii și izbucni : — Pentru numele lui Dumnezeu, nu te mai holba așa la mine. Să mergem la blestematul acela de debarcader dacă trebuie. Oriunde, numai să nu stăm locului.

Porniră mai departe, croindu-și drum pe străzile ude, prin suvoiul dens de slujbași și dactilografe, purtîndu-și pașii obosiți pe lîngă prăvălii, cafenele, birouri ce se deschideau la ora aceea, pe lîngă taxiurile și șoferii care îi invitau fără succes. Alături de statura mică, îndesată a lui Ismay, îmbrăcat cu eleganța oarecum pretențioasă a omului care a reușit în viață, Leith, cu mersul lui repezit oferea un contrast izbitor, aproape dureros. Era înalt, osos, îmbrăcat prost, aproape sărăcăcios, iar slăbiciunea dădea mișcărilor sale o bruschete agresivă. Avea fața foarte palidă, nebărbierită, trăsăturile fine tăiate parcă în piatră. Asprimea imobilă a expresiei de pe fața lui părea mistuită de un foc lăuntric. Era ca un fel de provocare aprinsă zvîrlită vieții — amară, distantă, austeră. Și totuși, ochii săi mari și întunecați îl trădau. Ardea în ei o durere adîncă, străbătută în răstimpuri de o undă fugară de bunăătate și înțelegere. Avea sprîncenele fine și arcuite : sensibilitate și inteligență. Da, sensibilitate, acel sentiment îngrozitor al disperării. Iar acum această minte, limpezită de aerul umed și rece, era chinuită de un singur gînd ce revenea ca o obsesie. De ce mă aflu aici ? Numai din cauza lui Ismay, da, pentru că s-a ținut scai de mine. Eu nu vreau să plec. Nu vreau să plec. Nu vreau... Nu doresc decît să fiu lăsat în pace, să fiu de capul meu, să uit — asta vreau. Și mai ales să fiu singur... Singur ! Dar nu era singur ; și nici nu putea să uite : lucrurile cele mai banale și fără legătură îl duceau inevitabil la trecut făcîndu-l să sufere. Chiar în fața lui două fete, probabil dactilografe, se îndreptau spre birou cu pas vioi, schimbînd confidențe cu voce tare și într-un fel provocător, despre cuceririle

lor din ajun. Chicoteau vesele și frinturi de fraze zburau înapoi spre el ca niște pale de aer stătut, îngreșindu-l.

— Al meu a fost tare drăguț, să știi. Lucrează în branșa textilă, mă rog. Cel puțin așa spunea. Și orchestra cînta „Crede-mă dacă vrei“.

— Al meu avea coșuri, cam prea multe. Dar dacă ai fi văzut ce maniere avea. Mamă Doamne! Și ce spilkuit era.

Pentru Harvey, cufundat într-o introspecție morbidă, fețele acestora, vesele, acoperite cu fard ieftin, mărginirea lor, trupurile moi, debile, înzestrate grotesc cu organe de reproducere reprezentau un fel de coșmar, un simbol caricatural al omenirii. Aceste ființe, și altele asemenea lor ar fi putut să profite de pe urma lui. El le-ar fi salvat — da, acesta era cuvîntul; un cuvînt frumos, strălucitor. Dar ele nu vroiau să profite, nu vroiau să fie salvate, cel puțin deocamdată. Ce caraghios, al naibii de caraghios! Îi venea să rîdă, să se oprească în mijlocul caldarimului umed, să-și lase capul pe spate și să rîdă, să rîdă în hohote.

Deodată Ismay spuse :

— Aproape că am ajuns — și satisfăcut arată fișia de apă a fluviului Mersey care se zărea în depărtare, între două acoperișuri de case ce coborau de-a lungul străzii pietruite pe care apucaseră. Leith, cu capul plecat și umerii aduși, nu răspunse nimic.

Coborîră panta trecînd de-a lungul ferestrelor cu geamuri murdare îndărătul cărora se puteau bănuî otgoane, compasuri și diferite aparate de navigație; lăsară în urmă un labirint de ulicioare murdare din vecinătatea docurilor și după cinci minute ajunseră la Cheiul Princess. Aici îi aștepta omul cu bagajele, care se repezi la ei îndată ce-i văzu, de parcă se cunoșteau de cînd lumea.

— Șalupa e aici — raportă el imediat și încetînd să-și frece mîinile, desemnă cu un aer de stăpîn o mică barcă cu motor care, legănîndu-se ușor pe apă, se lovea de marginile debarcaderului.

— Bagajele dumneavoastră se află la bord. Totul e în regulă, domnule. În perfectă regulă.

— Bine — spuse Ismay și o apucă înainte, călcînd terenul cu pași grijulii.

Se urcară la bord, lăsîndu-l în urmă pe omul cu fața brăzdată și cu chipul vag recunoscător sprijinit de bălustrada debarcaderului și își făcură loc prin grămada de cufere și geamantane

de piele, lăzi și pleduri strinse în curele, ca să treacă dincolo de un grup de oameni care îi urmăreau cu ostilitatea iritată adresată unor străini, după care se opriră, în tăcere, la prora.

Apele galbene și tulburi ale fluviului alunecau domol, înspumate pe alocuri de vârtejuri; în mijlocul fluviului se găseau ancorate din loc în loc vapoare cu flancuri de oțel, încărcate cu mărfuri; mai departe, înfruntînd vîntul, citeva șlepuri se tîrau alene, iar riul își urma drumul său neabătut spre mare, mereu mai departe, în larg.

În liniștea din jur nu se auzea decît clipocitul apei, loviturile îndepărtate ale ciocanelor pneumatice, scîrțîitul stins al lanțurilor unei macarale, pentru ca brusc totul să se trezească la apariția neașteptată și zgomotoasă a unui bac mecanic ce se îndrepta grăbit, ca o rață speriată, înspre malul celălalt. Apoi, parcă în semn de simpatie, șalupa scoase un șuierat de sirenă după care își strinse otgoanele și se depărtă de chei.

Leith fu străbătut iarăși de un fior la senzația că părăsește pămîntul. Umezeala apei îl învălui și se simți cuprins de o stranie neliniște. Privirile ațintite în depărtare erau atrase ca de un magnet de silueta unui vas de vreo trei mii de tone, cu pavilionul albastru înălțat pentru plecare, cu fumul desprins ca un noraș subțire din coșul cafeniței închis, și hublourile închise care luceau metalic în lumina cenușie și rece. Desluși cu greu numele înscrise pe pupă — *Aureola*. Era un vas mic, construit anume pentru transportul mărfurilor, dar altminteri un vapor frumos, cu prora ascuțită, pupa fină și coca alungită și grațioasă.

— Așadar, iată-ți rabla, — murmură Ismay rupînd tăcerea plină de tăcut ce-o păstrase pînă atunci. — *Aureola* — un nume frumos. *Aureola*! Silabisii cuvîntul, gustîndu-i savoarea. — Sună bine, sînt sigur că asta este un semn bun.

Tocmai pentru că simțea și el frumusețea și ritmul acestui nume, Harvey se sili să protesteze, izbucni apoi într-un rîs sarcastic:

— Cît entuziasm, Ismay! Uite ce lumină mistică învăluie prora și se involburează ca un nimb în jurul catargului. Pariez că te aștepți să mă întorc și eu cu un nimb în jurul frunții. Purificat și gata s-o iau de la început.

Se întrerupse părăindu-i parcă rău de cele pronunțate. Era la capătul puterilor, cu nervii întinși la limită; simțea nevoia să bea ceva; da, asta era, trebuia să bea ceva ca să se liniștească.

Își dădea seama de agitația ce-l stăpînea și cu luciditatea omului, de știință îi puse un diagnostic exact. Dar ce mai contau toate acestea acum? Totul se sfîrșise!

Și totuși era ciudată, foarte ciudată această exaltare inexplicabilă ce-și făcea loc în mintea lui tulbure, pe măsură ce barca se apropia de *Aureola*.

Se feri la o parte, fără să se uite la pasagerii care păreau să fie patru la număr și se urcau acum la bord: o femeie mică și grasă, un bărbat mai în vîrstă cu o înfățișare necioplită; un alt bărbat înalt, foarte agitat care sporovăia într-una; și la urmă o femeie tinărară — dar Leith încercă să nu le dea nici o atenție. După ce urcă scara care îl duse pe punte aruncă o privire în jur ca un om care așteaptă ceva, fără să știe ce anume. Totuși nu văzu pe nimeni, în afară de un steward, de care Ismay se apropie imediat. Exaltarea lui se stinse brusc și apatia îl cuprinse din nou. Îi urmă pe Ismay și pe steward pe coridorul care ducea la cele cîteva cabine destinate pasagerilor de pe vapor, se aplecă ușor și păși cu indiferență în cabina sa. Se lăsă să cadă pe o banchetă și începu să cerceteze posomorît celula albă, dată cu email strălucitor, în care urma să stea claustrat următoarele patru săptămîni.

Îl auzi vag, ca de la mari depărtări, pe Ismay vorbind cu stewardul și tot așa i se păru că-i vede ieșind împreună. Nu-i păsa dacă au plecat sau au rămas înăuntru. Nu, asta nu era deloc adevărat; și mai presus de orice — da, mai ales acum — trebuie să recunoască adevărul: era vorba despre serviabilitatea lui Ismay, care venise tocmai de la Londra ca să pună totul la punct; era ceva care depășea cu mult simpla prietenie ce-i legase la spital. Ismay era un om de treabă, poate cam rigid, dar bineînțeles era un lucru pe deplin justificat din partea unui chirurg plin de succese.

Succese! Se cutremură de acest cuvînt și rămase cu privirea pierdută la patul pe care trebuia să-l ocupe, un pat alb ca un lîngoliu și îngust ca un sicriu. Au mai existat cîndva trei sicrie lungi și negre, sicriele a trei oameni, care au fost duse la groapă cu întreaga panoplie sinistră a morții. El nu le-a văzut niciodată, dar așa cum stătea acum, îi răsuna parcă în urechi meleopeea ecteniilor care urca din valuri, surdă și sepulcrală. Își duse mîna ostenită la frunte. N-a auzit nici o ectenie. Niciodată. Nu cumva era nebun ori beat? Strînse din fălci, apoi un zgomot neașteptat

...Acum sa-și vîrtească capul brusc. Era Ismay care revenea singur. După ce închise ușa cabinei, se uită la el cu o privire hotărîită :

— Acum eu te las, Harvey. Șalupa e gata de plecare.

— Ai lipsit mult timp — spuse Harvey încet. — Unde ai fost ?
Urmă o scurtă tăcere.

— Am vorbit cu cineva — cu stewardul, — răspunse Ismay în cele din urmă. — I-am spus... i-am explicat starea în care te găsești.

Harvey îl privi fix.

— Ai să încerci, Harvey — continuă Ismay grăbit, — Mi-ai făgăduit doar că ai să încerci.

— Să încerc, ce anume ? Ți-am spus că nu mai încerc nimic. Las altora plăcerea de a încerca. Eu unul am terminat.

— Ascultă, Harvey, nimeni nu se gîndește... De cîte ori să-ți mai repet — orice om normal știe...

— Ce știi ei toți ? — strigă Harvey cu amărăciune. Nimic. Toată adunătura aceea de dobitoci. — Obrazul îi fu din nou cuprins de un spasm dureros și chinuitor ; continuă apoi cu o furie sălbatică : — „luați din apa asta colorată de trei ori pe zi, apoi veniți la mine marșea viitoare. Da, stimată doamnă, două guinee, vă rog“. Niște porci cu toții, niște porci ignoranți, lacomi și încrezuți.

— Stai puțin...

— Se bălăcesc mereu în aceeași mocirlă. Răscolesc cu ritul în gunoiul ignoranței. Ani și ani de-a rîndul fac același și același lucru. Rămîn orbi în fața adevărului. Orbi pentru vecie.

Glasul lui Ismay deveni stăruitor :

— Dar mai dă-o încolo, omule, fii rezonabil. Este vorba de tine... de viitorul tău. La asta trebuie să te gîndești.

— Viitorul meu ?

— Un viitor strălucit.

— Cine spune asta ?

— O spun eu. Și o știi și tu. Pentru Dumnezeu, Harvey, nu distruge totul.

— E ca și distrus. Făcut țandări. Iar țandările îmi aparțin mie și fac cu ele ce cred eu de cuviință.

— Dar nu te gîndești la omenire ? — strigă Ismay. — N-ai decît să fii ironic dacă vrei. Admit și asta. Dar sînt convins că ai să realizezi lucruri mari. O simt. Ai scînteia geniului în tine... Ei da, așa cum o avea Pasteur. Sînt absolut convins. Nu te lăsa copleșit de deznădejde. Ar fi prea groaznic.

Abia stăpînindu-și emoția se aplecă înainte și repetă, aproape implorîndu-l :

— Nu te gîndești la omenire ?

— Omenirea ! — Harvey rîse batjocuritor. — Urăsc pe toți fiii de cătea pe care i-a durut burta vreodată.

Se lăsă o tăcere tulburată doar de zgomotul surd al pașilor pe puntea superioară ; apoi deodată Ismay își dădu seama cu un fel de jenă de emoția care îl copleșise. Căută să-și vină în fire și să-și alunge îngrijorarea de pe față.

— Atunci nu am nimic de adăugat — declară pe tonul lui obișnuit. — Acum trebuie să plec. Dar te cunosc prea bine ca să nu fiu neliniștit. Tot ce-ți trebuie acum este acest spațiu nemărginit. Patru săptămîni nu e prea mult, dar e suficient. Mi-am recăpătat încrederea. Vezi, am impresia că te cunosc mai bine decît te cunoști tu însuși.

— Mă cunoști tu, cum să nu ? — rînji Harvey. — O Doamne ! După o nouă tăcere Ismay întinse mîna :

— La revedere.

— La revedere — spuse Harvey scurt ; ezită o clipă apoi adăugă încet, cu fața întoarsă și cu un fel de vagă remușcare : — Îți mulțumesc.

— Să te întorci sănătos... și gata s-o iei iarăși de la început. — Ismay îi zîmbi încurajator ; apoi ușa se închise în urma lui și pașii se stinseră pe coridor.

Înapoi... gata s-o ia iarăși de la început ? Ședea acolo singur, așa cum îl lăsase Ismay, stăpînit tot mai mult de convingerea că n-o va mai lua niciodată de la început. Dar ce importanță mai avea asta ? Totul a trecut, s-a terminat definitiv ; iar pînă una-alta simțea nevoia să bea ceva ; această nevoie era atît de puternică încît numai la gîndul acesta îi lăsa gura apă. Era uimitor cît de mult l-a ajutat alcoolul. În definitiv era un drog despre care gîndea în felul acesta — un medicament util pe care-l aplicase deliberat la propria sa condiție pentru a-și atenua suferința sufletească și zbuciumul minții sale chinuite. Judeca lucrurile la rece. El nu era ceea ce se cheamă un bețiv, ci un om de știință care nu se lasă influențat de vreun banal cod moral și care nu recunoaște altă virtute decît adevărul — acel adevăr pe care îl cautase întotdeauna — inaccesibil pentru imbecili, adevărul absolut și unic, care implică libertatea de a-ți făuri destinul potrivit

voinței tale. Acest gând lucid îi aducea o consolare oarecum amară.

Stătea nemișcat, ținând după băutură, simțind cum tremurul ușor al degetelor urcă de-a lungul brațelor cuprinse de un spasm nervos. Dar, în chip straniu, cu o încăpăținare îndârjită întârzia momentul de a-și satisface dorința. Va bea după ce vaporul se va pune în mișcare, nu înainte. Și continuă să aștepte ca vasul să pornească.

Capitolul II

Dar vasul părea că așteaptă ceva. Toate bocaporturile aflate în partea de mijloc fuseseră închise, acoperite cu o prelată și pregătite pentru ieșirea în larg. Dincolo, lângă sirenă, doi marinari în tricouri albastre așteptau în alertă, învăluți într-un nor de aburi ce se ridică fluierînd. La proră, șeful de echipaj învîrtea fluierul între degete, iar la capătul culoarului Hamble, comisarul de bord, se frămînta nerăbdător, scuturînd praful de pe reverele redingotei sale, netezindu-și mustața mică, trăgînd de cravata subțire neagră.

Șalupa plecase de mult. Pe covertă stătea bine înfipt în picioare un om scurt și îndesat, îmbrăcat în uniformă, care scruta cu privirea cheiul îndepărtat. În cele din urmă, fără să miște capul, acesta dădu ordinul de plecare. Îndată sirena se porni să urle — un vaier lung și jalnic ce se repeta la infinit. În aceeași clipă o formă mișcătoare se desprinsese de pe fundalul întunecat al docurilor și se îndreptă spre vapor. Era o barcă deschisă, cu motor, care îmboldită de mugetul alarmant al sirenei venea grăbită, desenînd în urmă dire rotunde la fiecare schimbare de viteză. După trei minute se opri lângă vas.

În afară de bagajele numeroase și de pilot — vizibil jenat că a contribuit fără voia lui la întîrzierea vasului — în barcă se mai aflau trei călători. Aceștia urcară imediat la bord.

Primul apăru Daines-Dibdin, un domn bătrîn, înalt și uscățiv, cu monoclu. Avea fața roșcovană și zbîrcită, dar arăta într-un fel al său propriu foarte îngrijit și distins. Se vedea chiar de la prima aruncătură de ochi că este de o corectitudine ireproșabilă, emanînd un fel de siguranță și de stupiditate invariabile care-i permiteau într-o zi să se simtă ca la el acasă pe Bond Street, iar a doua zi, proaspăt ras și cu aceeași mulțumire de sine — în mijlocul pustiului Sahara.

Ajunse pe covertă respirînd din greu și se întoarse ca să-l ajute pe ceilalți — o femeie și o fată — care o porniră imediat pe culoar. În momentul acela Harvey, iritat de întîrzierea vaporului, deschise tocmai ușa cabinei sale. Privirea lui mirată rămase suspendată asupra scenei ce se desfășura în fața lui: primirea

solemnă, solicitându-l pe Hamble, atenția cu care erau minuite bagajele, forțata grăbită a stewardesei, agitația neobișnuită din jur. Cu o detașare rece el înregistrează aceste semne care dovedeau importanța socială a noilor veniți, iar o clipă mai târziu, când cele două femei traversară puntea, le examină cu răceală.

Cea mai în vîrstă era înaltă, bine făcută și elegantă, cu un aer visător și o comportare plină de atîta siguranță de sine încît îi trezea fără să vrei un fel de antipatie. Poate că această manieră de a fi a Elisei Baynham a fost aceea care a provocat antipatia celor doi soți ai ei, determinîndu-i să intenteze acțiune de divorț. Dar se prea poate să nu fi fost așa. Un lucru era sigur, la treizeci și doi de ani arăta splendid. Dar era o splendoare lipsită de orice căldură. Numai a zecea parte a preocupărilor sale priveau lucrurile înconjurătoare — o treabă atît de obositoare! — restul fiind concentrat exclusiv asupra propriei sale persoane. Dacă chipul ei nu arăta nici un fel de însuflețire, aceasta provenea din faptul că, după părerea ei, situația prezentă nu merita nici un fel de atenție. Și totuși expresia ei era impresionantă — într-un fel chiar provocatoare, iar acum că trăsăturile îi erau în repaus, îi făcea impresia unei femei arogante, aproape nesuferite. Era frumoasă în felul ei: avea un ten strălucitor, ochi minunați, o gură mare, dinți puternici și albi.

Alături de ea, fata părea ciudat de tînără; de fapt aceasta era trăsătura dominantă care impresiona în primul rînd la Mary Fielding; deși avea douăzeci și cinci de ani, uneori nu părea să aibă mai mult de cincisprezece. Era de statură mijlocie, cu trupul zvelt, aerian și oasele mici. Mîinile și picioarele îi erau mici, fața inteligentă, plină de însuflețire. Părul de un castaniu închis era tuns scurt descoperind o frunte înaltă; avea dinții mărunți și frumoși, iar în ochii ei albaștri, adînci, cu irisul înconjurat de un cerc mai închis, lumina alterna cu umbrele. Cu toate că uneori ochii aceștia puteau să oglindească o stranie tristețe, acum jucau șăgalnici, animați de o veselie neașteptată. Era îmbrăcată fără prea multă grijă cu un costum de tweed maron care atîrna pe ea în dezordine.

Grupul se apropia. Prudent, Harvey își întoarse privirea ca să nu fie nevoit să se uite la ei cînd vor trece prin fața lui. În clipa aceea Mary Fielding îl zări. Scăpă un suspin ușor; tot sîngele îi fugi din obraz și în ochii ei larg deschiși trecu un fulger de bucurie și de spaimă totodată. Ezită, se opri un moment. Și atunci cînd Harvey își înălță capul, ochii lor se întîlniră.

N-o cunoștea, n-o văzuse niciodată înainte. Incremeni privind-o în neștire.

Ea își plecă ochii. Din nou se simți speriată în sinea ei, îngrozitor de speriată și totuși bucuroasă. Chipul ei continua să rămână palid în timp ce mergea în urma Elissei pe coridor. Harvey le urmări cu coada ochiului și le văzu intrând în cabinele lor, care, constată el cu o indiferență rece, erau vecine cu a sa.

O dată ușile închise Harvey alungă toate acestea din minte. Se întoarse obosit și se rezemă de un stîlp. Un clopot răsună pe punte de mai multe ori. Din adîncul vasului se stîrni un dădăit surd, ca și cum mașinile s-ar fi trezit la viață. Simți cum vasul se urnește încet și, ca un om eliberat printr-un anumit semnal, făcu brusc cale întoarsă și intră în cabină.

Capitolul III

Ajuns aici se lăsă să cadă pe bancașetă, după care apăsă pe butonul soneriei. Așteptă ; apoi, prins subit de nerăbdare sună iar, îndelung. Aproape în aceeași clipă intră stewardul tulburat și cerându-și scuze, cu fața nădușită din cauza alergăturii. Era un om mic și gras, cu o chelie în creștetul capului, cu ochi căprui și bulbucăți gata să iasă din orbite, cu o față rotundă care se revărsa peste gulerul hainei sale albe și scurte de dril.

— Cum te numești ? — întrebă Leith răstit.

— Trout, domnule.

— Mi se pare că cugeți de două ori, Trout, înainte de a răspunde la chemarea soneriei.

— Îmi pare foarte rău, domnule. Am fost extrem de ocupat cu bagajele. Știți, domnule, Lady Fielding a sosit chiar acum pe bord și a trebuit să-i dau zor. Sir Michael Fielding — soțul dînșii — este un om cu greutate la Slade Brothers. Are interese mari în Companie.

— Fielding ? — spuse Harvey. — Te referi probabil la individul cu monoclu ?

Trout își privi ghetele cu un aer de dezaprobare, își frecă palmele umede de tighelele lucioase ale pantalonilor săi din serj albastru.

— Sir Michael nu călătorește cu noi, domnule. Poate că vă referiți la domnul Daines-Dibdin, nu vă fie cu supărare. Un domn mai bătrân, dar foarte distins, ca să zic așa. S-a îmbarcat împreună cu excelența sa, Lady Fielding și cu doamna Baynham.

Harvey se uită întunecat la capul chel al stewardului.

— Nu mă interesează titlurile de noblețe, Trout, și nici influența de care se bucură cutare sau cutare pe lângă Companie. Ceea ce mă interesează acum este că mi-e al naibii de sete. Așa că adu-mi o sticlă de whisky, și vezi, mișcă-te mai repede.

Urmă o tăcere în timpul căreia ochii stewardului rămăseseră pironiți asupra ghetelor sale.

— Da, domnule — rosti într-un târziu eu-jumătate de gură ca și cum își trăgea cuvintele chiar din ghetele la care se uita. Apoi se întoarse și ieși.

Ironia dispăru de pe fața lui Harvey și îndreptându-și cu efort spinarea privi țintă la ferăstruica pătrată din peretele cabinei. De ce îl bruscaser pe steward ? N-avea obiceiul să procedeze astfel. O tristețe sumbră îi împăienjenii ochii în timp ce se uita la conturul estompat al țărmlui ce aluneca dinaintea ochilor ca un văl cenușiu desfășurându-se încet sub privirile sale. La fel se scurgea și viața, îndepărtată, goală, fără sens.

Se mișcă enervat scrișnind din dinți. De ce nu mai venea omul acela ? Nu avea de gând să vină o dată ? Așteptă cu nervii încordați, apoi, parcă împins de un arc, sări în picioare și se repezi afară din cabină. Puntea, măturată de vîntul rece al estuarului, și pe care o traversa în căutarea barului era pustie. Coborî și intră în restaurant. Era o sală mică dar foarte luminoasă și curată, cu pereții lambrisați în alb, cu dușumeaua acoperită de un covor turcesc, o masă lungă și fixă de mahon lustruit pe care se afla, ca o pată vie de culoare, o gâștră cu o floare de mușcată. Într-un colț al sălii, cu picioarele ridicate pe pernele banchetei, ședea un om voinic de vreo șaiszeci de ani, cu capul mare și părul cărunt tuns scurt, cu o gambetă așezată pe o ureche care-i dădea un aer șăgalnic și înțelept totodată. Era urît, cu sprîncenele lui zbîrlite și cărunte, cu una din urechi stîrșită probabil în urma unui accident, dar fața lui tăbăcită și brăzdată de cicatrice arăta o nepăsătoare cordialitate. Purta un costum albastru lucios de alpaca, prea strîmt pentru el și cam uzat. Pantaloni cam prea scurți se mulau strîns pe gamba groasă, dîndu-i un aer aventuros și cutezător ; acul ce-l prindea cravata avea o perlă falsă în vîrf, iar cămașa, atît cît se vedea, părea curată. Ședea tolănit ținînd în mîinile butucănoase și mari o carte cu scoarțele învelite în hîrtie. Cînd îl zări pe Harvey intrînd coborî cartea din fața ochilor și mișcînd din buze, se uită pe de-asupra ochelarilor cu rame de metal așezați pe nasul lui gros și rosti afabil cu un pronunțat accent irlandez :

— Vă doresc bună dimineața !

— Bună — Harvey se lăsă pe un scaun, sună și începu să bată nervos darabana cu degetele pe genunchi. Stewardul de serviciu se prezentă imediat.

— Steward — zise Harvey cu voce stăpînită — am comandat să mi se aducă în cabină niște whisky — la numărul 7. Vrei să-l trimiți acolo ? Pînă atunci dă-mi un brandy cu sifon.

În aceeași clipă fața stewardului căpătă o expresie de jenă pe care încerca zadarnic s-o ascundă.

— Sînteți dr. Leith, domnule ? — zise cu sfială — de la nr. 7 ?

— Exact.

— Îmi pare rău, domnule. Dar barul este închis.

— Cum așa ?

Stewardul se aplecă spre el și căutînd vizibil să-l menajeze îi suflă stingherit :

— Închis pentru dumneavoastră, domnule. Din ordinul căpitanului, pe care mi l-a transmis domnul Hamble, comisarul de bord.

Degetele lui Harvey încetară să mai ciocănească genunchii ; încremeni uluit în fața răspunsului neașteptat. Apoi buzele i se strînsură într-o linie subțire.

— Așa, va să zică — murmură ca pentru sine. — Deci așa stau lucrurile.

Simți nelămurit că cei doi se uită la el ; apoi văzu ca prin ceață cum stewardul se strecura afară din salon, dar nu schiță nici un gest. Ismay a făcut-o, fără îndoială — Ismay care se lăuda veșnic cu prietenia, cu influența, cu priceperea lui de a le aranja pe toate ; el a stat de vorbă cu căpitanul — ah, îți vine să înnebunești...

Deodată, omul care stătea în colțul sălii începu să-i vorbească :

— Poate nu știți încă — și fața i se luminează brusc de un zîmbet prietenos — dar unii dintre căpitani ai ăștia sînt cam zurlii, zurlii sadea, crede-mă. În tot cazul, dacă eram în locul dumitale nu-mi ieșeam din pepeni pentru atîta lucru. — Se opri, dar cum Harvey nu dădea semne că l-ar fi auzit, continuă pe același ton sfătos :

— Te-am văzut în șalupă cînd veneai încoace. Mă cheamă Corcoran. Jimmy Corcoran. Un nume destul de cunoscut pe aceste meleaguri.

Se opri din nou cu un aer naiv și întinse urechea sănătoasă așteptînd parcă confirmarea faimei sale, apoi adăugă :

— Am fost campion al Nordului la categoria grea în '88, singurul care i-a venit de hac nebunului de Joe Crotty. Aș fi putut

să ajung campion mondial dacă nu-mi rupeam piciorul. Pe onoarea mea, sînt mulți care-l cunosc pe Jimmy Corcoran și știu totul despre el. Filozof, croitor, soldat, marinar, niciodată bogătaș, dar nici pungaș, asta-i Jimmy C., totdeauna în formă oriunde s-ar afla. Și totdeauna zbătîndu-se în încurcătură, ca cucoana aia de la Drury Lane. Așa zicea maică-mea, Dumnezeu s-o ierte, cea mai grozavă femeie din Tralee și din tot Regatul Kerry.

Oftă înduioșat, scoase o tabacheră de metal din buzunarul vestei, o bătu ușor din obișnuință și luă o priză zdravănă. Apoi întinse cartea spre Harvey și-l întrebă cu simplitate :

— L-ai citit vreodată pe Platon ? ăsta a fost un tip care știa ce și cum. M-a făcut să mă gîndesc uneori la niște lucruri care de care mai ciudate. Un tip măreț, Platon ăsta. Ar trebui să-l citești, tinere, dacă ai ceva timp liber.

Harvey nu răspunse. Aproape că nici nu-și dădea seama că cineva i se adresa lui. Cu o expresie rigidă se ridică în picioare, se întoarse și ieși din salon. Urcă treptele și se îndreptă spre puntea de comandă. Ajunse la cabina ofițerului de cart, alături de care se afla biroul căpitanului. Prin ușa deschisă îl zări pe căpitan scriind la o masă acoperită cu postav. Își îndreptă umerii, ciocăni în ușa dată înlături și intră în cabină.

Căpitanul Renton ridică ochii și-l privi sever. Era un om mic și țănoș, cu ochii reci și bărbia energică ; părul său blond, tuns scurt și încărunțit pe alocuri părea pătat ; jacheta scurtă și strîmță îl făcea să pară mai înalt decît era în realitate ; avea un fel de a fi, vioi, intransigent și direct. Pe peretele lambrizat din fața lui se afla un portret în creion al amiralului Nelson, cu care, după spusele unora avea asemănare și a cărui memorie o venera fără rezerve.

— Dumneavoastră, ce doriți ? — exclamă el, după care adăugă : — Vă dați seama, sper, că sînt ocupat ?

— Mă numesc Leith — spuse Harvey cu un ton glacial. Am venit să vă întreb ceva.

— Va trebui să mă întrebați mai tîrziu, doctor Leith, cam peste o oră. Pilotul se mai află încă pe punte. Sînt întotdeauna foarte ocupat după ridicarea ancorei.

Obrajii pămîntii ai lui Harvey se colorară ușor, dar nu făcu nici o mișcare să plece.

— Ați dat ordin stewardului...

— Pe vasul acesta eu dau ordinele pe care le cred de cuviință, doctor Leith.

Cei doi se priviră intens cîteva clipe. În ochii lui Harvey plutea o undă de deznădejde.

— Aş vrea să vă atrag atenţia, — rosti el cu greutate — că este împotriva oricărei raţiuni de a-mi interzice ceva la indicaţia unei terţe persoane. Ştiţi foarte bine la ce mă refer.

— Fără îndoială, doctor Leith — răspunse Renton aspru. — Dar eu sînt cel care dispune aici. Aşadar am vorbit cu prietenul dumneavoastră, domnul Ismay. Cazurile disperate au nevoie de remedii disperate. Nu veţi căpăta nici o picătură de alcool atîta timp cît vă aflaţi pe vasul meu. Aşa că trebuie să vă împăcaţi cu gîndul acesta. Îndrăznesc să afirm că îmi veţi mulţumi la înapoiere.

Orice urmă de roşeaţă dispăru de pe faţa lui Harvey.

— Înţeleg, strigă el cu buzele tremurînd de amărăciune. — V-aţi pus în gînd să mă salvaţi cu orice preţ. Ca să mă întorc înconjurat de nimbul virtuţii. Împotriva voinţei mele ! Doamne, Dumnezeu ! E atît de caraghios, încît nici nu găsesc cuvînt. Trăiască omenirea ! Fiţi buni şi blînzi, iubiţi-vă unii pe alţii. Ei m-au băgat în blestemata asta de groapă şi tot ei vor să mă scoată din ea.

Căpitanul îşi îndreptă privirea spre portretul de pe peretele din faţa lui, apoi o întoarse din nou spre Leith. Vorbi lovind uşor cu tocul de birou :

— Aţi avut o pasă proastă. Îmi dau seama de asta, — vocea îi deveni mai blîndă. — Da, o pasă proastă. Aş vrea să vă spun că aveţi toată simpatia mea.

— N-am ce face cu simpatia dumneavoastră — ripostă Harvey îndîrjit, apoi tăcu. Chipul lui răvăşit fu cuprins mai întîi de un tremur nervos, după care încremeni brusc. Se întoarse fără un cuvînt şi ieşi repede prin uşa deschisă. Se simţea bolnav ; tîmplele îi zvicneau dureros ; ochii obosiţi îl usturau de lumina zilei ; fu copleşit de un val de slăbiciune. Chinuit de greaţă intră în cabina lui. Rămase un timp în picioare, ţeapăn şi înconcordat, apăsător de un sentiment de zădărnici şi de neputinţă. Apoi cu un geamăt înăbuşit, ca un scîncet de durere, se prăbuşi pe cuşetă.

Capitolul IV

În mijlocul spațiului strîmt din cabina vecină un bărbat și o femeie stăteau cufundați în rugăciune, cu minile împreunate și fețele îndreptate în sus, uniți în fervoarea comuniunii lor spirituale.

Bărbatul, de vreo treizeci de ani, înalt și drept, cu o înfățișare impunătoare, purta un costum elegant de culoare gri cu umerii largi. Era brunet, cu bărbia bine conturată, frumos, cu buzele pline, ochii umezi și nările fremătătoare. Mîinile lui albe și fine se mișcau din cînd în cînd, sensibile la exaltarea de care era cuprins. Rostea rugăciunea cu voce tare, sonoră, cu un ușor accent american care nu era lipsit de un farmec aparte.

— Trimite, Doamne, harul și binecuvîntarea Ta asupra misiunii noastre — rosti el grav. — Lasă lumina Ta să pogoare asupra acestor insule cufundate în beznă, unde multe suflete sînt pradă pierzaniei, rătăcind în hățișurile ignoranței, departe de adevărul Congregației Zilei a Șaptea. Îngăduie-ne Doamne, robilor Tăi Robert și Susan Tranter, să fim uneltele iertării Tale. Fii cu noi, Mîntuitorule, Dăruiește robului Tău Robert o mai bună cunoaștere a limbii acelor locuri. Dă-i, ca și pînă acum, roabei Tale Susan putere și neprihănire. Fii cu noi, Mîntuitorule, rugămu-ne Ție. Dă-ne, Doamne tăria să rezistăm la boală, ispită și la batjocura necredincioșilor. Fă-ne, Doamne, să urmăm calea milosteniei și să năzuim la darurile cele spirituale, dar mai presus de toate, nu ne lăsa să uităm nici o clipă că toate sînt cu putință în numele Tău, care ne dai harul și tăria.

Cînd bărbatul sfîrși rugăciunea, femeia spuse tare: „Amin“, apoi adăugă cu o ardoare ce dădea cuvintelor parcă mai multă greutate:

— Și încă te mai rog, o Doamne, ca fratele meu să-și afle vindecarea trupului, pentru numele Mîntuitorului nostru Iisus Cristos, Amin.

Nu era atît de înaltă ca fratele ei și nici atît de frumoasă. Avea trupul cam prea voinic, aproape disproportionat, mîinile mari, soldurile pline, nasul gros și repezit în sus, tenul curat și proaspăt; dar chipul ei, deși cam mare, păstra o anume can-

doare. Firea ei sinceră se oglindea poate cel mai bine în ochii ei câprui, nu prea mari dar foarte luminoși, plini de devotament pentru Domnul Dumnezeu ei și pentru Robbie.

Se lăsă un moment de tăcere, după care cu un oftat de ușurare, se priviră zîbind, ca doi oameni pe care îi leagă o dragoste adîncă.

— Cred că am să mă apuc acum de despachetat, Robbie — spuse ea în cele din urmă. — Mai bine s-o fac acum pînă nu începe vasul să se legene iar.

Nu suporta prea bine călătoria pe mare; în urmă cu două săptămîni, în timp ce traversau Atlanticul bîntuit de furtună, fusese într-o stare jalnică din pricina răului de mare. Și acum încă își mai scutura capul, cu o groază comică, ori de cîte ori își aducea aminte.

— De astă dată, fetișo dragă, n-o să mai ai nevoie de lavabou. Nici măcar o dată. Crede-mă, cu ajutorul lui Dumnezeu, o să fie o mare calmă precum Galileea după furtună. Și apoi nici drumul n-o să mai dureze atît. Îmi închipui că o să facem vreo șapte zile pînă la Las Palmas — unde avem escală de o zi. Apoi încă una pînă la Orotava, și să zicem încă una pînă la Santa Cruz. Și gata! Asta-i o nimica toată pentru un organism călit, ca al tău, Sue. — Se așeză pe banchetă și fără să încrucișeze picioarele își puse mîinile pe genunchi și se uită cu afecțiune la sora lui în timp ce aceasta trase cufărul și începu să-i desfacă curelele. — Vezi tu, surioară — continuă el gînditor — presimt că vom da acolo la Santa Cruz de un filon bogat pentru misiunea noastră. S-au copt strugurii în vie, după cum a spus chiar reverendul Hiram McAttee; mi-a scris o adevărată epistolă. Este un om cumsecade de bună seamă și pun mare preț pe binecuvîntarea și încurajarea lui frățească. Nu încape îndoială că sosim acolo tocmai la vreme. Revoluția a săvîrșit mari schimbări. În Spania — țara-mamă, ca să zicem așa, a acestor insule — vechea orînduire se clatină gata să se prăbușească. Așa cum i-am scris și reverendului Hiram, este tocmai momentul cel mai potrivit pentru a sădi cuvîntul Domnului în pămîntul acesta înțelenit.

Susan nu-l asculta cu toată atenția, deoarece cunoștea frazele pe care le folosea fratele ei și cînd acesta se opri ca să respire ea îl privi cu zîmbetul ei plin de înțelegere.

— Sint bucuroasă să pot lucra cu tine oriunde, Robbie. Și pentru mine este mare lucru să știu că aerul Sudului o să te întremeze. Sper că n-ai uitat să-ți ieși doctoria azi dimineață?

Fratele ei dădu din cap condescendent.

— Desigur, o să avem de înfruntat multe prejudecăți. Afară de asta, mai este și dificultatea limbii. Dar le vom răzbi noi pe toate, Sue. Am făcut-o altă dată și o vom face din nou. Bănuiesc că Santa Cruz nu se deosebește prea mult de Okeville. În orice caz, ceea ce contează oriunde este personalitatea omului. Iată un lucru cu adevărat important. Și așa zice că contează de două ori mai mult într-o cauză ca a noastră, căreia i-am închinat întreaga viață, dragă Sue: răspindirea în lume a cuvîntului lui Dumnezeu.

Ochii îi străluceau, făcea gesturi largi cu mâinile, iar dincolo de exprimarea lui pompoasă ardea jarul unei credințe adevărate. Ochii lui strălucitori se înflăcărară și mai mult, căci el, Robert Tranter, servitorul curajos al Mîntuitorului său, misionar al Congregației Zilei a Șaptea din Connecticut, se și vedea semănînd cuvîntul Domnului în Santa Cruz, salvînd sufletele prețioase ale unei populații spaniole cufundate în noaptea păcatului.

— Am avut parte de la început de bunăvoință, Sue — continuă el după un scurt răgaz. — E un semn bun. Căpitanul n-a avut nimic împotrivă ca armoniul să stea în salon. I-am vorbit simplu, ca de la om la om. „Vom plăti pentru transportul lui, domnule căpitan — i-am spus direct. — Noi nu sîntem niște milogi. Dar n-aș vrea ca armoniul surorii mele să sufere vreo stricăciune în cală. Este fragil și mic. Și între noi fie vorba, îl prețuiesc mai mult decît pe un Stradivarius autentic“.

— Poate că ar trebui să facem slujbă duminica, Robbie — sugeră Susan. — Salonul ar fi un loc foarte potrivit pentru asta.

— S-ar putea, s-ar putea. Oricum lucrurile par să meargă bine, — aruncă o privire împrejurul cabinei. — Îmi pare rău, Sue că n-ai o cabină numai pentru tine. Este destul de neplăcut să fii obligată s-o împarți cu o persoană complet străină.

— Nu face nimic, Robbie. Principalul este că tu te-ai instalat bine.

— N-ai văzut-o încă pe tovarășa ta, surioară? Este o oarecare doamnă Hemmingway, parcă așa mi-au spus? E englezoaică. Se întoarce la Santa Cruz, unde trăiește de mai mulți ani. Dacă e creștină, poate să ne fie de folos.

Nici nu sîrși bine de vorbit, că ușa cabinei se deschise brusc și fără să bată ca să se anunțe, o femeie mică și grasă cu fața roșie năvăli înăuntru, odată cu un suflu de aer rece de pe punte.

— Uff, ce frigoriță! — gemu ea. Mi s-a făcut pielea găină. — Își aranjă poalele rochiei fără să-i pese de ceilalți. — Santa Maria, este mult prea *mucho* — mi s-a urcat tot sîngele la cap. — Și lovindu-se ușor peste sînul stîng ca pentru a-și încuraja inima să pompeze sîngele din nou, încercă să-și recapete respirația.

Elisa Hemmingway era o femeie grasă, atît de grasă încît făcea impresia că lățimea ei întrece înălțimea; și într-adevăr, p'eptul ei bogat și proeminent părea că reduce atît de mult spațiul și așa strîmt al cabinei, încît Robert crezu de cuviință să se retragă prudent înspre peretele din fund. Avea un chip viclean, neatrăgător, ochii lucitori ca două mărgelile negre, obrajii bucălați și licioși, fruntea teșită, ca de broască. Toate acestea îi dădeau o expresie care era un amestec ciudat de îndrăzneală, veselie și malițiozitate. Avea părul negru, gras, foarte bogat. Deasupra buzei superioare cîteva tulleie țepoase și obraznice îi subliniau aerul de ironie sfidătoare. Purta o rochie de culoare vînată țipătoare și o geantă neagră atîrnată de gît, care se bălăbănea peste pieptul ei ca o gușă de pelican.

Tranter o fixă cu o totală neîncredere.

— N-ați vrea să luați loc, doamnă? — spuse el în cele din urmă indicîndu-i bancheta cu un aer de indoială.

Femeia își scutură capul cu violență încît i se auzi clinchetul cerceilor, își dădu drumul la corset cu o smucitură, apoi cu o mișcare impulsivă făcu un pas înainte și se întinse comod pe cușeta de jos.

— *Carajo cono*, așa mai merge — declară ea, amestecînd în dialectul ei natal cuvinte spaniole. — Urcai scara prea repede, asta e. Stătui la taclale la un păhărel cu ospătara, vreau să spun cu stewardesa.

În cabină se lăsă o liniște de gheață. În cele din urmă cu o politețe stîngace Robert i se adresă:

— Am sperat, doamnă, că sora mea Susan va ocupa cușeta de jos. Știți, ea nu prea suportă bine călătoria pe mare, iar sus tangajul se simte mai tare.

Mama Hemingway ridică sprîncenele și rînji ca un dihor:

— Cine caută — găsește — răspunse ea ironic — cine pierde — restul îl știi și dumneata, domnule. Aci sînt, aci rămîn.

De ce n-ați ocupat patul înainte de a veni eu? Tot respectul pentru dorința dumată. Tot respectul pentru simțămîntul dumată de frate. Mi se rupe inima pentru Susan. Dar înainte de orice trebuie respectată vîrsta. Așa că locul lui Susan e sus, iar al meu e jos, că-s mai în vîrstă. Carajo Cono, Jesu-Maria, mă rog și sper numai să nu verse peste mine.

Urmă din nou o tăcere grea care se prefăcu de-a dreptul în groază cînd Mama Hemmingway își strecură mîna groasă și plină de inele în geanta deschisă, scose de acolo o țigară de foi subțire, frecă un chibrit de marginea cușetei și o aprinse cu un gest leneș.

— Carajo — continuă ea calmă, ținîndu-și buzele ca să dea drumul unei șuvițe subțiri de fum, — nici nu știi ce bine-mi pare că sînt iar pe saramura asta și mă întorc acasă. Da, domnule, abia aștept să revăd aceste insule. E caraghios, nu? Sînt unele zile în Santa cînd mi-e *mucho* dor de Wapping și aș da cincizeci de peseta ca să respir o clipă aerul unui bar din Londra pe o noapte cețoasă. De, slăbiciune omenească — o, casă, dulce casă, vezi bine — cum cîntă Melba la fonograf de plînge toată lumea cînd o aude. Dar pe Cristo, cînd sînt acasă, aș da cinci sute de peseta ca să plec mai repede.

— Vasăzică, locuiți la Santa Cruz? — întrebă Robert cam înțepat, dar simțindu-se dator, de dragul surorii lui să continue această discuție.

— Se împlinesc treizeci de ani la Înălțare — răspunse Mama Hemmingway făcînd un gest larg cu mîna în care ținea țigara. — Bărbatul meu, Dumnezeu să-l ierte, a fost proprietarul lui „Christopher” — un mic vas de coastă de vreo cinci sute de tone care transporta guano. Parcă-i simt și acum mirosul cînd stau culcată pe patul ăsta. Se fac treizeci de ani de Înălțare de cînd s-a dus să tragă un chef dincolo de Teneriffe, cum îi era obiceiul. S-a rătăcit și și-a pierdut blestematul ăla de vas. S-a lovit de stîncile Anaga. Trosce-pleosc, una-două și s-a scufundat cu el cu tot în adîncul albastru al mării. Dacă era după el, ar fi vrut să mă înec și eu. Așa, din răutate. Eu însă am fost singura care am scăpat din naufragiu, ca Robinson Crusoe, cum cîntă odată Corney Grain. Așa am ajuns la Santa Cruz. Și Madre de Dios, dacă mă gîndesc bine, așa se întîmplă că am rămas acolo.

— Probabil că v-ați aclimatizat, doamnă — spuse Robert în silă. — Cum îi găsiți pe spanioli? Sînt oameni cu care te poți înțelege?

— Trebuie să-i iei așa cum sînt — răspunse ea cu complezență. — Nu pot spune că-i iubesc, dar nici nu pot spune că-i urăsc. Oameni ca toți oamenii. Și apoi nu sînt numai spanioli pe aceste insule. Poți întîlni de toate culorile, de la negrul ca tăciunele și pînă la metisa blondă. Dar ce importanță are asta? Vorba ceea: sîntem cu toții la fel, oricare ne-ar fi culoarea pielii. Și semenii mei de culoare mi-s tot atît de dragi. Cum zice Evanghelia, adică Biblia, vreau să spun: „Oricine trece pragul casei tale, primește-l cu o vorbă bună și nu face deosebire între el și slugile casei tale“.

— Și cu ce vă ocupați în Santa Cruz? întrebă Robert la fel de reținut.

— Am o afacere, senor. Țin un mic local așa-și-așa, în orașul ăsta.

Din colțul ei, în care stătuse pînă atunci tăcută, cercetînd chipul femeii care vorbea, Susan întrebă aproape cu uimire:

— Ce fel de local țineți în Santa Cruz, doamnă?

Mama Hemmingway scutură scrumul pe dușumea și scuipă un fir de tutun ce-i rămăsese pe limbă. Apoi se întoarse, o măsură pe Susan cu o privire de cunoscătoare și-și încreți buzele într-un zîmbet.

— Ei, un fel de hotel, aș putea spune, drăguță. Foarte simplu. Paturi cu micul dejun — și tot ce mai trebuie. Nimic deosebit. Pur și simplu o afacere cinstită ca oricare alta.

Urmă o tăcere, după care Susan care inhalase fără să vrea o gură din fumul dens ce plutea în încăpere începu să tușească. A fost un spasm trecător, accentuat de legănarea ușoară a vasului dar care îi aminti din nou lui Tranter de efectul odios pe care-l putea avea țigara. După ce-i servi lui Susan un pahar cu apă din carafa ce se afla pe etajera lavaboului, își dresе glasul și spuse cu un ton grav:

— Sper doamnă, că n-o să-mi luați în nume de rău ceea ce am să vă spun. Eu și sora mea sîntem creștini, misionari ai Congregației Zilei a Șaptea din Connecticut și nu sîntem obișnuți cu fumatul, mai ales din partea femeilor. Apoi mai e și altceva. Vedeți, sora mea nu suportă mirosul de tutun. Din această cauză

mi-aş îngădui să vă rog, în numele milei creştine să nu fumaţi în cabină pe timpul acestei călătorii.

Mama Hemmingway rămase cu gura căscată şi cu ochii holbaţi îndreptaţi spre Robert. Apoi izbucni deodată în ris; rîdea cu o veselie dezlănţuită, cu trupul ei gras zgîlţit parea de spasmele unei dureri teribile. Ai fi zis — o gelatină agitată de un cutremur.

— În cele din urmă se linişti şi declară;

— E nemaipomenit de caraghios. *Mucho richo*, senor. Mulţumesc pentru *carajada*. Asta le întrece pe toate. Cum vine asta, încă n-ai aflat că mila creştină începe cu tine însuşi? De aici, adică — şi se bătu peste pieptul ei mare încă agitat după izbucnirea de adineauri. Ei bine, eu fumez o sută de ţigări pe lună — marca mea proprie — Perfecto' Emmingway — făcute special la Las Palmas. Poate vrei să-mi ceri să renunţ şi la jocul meu de whist. Nu, domnule, nu mă las de seegarillos, chiar dacă mi-ai oferi mîntuirea sufletului pe tavă.

Robert se aprinse la faţă, dar înainte să poată răspunde Susan interveni:

— Lasă Robbie, n-are rost, — spuse ea cu glas scăzut. Las-o să facă ce vrea. O să mă împac eu cumva şi cu asta.

Mama Hemmingway prinse cuvintele din zbor.

— Sigur că o să se împace. Mă prind că noi două o să fim prietene la toartă cînd ajungem la Santa. — Aruncă o privire piezişă spre Robert de sub fruntea ei turtită. Eşti un bărbat bine, domnule. Dar ar trebui să mai ştii şi de glumă. Sabe. Să mai rîzi coala, ca să te mai îngraşi.

Din nou Tranter încercă să vorbească, dar după ce se uită la ea se răzgîndi. Se întoarse spre Susan şi observă timid cu obrazul încă în flăcări:

— Cred că ar fi mai bine să mă duc în cabina mea. Socot că mai am un ceas bun pînă la ora mesei ca să mai studiez ceva.

Sora lui aprobă din cap şi îi strînse mîna cu înţelegere în momentul cînd Robert deschise uşa şi ieşi din cabină cu fruntea sus.

Pe covertă era frig şi vîntul sufla cu putere, răcorindu-i faţa înfierbîntată. Estuarul rămăsese mult în urmă, iar uscatul apărea ca o dîră întunecată care se estompa undeva în stînga, la babord. Ca de obicei, peste cîteva momente se simţi mai liniştit — firea lui impulsivă se calma tot atît de repede pe cît se aprindea — şi cu pasul din nou vioi coti pe coridor în spre tribord unde se

afla cabina lui. În același timp, din partea opusă venea pe coridor doamna Baynham, cu trupul ei zvelt plecat în bătaia vîntului care-i îmbujora obrajii. Robert se dădu la o parte, cu pălăria în mînă ca să-i facă loc ; și cînd o văzu trecînd pe lîngă el în spațiul strîmt al coridorului, spuse cu glas suav :

— Bună dimineața.

Nu era decît un act de curtoazie din partea lui, o știa bine : iar curtoazia își avea rădăcinile tot în dragostea creștinească.

Dar femeia nu-i aruncă nici măcar o privire. Ochii ei mari și visători erau parcă îndreptați undeva în infinit. Apoi cîți după colț și dispăru, lăsîndu-l înfiorat de un simțămînt bizar de neliniște și de o undă fină de parfum care se destrămă imediat, lurtă de vînt. Rămase pe loc, tulburat de acest nou eșec care urmase atît de repede după celălalt, apoi își continuă drumul încet. Probabil că nu m-a auzit din cauza vîntului, își zise pășind cu capul plecat. Gîndul acesta nu-l liniști însă pe deplin și obsedat încă de privirea ei intră, nemulțumit, în cabină

Capitolul V

Vaporul se legăna acum pe apele mării irlandeze. Sirena dadu semnalul și toți pasagerii, cu o singură excepție, se adunară în sala restaurantului și se așezară la masă împreună cu căpitanul.

Aureola fusese la început un cargobot — căruia i s-a spus adesea în deridere „bananier” — dar nu și în prezența căpitanului Renton. Peter Renton îl considera drept un vapor mare și frumos, iar pe sine drept stăpînul lui absolut. Omul acesta avea o înțelegere instinctivă a mării și un rar simț al demnității, pe care după părerea lui, trebuie să-l aibă toți cei care cutreieră mările. Înaintașii lui fuseseră marinari; cunoștea biografiile lor și pe cele ale altor marinari mai străluciți ca ei. Servise în tinerețea sa pe veliere și înfruntase furtunile din strîmtorile de la sud-vest. Biblioteca lui conținea cărți despre navigatori celebri și mai ales despre Nelson pe care îl venera. Și cînd era în vervă povestea cu ochii strălucind de entuziasm despre acești oameni mari și despre insulele de care-și legaseră numele și pe care acostase el însuși; despre Columb, care pornise din Gomera ca să descopere America pentru Spania, despre asaltul orasului Las Palmas de către Drake și Hawkins, despre Nelson care își pierduse brațul la Santa Cruz și despre Trowbridge care reușise să-și croiască drum prin Plaza de la Iglesia, într-o vreme cînd totul — în afară de comoara spaniolilor — părea pierdut.

Acesta era Renton omul, iar metoda lui nu putea decît să-l semene: cu o privire trează și un limbaj autoritar știa să-și mențină vasul în perfectă ordine, pînă chiar în cele mai mici amănunte ale serviciului la masă — prin care ținea să sublinieze condiția lui de gentleman. Îi plăcea să spună că la masă rufăria trebuie să fie imaculată, paharele și tacîmurile să strălucească, iar o glastră înflorită să înveselească ochii comensalilor. Și cu toate că ofițerii săi mîncau separat într-o încăpere de la pupă, el considera că-i reveneau anumite obligații mondene, printre care și aceea de a lua masa împreună cu pasagerii săi. „Un căpitan este un om singuratic, — obișnuia el să spună, — și această partici-

pare reprezintă într-un fel o compensație" sau : „Până la un punct pasagerii sînt oaspeții mei“.

În momentul acela, tocmai degusta omleta, iar privirea lui critică alerga în jurul mesei. Lady Fielding se afla la dreapta lui ; alături de ea, țeapăn și cu spatele drept, stătea Daines-Dibdin, pe care îl situă de la început în categoria imbecililor. Apoi venea doamna Baynham, o femeie a naibii de frumoasă, dar, fși zise el, dată dracului ; și Tranter, misionarul acela, un individ cam mărginit și exaltat — nu-i agreiase niciodată pe yankei : bunicul său fusese împușcat în timpul blocadei, pe vremea cînd servea pe *SS Alabama* — dar avea impresia că cel puțin era sincer. La stînga lui ședea Susan Tranter, care în ciuda prejudecății lui, îi făcea o impresie mai bună ; avea în ea ceva sincer și spontan care îi plăcea. Lîngă ea se afla un scaun liber, ceea ce îl făcu să se încrunte. Mai departe venea Corcoran, pe care îl cunoscuse înainte de îmbarcare — o mică încurcătură cu plata biletului de voiaj — dar care, cu toate acestea, îi era simpatic și în sfîrșit, acea batoză grasă și vulgară, Mama Hemmingway, pe care avusesese grijă s-o plaseze în colțul cel mai îndepărtat al mesei, pentru că o știa din altă călătorie, tot pe vaporul lui.

După ce-și termină inspectia, încercă să prindă cîte ceva din conversație. Chiar în momentul acela Dibdin, cu gîtul întins spre el și o curiozitate stupidă întipărită pe fața lui prelungă și osoasă, îi adresă cuvîntul :

— Căpitane, ce-i în lada asta caraghioasă de-aici ? Pe onoarea mea este ceva cu totul neobișnuit.

— E un armoniu, domnule, — răspunse Renton laconic, — și aparține unuia dintre pasageri.

— Un armoniu, — repetă Dibdin ca un ecou și sprîncenele i se repeziră în sus spre chelie. — Dar oare nu s-a terminat cu ele ? Pe onoarea mea, eram convins că aceste instrumente nu se mai folosesc, la fel ca și plasele pentru pâr.

Mama Hemmingway aruncă o ochiadă malițioasă peste masă.

— N-ați fost niciodată la o adunare religioasă ? Acolo drăciile astea răsar ca ciupercile. Iar asta de aici este tot pentru așa ceva. — Arată cu degetul gros spre Susan : — Este al dumneaei. A plecat împreună cu frate-su să-i convertească pe spanioli. El e însă suferind.

Și după ce lansă această informație, precum o sepie cerneala ei, se întoarse satisfăcută la tocătura din farfurie.

Urmă un moment de tăcere, după care doamna Baynham se uită la Susan :

— Fratele dumitale este într-adevăr bolnav ? — întrebă ea cu interes. — Arată ca un animal perfect sănătos.

Susan își mușcă buzele și îndreptă asupra celeilalte o privire plină de reproș. Își stăpînea greu aversiunea pentru această ființă indolentă care acum își bătea joc cu atîta nerușinare de Robbie al ei.

— Fratele meu, — spuse ea cu răceală, — nu este chiar atît de robust.

Tranter rîse, cu rîsul lui profund și plăcut, pe care îl folosea adesea chiar pe amvon.

— Nu te supăra Sue dragă, — spuse el pe un ton neobișnuit de blînd. — Doamna Baynham n-a pus decît o simplă întrebare și nu e nimic rău în asta. De fapt, — se adresă el de astă dată direct către Elissa, — nu am nimic organic, doar un grad ușor de anemie. Medicul meu, de la noi din Connecticut — ca să nu mai lungesc povestea, a găsit că indicele de hemoglobină este la mine mai coborît cu cinci puncte sub normal. Urmez acum un tratament cu extract de ficat ; și nădăjduim că razele soarelui din aceste insule vor urca acest indice iarăși exact acolo unde-i este locul.

Elissa se uită la el neîncrezătoare, apoi rîse amuzată :

— Dibs, — strigă ea, — dumneata care ai o experiență atît de vastă atît în domeniul indecente cît și în celelalte... spune-mi ai întîlnit vreodată un misionar cu un indice ? — se opri, apoi spuse cu grație : — deocamdată, vrea cineva să-mi dea untul ?

Tranter, lîngă a cărui farfurie se afla untiera, se repezi cu un gest de scuză.

— Vă rog să mă iertați doamnă, murmură el cu fața îmbujorată, întinzîndu-i untiera.

Elissa întoarse capul, se uită o clipă cu ochii ei mari albaștri undeva dincolo de el, apoi își mută deliberat privirea în altă parte.

Cîtva timp Mary Fielding cercetă cu o privire absentă scaunul neocupat, apoi, ca la un impuls lăuntric, se adresă lui Renton :

— Scaunul acesta gol, căpitane, — zîmbi și strînse înfiorată din umeri, — n-aduce oare ghinion, și asta chiar de la începutul călătoriei ?

Căpitanul își netezi șervetul pe genunchi.

— Nu sînt superstițios în ce privește scaunele, doamnă. Este pur și simplu un loc, un scaun rezervat pentru unul dintre pasa-

gerii mei. Iar dacă pasagerul respectiv nu binevoiește să-l ocupe, deduc pur și simplu că are motivele sale bine întemeiate ca să procedeze astfel. Așa că eu îmi văd mai departe liniștit de mâncare.

— Ești lipsit de inimă, căpitane, — spuse doamna Baynham visătoare. — Dar ne-ai făcut curioși. Nu cumva l-am mai văzut pe acest... hm... pasager când ne-am urcat la bord? Omul acela cu o figură răvășită, care stătea pe coridor. L-ai văzut Mary, nu-i așa?

— Da, Elissa, — răspunse Mary după o clipă de ezitare. L-am văzut.

— Părea sfârșit de tot, mistuit parcă de un foc lăuntric. Știi, avea în el ceva atît de intens încît te înfiora, — mai adăugă Elissa. — Am dori să știm mai multe despre el.

— Mai doriți puțină omletă, doamnă Baynham, — spuse Renton pe un ton autoritar. — Este specialitatea casei pe *Aureola*, preparată după o rețetă proprie, cu multe condimente. Am căpătat-o de la un bucătar spaniol din Palma. Sau poate preferați puțină tocătură?

Elissa zîmbi amabilă.

— Parcă discutam despre pasagerul care lipsește, nu? Cine este, unde este, ce-i cu el?

Urmă o scurtă pauză. Dar din cine știe ce motive situația luă deodată o întorsătură penibilă. De sub sprîncenele lui zbîrlite Renton o examinează pe Elissa, apoi răspunse foarte laconic:

— Numele lui este Leith, doamnă. Doctor Harvey Leith.

În aceeași clipă în jurul mesei se așternu o tăcere mormîntală. Toți încetară să mănînce și se uitară unii la alții.

— Leith! Doctor Leith! — Elissa parcă încerca să-și aducă aminte și privirea ei rătăcea de la Renton la scaunul gol. — Este nemaipomenit.

Atunci Dibs scose un fel de nechezat:

— Ei da! — exclamă el. Nu de mult ziarele erau pline de un anume Leith, — Harvey Leith. Și pariez pe orice că era medic. Știți, individul care...

Renton privea drept înaintea lui cu o față împietrită. Deodată, ca din senin, Mama Hemmingway începu să chicotească:

— Să mori de rîs, nu alta. E același nume ca și al amicului care lipsește! Asta-i bună! Și după mutra căpitanului pot să jur că-i același om. Să mor eu, dacă nu-i așa.

Urmă o nouă tăcere, în timpul căreia fața lui Renton rămase neschimbată și impenetrabilă ; după ce-i aruncă o privire rapidă, Mary înțelese că era supărat.

— A fost un scandal monstru, — declară Dibs surescitat. Este vorba aproape de un asasinat sau cam așa ceva.

Pe neașteptate Jimmy Corcoran își lăsă jos cuțitul și furculița. Fața lui lată rămase perfect impasibilă când rosti calm :

— După cîte văd, dumneavoastră știți foarte bine despre ce-l vorba. Dumneavoastră cunoașteți o mulțime de lucruri. Sinteți un om învățat. Le știți pe toate.

— Cum, ce-ai zis ? — întrebă Dibs care era cam tare de o ureche. — Ce vrei să spui ?

— Nimic, — răspunse Jimmy liniștit. — Absolut nimic. Vedeți, eu nu sînt prea vorbăreț, dar am ascultat ce spuneai de cînd ați intrat. Și mă tot gîndesc cîte le știți. E nemaipomenit. Pur și simplu nemaipomenit. Probabil că v-ați închinat viața studiului. Platon a fost un copil pe lîngă dumneavoastră. — Se uită în tavan și mușcă cu nădejde din cornul lui.

— Presupun că și dumneata citești ziarele, — spuse Dibs înțepat, foindu-se ca o femeie bătrînă. — Prin urmare știi că ceea ce spun e adevărat.

Jimmy continuă să mestece energic, apoi răspunse :

— Întocmai ! Citesc ziarele, dar îl citesc și pe Platon. Asta e deosebirea.

O roșeață ușoară coloră obrazul tîbăcit a lui Dibs. Monoculul îi luci din pricina agitației ce-l cuprinsese.

— Dar nu poți tăgădui evidența, — exclamă el. — este ceva prea bătător la ochi. Toată presa a vorbit despre asta. Individul a fost inuman, — vocea i se frînse pe o notă înaltă, făcîndu-l pe Renton să se încrunte și să-și înalțe capul brusc. Spuse pe un ton ferm :

— E cazul să-i punem punct. Nu-mi plac bîrfelile. Și nu le voi tolera pe vasul meu. Acest doctor Leith este omul despre care vorbiți, și cu asta să punem capăt discuției. Calomnia i-a distrus pe mulți oameni, dar a distrus și multe vapoare. Cînd sînt în larg nu pot să tolerez așa ceva. Cred că m-ați înțeles. Asta e tot.

Trecu aproape un minut întreg, apoi Robert Tranter făcu un gest de aprobare generoasă.

— Sînt cu totul de partea duminică, căpitane, — spuse el cu emfază. — Acesta este adevăratul spirit de fraternitate umană. Cîndva s-a pus întrebarea „cine va îndrăzni să arunce prima piatră?” Ei bine, socot că nici unul dintre noi. Sora mea și cu mine l-am văzut pe acest om în șalupă. Și credeți-mă, arăta atît de abătut încît am simțit pe loc dorința de a-i exprima întreaga mea simpatie.

Cu picioarele strîns lipite și ochii plecați peste farfurie, Susan Tranter simți că se înflăcărează la cuvintele fratelui ei, Harvey Leith — doctor Harvey Leith! — Tocmai el era omul despre care citise cu atîta mîhnire. Chiar înainte de a ști ceva îl remarcase pe șalupă — ca pe un om care și-a pierdut credința — și mai cu seamă au impresionat-o ochii lui. Ochii aceștia erau plini de suferință, ca ochii unui Crist chinuit. Se simți năpădită de un val de compasiune. O, cît trebuie să fi suferit! Instinctiv se alinie de partea lui, împotriva indifferenței crude a acestei doamne Baynham. O îneca mila și din această milă — căci nu putea fi decît milă — se născu un gînd luminos: aș putea să-l ajut. Da, simt că trebuie să-l ajut. Își înălță privirea pe furis.

Masa era pe sfîrșite. După toate aparențele, nimeni nu mai avea prea multe de spus.

Iar Mary Fielding, care vorbise atît de puțin, rămase în loc, ca și Susan, fără să scoată o vorbă. Fața ei avea din nou aceea expresie tristă și enigmatică, ca și cum s-ar fi străduit să descopere ceva nelămurit care-i scăpa. Ochii ei mari erau încă în-negurați cînd se ridică de la masă și ieși împreună cu Elissa pe covetă. Stătura o clipă ca să-și potrivească echilibrul după legănarea ușoară a vasului, uitîndu-se la întinderea monotonă a apelor învolburate. Vîntul care bătea cu putere le înfășura rochiile în jurul trupului. Pămîntul se șterse de mult de la orizont, iar valurile — enorme, cenușii, fără spumă alergau de la proră spre pupă minînd vasul inexorabil pe drumul lui. Înainte, mereu înainte, ca în atîtea alte dăți. Dar încotro anume? În fața dezo-lării reci a peisajului Mary se simți tulburată de amintirea discuției neplăcute pe care o provocase.

Soțul ei care privise întotdeauna cu o neîncredere pe jumătate amuzată năzuința ei către simplitate, nu fusese de acord cu această călătorie, după el, cu totul extravagantă. Parcă-l vedea și acum fața, atunci cînd se apropiase de el și-l declarase ho-tărîtă:

— Trebuie să plec, Michael. Numai eu singură. Pe un vaporas oarecare. Oriunde, numai să fie liniște și cât mai departe. Trebuie, crede-mă ! Lasă-mă să plec !

De fapt, de ce a stăruit să plece ? Era ceva cu totul inexplicabil. Doar fusese fericită la Buckden ; la urma urmei fi era dragă acea frumoasă reședință în stil Tudor, în mijlocul unui parc imens de stejari foșnitori, îi plăceau toate acele lucruri mărunte pe care le putea face acolo în fiecare zi : să călărească singură prin tainice luminișuri, să se scalde nevăzută de nimeni la revărsat de zori în apele lacului, să hrănească căprioarele sfioase care se iveau printre fagii argintii, și să le facă toate numai ea singură.

În fond era fericită cu Michael. Fericită ? Da, destul de fericită. Era mândră de Michael. Îl îndrăgea ; întotdeauna i-a plăcut. Cu blindețe și răbdare Michael căutase să aducă zeci de motive ca s-o convingă să renunțe la planul ei, dar tot el a fost acela care, cu grația ce-l făcea atât de simpatic, consimțise pînă la urmă. Îi făcea plăcere să cedeze capriciilor ei — aceasta era atitudinea lui față de ea. Nu căuta să-i înțeleagă motivele, dar îi acorda, ca întotdeauna, întreaga lui participare, aranjînd lucrurile în așa fel ca s-o însoțească Elissa, ca Dibdin să le escorteze pe amîndouă. Bietul Dibs — cu toată strălucirea numelui său era lefter și acceptă bucuros această însărcinare. De altfel era felul de viață a lui Dibs : trăia pe seama altora, de pe urma invitațiilor, așa că apărea numai rareori în cele două camere pe care le ocupa pe Davis Street. Bietul Dibs ! La el totul era numai manieră, aparență și nimic pe dinăuntru ! Nu citise o carte în toată viața lui, nu făcuse niciodată nimic. Ba nu ! Nu era adevărat. Vînase — tot datorită unor invitații — un mare număr de păsări și animale.

Îi părea rău de Dibs. Și totuși ar fi preferat să plece singură ; dar din păcate așa ceva nu era cu putință.

De ce oare mintea ei o luase razna ? Era tulburată ; căuta să scape de ceva, ah, da... Să scape de acea întîlnire ciudată de azi dimineață.

Elissa începu să se agite.

— Mi-e frig, — spuse ea și începu să bată din picioare pe punte. — Să mergem în cabina mea.

În cabină dădu drumul micului radiator electric, și-și înveli genunchiul cu un pled.

— Am nevoie de foarte mult soare ca să te pot ierta pentru toată povestea asta în care m-ai băgat, Mary dragă, — spuse ea nemulțumită. — Sîntem înghesuite pe vaporul acesta mizerabil, fără cameristă și cu toți acești oameni oribili — ah, cît sînt de oribili cu toții! Ce ți-a venit, spune-mi, ce ți-a venit să pleci?

— Nu știu, — răspunse Mary șovăitoare. — Eram într-o stare îngrozitoare și apoi simțeam o nevoie stranie să plec.

Spunea adevărul. Adesea o obsedau chemări ciudate — un loc pe care avea impresia că l-a mai văzut cîndva, un parfum vag și stăruitor, o grădină înmiresmată și luxuriantă undeva la poalele unui pisc înzăpezit, scăldată în lumina lunii, legănată de șoptele unei mări neadormite. Adesea grădina aceasta îi apărea în vis, și ar fi vrut să alerge fericită și să rățăcească pe aleile ei mîngîind florile, oferindu-și obrazul razelor de lună, cuprinsă de o bucurie tainică ce o învăluia toată ca o lumină. A doua zi se trezea tristă, tăcută și singură, se simțea ciudat de stingheră, despărțită de toate preocupările obișnuite ale vieții. Într-un rînd i-a vorbit lui Michael despre grădina ei. El a rîs cu gentilețea lui de totdeauna, cu siguranța calmă a stăpînului.

Ești încă un copil, Mary — îi spusese el atunci. — E timpul să te maturizezi.

Dar aceste cuvinte nu puteau s-o mulțumească. Era ceva de neînțeles. Viziunea aceasta ciudată, care lucra în taină ca o plantă pe întuneric căutînd să răzbească spre lumină o neliniște, uneori o îngrozea chiar, pentru că reacția pe care i-o provoca era atît de durerasă.

Deodată își ridică ochii. Elissa o privea țintă.

— Ești o ființă ciudată, Mary — îi spuse ea rîzînd. — Ești exact ca un copil care se uită la un curcubeu. Dă-mi o ciocolată. Și pentru Dumnezeu, pune un disc la gramofon. Mă plictisesc, mă plictisesc de moarte.

Capitolul VI

Clopotul sunase pentru al doilea cart
și ecoul lui mai vibra încă în urechile lui Harvey, care zăcea în cușeta lui pe jumătate îmbrăcat, cu ochii ațintiți la șirul de buloane din tavan. Erau nouăsprezece buloane vopsite în alb, cu capetele rotunde și așezate simetric pe un singur rând; le număra la nesfârșit, ca omul chinuit de insomnie care încearcă să numere o turmă imaginară de oi, sperînd zadarnic să-i vină somnul. Uneori, în mijlocul scrișnetelor și foșnetelor neîncetate venite din inima vaporului, i se năzărea că aude zgomotul metalic al ciocanelor lovind buloanele de deasupra lui, alteori ciocanele îi răsunau chinuitor în creier. Zăcea cu pumnii încheștați, cu chipul palid și rătăcit, ca un animal hăituit. Se vedea că suferă îngrozitor; dar îndura această suferință cu un fel de îndrjire stoică. La răstimpuri îl încerca un gând, doar cîțiva pași pînă la parapetul vasului, apoi întunericul rece și toate se vor sfîrși. Dar ar fi fost prea simplu; întotdeauna respinsese asemenea porniri. Cîndva își făcuse o autoanaliză necruțătoare, căutînd să determine natura acestei porniri morbide. Avusese întotdeauna această curiozitate instinctivă, această dorință persistentă de a pătrunde în miezul lucrurilor. Era motivul principal care îi călăuzea viața.

Fusese crescut în condiții austere. Tatăl său era profesor dar nu la un colegiu scump și confortabil, ci la o modestă școală-internat din Birmingham, unde muncea din greu ca profesor de științe pe o leafă de mizerie. Cu toate acestea William Leith era un om înzestrat, ambițios, un om superior mult epocii sale și cu mult mai presus de o slujbă atît de ingrată ca aceea de a țîrî cu de-a sila niște tineri recalcitranți prin labirintul elementelor de chimie și fizică. Dar pentru el această slujbă era o necesitate. Julia, soția lui, era una dintre acele femei a cărei existență se putea rezuma într-un singur cuvînt: pretenții. Cu o lăcomie nepotolită îi cerea rochii, bani, dragoste. Îi secătuia fără milă veniturile modeste; se plîngea mereu că nu cîștigă destul; îl cicălea fără încetare, vlăguindu-i sufletul și trupul, pînă cînd într-o bună

zi, cu o sublimă nepăsare fugi de acasă cu un comis voiajor. Din ziua aceea nici soțul și nici fiul ei nu mai auziră vreodată de ea.

Înainte chiar de plecarea Juliei, William Leith suferea de o leziune pulmonară incipientă, iar tusea lui fusese poate ultima picătură care o aruncase pe soția lui în brațele comis-voiajorului. După aceea boala progresă rapid, el însă nu-i dădu atenție. Renunță la propriile lui ambiții și se dedică în întregime fiului său, căruia îi dăduse într-un moment de mindrie și de nădejde numele marelui Harvey.

Astfel în sufletul băiatului incolți de timpuriu pasiunea pentru cercetarea științifică, și, oricât ar părea de ciudat — căci niciodată nu-și iubise mama — un dispreț precoce pentru femei.

Cînd Harvey implini doisprezece ani, William Leith muri în urma unei hemoptizii. Pentru băiat fu o lovitură groaznică. Își iubea tatăl și între ei se statorniciseră relații de strînsă camaraderie.

Rămase acum în grija unei mătuși — o fată bătrînă și săracă — care îl acceptă de nevoie și-l socoti de atunci ca o pacoste pe capul ei. Însă tînărul Harvey era ambițios. Aptitudinile lui strălucite, precum și o tenacitate de cîine în urmărirea scopului propus l-au ajutat să-și termine școala și să obțină apoi trei burse pentru a-și continua studiile la Colegiul provincial de medicină. Îl văzuse pe tatăl său ratînd o carieră academică pentru că i-au lipsit ocaziile de a se afirma și simțea instinctiv că medicina îi putea oferi cele mai multe șanse. Afară de asta avea o predilecție specială pentru biologie. La Birmingham fusese considerat cel mai strălucit student din promoția sa. Dar după ce-și luă diploma și cîștigă toate premiile cu puțință, refuză numirea la Spitalul Comunal și fără să anunțe pe nimeni plecă la Londra. Nu aspira la o practică mănoasă, nu-și dorea un cabinet de consultații și nici să facă avere din vorbele de îmbărbătare pe care le-ar distribui cu dărnicie la patul bolnavilor. Avea o năzuință mai profundă, un ideal mai înalt. Poseda acel har unic cu care puțini oameni în lume fuseseră înzestrați de-a lungul secolelor — o pasiune autentică pentru cercetarea științifică originală.

Nu avea bani și nici nu-i dorea. Vroia să cîștige doar atît cît să acopere nevoile sale zilnice. Închirie o cameră mobilată în Westminster și se puse pe lucru. La Londra avu de îndurat nenumărate greutăți și privațiuni. Dar scrișnea din dinți, își strîngea cureaua mai tare, subordonînd totul idealului său. Aici

descoperi piedicile care stăvilesc elanul geniului, mai ales cînd geniul acesta provine de la o școală de provincie fără renume. Cu toate acestea, piedicile nu făcuseră decît să-i întărească tenacitatea cu care-și urmărea scopul. Trăia ca un pustnic, lupta ca un soldat. Obținuse numirea într-un post de mică importanță la un spital dintr-un cartier marginal. Apoi, după trei ani de muncă istovitoare i s-a încredințat postul de medic terapeut la Spitalul Victoria — un spital mic și modest, poate, destul de vechi, cu metode anchilozate — dar această numire a însemnat într-adevăr un pas important în cariera sa. În seara aceea se întorsese acasă, la locuința sa din Vincent Street și rămase cîțva timp cu ochii ațintiți la portretul lui Pasteur de pe biroul său — Pasteur, singurul pe care-l considera mare cu adevărat, apoi zîmbi cu zîmbetul acela atît de rar și neobișnuit la el. Simțea cum creșteau în el forța și hotărîrea de a învinge.

Se consacră inevitabil cercetării în domeniul serologiei și epidemiologiei și formulă o teorie bazată pe un șir lung de experiențe asupra aglutinării, care marcau un pas înainte față de lucrările lui Kock și Wright și aveau să revoluționeze — era sigur de asta — însuși principiul științific al tratamentelor.

Ideia lui era uriașă, magnifică — aplicabilă nu numai la o anumită afecțiune particulară, ci viza prin ramificațiile ei cîmpul cu mult mai vast al vaccinării preventive și curative. Această convingere ardea în el ca o flacără vie. Izolînd un punct de atac specific, își îndreptă cercetările asupra meningitei cerebrospinale; în parte din cauza mortalității ridicate a acestei boli, precum și datorită eșecului relativ al tuturor serurilor existente.

Așadar, își începu activitatea la spitalul Victoria. Timp de șase luni lucră intens la serul descoperit de el. După ce-și îndeplinea obligațiile rutiniere de servicii din timpul zilei, se consacra noaptea cercetărilor sale. Sănătatea lui începu să se resimtă, dar nu se arătă înțelegător atunci cînd prietenul său Ismay îl sfătui să reducă timpul pe care îl petrecea în laborator. Dimpotrivă, întîrzia și mai mult, minat de acel zel lăuntric care îl ardea. Deveni nervos, irascibil, mereu încordat, dar avea senzația că se apropie cu pași siguri de victorie. În afară de asta, tocmai atunci se declarară cîteva cazuri sporadice de meningită și numai gîndul ineficienței tratamentului „preadamit“ existent — expresia îi aparținea! — îl făcea să-și sporească eforturile.

Noaptea tîrziu făcu ultimele controale concludente ale experiențelor sale. Verifică de mai multe ori rezultatele. Era satis-

făcut ? Nu acesta era cuvîntul. Era pur și simplu transportat. Își zvîrli creionul în aer. Era convins că a cîștigat bătălia.

În ziua următoare fură admise în spital alte trei cazuri în faza incipientă de meningită cerebrospinală. Pentru Harvey aceasta nu însemna o simplă coincidență, ci un concurs logic de împrejurări, o anticipare a victoriei sale. Se prezentă imediat la conducerea spitalului și se oferî să-și demonstreze serul.

Propunerea îi fu refuzată categoric.

Harvey rămase uluit. Nu-i trecuse niciodată prin minte că avea dușmani, că îmbrăcămintea lui neglijentă și ignorarea arogantă a etichetei făcuse din el un obiect de antipatie și suspiciune. Adevărul mușcător al rapoartelor sale în domeniul patologiei ajunsesese să indispună pe mulți diagnosticieni și, asemenea tuturor mediocrităților care nu văd cu ochi buni pe cei ce le-o iau înainte, ei îl catalogaseră definitiv drept un fanfaron, un răzvrătit, un tip inteligent dar primejdios.

Cu toate acestea, deși consternat, Harvey nu acceptă înfrîngerea. Nu, nu ; n-ar fi fost el însuși dacă s-ar fi împăcat cu situația !

Neîntîrziat porni o campanie. Vorbi separat cu diferiții membri ai corpului medical, le demonstră dovezile experiențelor sale ; se strădui din răsputeri să-i convingă pe cei care îi erau binevoitori de valoarea operei sale originale. Iritat de inerția conservatoare, de întregul eșafodaj de șicane al autorităților spitalului, își continuă totuși insistent campania. Chiar și amărăciunea de pe chipul său respira o convingere adîncă. Întîmpină neîncredere și ezitare ; era vorba despre principiile generale care călăuzeau activitatea instituției, despre o adunare generală a personalului medical. În timpul aceste starea celor trei bolnavi se înrăutățea rapid, boala progresa ajungînd într-un stadiu avansat.

Apoi pe neașteptate opoziția slăbi și deveni mai mărinimoasă ; s-a luat hotărîrea, cu toată gravitatea de rigoare, de a se permite aplicarea noului tratament ; Harvey primi un fel de confirmare în scris. Nu mai zăbovi nici o clipă și alergă în salon.

Din nenorocire însă era prea tîrziu și ar fi trebuit să-și dea seama de asta. Cei trei bolnavi, după șase zile de spitalizare și la zece zile de la debutul bolii, intraseră în comă și trăgeau să moară. Așa că situația se prezenta din păcate nu ca o anticipare a victoriei lui Harvey, ci mai curînd ca o cursă pe care o întîndea destinul în calea lui. De o parte se afla un grup de spectatori

ostili care așteptau cu anlipalie și neîncredere săvârșirea miracolului anunțat, de altă parte — trei cazuri disperate, pe care nici un remediu omenesc nu le mai putea salva și la care Harvey ar fi trebuit să refuze să intervină, dacă ar fi judecat lucrurile cu mai mult calm. Dar el nu era calm; ajuns la o tensiune nervoasă înimaginabilă, nu putea acorda oponentilor săi satisfacția de a-l vedea înfrînt.

Credea cu disperare în serul lui, minat parcă din urmă de un destin inexorabil. Își asumă întunecat răspunderea și injectă intrarahidian doze masive de ser, celor trei bolnavi. Rămase toată noaptea la căpățîiul lor, repetînd de cîteva ori dozele.

În zorii zilei următoare, aproximativ în decurs de o oră, cei trei pacienți muriră unul după altul. Ar fi murit oricum, era ceva inevitabil. Pentru Harvey însă fu o lovitură crîncenă, de pe urma căreia s-ar fi refăcut totuși datorită vitalității sale neostoite. Dar urmările se arătară mult mai grave, decît ar fi putut bănuî.

Cineva difuză știrea în afara zidurilor spitalului. Vestea accidentului apăru în ziare, crescînd monstruoasă și se răspîndi ca un incendiu în presa de mare tiraj. Se porni o campanie înspăimîntătoare împotriva spitalului și a lui Harvey. El rămase impasibil și trată toată această larmă cu un dispreț total. Acum cînd examina problema cu luciditate își dădea seama că intervine prea tîrziu. Judecînd la rece, moartea celor trei indivizi reprezenta de fapt, din punct de vedere științific, doar încheierea unui experiment neconcludent. Deoarece nu-și dorea un succes facil de public, urletele mulțimii îl lăsau rece.

Dar nu era același lucru pentru conducerea spitalului, care începu să se neliniștească.

Sub presiunea unor influențe exercitate din afară — consiliul de administrație se reuni în plen. Directorul, asemenea lui Pilat, se spală pe mîini; protestele cîtorva susținători ai lui Harvey se dovediră inefficiente; în aer plutea sentimentul vag că intrusul trebuia izgonit.

A doua zi după adunare, cînd intră în laborator, Harvey găsi un plic pe birou. Era somat să-și prezinte demisia. În fața nedreptății flagrante a acestei lovituri rămase încremenit fără să-și creadă ochilor. Era o absurditate. Zidurile se prăbușiră peste el. Muncise fără preget patru ani de zile în slujba științei; patru ani de zile își pusese tot sufletul în căutarea adevărului, iar acum se vedea azvîrlit afară, fără slujbă, fără posibilități, fără bani, cu numele tîrît în noroi. Cu puțin noroc ar fi putut, poate,

să-și facă rost de un post de asistent la vreun practician obscur. Dar încolo — era un om sfârșit.

Își simți sufletul înecat de amărăciune, se ridică de la birou fără un cuvânt, arse toate foile pe care-și notase observațiile experiențelor, sparse eprubetele care conțineau rezultatul muncii sale și părăsi laboratorul.

Se întoarse acasă. Aici analiză situația cu o ironie necruțătoare și ajunse la concluzia că trebuia să uite totul — și asta cât mai repede cu putință. Începu să bea, nu din slăbiciune ci dintr-o ură înverșunată împotriva vieții. Atitudinea lui nu era eroică, ci disprețuitoare. Alcoolul era un drog ca oricare altul și-l folosea ca atare. Era singur pe lume; femeile nu-l interesa-seră niciodată și nu era capabil să întrețină relații de prietenie, așa că numai Gerald Ismay, chirurgul, asistă la spectacolul decăderii sale.

Ismay însă fu nelipsit de lângă el. În fiecare zi din cursul acelor trei săptămâni de chin se afla acolo — blind, tăcut — și încetul cu încetul, prin insinuări pline de tact, sugera ideea acestei călătorii.

La urma urmei, de ce să nu plece? Poți bea mai ușor și să te cureți mai repede pe un vapor izolat de lume. Acceptă sugestia, fără să bănuiască cursa pe care i-o întindea Ismay. Și acum se afla aici, pe bordul acestui vapor nenorocit, lipsit de băutură, chinuit de o suferință cumplită.

Deodată își răsuci capul pe pernă și tresări brusc la realitate. Cineva bătuse la ușă și în clipa următoare mînerul se învîrți și Jimmy Corcoran își strecură trupul ciolănos în cabină. Se opri un moment zîbind jovial, cu pălăria pe cap, apoi își îndoi brațele ca pentru a ridica niște haltere enorme.

— Cum merge treaba, băiete? Cu alte cuvinte, cum îți merge? Simți că ți-au mai revenit puterile?

Harvey îl fixă cu ochii injectați.

— De unde știi că nu-mi merge bine? — mormăi el.

Corcoran zîmbi din nou cu un aer prietenos, aproape intim. Își împinse ușor pălăria pe ceafă.

— Nu tu masă, nu tu ceai, și acum după cît se vede, nu tu cină. Pe cinstea mea, nu-l nevoie să fii detectiv ca să vezi că nu ți-s boii acasă. Și pentru că sînt unul care știu ce înseamnă un knock-out, am venit să văd dacă ai reușit să te tîrăști pînă în colțul duminale.

— Ia te uită, samariteanul cel milostiv, — pufni Harvey batjocoritor.

— Chiar așa.

Urmă o scurtă tăcere, apoi împins de un gând subit Harvey se ridică în capul oaselor :

— Te pomenești că s-a discutat despre mine.

— Asta cam așa e, — recunosc Jimmy după ce își trase pantalonii în sus din cingătoare și se așează cu grijă pe bancetă. — Într-adevăr, au vorbit despre dumneata. Au întors pe o parte și pe alta toată povestea dumitale. Era acolo unul mai bătrîn care a îndrugat verzi și uscate. Acum tot ce nu se știe încă despre dumneata ar încăpea pe o monedă de trei penny. Dar nu-ți pierde firea. Fii calm și ține fruntea sus, măi frate.

— Pentru Dumnezeu, — strigă Harvey în culmea enervării, nu-mi mai spune astfel. Spune-mi oricum altfel, dar nu așa.

— Bine, încuviință Jimmy binevoitor.

Se lăsă o tăcere. Harvey își trecu palma umedă pe frunte, apoi exclamă deodată, cu o nesfîrșită amărăciune :

— De ce-ai venit aici ? Nu vezi că vreau să fiu lăsat în pace ?

Jimmy își scoase tabachera din buzunarul vestei, băgă în ea două degete groase, aspiră cu aer serios o priză, apoi își scutură haina de firele de tutun.

— „Cînd va dispărea obiectul interesului său — cită el pe un ton profetic — el va pleca și nu se va mai arăta“. Asta e din Platon, dar zău așa, doar n-ai să-mi ceri să plec chiar acum. Tocmai mie care mi-am dat seama de ce se întîmplă cu dumneata din chiar momentul cînd ai intrat în salon. Bineînțeles mi-am dat seama imediat că băutura-i toată bealeaua, de cum mi-am aruncat ochii asupra dumitale. I-a distrus pe mulți oameni cumsecade. Și eu am tras la măsă pe vremuri. Cărțile și băutura !... Ah... — Oftă și se uită la celălalt dintr-o parte, cu un fel de solemnitate.

— Dar să fiu al dracului dacă mai pun gura pe așa ceva. Să știi, oi fi avut eu multe păcate, dar am spus întotdeauna adevărul. Dacă un om ține la adevăr, eu îl respect și inima mă îndeamnă să mă apropiu de cel ce-a fost lovit de soartă. Pe cîntea mea, și eu unul am avut o viață zbuciumată, sus-jos, încolo-încă, de cînd am văzut lumina zilei la Clontarf acum șaiszeci de ani. Părinții mei erau săraci — dar oameni mîndri, să știi, din Tralee, mîndri dar săraci. De mic copil am făcut școala vieții, ținînd caii de cîpăstru pe Sackville Street și am

învăţat literele silabisind afişele lui Guinness. Poate nu-ţi vine să crezi una ca asta despre mine care citesc acum pe Platon ca un om învăţat. — Făcu o pauză aşteptînd un semn de încurajare. Dar Harvey continua să ţină ochii strîns închişi. — Apoi m-am apucat de sport, cel mai frumos sport din lume. Am fost un tip grozav. Nu mă întrecea nimeni. N-a existat om pe ring care să-mi reziste. La Belfast l-am trimis pe Smiler Burge în corzi cu o directă de stînga. Fără îndoială că aş fi ajuns campion al lumii dacă nu-mi rupeam piciorul. Dar mi l-am rupt şi trag ponoasele pînă în ziua de azi. Pe cîntea mea, lumea a pierdut un campion. Aşa s-a făcut că am emigrat prin anii '90. Erau ani grei.

— Ai terminat în sfîrşit? — gemu Harvey. — Dacă ai terminat, atunci fii bun te rog şi pleacă de aici.

— Dacă am terminat? — protestă Jimmy. — Pe cîntea mea, asta a fost abia începutul. De atunci numai al de sus ştie ce-am mai făcut. M-am ocupat de biliard într-un local din Sidney. După aceea am nimerit în Mexic, în timpul unei revoluţii dintr-alea de-ale lor. Anul următor eram la Bull Gulch printre căutătorii de aur, iar un an mai tîrziu ţineam o crîsmă la San Francisco. Dar bineînţeles n-am putut să rezist la o astfel de viaţă şi atunci am încercat să mă fac fermier într-unul din Statele de Sus. Asta mi-a plăcut cel mai mult. Dacă vreodată voi reuşi să mă aşez undeva, să ştii că aşa ceva îl vei găsi făcînd pe Jimmy C.: — cu o vacă şi cîteva găini pe lîngă casă. Dar m-a apucat un dor nebun de ducă şi am plecat în Colorado să caut argint. Pe urmă am umblat cu circul profesorului Sinnott. Bietul Bob, sper să-l văd în curînd. Mă întîlnesc cu el în Santa Cruz, vezi dumneata, avem amîndoi de pus la cale o afacere, o afacere grozavă. Ehe, acelea au fost nişte zile fericite în circul lui Bob. În fiecare seară timp de douăsprezece luni de zile intram în cuşca leoaicei Dominica, o fiară neîmblînzită. Atacase şi omorîse trei îngrijitori — aşa scria pe afişe. Dar în cele din urmă a murit pe braţele mele şi ale lui Bob. Îi nimerise ceva în mîncare din cuşca maimuţelor. După aceea circul n-a mai ţinut. — Oftă şi-şi bîgă degetul mare la subţioara vestei. — A fost o zi tristă, crede-mă, cînd mi-am luat rămas bun de la Bob.

Harvey se zvîrcolea înnebunit în aşternut.

— Pentru numele lui Dumnezeu, ia-ţi rămas bun şi de la mine!

— Mă duc, mă duc — strigă Jimmy împăciuitor. — Văd că

nu te simți bine de loc. Am vrut numai să mă recomand și să-ți spun că-ți stau la dispoziție. Pe cinstea mea că așa e. Și nu judeca oamenii după aparențe, băiete. Se prea poate că arăt ca unul pe care l-a părăsit norocul. — Se opri și-și potrivi acul de la cravată. — Dar bineînțeles asta n-o să țină mult. Pentru că sînt pe cale de a încropi cea mai bună afacere din viața mea, cu profesorul, mă-nțelegi. O afacere grozavă! Bunul dumitale prieten Jimmy C. este pe cale să facă avere.

Urmă o pauză atît de impresionantă, încît Harvey fu silit să deschidă ochii și întîlni deasupra capului său zîmbetul acela dezarmant. Avu o clipă de ezitare. Aventurierul acesta bătrîn și jerpelit avea un farmec irezistibil care oprea cuvintele minioase ce-i stăteau pe limbă. O clipă cei doi se uitară unul la altul. Apoi Corcoran se ridică.

— Deocamdată atît. Și nu uita ce ți-am spus despre omul dumitale. E de ajuns să zici o vorbă și vine imediat la dispoziția dumitale.

Făcu un pas spre ușă, își împinse pălăria pe o ureche, salută din cap și în cele din urmă se strecură afară. Avea aerul mulțumit al omului care și-a făcut datoria față de sine și față de aproapele său. Înainta fredonînd ușor de-a lungul punții cău-tînd-o din ochi pe Mama Hemmingway. Pe cinstea mea, își zise el, — e timp destul pînă la cină pentru un păhărel de porto și o partidă liniștită de cărți.

În cabina lui, Harvey își apăsă fruntea de bara rece de alamă a cușetei. Cum am putut îndura, se întreba el nedumerit, — tentativa asta de simpatie din partea unui antropoid ca ăsta? Această tradițională lipsă de discreție a irlandezului, care ți se bagă în suflet cu bunăvoința lui. Era într-adevăr insuportabil. Începu din nou să se zvîrcolească în așternut pe patul lui îngust.

Timp de o jumătate de oră nu-l deranjă nimeni. Apoi Trout intră în cabină cu o expresie speriată întipărită pe fața lui cu trăsături nedefinite; ducea în mînă o cană de alamă lustruită, cu apă fierbinte.

După ce puse cana ușor pe dușumea spuse încet:

— Să vă scot lucrurile din valiză, domnule?

Harvey nu deschise ochii.

— Nu, — mormăi el fără să miște capul.

— Vreți să vă aduc cina, domnule?

— Nu.

— Poate doriți să vă servesc cu ceva?

În cabina de alături gramofonul reluă ascuțit, pentru a zecea oară în după amiaza aceea, melodia „Dăruiește-mi sărutările tale”. Un tremur de durere trecu pe fața lui Harvey. Muzica stridentă, de un sentimentalism dulceag și agresiv îi sfredelea creierul și-l făcea să se cutremure de repulsie. În cele din urmă nu-și mai putu stăpîni nervii și se ridică brusc :

— Simt că-mi plesnește capul. Roagă-l... roagă-i să aibe milă și să oprească odată gramofonul.

Se opri văzînd expresia consternată de pe fața lui Trout ; apoi, ca și cum o mină ar fi luat acul de pe disc, muzica încetă brusc. Tăcerea subită, aproape apăsătoare se prelungi pînă cînd Trout îngălmă cu glas sfielnic :

— Peretele e subțire, domnule. Vocea dumneavoastră se aude dincolo dacă strigați așa de tare.

Pe urmă stewardul ieși din cabină, ca să revină peste cinci minute în brațe cu o tavă acoperită cu un șervet. Pe tavă se afla un castron cu supă fierbinte, iar alături se vedea capsula de argint a unui tub de comprimate.

— Puțină supă, domnule ? — spuse Trout rugător, ca și cum s-ar fi scuzat pentru o greșeală gravă. — Este foarte hrăitoare, supă à la Sidney, domnule. Căpitanul mi-a spus să v-o aduc. Iar lady Fielding, auzind că vă doare capul, m-a trimis să vă întreb dacă nu doriți niște aspirină.

Buzele lui Harvey se crispară. Ar fi vrut în clipa aceea să țipe, să injure, să plîngă.

— Lasă asta aici, — spuse cu glasul stins. — Lasă tava lîngă pat.

Apoi se culcă din nou, închise ochii și ascultă zgomotul vasului care înainta despicînd întunericul de afară. Își croia drum mînat de o forță stranie și simbolică care-l împingea înainte, mereu înainte, împotriva voinței sale. Înainte, icnind și suspinînd. Avea senzația că-l înconjură niște voci, voci ciudate care-i șopteau ceva neînțeles.

Capitolul VII

Se aflau pe drum de trei zile. Vîntul prielnic dinspre sud-vest legăna *Aureola* pe o hulă leneșă. Capul Finisterre abia se mai zărea dinspre babord, iar soarele dimineții ce se iveau din cînd în cînd de după nori alterna cu cîte o răpăială de ploaie caldă, care se abătea peste apele molcome ale mării.

Dinspre tribord se auzea tropăit de pași, dar în salonul de jos Robert Tranter și sora lui ședeau în fața armoniei deschise.

— Este o melodie foarte frumoasă Robbie — spuse ea gînditoare în timp ce-și ridică mîinile de pe clape ca să răsfoiască paginile notelor de pe pupitru. — Și bineînțeles tu o cînti minunat.

— Da, vechiul imn al „Gloriei“ păstra același caracter înălțător. — răspunse el și își îndreptă urechea spre lăptos, așteptînd parcă de acolo întoarcerea ecoului de pași de adineauri. — Nu crezi că e cazul să terminăm exercițiul nostru, Sue? E soare afară, iar coriștii ar face bine să mai facă o plimbare sus pe punte, — declară el cu un zîmbet ușor.

Degetele ei se opriră pe claviatură, apoi Susan își îndreptă ochii ei căprui și calzi spre el.

— Dar abia am început, Rob. Era vorba să facem o oră, nu? Și tocmai această oră care-mi place cel mai mult din toată ziua — cînd putem sta aici liniștiți împreună.

— Știu, Sue, — răspunse el rîzînd. — Bineînțeles îmi place și mie să studiem împreună... dar mă furnică parcă un fel de nerăbdare — o știi și tu — de îndată ce pun piciorul pe puntea unui vapor.

Sora lui se uită la el îndelung, apoi întoarse privirea în altă parte; luă un acord lung și armonios care făcu instrumentul să vibreze din străfunduri.

— Nu prea îmi plac oamenii de pe vasul acesta, — exclamă ea deodată fără un motiv plauzibil. — Și mai ales nu-mi place această doamnă Baynham.

El își contemplă cîțva timp manșetele scrobite, de o albeață imaculată, prinse cu butoni de aur de o formă sobră.

— Nu se poate, Sue, — protestă el cu un glas neobișnuit, dar fără urmă de jenă. — Cred că n-ai dreptate în privința ei. Da, sînt sigur că n-ai dreptate. Simt că are un suflet bun — că este capabilă de multă generozitate.

— Femeia asta ride de noi, Robbie. Își bate joc de orice... pînă și de Dumnezeu.

El îi strînse brațul în semn de dezaprobare cu mîna lui mare și albă, apoi rosti :

— „Să nu-l vorbești de rău pe aproapele tău“. Socot Susan dragă, că nu este bine să-i criticăm pe alții.

— Văd că femeia aceasta te interesează, — spuse ea repede. — Mi-am dat seama imediat.

El nu încercă să tăgăduiască.

— Sînt gata să admit, Susan, că mă interesează, — răspunse calm, privind-o drept în ochi. — Și asta pentru că are un suflet care poate fi mintuit. Socot că am avut de-a face cu destule femei în trecut. Ei bine ! Ți-am dat vreodată motive să te îndoiești de mine ?

Era adevărat. Întîlnise multe femei care fuseseră subjugate de fervoarea lui spirituală, manifestînd față de el o devoțiune pe care Robert o acceptase cu complezență, ca ceva ce i se cuvenea. Dar niciodată nu avusese față de ele nici măcar pentru o singură clipă un sentiment care ar fi meritat o umbră de reproș. Afecțiunea lui era concentrată exclusiv asupra propriei sale persoane, a lui Dumnezeu și a surorii sale.

Născut la Trenton din părinți evlavioși, făcea parte dintre oamenii care par predestinați chiar din fragedă copilărie să devină preoți. Tatăl său, Josiah Tranter, fusese un negustor nu prea norocos, un mic brutar bărbos, adept fanatic al sectei Congregația Zilei a Șaptea — care-și dospea jîmblele cu Leviticul în mînă și pînă și turta dulce pe care o cocea avea la el un gust stătut de biserică. Mama lui, pe numele ei Emilia, o femeie tăcută cu ochii plini de zel, descindea dintr-o familie cucernică din Concord. Era liniștită, bună și suporta toate eșecurile succesive în afaceri ale soțului ei cu o răbdare și o tărie vrednice de laudă. Singura ei bucurie erau copiii, mai ales Robby pe care, cu toată aparența ei calmă, îl adora. Și Robert o merita din plin. Era un băiat conștiincios, inteligent, evlavios din instinct, nu făcea niciodată ștengării, iar cînd se întîmpla ca vreunul din clienți să-l mîngîie pe cap și să-l întrebe : „Ia spune, băiete, ce ai de gînd să te faci cînd ai să crești mare“, băiatul răspundea cu toată sinceritatea :

„Am să predic cuvîntul Domnului“. Această intenție înălțătoare era încurajată și aprobată cu plăcere de toată lumea. Un pastor în trecere prin oraș, care fusese găzduit în casa brutarului, a scris chiar o broșură despre el intitulată: „Harul Domnului a coborît asupra lui la vîrsta fragedă de 9 ani“. Astfel Robert cunoscuse încă din copilărie dorința de a aduce oamenii pe calea adevărului.

Susan, deși înzestrată cu o fire mai sensibilă, trebui să se mulțumească inevitabil cu un loc mai șters în familie. Era o fată bună, devotată sincer fratelui ei, dar nici pe departe o întru-chipare a perfecțiunii. Așa că, în timp ce Robert urma un colegiu teologic, toată lumea fu de acord ca ea să intre la școala de infirmiere de pe lângă spitalul John Stirling. Anii au trecut și veni ziua glorioasă a hirotonisirii lui Robert. Ce clipe de mîndrie pentru micul brutar și soția lui! Uitînd de zbuciumul și greutățile prin care trecuseră în anii de sacrificii și privațiuni, își puseră hainele lor sobre de sărbătoare și se urcară plini de elan în trenul de Connecticut.

Dar un destin trist și pervers se abătu asupra acestui tren. La șase mile depărtare de Trenton, se ciocni de un obstacol și deraie pe taluz. Pagubele n-au fost importante: numai două vieți pierdute. Dar acestea erau Josiah și Emily Tranter. Pentru Robert a fost desigur o lovitură dureroasă. Avu loc o scenă sfișietoare cînd i se aduse vestea chiar în momentul cînd ieșea proaspăt hirotonisit din templul Congregației. Susan a fost mai reținută. Nu te puteai aștepta desigur din partea ei să simtă lovitura tot atît de acut. Leșină totuși de două ori în lunile următoare în timp ce era de gardă la spital. Doctorii i-au spus că are o afecțiune cardiacă și au sfătuit-o prietenește să renunțe la ideea de a lucra într-o instituție.

Astfel ajunse să stea împreună cu Robert la Okeville, prima lui parohie. Aici i se consacră cu totul fratelui ei. Nici nu-și dorea altceva. El însă, cu toate că era zelos și reperta succese mari în cariera lui, nu-și găsea liniștea. Avea un suflet romantic și inflăcărat. Dorea, fără să-și dea seama de asta, să cunoască lumea, s-o vadă cum arată, să-i simtă substanța. După un an își dădu demisia din slujba de pastor și ceru să fie trimis în străinătate ca misionar.

Sinceritatea lui nu era pusă la îndoială, calitățile lui se bucurau de prețuire, așa că cererea îi fu aprobată. S-a ținut seama de faptul că nu avea o sănătate prea robustă. Și s-a întîmplat

că tocmai atunci reverendul Hiram McAtee, șeful spiritual al sectei, medita — asemenea lui Alexandru Macedon, la cucerirea de noi teritorii. Mai ales că au intervenit împrejurări speciale în care cererile din insulele Canare deveniră tot mai insistente. Robert fu trimis în străinătate, dar nu în China și nici în Congo, ci la Santa Cruz. După cum era și firesc, Susan îl însoțea.

Aceasta era pe scurt povestea vieții lui Robert Tranter, care se uita acum condescendent la sora lui.

— Sînt un om serios Sue, — continuă el ferm. Crede-mă, am o presimțire că-doamna Baynham ar putea fi adusă pe drumul adevărului. E mult mai mare meritul să convertești un om cinic decît pe unul apatic și indiferent. Iar pentru mine ar fi o mare fericire dacă mi-ar fi dat să fiu unealta umilă a Domnului, și să-i aduc mîntuirea sufletului. — Ochii i se aprinseră : era cutremurat de măreția acestui gînd.

Ea îl privea în tăcere, tulburată de o neliniște care-i aduse singele în obraji. În aceeași clipă o aversă de ploaie porni să răpăie pe luminatorul salonului, urmată imediat de o exclamație de ris. Apoi răsunară pași pe scară și Mary intră în fugă pe ușa salonului. Sandalele ei albe și mici erau stropite de ploaie, iar din părul ud se prelingeau picături grele peste obraji.

— Plouă, plouă, — intonă ea. — Hai iute să ne ascundem !

Elissa, Dibdin și Corcoran veniră după ea în salon.

— Pe Neptun ! — tună Dibs, călcînd cu pași legănați ca un adevărat marinăr. — Asta zic și eu că-i ploaie ! Și așa din senin, cum îți place ?

După ce-și scutură poala pardesiului, Elissa se uită la frații Tranter.

— Am impresia că aici s-a cîntat, — spuse ea cu glas tare. Vai ce amuzant trebuie să fie ! Și armoniul ăsta — o, e adorabil ! Probabil că apăsați pe pedalele astea, nu-i așa ? Dar nu trebuie să vă opriți, dimpotrivă, trebuie să ne faceți plăcerea. E delicios. Pur și simplu delicios. — Și după ce se așeză alături de ceilalți pe bancheta lungă de pluș își luă un aer de binevoitoare așteptare.

Dintr-odată atmosfera deveni mai încordată și cu toate că obrajii îi ardeau încă, Susan răspunse ferm :

— Am cîntat pentru Creatorul nostru, — rosti ea distinct. — Și noi nu considerăm acest lucru ca o simplă distracție.

Elissa ridică din sprîncene prefăcîndu-se mirată :

— Nu vrei să ne cântați ceva? Adică, vreau să spun, nu s-ar putea să cântați ceva pentru Creatorul vostru și totodată să ne distrați și pe noi?

Dibs scoase nechezatul lui obișnuit, dar ochii lui Susan se întunecară și buzele îi pâliră brusc; părea să-și caute cuvintele, dar Robert interveni.

Uitându-se drept la Elissa, spuse:

— Am să cânt pentru dumneavoastră, doamnă Baynham, din moment ce ne-o cereți. La urma urmei nu sîntem oameni chiar atît de puțin amabili. Și apoi cred că nici lui Dumnezeu n-o să-i displace.

Se întoarse cu un aer ceremonios și puțin intimidat spre sora lui și îi adresă cîteva cuvinte în șoaptă. Susan ședea dreaptă și țeapănă ca o stîncă. Trecură vreo zece secunde și se părea că nu va ieși din încremenirea ei, dar în cele din urmă trupul i se destinse și cu un gest de resemnare întinse mîinile spre armoniu și începu să cînte. Era un negro-spiritual „Toți sînt fiii Domnului” și după primele vibrații subțiri și melodioase ale modestului instrument, Robert începu să cînte.

Avea o voce plăcută de bariton, care deși suna poate puțin cam aspru în registrul grav și tremura în cel acut, avea totuși amplitudine și rezonanță. Cu ochii larg deschiși și gîtul întins căuta din răsputeri să cînte cît mai bine. Arăta de-a dreptul emoționant și aproape teatral. Toate acestea nu reușeau însă să tulbure frumusețea impresionantă a melodiei care răsuna în spațiul strîmt al salonului, se avînta în sus ca să se piardă apoi în nemărginirea mișcătoare a apelor.

Corcoran asculta cu urechea teafără întinsă, dînd ușor din cap — pentru el aceasta era o muzică frumoasă. Dibs, cu gura deschisă întrebător, descoperindu-și dinții îngălbeniți, se gîndea la masa lui de prînz; nemișcarea infatuată a Elissei trăda doar dispreț și plictiseală. Dar Mary așezată pe banchetă cu picioarele ei subțiri strînse sub fusta albăstră de serj, scurtă și strîmtă, care-i contura șoldurile fine, asculta parcă pierdută într-un vis. Privirile ei rătăceau undeva departe, ca și cum cel care cînta nici nu se afla acolo. Fața ei frumoasă, atît de veselă și de temerară cu cîteva clipe mai înainte, exprima acum o tristețe fără margini; privirea ei era străbătută de umbre de neînșite și teamă; în auz îi cînta murmurul unui izvor ce licărea sub clar

de lună. O stăpînea din nou același tremur ca înaintea unei revelații.

Glasul se ridică deodată într-un ultim elan și se stinse. Nimeni nu scoase o vorbă. Mary era prea emoționată ca să mai poată vorbi. Apoi Elissa căscă demonstrativ în palmă.

— Vă mulțumesc foarte mult, spuse ea indiferentă. — L-am auzit pe Robeson cîntînd această melodie. Era admirabil.

Tranter roși pînă în vîrfurile urechilor, biciuit de această nouă umilire; Susan se ridică în picioare și cu mișcări automate începu să adune notele.

Apoi Mary spuse :

— A fost frumos... foarte frumos. — Ezită căutîndu-și cuvintele. — Muzica asta are ceva... un sens mai profund pe care nu-l poți găsi la suprafața lucrurilor.

— Pe cîntecul meu, aveți dreptate doamnă, — spuse Corcoran galant. — În melodia asta zace ceva mult mai adînc, care nu se poate afla prin regula de trei simplă. Lucruri la care nici nu visezi — lucruri ciudate, și oricît ai căuta, nu ți le poți explica niciodată.

Se lăsă o scurtă tăcere. Apoi Mary se ridică și fără un cuvînt ieși din salon.

Pe punte ploaia încetase. Sprijinită de balustradă, simți suflarea aspră și proaspătă a vîntului șuierînd printre dinții ei întredeschși ca într-o scoică uriașă. Fără vreun motiv aparent era profund emoționată. Sensul acela pe care nu-l poți găsi la suprafața lucrurilor! Fusesse o proastă, prea proastă pentru ca vorbele ei să aibă vreo noimă. Dar nu și le-a putut stăpîni. Întinse brațele, orbește. Cu palmele întoarse în sus și degetele răsfirate se dăruie cu tot sufletul zărilor necuprinse.

În salon grupul se destrămase: Corcoran și Dibs s-au retras fiecare în cabina sa, iar Susan se opri în mijlocul încăperii cu teancul de note sub braț, fixîndu-l cu ochii ei căprui pe Robert care continua să șadă lîngă armoniu.

— Vii Robbie? — întrebă ea blînd. — E timpul să-ți iei extractul.

Ca un om trezit din adîncul gîndurilor sale, el își înalță capul.

— Vin îndată, Sue. Vrei să-mi pregătești tu blestemata aceia de doctorie, — spuse el zîbindu-i frățeste.

— Să mergem acum. Altfel ai să uiți cu siguranță s-o iei.

El continua să zîmbească, apoi vorbi cu o veselie forțată :

— Măsoară-mi tu doza, Susie, și dacă nu vin într-o jumătate de ceas atunci sînt gata să înghit toată sticla.

Degetele ei se încheștară mai tare pe copertile verzi ale notelor, dar făcu un efort și reuși să-i răspundă la zîmbet, apoi se întoarse și ieși fără zgomot din salon.

Elissa se trezi din visare și privirea ei căzu întîmplător asupra lui Robert.

— E geloasă pe dumneata, — spuse ea și adăugă ironic: — mă întreb, ce motiv o avea?

— Susan și cu mine trăim unul pentru celălalt.

— Și cu Dumnezeu cum rămîne?

— Ei da. Și pentru Dumnezeu.

Din celălalt capăt al încăperii se uita la el ca și cum l-ar fi văzut de pe un alt continent; privirea ei era încărcată de o ironie indolentă și în același timp de uimire ca în fața unui antipod. Pe omul acesta îl socotea creatura cea mai abjectă, individul cel mai pliticos și insuportabil, fariseul cel mai greșos care a încercat vreodată să îngîne o psalmodie. Ochii lui întunecați surprinseră verdictul nemilos și atunci el izbucni nestăpînit:

— De ce ne disprețuiți, doamnă Baynham, pe sora mea și pe mine? Noi nu avem creșterea dumneavoastră, eleganța, poziția dumneavoastră socială, dar cu toate acestea sîntem oameni și noi. Cel puțin așa îmi închipui. Sîntem niște oameni obișnuiți care încearcă să fie cinstiți și buni.

Ea își aprinse o țigară cu un aer nepăsător. Dar el se ridică în picioare, traversă cu pași mari încăperea și se așeză hotărît lângă ea.

— Doamnă Baynham, — spuse el serios cu vocea lui plină, caldă și solemnă. Am dorit foarte mult să am ocazia să vă vorbesc. Vreau să știți — ochii i se aprinseră și începu să vorbească mai repede — sînt absolut sincer în tot ce fac. Vă închipuiți probabil că sora mea și cu mine sîntem niște fahiri sau cu alte cuvinte, pur și simplu niște șarlatani. Nu e adevărat. Noi, evangheliștii, am fost adesea improșcați cu noroi. S-au scris cărți, s-a rîs de accentul nostru, de îmbrăcămînta noastră, de orice. E o rușine! Și Dumnezeu mi-e martor, nu este adevărat. Au fost cazuri, vă asigur cazuri regretabile, cînd bărbați și femei în goană după cîștig au prostituat cuvîntul Domnului pentru bani. Dar pentru fiecare din acești nemernici există alte sute, însuflețiți de o credință adevărată ca o flacără vie. Citind aceste

cărți s-ar putea crede că nu există strop de bunăcredință sau năzuință sinceră în religie, că nici un preot nu crede în ceea ce predică. Este o minciună grosolană. Eu cred cu fiecare fibră a ființei mele. Doamnă Baynham, chiar dacă dumneavoastră nu sînteți de acord cu această credință, cel puțin aveți bunățatea să admiteți că noi sîntem sinceri.

Femeia se uită la el de sus :

— Ce predică lungă ! Ce înseamnă toate astea ? Și ce importanță au ?

— Au mai multă importanță decît vă închipuiți, doamnă. Și știți foarte bine ce înseamnă. Credeți-mă, sînt profund mîhnit să constat că o femeie cu talentele, deșteptăciunea și frumusețea dumneavoastră este atît de oarbă față de sensul adevărat al vieții ! Dumneavoastră nu sînteți fericită. Ați gustat din toate și nu v-ați bucurat de nimic.

Elissa ridică sprîncenele.

— Vasăzică nu m-am bucurat de nimic ?

— Nu, — exclamă el. — De nimic ! Și nu veți fi niciodată fericită pînă cînd nu-l veți găsi pe Dumnezeu. Aceasta este singura bucurie a vieții.

Ea trase un fum adînc și examină atent capătul aprins al țigării. Evident, omul acesta era sincer ; admitea acest lucru cu un fel de surprindere opacă. Un capriciu vag se aprinsese și se stînsese în ea. Are un profil plăcut, — își spusese, — e bine făcut, solid, dar îi cresc niște fire de păr în nări, și apoi e atît de plicticos. Se trezi spunînd :

— Dar dumneata ai avut parte de toată fericirea pe care ți-ai dorit-o ?

— Dumneavoastră nu vedeți, — răspunse el exaltat, — că sînt fericit ? Mîntuirea aduce fericire acum și pururea. Este un adevăr, o certitudine. O, dacă ați putea înțelege acest lucru ! Doamne ! Cît de mult aș vrea să vă pot convinge !

Înfășurată în indiferența ei inaccesibilă, răspunse :

— Vasăzică dumneata vrei cu adevărat să... să mă mîntuiești ?

Era cît pe ce să folosească o altă expresie mai usturătoare, dar se stăpîni.

— Chemarea mea este să duc oamenii la mîntuire, — strigă Robert și prin cuvintele lui înflorite vibra un straniu accent de sinceritate. Se aplecă spre ea cu ochii umezi și plini de fervoare : — Nu vreți să încercați doamnă Baynham ? Nu vreți să

încercați să veniți la Domnul ? Sînteți într-adevăr prea frumoasă pentru ca să rămîneți pierdută. Veniți ! Veniți ! O, lăsați-mă să vă ajut ca să veniți la Domnul.

Femeia ședea nemișcată abia reținîndu-și o veselie intimă și batjocoritoare, care în cele din urmă o copleşî. Izbucni într-un hohot de rîs, întrerupt brusc de un sunet de goarnă ca o chemare la judecata de apoi. Era semnalul sirenei care chema la masa de prînz.

În cele din urmă se întoarse spre el :

— Tocmai mă gîndeam, — reuși ea să articuleze înecată de rîs, — că ai uitat... ai uitat să-ți iei extractul de ficat.

Capitolul VIII

În aceeași zi, imediat după cele șase bătăi de clopot, Harvey Leith ieși din cabina lui, pentru prima oară de când vaporul pornise în larg. Orbit de o rază de soare pe care ochii săi nedeprinși cu lumina n-o putură suporta se opri pe coridor, năpădit de o senzație stranie de izolare. Se simțea un paria. În lumina aceea necruțătoare fața lui trăda unele suferințe prin care trecuse. Avea obrajii supti, dar cu toate că era încă slăbit se simțea mai bine, mult mai bine. Trout îl bărbierise, îl ajutase să-și pună costumul gri ponosit și acum îl privea din ușa cabinei cu o expresie de mândrie autentică de creator. În tot timpul acestor trei zile micul steward fusese nelipsit de lângă el, iar Corcoran venise și el în mai multe rînduri să-l tortureze cu filozofia lui optimistă.

Harvey le era recunoscător, deși cu tot ajutorul lor se simțea un străin pe vas. De altfel aceasta era și dorința lui. Ținîndu-se de balustradă urcă încet treptele ce duceau la puntea superioară. În partea din spre babord, înfășurată într-un pled ședea Mama Hemmingway, cu mîinile ei grase, pline de inele, așezate în poală ca doi bulgări de unt și cu trupul puhav ca un boț de aluat. În clipa aceea nu fuma, nu mîncea, nu făcea nimic, ci stătea în deplină imobilitate. Dar cînd îl zări pe Leith ochii îi licăriră malițios.

— Ia te uită, ia te uită, — strigă ea. — Chiar el e, străinul. Sancta Maria, dar arăți de parcă te-ai fi sculat din morți. Pe onoarea mea, cînd mă uit la dumneata, mă sperii de-a binelea. Harvey își plecă ochii și se uită la obrazul ei bucălat și alît de roșu încît era parcă gata să picure sînge.

— Nu cumva trebuie să-mi cer scuze? — întrebă el tăios.

— O, nu, — exclamă ea pe un ton prietenos. — Să nu crezi că te țin de rău pentru că ai făcut-o lată. *Carajo*, nu domnule. Știu că-i iadul pe pămînt cînd îți taie porția așa deodată. Ceea ce ți-ar trebui acum este o picătură din „sîngele negrului“ tare și bun, asta-i. E cam greu, da' te întărește. — Îi făcu cu ochiul. — Spune o vorbă și-ți fac rost numaidecît.

— Nu, mulțumesc, — spuse Harvey indiferent și dădu să plece.

— Stai, nu pleca așa, — strigă ea volubilă. — Stai jos și ține-mi tovărășie. Umblu cu limba scoasă după un parlez-vous. Cu blestematul ăsta de snob bătrîn de la masă nu mai poți scoate o vorbă. Cred că bunul Dumnezeu l-a lăsat cam sărac cu duhul. „Ați fost vreodată la vînătoare?” mă întrebă el azi, cu gîndul să mă ia la vale. „La vînătoare? — zic eu — nu știu să deosebesc un cal de un porc, dar dacă dumneata ai de gînd cumva să-ți bați joc de mine, să știi că te jupoi de viu”. Își scutură cerceii indignată. Dar zîmbi imediat. — Dumneata ești altfel. Ai trecut prin multe, cocoșelule, așa cum am trecut și eu. De asta îmi place de dumneata. Să mă bată Dumnezeu, dacă nu-mi ești al dracului de simpatic. — Închise un ochi cu șiretenie. — Trebuie să vii să mă vezi la locul meu din Santa. O să luăm cîte o gustărică și facem o partidă de wist nemțesc. Calle de la Tuna, o sută șaisprezece. Notează-ți adresa.

— Sînt corleșit de amabilitatea dumitale. Dar nu cred că am să pot veni.

— Nu se știe niciodată unde te duce întîmplarea, cocoșelule. — Se uită la el iscoditor. — Și pentru că veni vorba. Ce învîrte prietenul dumitale Corcoran? Văd că nu-și mai încape în piele de mulțumire. I-am luat toți biștarii lui nenorociți la rummy, dar n-am putut scoate nimic de la el. De ce se duce la Santa?

Harvey clătină din cap.

— N-am nici cea mai mică idee, — spuse el cu răceală. apoi înainte ca ea să poată replica ceva se întoarse și se îndepărtă cu pași repezi ca să n-o mai audă.

Se îndreptă spre tribord, căutînd un loc mai izolat. Dar cu toate că erau acolo cîteva scaune libere, două erau ocupate. Îi era tot una. Simți deodată un fel de sfîrșeală și se așeză.

Soarele era cald, o căldură binefăcătoare care venea ca un balsam peste pleoapele ochilor săi întredeschisi și pătrundea ca o alinare în trupul lui ostenit. Colțurile gurii sale, lăsate în jos într-un rictus amar se relaxau pe nesimțite. Rana din suflet era încă deschisă și continua să sîngereze; dar pentru o clipă uită de durerea lui. Aerul era ușor și străveziu. Apăsîntea, în unde mari, domoale. Vaporul naviga spre sud și incredibil, deasupra lui se vedeau două rîndurile zburînd în

cercuri largi, bucuroase de această oază nesperată care le asigură un popas sigur în drumul lor spre un țărm ospitalier.

Subit Harvey deschise ochii, conștient că cineva îl privește stăruitor. În aceeași clipă Susan Tranter își întoarse privirea în altă parte, iar obrazul i se roși, apoi pâli din nou.

Ședea pe scaunul de alături cîrpind un ciorap de lînă gri, cu un coșuleț de lucru lîngă ea și cu un caiet de însemnări și un creion pe genunchi. Se întoarse atît de precipitat încît caietul căzu pe podea și rămase cu foile deschise lîngă pantoful ei mare cu tocul plat.

El îl ridică de jos înțelegînd îndată, cu acea intuiție care îi era proprie, că era jurnalul ei intim. Nici nu se putea altfel, își spuse el sarcastic — este tipul de femeie care ține un jurnal cu conștiinciozitate și cîrpește lenjeria fratelui ei. Dar în timpul scurt în care ținu caietul în mînă, o foaie se întoarse din întîmplare și ochii îi căzură cu mirare asupra numelui său și a unci fraze pe pagina acoperită cu un scris fin : „Nu cred că povestea asta e adevărată. Are o figură plină de noblețe“.

Numai atît ; caietul închis era acum din nou în poala ei ; expresia lui rămase neschimbată. Ea părea încă tulburată și avea sentimentul chinuitor că trebuie să spună ceva, dar ce anume ? În cele din urmă îndrăzni :

— Sper... sper că vă simțiți mai bine.

El își întoarse fața în altă parte. Nemulțumit de descoperirea ce-o făcuse, de sentimentul stîngaci pe care îl implica, îi ura solitudinea ; și totuși în atitudinea ei era o timiditate care îl făcu să răspundă :

— Da, mă simt mai bine.

— Asta e minunat, — reluă ea repede. — Cînd ajungem la Las Palmas, sîmbătă, vă veți simți atît de bine încît veți dori să coboriți pe mal și să faceți o ascensiune pe munte.

El privea morocănos înaintea lui.

— O să cobor, probabil pe mal ca să mă îmbăt. Și n-am s-o fac într-un mod eroic, înțelegeți ; va fi pur și simplu o beție cu totul lipsită de dramatism, doar ca să mă amețesc și să uit.

În ochii ei parcă tresării ceva ; ar fi vrut să protesteze, dar se stăpîni.

— Fratele meu și cu mine am fi vrut să vă ajutăm, în timp ce erați... erați bolnav. El a vrut chiar să vină la dumneavoastră în cabină, dar eu am bănuît că preferați să fiți singur.

— Ați avut dreptate.

Aprobarea lui părea o concluzie menită să pună capăt discuției. Cîțva timp tăcură amîndoi. Dar la un moment dat, ea rupse tăcerea :

— Remarca mea de adineauri poate să vă pară cam ciudată, spuse ea cu sfială. — Trebuie să vă spun că am o oarecare experiență ca soră medicală. Am lucrat trei ani la clinica spitalului John Stirling. Mă pricep și la îngrijirea bolnavilor cu febră — de la malarie și pînă la crizele dentare. Vedeți, aceasta ar putea fi de folos în activitatea de misionar a lui Robert. Făcu o pauză ca să rupă cu dinții un fir de lînă, apoi adăugă : — dar sper că la Laguna climatul e destul de sănătos.

Harvey n-o asculta. În timp ce ea vorbea, ochii lui, rătăcind neliniștiți, dădură de făptura care ședea pe scaunul din față la o distanță de vreo trei metri de el. Fata adormise. Pieptul ei mic se ridica și se lăsa încet, mîinile îi căzură dealungul trupului, genele aruncau umbre albastre peste pielea palidă a obrazilor încălziți de soare. Genele îi erau lungi, întoarse și lucioase, fiecare parcă cu propria ei individualitate. Haina din blană moale, de culoare cafenie, era descheiată la gît, lăsînd să se vadă un șirag de perle roz, translucide, netede și mai mari decît bobul de mazăre. Dormea calm ca un copil, cu trupul destins, plin de o frumusețe fragilă. Așa cum zîmbea prin somn era drăgălașă ca o floare.

Văzîndu-l că este cu totul neatenț, Susan tăcu și ea : dar din cînd în cînd își ridica ochii de pe lucrul ei și-i urmărea privirea, oprindu-se asupra unei fișii subțiri de mătase galbenă ce răsărea lucitoare deasupra genunchilor fetei adormite. În cele din urmă nu se mai putu stăpîni și spuse :

— Lady Fielding este foarte tinărară, — se aventură ea cu băgare de seamă, pe un ton voit generos. — Și într-adevăr foarte frumoasă.

— Fără îndoială, singurele ei virtuți, — răspunse el cu răceală. Dar imediat regretă aceste cuvinte ; avea senzația stranie de-a fi rănit ceva plătînd și fără apărare.

Susan nu-i încuraja ironia, dar nici nu-l dojeni pentru asta.

— Aceste perle, — continuă ea cu aceeași voce incoloră, fiecare din ele ar permite unei familii muritoare de foame să subziste timp de un an de zile. Nu vi se pare, dr. Leith, că este îngrozitor de nedrept ? Oamenii săraci mor de foame în co-

cioabe mizerabile, și aici iată, aceste zorzoane! Sincer, sînt atît de inutile!

— Nu mă interesează familiile care mor de foame prinocioabe, — spuse el cu o amărăciune ironică, — cel mult în cazul cînd mor cu adevărat. Aceasta ar îmbunătăți rasa, căci e nevoie de așa ceva. Știți fără îndoială că eu am pus în practică principiul exterminării. Înainte de a mă îmbarea am curățat trei inși nenorociți care nu aveau nici o vină. Un început promițător.

Ochii ei se tulburară. Atrasă spre el din milă, bănuia acum instinctiv rana care-i ulcera sufletul. Iar chipul lui — cînd se uita la el i se tăia răsufllarea, — semăna atît de mult cu tabloul pe care îl văzuse cîndva și care reprezenta profilul Mîntuitorul chinuit... Nu, trebuia să spună ceva.

— Soțul ei, sir Michael Fielding, — vorbi ea la întîmplare, — este teribil de bogat. Are plantații vaste pe insule. Dar cred că pentru el aceasta reprezintă doar ceva secundar. Am aflat toate acestea cînd ne-am informat ce fel de om este. Are o reputație frumoasă și poartă un nume istoric. Bănuiesc că este ceva mai în vîrstă ca ea. Lady Fielding se numea Mainwaring înainte de căsătorie — o familie care a avut întotdeauna legături cu marca. Cel puțin așa mi s-a spus. Este ciudat că a plecat în călătorie fără soțul ei. Mă întreb, de ce oare?

— N-aveți decît să o întrebați pe ea, — spuse el cu brutalitate. — Mie unuia nu-mi plac birfelile nici atunci cînd sînt împănate cu texte din biblie.

Susan se uită la el cu ochii mari, adînc tulburată; privirea ei căpătă deodată o expresie de adîncă mîhnire.

— Îmi pare foarte rău, — spuse ea încet. — Da, nu trebuia să spun așa ceva. Sincer, îmi pare rău.

Clopotul sună rar de opt ori și imediat după aceea se auzi sunetul limpede al goarnei chemînd călătorii la ceai. Trout avea înțîmîndina de a varia nota acestei chemări în funcție de importanța mesei. În clipa aceea Mary Fielding se trezi. Susan își strînsese lucrul, luă coșulețul în mînă și se ridică în picioare. Fața ei își recăpătase expresia obișnuită. Se adresă lui Leith cu voce calmă:

— Dacă coboriți acum cu noi, voi fi bucuroasă să vă torn o ceașcă de ceai. Pe vapor ceaiul e tare, devine negru dacă-l lăsați să stea.

Harvey şedea cu capul întors într-o parte, sprijinit de spătar, cuprins iarăşi de un vălmăşag de gânduri dureroase. Se prefăcu că n-o auzise. Nu avea nevoie de ceai, ceaiul negru, subţiat cu laptele bunătaţii omeneşti care izvora din ochii calzi ai acestei fete. Continuă să stea cu faţa întoarsă pînă cînd Susan, după un moment de aşteptare, se îndepărtă în tăcere.

Acum aştepta cu o nelinişte curioasă plecarea celeilalte; aştepta enervat s-o vadă şi pe ea că pleacă să-şi toarne ceaiul acela negru şi amar.

Dar ea nu se mişcă. În schimb pe punte îşi făcu apariţia Trout purtînd o tavă pe care era dispus în ordine serviciul de porţelan chinezesc cu flori trandafirii al vaporului. Pe tavă erau cornuri proaspete, felii subţiri de lămîie şi o cutie de argint care purta gravată adînc o creastă de val.

Apoi, Mary vorbi, adresîndu-se parcă aerului înconjurător :

— Îmi place întotdeauna să iau ceaiul pe punte cînd vremea e atît de calmă. Soarele... contribuie ca totul să aibă un gust atît de bun. Ce zici, luăm sau nu luăm ceaiul aici sus ? Dacă nu vrei, n-ai decît să spui. — Vocea ei plăcută şi melodioasă îl făcu să se simtă ciudat de înăcrit, prost îmbrăcat şi grosolan. Ar fi vrut să sară îndată în picioare şi să plece, să facă un gest violent de refuz cu braţul, dar n-apucă să schiţeze nimic din toate acestea, fiindcă afurisitul de Trout se şi întoarse şi puse pe tavă, cu o reverenţă, o a doua ceaşcă, apoi se retrase în vîrful picioarelor ca după sfînta cuminicătură.

— Îmi place acest Sea-Trout*. E însurat cu stewardesa, — rosti ea un moment mai tîrziu. — Au şase copii, cu toţii pe uscat. Gîndeşte-te ce minunat ar fi dacă ar veni cu toţii să facă voiajul împreună. Am să-l rog pe Michael să-mi dea voie să fac asta cîndva.

Harvey avu deodată viziunea tulburătoare a *Aurcolei* navigînd pe mări străine, condusă de cei şase copii ai stewardului ; apoi îşi dădu seama că în timp ce vorbea, ea îi întindea o ceaşcă de ceai. O luă automat şi observă indispus că degetele îi mai tremurau încă linguriţa ţacănea pe farfurioară.

Ea îi citi gîndurile.

— Uneori şi mie îmi tremură mîna îngrozitor, — spuse liniştit. Cînd se întîmplă să servesc ceaiul la Buckden. Ştii, din cînd în

---

* Sea-trout = păstrăv de mare.

cînd dăm recepții foarte ceremonioase. Lui Michael îi plac grozav, eu însă nu pot să le sufăr.

El nu spuse nimic. Femeia aceasta îl derută. Se uita la degetele ei subțiri cu vinișoare albastre sub pielea albă catifelată, la verigheta prea largă — un cerculeț de aur ce părea grotesc pe mîna ei mică de copil; văzu în minte mîna aceasta delicată ținînd un ceainic masiv și greu în stil georgian și tremurînd ușor din cauza efortului.

— Nici nu-ți închipui, — continuă ea, — cît de plăcut este să lași toate baltă și să evadezi. La un moment dat simți o apăsare din ce în ce mai mare, de parcă ai sta cu nasul turtit de geam. Și atunci îți spui: „trebuie să evadez, ah — trebuie să fug de tot și de toate“. N-ai simțit niciodată așa ceva?

El regăsi instinctiv tonul ironic:

— Da, zise el, — dar de cele mai multe ori n-am reușit.

Ea se uită la el cu o privire sinceră și zîmbi:

— Ai perfectă dreptate. Spun prostii și nu știu să exprim ceea ce simt. Nu prea sînt deșteaptă, — adăugă ea și oftă. — Dar soarele ăsta face ca totul să-mi pară atît de frumos. Mai vrei un ceai? E marca Twining. Simți în el aroma de portocal?

— Nu, — răspunse el scurt. — Nu simt. Nu sînt obișnuit cu ceaiuri scumpe. Și apoi am fost mai mult beat în ultimele trei săptămîni, așa că am cerul gurii tăbăcit.

Ea nu dădu atenție tonului său brutal și se lăsă pe spătar, oferindu-și fața razelor de soare ce se reflectau în apa mării.

— Te-ai simțit vreodată fericit? — întrebă ea visătoare.

— Fără să știi de ce? Pur și simplu așa, fără nici un motiv?

— De fapt nici nu există vreun motiv, — răspunse el posac.

— Fericirea este o stare irațională. Dacă încerci s-o analizezi dispare.

— Nici nu vreau s-o analizez, — murmură ea și-l privi în ochi, apoi continuă simplu, — sînt fericită în clipa asta. Trebuie să ți-o spun. O știu, dar nu-mi pot explica de loc care este cauza. — Vorbea rar, cu seriozitatea celui care încearcă să dezlege sensul ascuns al cuvintelor. — Este ceva atît de straniu. În clipa în care te-am văzut am avut impresia că te cunosc, că te-am întîlnit cîndva, că ai putea să mă înțelegi. E ca o amintire foarte îndepărtată, ascunsă în adîncuri. Ai simțit vreodată așa ceva? Te surprinde uneori într-o seară calmă, frumoasă de vară — ceva care revine parcă de la mari depăr-

tări. Simți nevoia să stai complet liniștită, fără să miști un deget și să așculți. Dar totul este foarte straniu și confuz. Nu pot să-ți explic lămurit dar există, simt că există aievea.

Farmecul și frumusețea ei deosebită îi treziră o ostilitate spontană, făcându-l să se îndoiască de sinceritatea cuvintelor ei. În mod deliberat se situă pe o poziție contrară. Rîse sarcastic. Nu-și putea explica dorința asta subită, clocotitoare de a o jigni. Toată viața lui fugise de frumusețe; obsedat de muncă ca un sihastru de rugăciunile lui, aruncase doar cite o privire fugară asupra unui asfințit, unui copac înmugurit, unui chip de femeie; se izolase de toate acestea de bună voie. Și acum vederea trupului ei tînăr, a părului ei ce strălucea în soare, a obrazului ei frumos și însuflețit îi trezi în suflet o disperare sfîșietoare, nemărginită, care clocotea în pieptul lui ca un val imens de amărăciune.

— Îmi pare rău, — spuse pe un ton tăios. — Habar n-am despre ce vorbești. Nu mă interesează decît realitățile vieții. Sint biolog de meserie. Nu am timp pentru emoții confuze și alte aiureli de felul acesta. Și sint absolut sigur că noi doi nu ne-am întîlnit niciodată.

Pe fața ei apărură o expresie stranie de dezamăgire.

— Da bineînțeles, — spuse repede și se opri. Apoi ca și cum și-ar fi adunat întreg curajul, exclamă pe nerăsuflăte: — Dumneata nu știi... chiar nu știi nimic despre Casa Lebedelor? Și nici despre grădina cu frezii? Cu fîntîna aceea arteziană care are ghizdurile roșe și crăpate, unde se adăpostesc și dorm șopirlele acelea mici și drăguțe? Eu nu te întreb toate acestea din cînte ce motive caraghioase. Te întreb pur și simplu pentru că îmi este peste putință să fac altfel.

În primul moment lui Harvey nu-i veni să creadă că vorbea serios; dar privirea ei, atît de gravă și concentrată, — îl subjugă în chip ciudat. Clătină din cap.

— Nu știu despre ce vorbești.

— Credeam — murmură ea, — credeam că poate știi. Apoi făcînd o ultimă încercare, continuă cu ochii pierduți în gol: — Pe poartă sint gravate niște lebede, urci pe alee, treci pe lîngă o căsuță cu zorele de culoare galbenă, ceva mai încolo într-un colț al grădinii e un copac bătrîn cu crengile răsucite. Nu se poate să nu știi. — În glasul ei vibra o stăruință dureroasă. — Nu se poate să nu fi trecut și dumneata pe acolo.

— Niciodată.

Urmă o tăcere lungă; femeia respira greu, gituită de emoție.

— Mă gîndeam, — vorbea ea din nou cu glasul stins, — mă gîndeam că poate totuși cunoști această grădină.

Constată speriat că ochii ei erau scăldați în lacrimi și fără voia lui o întrebă :

— Unde se află locul acesta ?... Casa Lebedelor ?

Ochii ei rătăceau peste întinderea mișcătoare a mării.

— Este un loc unde mă duc uneori, — spuse ea încet. — Și cîteodată aveam senzația că mai era cineva cu mine. Dar acum îmi dau seama că m-am înșelat. Văd că am fost o proastă și m-am făcut de ris. Dumneata nu înțelegei...

Harvey fu cuprins din nou de o emoție inexplicabilă; în adîncul sufletului simțea parcă o bătaie sfioasă de aripi. Se aplecă ușor spre ea, dar înainte de a putea rosti primul cuvînt, de jos se auzi un zgomot de pași. Ceaiul se sfîrșise, salonul se golea și toată lumea urca pe punte. De pe scară răsună vocea lui Tranter.

— Iată, aici e un loc pentru toată lumea.

Și imediat apărură cu toții pe puntea superioară. Dînd cu ochii de Harvey se opriră în loc. Dibdin își căută monoclu. Elissa îl examinează cu curiozitatea ei insolentă. Ochii lui Tranter se îmblinzîră. Își frecă mîinile și fața i se luminează :

— Ia te uită, — izbucni el vesel. Ce plăcere să te văd, dragă prietene. Mă bucur foarte mult. Vroiam să vin la dumneata mai înainte, dar sora mea Sue m-a oprit. Să știi că-mi pare bine să te văd pe picioare, așezat aici atît de plăcut și confortabil.

— A refuzat să stea lingă mine, — spuse Mama Hemmingway și chicoti malițios. — Dar în schimb a stat frumușel lingă înălțimea ei. Iată ce înseamnă să ai sînge albastru în vine.

Rîsul lui Robert răsună din nou. Făcu un pas și puse o mîină frățească pe umărul lui Harvey.

— De acum încolo să contezi pe mine, amice. Poate nu sînt chiar atît de englez și distins ca doamna, aici de față, dar am să-ți țin tovarășie ori de cîte ori îți face plăcere. Da, domnul meu. Vreau să știi chiar acum — dacă există ceva ce pot face pentru dumneata — indiferent ce, să-ți consideri dorința ca și îndeplinită. Ochii lui alunecară o clipă spre Elissa. — Crede-mă, dacă putem să ne ajutăm unii pe alții, în numele dragostei creștine...

Harvey înțepeni în scaunul lui. El care pierduse totul, să fie nevoit să-l suporte pe palavragiul ăsta odios ! Era ceva din cale

afară ! Cu o mișcare bruscă se ridică în picioare, conștient deodată că era ținta tuturor privirilor. Numai Mary, cu ochii rătăcind deasupra întinderilor nesfârșite ale mării, părea că nici nu-l vede.

— Mă măgulești, — îi spuse lui Tranter cu o voce grea amenințătoare. — Crede-mă, nu sint demn de interesul dumitale.

— Ba de loc, prietene, ba de loc. Eu socot d'impotrivă...

— Taci, — șuieră Harvey — și nu mă pisa atîta.

Fața lui Tranter, îmbujorată de ceaiul fierbinte și de o simpatie virilă, se lungi deodată într-un mod caraghios.

— Cum adică, — biigui. — cum adică... Credeam că n-am făcut decît să-îmi ofer simpatia, ca un slujitor al lui Dumnezeu.

— Dumnezeu !, repetă Harvey cu o voce joasă, încărcată de amărăciune. — Trebuie să fie un Dumnezeu cam aiurea dacă lasă pe unul ca dumneata să vorbească cu atîta îngîmfare. — Apoi își lăsă capul în piept și făcîndu-și loc să treacă, se îndreptă grăbit înspre puntea inferioară.

Chiar în momentul acela Renton ieșea din cabina de part, dar nu dădu nici o atenție spectacolului ce se desfășura dinaintea lui. Avea o expresie preocupată, aproape descompusă. Ținea în mînă o radiogramă.

Ca întotdeauna, Elissa fu aceea care mirosi că a intervenit ceva neobișnuit.

— Poate ne spui și nouă ce s-a întîmplat, căpitane, ca să ne mai treacă plictiseala, — spuse ea pe tonul ei indoient.

Renton își ridică privirea de pe banda de hîrtie și se uită la grupul din fața lui.

— Nu s-a întîmplat nimic. — răspunse el, căutînd să dea cuvintelor o notă veselă. Îmi pare rău că trebuie să vă dezamăgesc. Dar nu este absolut nimic.

Harvey n-a mai stat să asculte urmarea. Pusese deja piciorul pe scară. Cobori pierdut într-o învălmășală de simțămînte tulburi și se cufundă din nou în singurătatea cabinei sale.

Capitolul IX

Sîmbătă, pe o dimineață liniștită acostară la Las Palmas. Strecurîndu-se o dată cu răsăritul în portul adormit, alunecînd pe lîngă vapoare cufundate în tăcere, pe care mai pîlptiau încă palid felinarele atîrnate de catarge, *Aureola* își purta spre chei carena sculptată de apa sărată a mării.

La trei ore de la ancorare Harvey se trezi din cauza zgomotului vinciurilor.

Pentru prima oară după multe nopți dormise bine și lenevea în pat liniștit, cu membrele destînse, urmărind razele calde ale soarelui care dădeau o nouă strălucire pereților albi ai cabinei. Își simțea trupul neobișnuit de ușor și aproape nu-i venea să creadă că se putea simți atît de proaspăt și de odihnit. I se părea deasemenea ciudată stabilitatea patului său înalt, în contrast cu legănarea continuă și aproape ireală din ultimile zile. Iar atunci cînd un dangăt depărtat de clopote de pe țărm îi pătrunse în urechi, realiză în sfîrșit că vasul ancorase în port. Cuprins de o nerăbdare febrilă se ridică din pat, își trase pe el halatul de baie și se urcă pe punte.

Aici răcoarea dimineții îl învălui cu un veșmînt înrourat. Cerul era albastru, aerul transparent, rarefiat, soarele care se ridica orbitor de după munți presăra paiete fără număr peste undele mării. În fața lui se deschidea golful, tivit cu o dantolă de spumă, iar mai departe — orașul care urca în terase multicolore pe colinele galbene. Totul era scaldat în căldură și culoare : o îmbinare de roșu, verde și alb strălucitor dădea viață unui peisaj tropical de o frumusețe neobișnuită. Iar deasupra tuturor, dominînd golful și orașul, înălțat trufaș peste crestele mai apropiate, se vedea un pisc îndepărtat, aproape fantomatic și misterios ca un miraj, ce-și împlînta calota de zăpadă într-un inel de nori suspendat parcă între pămînt și cer.

Cuprins de o stranie uimire, Harvey rămase nemișcat, incapabil să-și ia ochii de la piscul acela semeț. Frumoasă ca o plăs-

muire divină, priveliștea îl captiva, îi picura în suflet o senzație subtilă, aproape dureroasă. Ce-l impresiona oare mai mult, semnificația ei sau frumusețea însăși? Privea vrăjit, cu răsuflarea tăiată, simțind că nu mai poate suporta, dar fără să reușească totuși să se zmulgă acestei vrăji.

Făcu un efort, se deslipi de acolo și se apropie de bastingajul vaporului. Văzu cheiul galben prăfuit, unde viața își începea acum forfota ei zilnică. Pe dalele arse de soare, vreo douăzeci de peoni îmbrăcați cu pantaloni de pînă și desculți, descărcau sacii de făină cu o încetineală plină de pitoresc. Nu se grăbeau deloc: vorbeau, fumau, scui-pau, își pierdeau vremea sau întindeau alene mîinile după saci și nu păreau cîtuși de puțin interesați să-și termine treaba mai repede. Unul dintre ei, îmbrăcat într-o cămașă galbenă decolorată începuse să cînte cu o voce subțire un refren ritmat, dulce și adormitor. Harvey îl asculta fără voia lui.

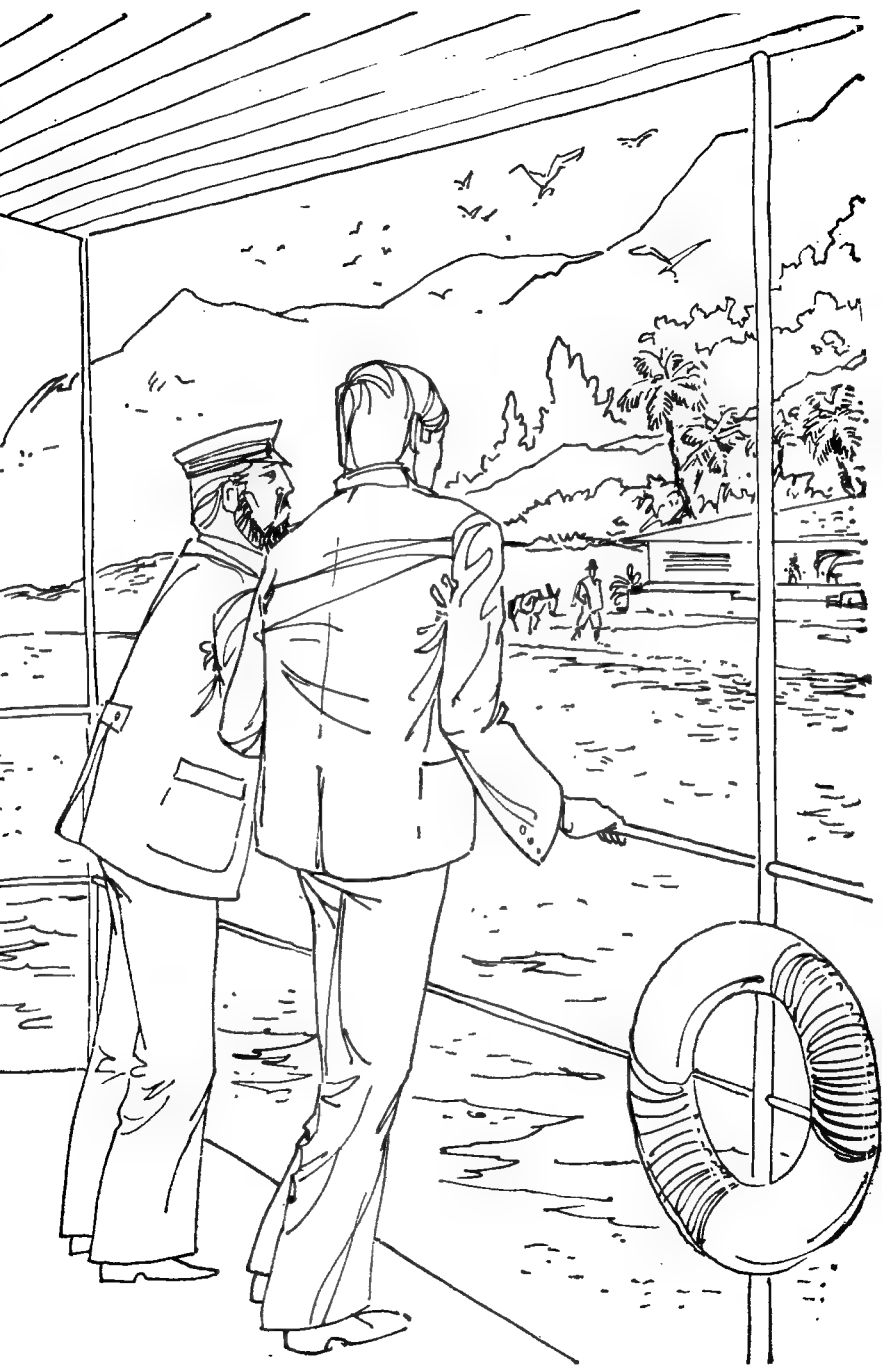
„El amor es dulce

„Y el que lo desprecia un loco

Deși cunoștea foarte puțin limba spaniolă, sensul cuvintelor era limpede: Dragostea e dulce, iar cel ce o disprețuiește e un prost.

Ca și cum ar fi căutat un antidot împotriva dulcegăriei; își plimbă ochii nerăbdători în josul cheiului și dădu de cîțiva catiri nenorociți, cu crupele căzute, roase și cu coastele urite și scheletice, înhămați la căruțele lor cu roți înalte. Unul dintre ei începu deodată să tușcască ca un om, sperînd muștele care roiau în jurul lui, aproape gata să cadă de slab ce era. Dar omul chircit pe capră nu-i dădu atenție; cu mîinile bălăbănind alene hăturile și o floare după ureche, scoase un grohăit de mulțumire.

Harvey se întoarse brusc — nu mai putea îndura vederea acestei brute josnice. Mai întîi — frumusețea țărmlui, măreția sublimă și misterioasă a piscului, iar în clipa următoare — spectacolul dezgustător al unei vieți infame. Stăpînit de o agitație ciudată, începu să se plimbe nervos încolo și înapoi cu pași repezi. Se uită la ceasul de la mînă — se făcuse tîrziu, aproape de nouă — întrebîndu-se nerăbdător ce ar putea să facă. Se afla într-un port, eliberat de orice constrîngere absurdă, scăpat de asemenea de această companie silită care îl enervase atît; și o

dată cu acest gând înțelese brusc că putea coborî pe țărnam, putea părăsi acest vapor odios ca să se piardă din nou în uitarea pe care și-o putea crea după dorință. Va putea să uite acum acele viziuni chinuitoare ale trecutului, acele năluci bizare în care se amestecau cei vii și cei morți, care-l asaltaseră ca un coșmar morbid. Strinse din fălci : era firesc să dispară, această hotărîre o luase de la bun început ; nimic în lumea asta nu-l putea abate de la ea ; da, va dispărea pentru că așa vrea el și nimic nu-l va putea reține.

Și totuși Harvey nu plecă. Continuă să măsoare puntea cu pași mari, simțind căldura soarelui pe umeri și prezența aproape imperceptibilă a piscului acela sublim în spatele lui. Trebuia să se oprească, să se întoarcă și să-l privească din nou. În timp ce stătea așa auzi vocea lui Renton alături de el.

— Ce priveliște splendidă, nu-i așa, doctore Leith ? Este Pico de Teyde de pe Teneriffe. Și dacă vrei să mă crezi, se află la mai bine de șaptezeci și trei de mile spre vest, dar domină toate insulele. Ai să-l vezi mai bine la Santa Cruz.

Stăteau alături privind muntele, apoi Harvey spuse încet :

— Da, e o priveliște splendidă. — Dar imediat simți îndemnul să-și ironizeze propriul său entuziasm și adăugă în zeflemea : — O viziune a paradisului !

— Un paradis care-și are cîtcodată neajunsurile lui, spuse Renton tăios. Făcu o pauză după care se uită la celălalt. — Se întîmplă o treabă cam urîtă pe colinele astea din spatele orașului Santa Cruz. Am primit o radiogramă ieri. S-a declarat acolo o epidemie de friguri galbene !

Se lăsă dcodată o tăcere.

— Friguri galbene, — repetă Harvey ca un ecou.

— Da ! Epidemia a izbucnit la Hermosa, un sat în apropiere de Laguna. Din fericire a putut fi localizată.

Urmă iarăși un moment de tăcere.

— Te rog să păstrezi știrca numai pentru dumneata, spuse Renton în cele din urmă. — Te-am informat pentru că ești medic. Dar consider că nu are rost să-i alarmăm pe ceilalți inutil.

— Nu le-ai spus nimic ?

— Nu, domnule. Nu le-am spus. Obişnuiesc să-mi țin gura dacă nu am un motiv suficient ca să vorbesc.

— Frigurile galbene nu sînt ușor de localizat, — spuse Harvey, măsurîndu-și cuvintele. — Boala e transmisă de țînțari și este un flagel îngrozitor.

Căpitanul se zbirli: mai presus de orice nu suferea să fie contrazis.

— Sper că nu încerci să mă înveți ce am de făcut, — spuse enervat. — Vrei să-mi țin pasagerii închiși în cală? De ce să-i bag în sperieți? Ți-am spus că voi aștepta și voi vedea ce-i de făcut! Am primit știrea de la domnul Carr, agentul nostru. Iar el este de acord cu hotărîrea mea.

— Știrile ajung uneori cu întîrziere. În schimb o epidemie se răspîndește repede.

— Nu există nici un fel de epidemie. — ripostă Renton supărat. — Îmi pare rău că ți-am vorbit despre asta. Faci din țînțar armăsar. Ei n-au niciodată epidemii pe aici.

Stătea ca un cocoș gata de luptă, hotărît să combată orice împotrivire. Dar Harvey se mulțumi să răspundă pe un ton neutru:

— Asta e bine.

Renton se uită la el iscoditor, dar nu putu pătrunde prin masca impasibilă a chipului său. Stătu o clipă mut, descumpănit, apoi salută scurt din cap și se depărtă încruntat spre cabina de cart.

Harvey rămase nemișcat lîngă balustradă.

Friguri galbene! Nu cumva lumina veselă a golfului avea deja ceva sinistru, ceva dur și nemilos? Nu, nu era nimic, absolut nimic. Doar un om bolnav la o depărtare de șaizeci de mile. Ce ți-e și cu înclinația aceasta exagerată de a anticipa calamitățile? În orice caz, lui puțin îi păsa. De acum încolo nimic nu mai avea importanță pentru el.

Se întoarse și se îndreptă spre cabina lui, dar la un moment dat se opri. Pe puntea inferioară, lîngă coridorul dinspre pupă o zări pe Mary și pe doamna Baynham stînd de vorbă cu un bărbat, care se urcase pesemne chiar atunci pe bord. Era un bărbat bine, destul de tînăr, înfloritor, cu o față rumenă și oarecum bovină, o mustață subțire și răsucită în sus, ceafa groasă și trupul mușchiulos, cu mișcări bine studiate; purta un costum din pînză de tussore imaculat, bine croit, pantofi din piele moale de o albeață strălucitoare și o pălărie albă de panama, pe care o

ținea în mîna lui îngrijită. Stătea bine înfipt, cu picioarele depărtate, rîzînd cu capul dat pe spate, iar o cută de piele i se revărsa deasupra cămășii. Aspectul lui i se păru lui Harvey de-a dreptul odios și grosolan și instinctiv îl detestă. Înregistră cu o grimasă de dispreț luciul părului său lins, înclinarea oarecum ceremonioasă a capului, ochiadele cuceritoare pe care le lansa, condescendența arogantă care răzbătea din comportarea lui respectuoasă.

O bănuială întunecată străfulgeră mintea lui Harvey. Te po-menești că o fi amantul ei, își zise el cinic, iar această întîlnire constituie de fapt scopul real al călătoriei ei ? Dar amantul cui ? Se uită acum încruntat la Mary căutînd să deslușească pe fața ei, în gesturile repezi, impulsive ale mîinilor un cît de mic semn de aprobare. Rochia de mătase albă, strînsă pe corp trăda parcă freamătul cald al trupului ei tinăr.

În timp ce urmărea stăruitor grupul de la picioarele sale, auzi iarăși un glas care i se adresa. Tresări și se întoarse. În spatele lui se afla Susan Tranter și fratele ei, îmbrăcați amîndoi pentru a coborî pe țarm. Ea își repetă întrebarea calm, privindu-l serioasă drept în ochi.

— Te întrebam, dacă ai vreun program pe ziua de azi ?

— Un program ? — smuls brusc din gîndurile lui, repetă cuvintele aproape mașinal, conștient de prezența ei, de trupul ei curat și sănătos, de privirea sinceră și serioasă a ochilor. Avea mîinile înmănușate, iar pălăriuța de paie arunca o umbră ușoară peste fruntea ei largă, îndulcindu-i conturul.

— Ți-ai făcut vreun plan — vreau să spun — dacă ai un plan cum să-ți petreci ziua de azi ?

— Nu !

Susan plecă ochii, apoi și-i ridică imediat.

— Robert și cu mine avem o invitație, — spuse ea cu voce limpede. — Avem niște prieteni americani la Arucas. Sînt oameni drăguți. Au o vilă frumoasă, pînă și numele ei arată că e frumoasă. Se numește Bella Vista. Nu vrei să mergi și dumneata ?

El își clătină capul încet.

— Nu. Nu vreau să merg.

Susan nu-și putea deslipi ochii de pe chipul lui.

— Ar fi bine să vii cu noi, — insistă ea cu glasul încet. — E o ambianță plăcută acolo. Prietenii noștri sînt creștini și oameni

foarte cumsecade. Vei fi foarte bine primit. Ai să te simți ca acasă. Nu-i așa că am dreptate, Robert ?

Tranter care stătea cu capul întors și ochii pironiți la puntea de jos, făcu un gest stîngaci de aprobare.

— De ce aș veni ? — spuse Harvey tăios. — Eu nu sînt creștin și nici nu sînt amabil. Îi voi detesta pe prietenii dumitale, americani, la fel cum mă vor detesta și ei pe mine. Pînă și numele de Bella Vista mă umple de dezgust. Și la urma urmei, așa cum ți-am mai spus, am să cobor probabil pe țarm ca să mă îmbăt.

Ochii ei se desprinseseră în sfîrșit de pe chipul lui.

— Te rog, — spuse ea aproape în șoaptă, — te rog din suflet... m-am rugat... — Glasul i se frînse și rămase o clipă cu ochii ațintiți pe podea. În cele din urmă își înalță capul.

— Atunci să mergem, Robbie, — rosti ea cu o voce neutră. Avem un drum lung de făcut și poate găsim o trăsură pe chei.

Coborîră pe puntea inferioară. Susan merse anume pe partea opusă aceleia unde se afla Elissa.

— Ascultă, Susan, — îndrăzni Tranter în timp ce-și continua drumul, — nu crezi că am putea amîna vizita noastră pînă după amiază ?

— Nu, nu cred de loc, — răspunse ea privind drept înainte. Am fost invitați la masa de prînz.

— Știu asta, bineînțeles că știu, — spuse el timid. — Dar nu-i nevoie să ne petrecem toată ziua acolo. Socot că o după amiază ar fi de ajuns.

Ea se opri și-l privi drept în față. Emoția de adineauri o cuprinseseră din nou, dar de astă dată din alt motiv.

— Este pentru a treia oară în dimineața asta că-mi propui să nu mai mergem la Bella Vista. Știi foarte bine Robbie, cît de important este să mergem acolo. — Întrebă cu buzele tremurătoare : — ce s-a întîmplat cu tine și ce altceva ar fi de făcut ?

— Haide, haide, dragă Sue, — protestă el grăbit. — Nu-i nevoie să te superi. Dar... ei bine — ce rău vezi tu în asta, dacă m-am gîndit că am putea face în dimineața asta o plimbare la Las Canteras, împreună cu doamna Baynham. Dînsa mi-a propus să mergem la plajă împreună cu grupul ei de prieteni. Spunea că

am putea să înotăm puțin cu toții. Este îngrozitor de cald. Și doar știi cât de mult îți place apa. Pe vremea când erai acasă, erai cea mai bună înotătoare.

Susan rămase cu răsuflarea tăiată.

— Deci asta era, — strigă ea în cele din urmă. — Trebuia să-mi închipui. Și felul în care prezinți lucrurile ca să mă faci să merg pe plajă! Știi foarte bine că nu ți-a plăcut niciodată să înoți, că n-ai putut să înveți înotul niciodată. Ei da, dumneaei ne-a poftit! Nu vezi că femeia asta își bate joc de tine? O, Robbie, Robbie, dragul meu! Ce-i cu tine de câteva zile încoace? N-o mai slăbești pe femeia asta din ochi. Ascultă-mă ce-ți spun: femeia asta își râde de tine tot timpul iar tu continui să alergi după ea ca un nebun.

Robert se aprinse la față.

— Nu-i adevărat, te înșeli, — reuși el să îngăimeze. — Nu e nimic, absolut nimic de care să-mi fie rușine.

— Femeia asta e o stricăță — lansă cuvintele cu buzele tremurînd de emoție.

— Susan!

Urmă o tăcere grea în timpul căreia fata luptă să-și recapete stăpînirea de sine, apoi vorbe repede pe un ton hotărît.

— Nu pot să stau și să mă uit cum ești luat în bătaie de joc. Te iubesc prea mult pentru ca să admit așa ceva. Vom merge la Arucas. Chiar acum. Și vom sta acolo toată ziua.

Atitudinea ei hotărîtă trezi propria lui demnitate. Se simțea nedreptățit, profund dezamăgit de refuzul ei de a merge la Las Canteras, dar cu toate acestea avu tăria să răspundă calm, pe un ton semeț:

— Foarte bine. Să mergem. Dar să știi de pe acum că la întoarcere mă voi duce să stau de vorbă cu doamna Baynham. Se întoarse și începu să coboare pasarela cu capul sus.

Înăbușindu-și un suspin, cu fața tulburată și nefericită, Susan îl urmă la pas.

Harvey nu-i văzu plecînd. Coborîse în cabina lui și mîncă fără chef din fructele pe care Trout i le adusese pentru micul dejun: erau portocale de Telde, savuroase, cu coaja subțire, și mere proaspete și zemoase, cumpărate în dimineața aceea din piață. Un dejun delicios, dar Harvey se gîndea cu un regret

tardiv la scena de adineauri cu Susan. Nu intenționase să-i vorbească pe tonul acela ; în definitiv ea nu-i dorea decât binele și avea o mare calitate : era absolut sinceră. Supărat pe sine se ridică în picioare și începu să se îmbrace. E adevărat că fusese lovit de viață și de aceea, ca un cîine întăritat se năpustea să-i muște la rîndul lui pe alții, să se răzbune împotriva vieții cu o furie oarbă, ba mai mult chiar — trebuia să lovească primul, dacă nu voia să fie din nou lovit. Era reacția unui suflet rănit, dar astăzi purtarea lui i se părea un simptom al propriei sale răutăți.

Oftă și se depărtă din fața oglinzii. Nu mai era chiar atât de palid ; obrajii i se bronzaseră ușor ; mîna cu care tocmai se bărbierise nu mai tremura ; iar privirea își recăpătase limpezimea. Vigoarea trupului se restabilea cu repeziciune, dar undeva în străfundul lui mocnea un dispreț nemăsurat față de el însuși.

Se auzi o bătaie în ușa cabinei și Harvey se opri cu capul ridicat. Crezuse că era singurul dintre toți pasagerii care rămăsese pe vas — în singurătatea pe care o căutase și o dorise atât de mult.

— Intră — strigă el.

Ușa se deschise larg și Jimmy Corcoran intră în cabină cu pieptul bombat, însuflețit parcă de frumusețea acelei dimineți. Purta pe cap o caschetă nouă dată pe ceafă, iar la gît o cravată de un verde țipător. Harvey se uilă la el surprins, apoi întrebă încet :

— De cînd ai luat obiceiul să bați la ușă ?

— Pe cuvînt că n-aș fi făcut-o. Nici măcar de-aș fi știut că te bărbicrești. Dar s-ar putea ca asta să te supere. Ești un tip al naibi de sucit.

Harvey îi înloarse spatele și începu să-și perie părul cu mișcări energice.

— Cum se face că nu ți-e silă de mine ? — întrebă el cu o voce străină. — Cred că n-am fost prea politicos cu dumneata de cînd am pornit această admirabilă călătorie.

— La naiba cu politețea, — răspunse Jimmy cu convingere. Fii sigur că nu m-am dat în vînt niciodată după politețe. Nu mi-a plăcut să umblu cu mănuși. Prefer ca omul să-mi spună de la obraz ce crede despre mine și să-mi tragă una în mijlocul spatelui, uite așa, — și-l pocni zdravăn între spete ca să-și întă-

rească vorbele. Își făcu loc în fața oglinzii, se privi gales, își strînse cravata teribilă, își netezi o şuviță pomădată și trimise imaginii sale din oglindă o sărutare din vârful degetelor. Apoi începu să cînte :

„Archie, Archie s-a întors iar în oraș -

„E idolul femeilor, mor bărbatii de necaz.

— Văd că ești foarte încîntat de dumneata în dimineața asta.

— Sigur că sînt încîntat. Și la drept vorbind de ce n-aș fi ? Sînt singurul om care l-a trimis în corzi pe Smiler Burge. Și aș fi în stare s-o fac din nou în cinstea Sfîntului Patrick. Ai uitat, că sînt cel mai grozav om care a ieșit vreodată din Clontarf ? Așa zicea biata maică-mea. Inimă de leu și frumusețea de faun, cum zicea Platon. Iar în dimineața asta mă simt atît de bine încît m-aș bate pînă și cu Papa. — Continuă să cînte :

„Zdrobește mii de inimi,

„Mai dulce-i ca vanilia,

„Cînd femeile îl întîlnesc

„Numai pe el îl doresc.

Apoi privind în jur declară :

— Toată lumea a plecat la plajă. Dumneata mergi cu mine pe mal în dimineața asta.

Harvey se uită lung la el.

— Și zi, coborîm pe mal, Jimmy, nu mai spune!

— Sigur că mergem, — răspunse el și își lovi palma cu pumnul, ca pentru a-și întări afirmația. Mergem la golful Canteras. Chiar adineauri am vorbit cu căpitanul. Zicea că-i ceva ce nu s-a mai văzut. E un ștrand frumos acolo și un mic restaurant unde se găsește ceva de haleală. Îți spun, e o plajă acolo cu un nisip galben, de-ți vine să te dai tumba de plăcere.

Un suris fugar trecu peste fața lui Harvey cînd se gîndi la Corcoran dîndu-se tumba de plăcere pe o plajă cu nisip galben. Dar se trezi spunînd :

— Bine ! atunci să mergem, Jimmy.

Un zîmbet larg se așternu pe chipul tăbăcit al lui Corcoran.

— Pe legea mea, — dacă spuneai nu, te omoram. Azi după masă am o treabă importantă de aranjat. Strict confidențială, mă înțelegi. Dar toată dimineața asta sînt omul dumitale.

„Ieșiră din cabină în lumina limpede de afară, traversară pasarela și coborîră pe cheiul prăfuit. În timp ce pășea prin port cu un aer de proprietar, cu degetele mari agățate la subțioara vestei și cu o scobitoare între buze, Corcoran emitea păreri critice despre indolența băștinașilor, despre femei, cumpără în tăcere un buchetel de violete de la o bătrînă ce ședea ghemuită în drumul lor și-l prinse la butonieră, oferî o priză de tutun unei cerșetor năpădit de muște și în cele din urmă se opri în fața unei trăsuri hodorogite la care era înhămată o gloabă.

— Ehei! — exclamă el, — iată și ceea ce ne trebuie, băiete. Calul se ține pe picioare și trăsura are roți. — Apoi adresîndu-se vizitiului: — Cît ceri pentru o cursă pînă la Las Canteras, negriciosule?

Vizitiul făcu un gest din umeri care voia să însemne un preț de nimic și arătă patru degete cu unghii îngălbenite.

— Patru șilingi englezești, senor.

— Patru moace englezești! E prea mult. Îți dau două peseta și o priză de tutun.

— Nu, nu, senor. Tartana mea e foarte frumoasă și merge repede de tot.

— Ei, la fel de repede merg și picioarele mele.

Vizitiul dădu drumul unui torent de cuvinte în spaniolă însoțite de strîmbături jalnice și gesturi rugătoare.

— Ce spune? — întrebă Corcoran, scărpinîndu-se în cap. — Nu prea sînt tare în acest jargon.

Harvey răspunse calm.

— Spune că te cunoaște bine. Că ești cel mai mare lăudăros din cîți au făcut umbră pămîntului. Că nu l-ai trimis niciodată în corzi pe Smiler Burge. Că Smiler Burge era cît pe ce să te omoare dintr-o singură lovitură. Spune că ești urît, bătrîn și mincinos pe deasupra. Mai spune că nevastă-sa e pe moarte, împreună cu cei zece copii ai lui și că o să moară și el de inimă rea dacă nu-i dai cei patru șilingi pentru o plimbare cu frumoasa lui tartana.

Jimmy își împinse cascheta pe ceafă pînă atinse gulerul cămășii.

— Fie, — zise el cu îndoială, — să-i dăm atunci vreo doi șilingi. Doi șilingi englezești, băiete.

Fața vizitiului se luminează de bucurie. Cu un gest de *grande spaniol* deschise ușa șubredă a trăsurii și sări pe capră cu un aer victorios. Doi șilingi englezești ! era nici mai mult nici mai puțin decât de cinci ori tariful lui obișnuit.

— Trebuie să știi cum să-i iei pe oamenii ăștia, — declară Jimmy din colțul gurii. — Asta înseamnă că ai spirit comercial. Dacă nu bagi bine de seamă, ăștia îți fură pînă și cămașa de pe tine. — Și se lăsă comod pe pernele trăsurii care porni săltîndu-și călătorii peste pavajul desfundat al străzii.

Capitolul X

Mary Fielding veni și ea la Playa de Las Canteras. Auzise pe Renton vorbind despre frumusețea acestui mic golf mai puțin cunoscut și acum, cu costumele ei de baie verde ud, stătea culcată pe nisipul albit de soare, lăsând căldura lui mângietoare să pătrundă pe nesimțite în toată ființa ei. Picături minuscule de apă sărată mai scinteiau încă pe picioarele ei albe. Trupul pe care valurile îl modelaseră cu puțin înainte, mai vibra încă după îmbrățișarea lor. Curba delicată a sînilor era plină de grație ca o floare și suplă ca un zbor de rîndunică. Ținea ochii închiși ca să păstreze în ea senzația suavă de abandon pe care o încerca; cu toate acestea întrevedea întreaga frumusețe a peisajului, formele fragile și efemere ale nisipului, apa de un albastru mai dens decît cerul și spuma albă a valurilor ce se spărgeau vîind de stînci; piscul de la orizont, strălucitor, transparent, atotputernic ca un zeu. Era atît de bucurăoasă că venise.

Aici putea să respire în voie, să stea întinsă goală pe pămînt, să se regăsească. Simțea cum crește în ea ceva nelămurit, mai alb decît spuma dantelată, mai strălucitor decît piscul muntelui — o amintire, un elan sau poate amîndouă la un loc. Niciodată încă nu realizase cu atîta intensitate că felul acela de viață pe care fusese nevoită să-l ducă nu era altceva decît un subterfugiu, o umbră palidă a realității. Și niciodată pînă acum nu urise și nu disprețuise cu atîta pasiune spectacolul pompos și înzorzonat al înaltei societăți, ritualul de la Buckden, da, pînă și Buckdenul cu cărămizile lui decolorate de vreme i se părea că o strivește sub snobismul lui secular.

Aici, în mijlocul acestei naturi simple și adevărate totul i se părea ceva îndepărtat și vag; tot atît de amorf ca și nisipul ce-i curgea printre degete.

Se ridică puțin și se uită în cealaltă parte unde se aflau Elissa și Dibdin, care ședeau sprijiniți spate în spate la umbra unei umbrele uriașe. Elissa nu se dezbrăcase, deoarece pielea ei nu suporta aerul mării. Dar Dibs, cu un fel de senilă zburdălnicie își dezgolise trupul zbîrcit și părea o mumie costumată într-un

șort de serj albastru, care-și expunea carcasa secătuită brizei răcoroase.

Sprijinită în cot, Mary ascultă conversația lor. Se silea să fie atentă, deși își dădea seama de toată deșertăciunea acestei vorbării.

— Elissa, — spunea Dibs, — la drept vorbind nu ești plictisită că ai venit aici ?

Timp de vreo două minute Elissa Baynham își pudră nasul cu cea mai mare atenție : pentru a patra oară în răstimp de o oră se dedica pasiunii ei pentru perfecțiune.

— Știi bine că sint întotdeauna plictisită, — răspunse ea, tocmai în momentul când interlocutorul ei își pierduse orice speranță de a mai căpăta un răspuns. — Mai ales că nu-i nici un bărbat pe aici.

— Nici un bărbat, — chicoti Dibs, — dar eu ce sint ?

— Dumneata ? — făcu Elissa și nu mai adăugă nimic. Aprinde-mi o țigară, — ceru ea într-un târziu. — Dar să n-o umezești că mă apucă o criză de isterie. — Făcu o pauză. — Mi-a venit deodată în minte un nume nou pentru dumneata, — acum că te-am văzut dezbrăcat. Pe viitor am să te numesc Sex-Appeal.

El găsi tabachera de onix în poșeta ei împletită din fir de aur, scoase din ea țigara cu degetele lui vânsoase și o aprinse.

Întinzându-și o mână peste umăr, Elissa spuse :

— Dă-mi-o, dar în așa fel ca să nu fiu nevoită să mă întorc. Vederea pielii dumitale îmi face rău.

— Pielea mea ! — exclamă el jenat în cele din urmă. — Pielea mea n-are nici un cusur și au fost sute de femei cărora le-a plăcut.

— Dragul meu, asta s-a întâmplat înainte de a începe să porți corsete.

Dibs începu să tremure de furie și căută să se răzbune pe altă cale.

— Ești teribil de proastă, Elissa. Nu înțeleg ce ți-a venit să-l lași pe nenorocitul ăsta de Tranter să alerge după dumneata.

— Într-adevăr, ce bătaie de cap ! Dar dacă omul vrea neapărat să mă salveze ?

— Numai că nenorocitul ăsta e îndrăgostit de dumneata pînă peste urechi.

— Da, dar el nu știe asta. — Trase un fum adînc din țigară. — E atît de plicticos, altfel poate mi-ar fi plăcut să încerc o dată.

O singură dată, așa din pură fantezie, Dibs dragă, adică vreau să-ți spun Sex-Appeal.

El își îndreptă spinarea ciolănoasă.

— Asta e prea de tot, Elissa. Pe cuvîntul meu, dacă nu te întreci cu gluma. Nu știu unde o să ajungă tinăra generație. Pe vremea mea aveam și noi aventurile noastre, dar cel puțin aveam decența să nu vorbim despre ele. Noi nu ne afișam niciodată și cel puțin eram cuviincioși.

— Spuneai întotdeauna: „Îmi dați voie?” — nu-i așa Dibs dragă? răspunse ea în zeflema.

— Pe cinstea mea! — suflă el. — Într-adevăr ești femeia cea mai imorală din cîte mi-a fost dat să cunosc.

— Nu, Dibs. Nu sînt imorală — reflectă ea. — Doar fără falsă pudoare. N-am să mă consider niciodată imorală atîta timp cît îmi voi permite să fac dragoste cu un amant pe o canapea.

Mary care asculta cu fața nemișcată, făcu un gest slab de deznădejde.

— Lissa, aș prefera să nu mai vorbești așa, — spuse ea deodată cu glas încet și ochii îi rătăciră peste întinderea mișcătoare a mării. — Este prea îngrozitor. Strici toată plăcerea.

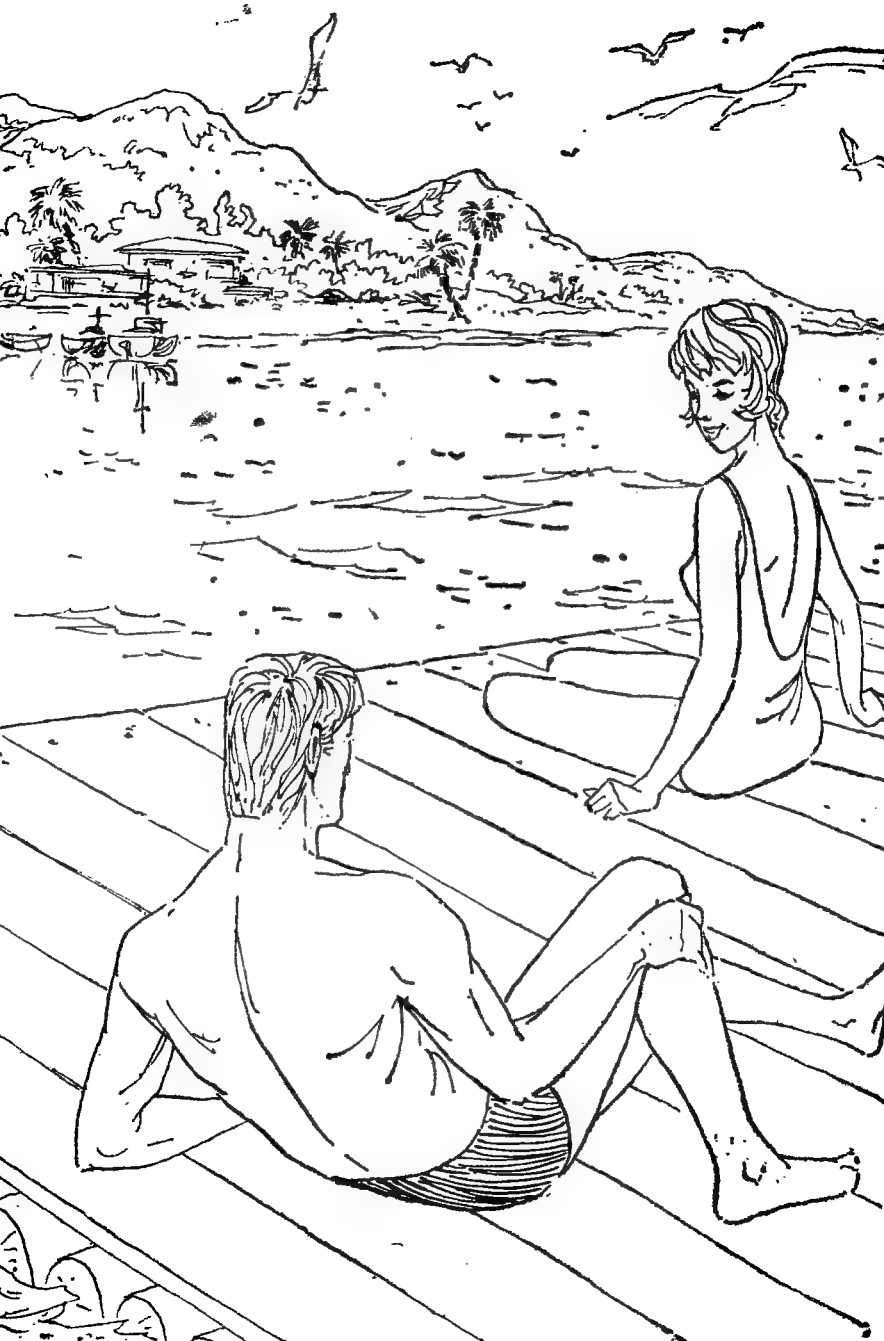
— Stric plăcerea! — răspunse Elissa. — Știi că-mi plac, Mary dragă. Cine ne-a tîrît în pustietatea asta? Cine a refuzat invitația lui Carr la Quinney? Cine a insistat ca el să vină să ia masa aici cu noi? Nu-i făcea absolut nici o plăcere, dă-mi voie să ți-o spun fără supărare. Se vedea că l-ai atins în demnitatea lui. — Scormoni puțin nisipul cu degetul arătător și înfipse înăuntru capătul aprins al țigării.

— Nu-mi plac restaurantele luxoase, cu toată eticheta lor țeapănă și oribilă. — murmură Mary în chip de scuză. — De aceea am vrut să vin aici. E atît de pustiu și încîntător. Iar domnul Carr n-o să se supere. În fond n-are decît să nu vină dacă nu-i place.

— O să vină. — spuse Elissa cu un aer nepăsător. — Îi atîrnă limba de un cot cînd se uită la tine.

Mary avu deodată o senzație neplăcută — parcă atinsese ceva murdar. Scutură din cap ca să alunge un gînd încă nedeslușit.

— Mă duc să mai înot, — spuse pe neașteptate, se sculă în picioare și se repezi în fugă în valurile înspumate. Dincolo de spuma ce clocotea și se învoldura în jurul ei, marea se vedea

opalescentă albastră și ireal de eterică, asemenea luminii reflectată în peșteri adânci de cristal. Picioarele ei se desprinseseră de pe nisipul cald și deodată avu senzația delic'osă a adîncului. Cu mișcări energice se îndreptă spre pluta ancorată la jumătatea drumului în direcția stîncilor. Se simțea acum purificată, cu membrele biciuite de apa sărată a mării și sîngele înviorat de aerul înțepător și proaspăt. Înota tot mai departe pînă cînd cu un mic strigăt de plăcere atinse marginea mișcătoare a plutei și se cățără încintată pe suprafața ei acoperită cu o rogojină. Se odihni acolo cu brațele întinse în lături și obrazul apăsător de rogojina caldă și umedă. Se simțea acum la mii de mile depărtare de limba slobodă a Elissei, dar deodată avu senzația că nu e singură. Cu o mișcare înceată își întoarse capul. La capătul celălalt al plutei stătea culcat Harvey Leith.

Se uită unul la celălalt un timp, care i se păru foarte lung. Dezbrăcat de costumul lui ponosit, trupul său avea o frumusețe nebănuită : umeri largi, șolduri înguste, picioare fine și mușchiuloase totodată. În cele din urmă uimită și surprinsă clipi din pleoapele cu gene lungi.

— Nu credeam... nu știam că ești aici, — spuse ea jenată.

— Nici eu nu am știut că mă voi afla aici, — răspunse el încet. — Dar uite că sînt.

— Și eu la fel, — spuse ea rîzînd ușor. — Plutim din nou pe un alt vas. Nu-i nostim ?

Nimic mai banal decît vorbele pe care le rostise și totuși sub aparența lor — simți că revine și crește din nou în ea aceea neliniște stranie care o prinsese și altă dată. Ceva ursit de mult, o forță vie care o mină inexorabil spre un viitor necunoscut, care îi schimba cursul obișnuit al vieții, îmbrăcînd momentul prezent în culorile visului ei, umplîndu-i întreaga ființă cu un fel de așteptare inexplicabilă. Nu încercase niciodată o armonie atît de adîncă și palpitantă a simțirii, niciodată încă n-o stăpînise o constrîngere atît de stranie și aproape dureroasă. Nu era în stare s-o înțeleagă și nici să se apere. Degetele i se jucau nervoase cu o suviță liberă a rogojinei, nu avea puterea să-l privească.

— E atît de plăcut aici, — spuse în cele din urmă cu un fel de nervozitate. — Marea, soarele, zăpada pe vîrfurile muntelui. E atît de frumos. Mă simt de parcă aș fi cunoscut toate acestea din totdeauna — Vorbea cu o voce surdă, gîduită de emoție.

Harvey nu răspunse. Stătea întins fără să se miște pe pluta legănată de valuri, plutind parcă între cer și pămînt, ca într-o

lume fermecată. Cu privirea fixă, subjugat de frumusețea vie a acestui trup tânăr, părea să mediteze adânc la vorbele ei. „E atât de frumos!“ spusese ea. Își simțea singele pulsînd puternic în temple. „E atât de frumos!“ El nu se gîndise niciodată la frumos și nici nu căutase să dezlege misterul fugar al frumuseții. Dusesse o viață dură ca o stîncă de granit, guvernată de legi cunoscute, inflexibile. Fusesse un cercetător. Da, un cercetător al adevărului. Dar în ce scop? Nu urmărise niciodată să ajute omenirea ci pur și simplu să afle cauza lucrurilor — nudă și indiferentă. Acum însă, în lumina aceea orbitoare ce pătrundea în el din afară ca o flacăară, în sufletul lui se opera o transformare ciudată și stăruitoare.

— Insula asta se cheamă Gran Canaria, — murmură ea, — Gran Canaria! Cîtă culoare și mișcare în numele acesta! Cînd mă gîndesc la această călătorie, trebuie să-mi repet mereu Gran Canaria! Are o sonoritate emoționantă.

Cuvintele ei căpătau un alt sens, filtrate prin albeața orbitoare a acestei bucurii tainice. Atunci o întrebă:

— Mîine părăsești vasul?

— Da, trebuie să rămîn la Orotava.

Era straniu și inevitabil. Ea va pleca. Diseară *Aureola* va porni în larg, croindu-și drum prin întunericul cald spre o insulă mai depărtată, iar dimineața ea va fi plecată.

— La Orotava e multă liniște, — continuă ea. — E o localitate mică și fără pretenții. Este ceea ce îmi place cel mai mult. Domnul Carr a aranjat totul pentru noi, la hotelul San Jorge. Este agentul soțului meu aici, în insule.

— Înțeleg. — spuse el și simți subit cum se stinge în el toată lumina. Primise ceva și acum i se lua înapoi. Strînse din fălci, și încercă să se uite la ea cît se poate de calm.

— Sînt sigur că te vei distra foarte bine.

— Dumneata, bineînțeles mergi mai departe cu vaporul? Întrebă ea privindu-l cu ochii larg deschiși.

— Merg mai departe, apoi mă întorc tot cu vasul acesta.

Se lăsă o tăcere. În timpul căreia fiecare rămase cu propriile-i gînduri. Deodată ea făcu acea mișcare ușoară și impulsivă cu mîna, ca și cum ar fi vrut să oprească din zbor o bucurie fugară.

— Vrei să iei masa astăzi cu noi? Te rog, te rog nu refuza. E un mic restaurant acolo, foarte plăcut. Trebuie să vină domnul Carr. Dar eu vreau să vii și dumneata.

Simțea o plăcere amară la gândul că trebuie să refuze.

— Nu sînt singur, — răspunse — Corcoran m-a adus aici. Făcu un gest înspre larg, în partea unde Jimmy se zărea în depărtare sărind peste valuri ca o focă bătrînă.

— Să vină și el, — spuse ea repede. — Trebuie să veniți amîndoi.

— El are treburi în oraș.

— Dar dumneata n-ai nici un fel de treabă ?

Se purtase destul de mojit cu ea pe vapor ; acum cînd își amintea de asta refuzul i se stinse pe buze.

— Admirabil ! strigă ea încîntată, fără să țină seama de tăcerea lui. Va să zică vii, vii să iei masa cu noi.

Vorbele ei aduseră o umbră de zîmbet pe buzele lui și cînd îl văzu zîmbind sări în picioare, își arcui brațele fine cu un fel de delectare nevinovată și plonjă adînc în apă. Impetuositatea elanului ei provocă un recul atît de puternic al plutei, încît Harvey se rostogoli după ea și căzu pe creasta unui val care se apropia tocmai atunci. Deschise ochii sub apă. Răsfrînt prin lumina subacvatică, trupul ei aluneca depărtîndu-se de el, scînteind alb ca o rază de lună. Se ridică la suprafață și își umplu plămîinii cu aer. Simți deodată dorința să urmărească pata aceea albă și scînteietoare. Dar n-o făcu. Schimbă direcția și înotă voioște spre cabana de pe mal. Aici în ghereta care mirosea a rășină de brad se îmbracă cu mișcări încete. Pielea lui biciuită de curenții vii ai mării, avea o nuanță trandafirie. Privea fix înaintea lui retrăind o viziune recentă, acum fugară și îndepărtată.

Cînd apăru Jimmy cu torsul puternic și roind de apă, Harvey îi relată pe un ton detașat despre invitația pe care o acceptase.

Manevrînd prosopul cu o îndemînare profesională, Corcoran îi aruncă o căutătură mirată, dar nu zise nimic. În capul lui mare se învîlmășeau gânduri ciudate. În cele din urmă spuse :

— Pe cîntea mea, trebuie să fii mîndru de o invitație ca asta. Dacă nu aveam atîta treabă, aș fi mers și eu cu plăcere. Dar în orice caz am să te însoțesc și am să-i salut pe toți înainte de plecare.

Zece minute mai tîrziu intrară amîndoi în micul restaurant.

Mary spusese cuvîntul „plăcut“ pentru a-l descrie și, într-un fel, adjectivul era corect. Locul era mic și foarte curat, dușumeaua din scînduri albe proaspăt frecată, mesele acoperite cu fețe de pînză albastre perfect curate. Fațada deschisă în întregime avea vederea spre mare, spre cer și spre piscul acela îndepărtat și

fantomatic. În fund se afla barul în formă de potcoavă, deasupra căruia se înălța un raft plin de sticle, — dar, lucru curios, Harvey nu se mai gindea de loc la uitarea pe care o căutase cu atita ardoare. Iar în dosul tejghelei un chelner, numai în cămașă, ședea absent pe un scaun înalt răsucindu-și mustața mică, care semăna mai curind cu o sprinceană crescută din greșeală în altă parte. Într-un colț se afla un pian mecanic ce părea rătăcit acolo nu se știe de unde.

La vederea instrumentului ochii lui Jimmy licăriră de plăcere, se apropie de el numaidecît și cu o monedă îl puse vesel în mișcare. O melodie stridentă sfîșie aerul, și după ce își mișcă de cîteva ori umerii în ritmul muzicii, Corcoran se lانسă într-un dans îndrăcit. Chelnerul începu să zîmbească, un tînăr care ședea la bar și sorbea leneș dintr-un păhărel de absint zîmbi și el, la fel și familia de spanioli de la masa din colț. Înțeleseră cu toții și le făcea plăcere căci știau ce înseamnă să fii fericit. Muzica se revărsa mai departe în cascade. Picioarele lui Jimmy descriau figuri întortochiate și se mișcau cu o iuțeală uluitoare. Chelnerul începu să bată din palme în tactul muzicii; spaniola cea grasă își legăna capul cu vioiciune deasupra șervetului legat la gît; tînărul cu gura căscată, ca un ciine întăritat, se porni deodată să cînte melodic cu o voce înaltă de tenor. Prin valurile de muzică răbufneau din cînd în cînd de la bucătărie arome de mîncăruri rafinate, care se amestecau cu un iz de usturoi și boarca sărată a mării.

În clipa aceea Mary intră în sală, urînată de Elissa, Dibs și Carr. Totul se opri ca prin farmec; Jimmy cu răsufierea tăiată, se uita de astă dată rușinat în jurul lui, tînărul amuți, chelnerul coborî de pe scaunul lui și muzica se sfîrși cu un ultim acord. Dar Mary începu să rîdă.

— Minunat, — strigă ea bătînd din palme. — Ce melodie minunată. Mai puneți-o odată.

Wilfred Carr nu rîse. Se opri în cadrul ușii și își plimba ochii peste toată această ambianță — cu totul deplasată — pe care o desființă dintr-o singură privire. Niciodată pînă acum nu intrase într-un loc alît de ordinar și bineînțeles nu va intra nici de acum încolo. Nu era cu puțință ca un gentleman să poată lua o masă cumsecade într-o asemenea speluncă, decît numai pentru a satisface un capriciu ridicol al unei femei fermecătoare. Își îndreptă cu mîndrie trupul îmbrăcat într-un costum mătăsos, cînd dădu cu ochii de Harvey, care stătea cu mîinile vîrite în

buzunarele costumului său prost croit, și de tovarășul său, acest irlandez bătrîn și vulgar. Se arată de o politețe glacială în timpul prezentărilor. Stătu înțepat de o parte, în timp ce Corcoran își lua rămas bun.

— Vă rog să mă scuzați — declară Jimmy. — N-aș pleca dacă n-aș fi obligat. Dar, la drept vorbind, am primit o telegramă și mai am și alte lucruri de aranjat, extrem de importante.

Din atitudinea lui se putea deduce că de el depindeau chestiuni de prima mărime, așa că se înclină galant în fața celor prezenți și plecă.

— Cine-i individul acesta ? — întrebă Carr plin de dispreț.

— Este un bun prieten al meu, — repetă Harvey scurt.

Se măsurară un moment cu privirea.

— O, înțeleg, — mormăi Carr, mutîndu-și ochii în cele din urmă. — De altfel e firesc.

Se așeză la masă într-o atmosferă brusc încărcată de electricitate.

Micul chelner romantic se întrecu pe sine — căci de bună seamă, nu în fiecare zi îi picau în local niște lorzi englezi, iar mica Cîntesă care comandase masa era atît de frumoasă — *bella, molte bella*. Așa că șervetele din pînză tare scrobîtă luară forme cu totul neașteptate, lîngă fiecare tacîm se afla cîte un buchețel de violete proaspete, încă ude de rouă ; măslinile negre și mici erau delicioase ; omleta proaspătă cu condimente, așa cum se ceruse, fu ridicată în slăvi ca și El Telde însuși. Și acum erau la *ensalada*.

— Vreau, vreau neapărat puțin usturoi la salata mea, — declară Mary.

Carr făcu un gest de oroare, se înecă și începu să tușească.

— Desigur, desigur. — Se întoarse și vorbi chelnerului cu voce tare, într-o spaniolă stilcîtă, dar arogantă.

— Uite ce e, Mary, — spuse el și se aplecă spre ea confidențial, — trebuia de fapt să mă lași pe mine să-ți aranjez ziua de azi — I se adresă pe numele mic cu dezinvoltură. — Masa, la club. Ar fi fost mai bine, aș zice, mult mai bine ca aici. După aceea — o partidă de golf. Avem un teren foarte bun.

— Dar n-am venit aici ca să joc golf.

— În sfîrșit, lasă-mă cel puțin să aranjez lucrurile pentru dumneata la Orotava, — declară el cu familiaritate. — Peste vreo două zile mă cheamă niște treburi la Santa Cruz — exact de cealaltă parte a insulei. Cu siguranță că am să vin să te văd.

Solicitudinea lui insistentă, concentrată asupra ei dădea a înțelege cu subtilitate că era absolut cu neputință ca ea să rămână insensibilă la interesul ce-i arăta și să nu fie cucerită de farmecul lui irezistibil. Acesta era felul de a fi al lui Wilfred Carr. Atâtea femei îi spusese că avea farmec încât ajunsese să fie convins că nici o femeie nu-i poate rezista.

Poate că avea într-adevăr farmec, nu-i lipsea nici unul din atribute pentru asta. Dansa admirabil, juca golf destul de bine, iar tenis strălucit; făcea călărie, boxase odinioară în echipa colegiului său, se pricepea la bridge și era ca la el acasă în orice buduar. Tatăl lui nu era decât un preot de țară. Dar Wilfred frecventase școli scumpe unde primise o educație aleasă, așa că avea totul în maniere și nimic în cap! Mai presus de toate era înzestrat cu instinctul parvenirii. Pe vremea când era încă în Anglia cultivase relații cu oamenii din lumea bună, oameni ce-i puteau fi de folos. Se apropie de Michael Fielding, iar acum avea o situație bună, o viață ușoară, o popularitate meritată în societatea restrânsă din insule și își spunea adesea că nu are nici un motiv să se plîngă.

O întâlnise pe Mary destul de des în Anglia și de multe ori o admirase de la distanță. Dar iată că acum ea se afla aici, o femeie tânără și foarte atrăgătoare — desigur, cu înclinații destul de ciudate, din moment ce era în stare să invite un bărbat să ia masa într-o bombă atît de infectă. Întotdeauna s-a spus despre ea că are ciudățenii, — dorința de a duce o viață simplă și alte fleacuri de felul acesta; o ființă cam sucită; un dobitoc o poreclise cîndva Alice în Țara Minunilor, dar independent de toate acestea, sau poate tocmai de aceea, era o femeiușcă extrem de atrăgătoare. Se aplecă din nou spre ea, făcînd un gest curtenitor cu mîinile lui frumoase și îngrijite.

— Da, — spuse. — Dacă vrei să te lași în seama mea, îți promit că te vei distra admirabil. Cred că ți-a fost destul de urît pe „bananiera“ asta mică cu care ai venit.

Ea se uită la el cu o expresie curioasă, ca un copil care se uită la un crab.

— Nu mi-a fost chiar atît de urît.

Carr rîse bine dispus.

— N-are a face, acum însă trebuie să te înveselești. Mă voi simți de-a dreptul nenorocit dacă nu-mi promiți asta. Știi Mary, multă lume își închipuie că noi, cei de aici, sîntem o societate primitivă. Nu e cîtuși de puțin adevărat. Avem tot ce ne dorim. Este

locul cel mai plăcut și încântător pe care ți-l poți imagina. — Vorbea cu toate superlativele unui colonist care, aclimatizându-se și prosperind într-un anumit loc, consideră acum noua sa patrie ca o imagine a lui însuși. Și adăugă cu căldură, urmărind totodată efectul pe care vorbele lui îl produceau asupra lui Mary. — Cea mai desăvârșită Utopie. Toată lumea se distrează aici — și de ce nu? — Deveni de-a dreptul liric. — Și oamenii și dobitoacele duc aici o viață minunată.

Harvey sta cu chipul întunecat, simțind cum se ridică în el un val uriaș de antipatie; fără să știe de ce devenea din ce în ce mai furios. Se întoarse ostentativ spre Carr.

— Am văzut niște catiri azi dimineață pe chei. Nu arătau prea prosperi. Și nu păreau să ducă o viață chiar atât de minunată.

Carr se îndreptă în scaunul lui și se încruntă.

— Ce-i cu catirii? — spuse el scurt. — Nimeni nu-i bagă în seamă.

— Apoi mai sînt și țîntari — urmă Harvey gonind o insectă ce bîzîia deasupra farfuriei lui, — presupun că nici pe aceștia nu-i bagă nimeni în seamă.

Carr se încruntă și mai mult.

— Nu, răspunse el categoric, — nimeni în afară de doamnele bătrîne și de niște turiști prăpădiți.

— Foarte bine, — ripostă Harvey calm. — Pînă și țîntarii o duc minunat. Și nimeni nu are nimic de suferit din pricina asta. Nici pomeneală de friguri sau altceva. Este cît se poate de bine.

Pe fața lui Carr începu să-și facă loc o lumină de înțelegere. Rîse sarcastic și condescendent.

— Va să zică asta e. Ți-au ajuns la urechi zvonuri alarmiste și te-ai speriat. Trebuia să-mi închipui.

Dibdin lăsă furculița din mînă cu un aer perplex.

— Ia ascultați, oameni buni! Nu înțeleg, despre ce tot vorbiți?

Carr făcu un gest energetic de dispreț.

— Nu este nimic, absolut nimic, — declară el. — În momentul de față sînt cîteva cazuri izolate de friguri pe insulă, dar nici un om care judecă cît de cît nu le dă nici cea mai mică atenție. Se găsește întotdeauna cineva care să slirnească panică printre indigeni. Noi însă nu putem lua în serios asemenea

fleacuri. Doamne, Dumnezeuule, nu. N-am mai fi englezi dacă am face-o — încheie el pe un ton marțial și patriotic.

— Iată vocea unui englez autentic, — spuse Elissa cu o strîmbătură. — Dar cineva trebuie să ne spună și nouă. De acum încolo vederea unui țîțar mă va paraliza pur și simplu de groază. A și început să mă mănînce tot corpul, din creștet pînă în tălpi.

— Am impresia că ne-au și înțepat azi dimineață — spuse Mary cu un aer gînditor, — în timp ce treceam prin port.

— Nu te necăji, Mary, — răspunse Carr liniștitor ; o mîngîie ușor pe braț. — Toată povestea este cu desăvîrșire absurdă. Un caz de friguri. Dumnezeuule mare, dar asta nu înseamnă nimic. Voi avea eu grijă ca să nu fii expusă la riscuri.

Ea își feri brațul încetîșor și rămase cu privirea pierdută.

— Ce înseamnă să fii expus la riscuri ? Așa ceva nu există, — spuse ea liniștită. — Ce ți-e dat să se întîmple se întîmplă. Aceasta e convingerea mea.

— Da, bineînțeles, — incuviință Carr cam fără tragere de inimă, — dar totuși voi veghea asupra duminale ca să nu pățești nimic.

Harvey tăcu, dar clocotea în sinea lui. Își cunoștea presimțirile care-l făceau să pară absurd, dar era de fapt flerul omului de știință. Văzuse odată în portul Londrei un marinăr indian bolnav de friguri galbene și nu putea uita niciodată ravagiile înspăimîntătoare ale acestei boli cu manifestări tot atît de acute ca hîlera și tot atît de mortale ca ciuma. Și acum iată-l pe dobitocul ăsta lăudăros proclamînd că totul e un fleac de nimic, etalîndu-și bravura zornăitoare și ignorantă — era înnebunitor. Își întoarse capul spre Carr și-l măsură de sus cu o privire disprețuitoare. Dar înainte de a putea spune primul cuvînt, Mary se ridică în picioare.

— Hai să luăm cafeaua afară, pe terasă — spuse ea.

Se ridicară de la masă și ieșiră pe mica platformă de lemn cu vederea spre miazăzi, unde în partea umbrită aveau așezate cîteva mese acoperite cu tablă de zinc. Aici li se serviră cafele pe care le băură în tăcere. Micul chelner avea un aer trist ca și cum ar fi înțeles că armonia acelei zile s-a terminat.

— Mi-e somn, — spuse Elissa cu ochii pe jumătate închiși.

Nimeni nu-i răspunse pentru că nimeni nu mai avea prea multe de spus. Harvey ședea posac, cu picioarele întinse și mîinile infundate adînc în buzunarele pantalonilor. Gura lui Dibs

era deschisă, semn că se plictisea ; în sinea lui îl socotea pe Carr așa un tip cam mărginit, iar masa fusese poate și ea cam prea grea pentru ficatul lui.

Fața lui Mary exprima un fel de detașare tristă și nedumerită ; părea preocupată de un gând tainic, înșelător și în același timp prețios. Se întoarse spre Harvey :

— Pluta aceea, — spuse ea visătoare — îți amintești ? Am impresia că mă mai legăn și acum pe ea. — Și ochii ei îl priveau atent, învăluindu-l într-o lumină dulce și stranie.

Cu ceașca de cafea în mână, Carr se plimba țănoș pe terasă, aparent îmbufnat, oprindu-se numai ca să dea cu piciorul în șopirlele mici ce traversau grăbite platforma de scânduri. Din când în când arunca pe furis câte o privire spre Mary care ședea cu spatele la el, ca să-i admire ceafa albă, fină, pe care tremura ușor un zulf cirionțat. Îl tratase cu multă indiferență, nici vorbă ! Dar pînă la urmă uită de supărare. Un zîmbet apărui pe buzele lui pline.

Se apropie și-și trase scaunul lîngă al ei. Era gata să înceapă să-i facă confidențe, dar prevenindu-i intenția, Mary spuse cu un glas ce părea că vine de departe :

— Aș vrea să mă întorc pe vas.

Imediat Carr se aplecă spre ea și începu să protesteze cu efuziune. Era prea devreme ; *Aureola* nu avea să pornească înainte de opt ; ei ar putea să mai facă o plimbare pe mare în jurul capului Puerto — șalupa lui se afla jos la debarcader — și mai ales trebuiau să ia ceaiul la club. Își redobîndise întregul arsenal de seducție și era gata să se împace din nou cu viața și cu Mary.

Dar Mary se ridică în picioare păstrînd în ochi acea expresie distantă care îi umbrea cîteodată. Ceilalți puteau să mai rămînă, ea însă trebuia să plece.

Dar nici ceilalți nu erau dispuși să rămînă ; după ce achitară nota, plecară cu toții. Traversară istmul îngust care ducea spre Puerto și unde, după cum îi anunțase Carr cu enfază, îi aștepta șalupa lui, de data aceasta însă, nu pentru o plimbare. Cu un aer mîhnit o ajută să coboare treptele. Ceilalți îi urmară, și barca se puse îndată în mișcare. În timp ce goneau prin golf, Carr avu parte de o mică satisfacție. Ședea alături de ea și prin țesătura subțire a rochiei îi simțea căldura și moliciunea trupului. Făcu o manevră ușoară cu genunchiul. Dar ea privea drept înainte, în depărtare. Totuși nu-și pierdu nădejdea. Nu se știe niciodată. Femeile astea sînt creaturi ciudate.

Cinci minute mai târziu se opriă lângă *Aureola*. El se ridică galant s-o ajute să urce scara, nimeni nu știe să strângă un braț de femeie cu mai mult subînțeles ca el — dar cînd întinse mîna cîeva din urmă îl împinse violent la o parte.

— Lasă că fac eu asta, suflă Harvey feroce. — Auzi ?

— Ce este ? — blîgui Carr, luat pe neașteptate. — Ce vrei să faci ?

— Dă-te la o parte — șuieră celălalt — că de nu te arunc în apă.

Carr rămase o clipă înmărmurit, incapabil să scoată un cuvînt, dar cu toate acestea, ceva în ochii aceia învîpăiați îl făcu să se dea la o parte. Ieșiră cu toții din șalupă înainte ca el să-și poată veni în fire. „Dracu să-l ia pe nebunul ăsta, își zise. Fir-ar să fie, de ce nu l-am plesnit ? Surisul îi încremeni pe buze, dar făcu un efort și continuă să zîmbească.

Își ridică pălăria și o flutură grațios în timp ce striga :

— Nu uita. Ne vom întîlni săptămîna viitoare.

În timp ce se lăsă pe pernele șalupei jură în sinea lui că va face totul ca s-o revadă pe Mary.

Capitolul XI

În aceeași după amiază, pe la ora șase, cînd soarele mîngîia cu degete trandafirii colinele de la Santa Ana, Susan și Robert Tranter se înapoiară pe vas — erau ultimii, deoarece Corcoran era de mult pe bord. Aveau încălțămîntea plină de praf — căci din motive de economie dădură drumul trăsorii la Plaza. Umerii lui Susan erau ușor aduși, iar Robert avea o expresie încordată ca și cum ziua care a trecut fusese mai curînd o corvoadă decît o plăcere.

Suiră pasarela încet, în tăcere, cufundați fiecare în propriile sale gînduri nerostite. Dar în clipa cînd Susan puse piciorul pe punte, îl zări pe Harvey Leith plimbîndu-se cu pași mari, înainte și înapoi, pe partea dinspre pupă. Fața fetei se lumineă brusc, umerii se îndreptară, iar oboseala și teama se spulberară ca prin farmec. Un glas cînta în sufletul ei : „Se simte bine ! Se simte bine !“. Silueta ei greoaie deveni parcă mai aeriană, o rază de soare polei cu aur părul ei închis. Scăldată astfel în lumină se opri un moment în capul scării, apoi îl urmă pe fratele ei în lungul culoarului.

— Ce bine că ne-am întors, Robbie, nu-i așa ? — observă ea pe un ton vesel. Acum cînd am terminat ce-am avut de făcut am impresia că a fost o zi obositoare.

El nu-i răspunse nimic. Ochii i se întunecară din nou, dar rosti fără să-și schimbe expresia.

— Acum cred că am să merg să mă întind puțin. A început să mă doară capul. Poate că pînă la cină ai să te simți destul de bine, dragul meu.

Robert mergea țeapăn, dar cînd îi răspunse peste umăr, se putea ghici după tonul vocii că se simțea nedreptățit :

— Consider că m-am simțit bine tot timpul. — Și cu fruntea sus pași în cabina lui și închise ușa cu zgomot.

Dar oare se simțea bine cu adevărat ? Se opri o clipă în fața oglinzii și se uită absent la imaginea sa. Obrazul îi era palid și parcă străin. Pe urmă se lăsă tulburat pe marginea cușetei și-și îngropă fruntea în palme. Vizita la Arucas, de care depindea

Întrucîtva succesul misiunii sale a fost de fapt o corvoadă chinuitoare ; fusese tot timpul, neatent la discuția importantă cu privire la tipărirea materialelor de propagandă în limba spaniolă ; era cît pe ce să uite scrisoarea de recomandare către domnul Rodgers din Laguna. Ziua întreagă fusese obsedat de un singur gînd : Elissa ! Numele ei, deși nerostit, avea darul să-l facă să roșească. Dar de ce ? Doar nu avea nici un motiv să-i fie rușine. Și totuși așa era. Desigur, nimeni în afară de el, nu putea să înțeleagă cu adevărat : Susan, toți cei de pe vapor, toată lumea asta birfitoare putea să-l judece total greșit, să-l arate cu degetul, să-i condamne sentimentul. El însă știa că toți ceilalți se înșelau, că emoția lui era nobilă, frumoasă și înălțătoare. Frumoasă — o simțea cu adevărat, era o emoție generoasă care ardea într-nsul și-l făcea să se simtă mai aproape de Dumnezeu.

Elissa ! — cît era de frumoasă ! Și ce era rușinos în asta ? Frumusețea este un dar dumnezeiesc, animat de aceeași suflare care a dat lutului un suflet nemuritor. Și dacă ea păcătuisese la viața ei, de ce trebuia, asemenea fariseilor din vechime, s-o condamne și să se depărteze de ea ? Nu și nu ! În fața lui Dumnezeu, de un milion de ori nu ! Își propusese chiar de la început s-o ajute pe această femeie atît de frumoasă căzută pradă deșertăciunilor. Chiar și astăzi, faptul că a trebuit să stea departe de ea, să piardă trei ore prețioase, îl făcea să se simtă chinuit de remușcări dureroase. Da, remușcări dureroase, acesta era cuvîntul. Îl cuprinse din nou o dorință arzătoare de a fi cu ea — de a o ajuta. Chipul ei fericit, sanctificat, îi apărură deodată în față, alături de el, ca o viziune sublimă, înconjurată de crîmpele vagi de sunete și culori : o bătaie ușoară a unor aripi de îngeri, trimbițe cu sunete armonioase, albul imaculat al unor veșminte și niște buze suave și pure, porți de aur deschizîndu-se larg și sîni pe care capul lui ar putea să se odihnească. O, era prea mult, mult mai mult decît putea să suporte o inimă omenească.

Stătea singur în cabină cu nările fremătînd, cu tot sîngele năvălit în obraji, apoi își înălță deodată ochii și strigă cu glasul vibrînd de emoție :

— Voi putea să fac orice în numele lui Cristos care-mi dă puterea !

Rămase cîtva timp cu privirea îndreptată în sus ca într-o rugă, apoi se ridică în picioare, se spală pe mîini și pe față, își

puse un guler curat și ieși din cabină. Urcă imediat pe puntea superioară.

Sperase atât de mult și se așteptase atât de puțin s-o găsească pe Elissa acolo, încît atunci cînd o zări lîncezind plictisită și singură într-un colț retras, tot sîngele îi fugi din nou în inimă. Păli violent. La cîțiva metri mai încolo, în apropierea cabinei de cart, Mama Hemmingway ședea îngrămădită în fotoliul ei, ca un colac de frînghie sau vreun alt accesoriu al vaporului, atentă ca întotdeauna, malițioasă și iscoditoare. Ea fusese singura persoană care nu se mișcase de pe vas toată ziua. Dar Tranter n-o zări atunci cînd se îndrepta cu ochii strălucitori spre Elissa.

Femeia ridică privirea și se uită la el.

— Aproape că te-am uitat, — spuse ea cu glasul tăragănat. Îi plăcea să fie adulată și devotamentul umil din ochii lui o determină să se arate aproape politicoasă.

— Trebuia să fac o vizită — crede-mă — pur și simplu am fost obligat să o fac, — se grăbi el să-i explice. — Dar să știi că m-am gîndit toată ziua la dumneata.

Elissa căscă, etalîndu-și fără jenă șirul de dinți albi și puternici din gura ei mare, roșie.

— Ești obosită, — spuse el repede. — Ai umblat prea mult. — Solicitudinea lui era cu totul frățească, deși ar fi putut desigur să acorde măcar o fărîmă din compasiunea lui și surorii sale Susan, care suferea tocmai atunci de o durere de cap cumplită.

— Am avut o zi extrem de obositoare și cu totul neinteresantă.

— Cred că și despre ziua mea s-ar putea spune același lucru, — răspunse el sprijinindu-și cotul de bastingaj și privind-o în ochi surizător. — Deși nu acesta este cuvîntul pe care ar fi trebuit să-l folosesc. Totuși îmi rămîne conștiința unei datorii împlinite. Vizita noastră la Arucas ar putea să dea roade. Vreau să spun, în ce privește succesul misiunii noastre. Oamenii aceia ne-au promis sprijinul lor financiar. Am căpătat o scrisoare de recomandare către un plantator foarte influent din Laguna, așa că putem porni cu toată încrederea înainte. Rămase o clipă gînditor. — Este ceva de-a dreptul uimitor: toată ziua prea puțin m-am preocupat de perspectivele muncii mele, iar acum cînd stau aici și discut despre aceste lucruri cu dumneata abia îmi pot stăpîni nerăbdarea. Mă simt plin de elan și pentru mine asta înseamnă foarte mult.

— De ce ?

— Toată viața mi-am dat un-o vocației mele. Am cunoscut grația divină la o vîrstă fragedă. Da, am găsit calea adevărului încă pe cînd eram copil. Trebuie să-ți spun că am fost un băiat sărac. A trebuit să lupt din greu ca să răzbesc, ca să fac o școală teologică, a trebuit să mă străduiesc din răputeri pentru ca să pot munci în via Domnului.

Elissa se uită la el neîncrezătoare ; omul acesta nu e sincer — își spuse — nu poate fi sincer. Pe urmă rosti cu glas tare :

— Nu cumva ai de gînd să-mi istorisești povestea vieții dumitale ?

— Nu, cituși de puțin — protestă el și făcu un gest energic cu mîna. Simt pur și simplu că trebuie să-ți spun totul, totul despre mine, despre ceea ce sînt cu adevărat. Mi-e imposibil să păstrez aceste lucruri în mine.

Urmă o pauză, după care, împinsă de curiozitate, Elissa întrebă înălțînd ușor din sprincene :

— Dumneata ai avut vreodată de a face cu femeile ?

— Nu.

— Nici măcar o singură dată ?

El clătină din cap, privind-o cu ochii mari strălucitori cum și-ar privi un ciine credincios stăpîna.

— Ia te uită, — murmură ea ca pentru sine. — Vasăzică e adevărat. Și ai făcut tot drumul ăsta lung de la Connecticut...

— Poftim ?

— Spuneam, — răspunse ea, — că de acum încolo te voi numi Iosif.

Se aprinse la față ; nu înțelese aluzia.

— Iosif ! — articulă el. — Dar numele meu este Robert.

— Eu mă voi gîndi întotdeauna la dumneata ca la Iosif. Pentru mine te-ai născut din nou cu numele acesta. Deși nu știu. Nu m-am hotărît încă.

Vorbea foarte serios, dar pe Robert îl încerca bănuiala groaznică că-și bate joc de el. Exclamă cu o seriozitate patetică :

— Pentru mine faptul de a te fi întîlnit a fost unul din marile evenimente ale vieții mele. Atît de mare încît nici nu-mi pot închipui că vei dispărea din existența mea — făcu o mișcare largă cu brațul și lansă platitudinea arhiuzată, — ca un vapor care se pierde în noapte. Ar fi prea absurd. Întîlnirea noastră trebuie să aibă o continuare. Da, trebuie. Toate aceste convorbiri

între noi doi nu se poate să nu ducă la nimic. O, aş fi în stare să-mi dau mîna dreaptă ca să pot fi instrumentul mîntuirii dumitale. — Glasul începu să-i tremure şi se frînse. Copleşit de emoţie, îşi puse mîna rugător pe braţul ei şi urmă cu căldură : — Aş vrea să-ţi dau ceva. Ceva care să exprime ceea ce simt pentru dumneata. Şi este sigur că asta simt. Dacă ai vrea să primeşti, aş dori să-ţi dau ceva la care ţin foarte mult. O carte mică ce a aparţinut mamei mele. Nu e mare lucru — doar o carte mică, cu vorbe bune. Dar nu m-am despărţit de ea niciodată în ultimii douăzeci de ani. Vrei... vrei s-o primeşti ?

Elissa ridică privirea, apoi se uită repede în altă parte.

— Femeia aceea groaznică de colo se uită ţintă la dumneata, — observă ea cu indiferenţă. — Mie nu-mi pasă de loc, dar dumitale probabil că-ţi pasă.

El întoarse capul şi întilni ochii ca două mărgele ai Mamei Hemmingway privindu-l sfredeliitor.

— Nu, nu mă supără de loc, — declară el, dar în acelaşi timp îşi retrase mîna de pe braţul ei.

— Să mi-o dai după masă, — spuse Elissa deodată, — cînd vom ieşi din port, după ce se întunecă. Va fi mult mai misterios şi mai plăcut aşa... şi va mai dregă puţin ziua de azi.

Se uită la ea vrăjit. Ceva mai încolo, Mama Hemmingway se ridică anevoie din fotoliul ei şi se îndreaptă cu paşi tîrşiţi spre scară. Văzuse destul şi acum trepida de nerăbdare. Mici izbucniri de veselie lăuntrică îi agitau osînză de pe pîntecele enorm, în timp ce puneă cu băgare de seamă picioarele mici şi strînse în şireturi pe treptele scării.

— Să mor, dacă n-am prins poanta cea mai grozavă, — murmură ea satisfăcută. Santa Maria, să-mi sară ochii dacă mint. Se mai şi roagă lui Dumnezeu să iasă bine ! Şarlatan afurisit. Am nişte ochi să-mi trăiască... Pe cinstea mea, e o poantă prea bună ca să n-o spun şi altcuiva. Plină de însufleţire înaintă de-a lungul coridorului ca o broască mică şi neagră, pînă ajunsese la cabina ei. După cum se aşteptase, Susan se afla acolo, culcată pe cuşetă cu o batistă udă pe frunte.

— Hello, hello — strigă ea pe un ton cîl se poate de nevinovat. Ai aţipit un pic ? Bine ai făcut. Pe aici trebuie să ai grijă de sănătatea dumitale, că de nu, te cureţi repede. Ascultă ce-ţi spun eu. Ia-le mai uşurel, drăguţă — exact cum face frăţiorul dumitale pe puntea superioară.

Susan ridică batista de pe un ochi. Urmă o pauză.

— Fratele meu ?

— Chiar el, — strigă Mama Hemmingway cu o supremă bunăvoință și se sprijini de peretele cabinei. Chiar el, domnul acela drăguț care cîntă la armoniu. Și, Sancta Maria, ce mai cîntă și acum. Nu se încurcă. Nu că l-aș condamna. Chiar atîta muncă, fără nici o bucurie, te face să căpiezi. Asta e sigur. Așa am făcut și eu, de cînd mă știu.

Susan deschise și celălalt ochi.

— Ce vrei să spui ?

Mama Hemmingway izbucni într-un hohot de ris tunător.

— Nu te speria, fetișo. Lui Robbye n-o să i se întîmple nimic rău. La urma urmei, așa e firea omenească. Altfel de ce ar fi mai lăsat Dumnezeu muieruște pe pămînt ?

Se făcu liniște, apoi Susan se lăsă pe pernă și închise ochii scîrbită.

— Ce-ar fi să stăm puțin fără să vorbim, — spuse ea. Am o durere de cap...

Dar mama Hemmingway nu se lasă descurajată.

— Doamne Dumnezeule, de cîte ori nu m-a durut și pe mine capul. Mai ales după chef. Nu vreau să te plictisesc, drăguță. M-am gîndit însă că poate te-ar interesa să știi că fratele Bob se distrează de minune cu doamna Baynham. Se țin de mîna. Vorba aceea : du-te încolo, vino încoace, lasă-mă și nu-mi da pace. — Își lăsă capul pe spate și începu să cînte cu ifose :

„Învîrte-mă Willie în jur înc-odată

„Tot roată, și roată și roată.

„Că muzica-i dulce și iute cu vîntul

„Picioarele nici să n-atingă pămîntul.

Și cu vocea ei obișnuită :

— Adevărul este că dragostea e visul celor tineri, nu-i așa ? Uitîndu-mă la ei m-a apucat setea. — Se întoarse cu dezînvoltură, luă o gură de apă din carafă și începu să-și gargarisească gîtlejul cu zgomot în fața lavaboului.

Susan se ridica brusc de pe cușetă și se uită năucă, cutremurată la silueta aceea informă și lucitoare. Privirea ei deveni speriată ; se ridică încet, deschise ușa cabinei și ieși. Mama Hem-

mingway care urmărea iscoditoare orice mișcare ca și cum ar fi avut ochi și la ceafă, strigă deodată în urina ei :

— Ia șalul meu, drăguță. Soarele e spre asfințit și bate un vînt rece.

Apoi căzu pe banchetă și lovindu-și pieptul umflat cu palmele începu să ridă în hohote.

Susan urcă țeapănă pe puntea superioară, cu mintea chinuită de nesiguranță. O privire rapidă, temătoare o convinsese că Robert nu era acolo : coborîse probabil jos. În schimb doamna Baynham mai trîndăvea încă pe punte. Silueta ei de o frumusețe voluptoasă se profila cu intensitate în lumina orbitoare a asfințitului. Trupul acela cu formele împlinite, oarecum exagerate, emana ceva care o umplu pe Susan de oroare. Buzele i se crispară, figura îi deveni speriată. Dar avea în ea o forță de neînfîrînt. Se apropie de femeia aceea.

— De ce nu-l lași pe fratele meu în pace ? — o abordă ea fără ocol. Vorbea cu vocea joasă, concentrată.

Elissa își ridică ochii spre ea, apoi îi mută în altă parte.

— S-a și comentat în cabină ? — murmură ea. — O mică conversație creștinească cu mahalagioaica aceea anglo-spaniolă, prietena dumitale ?

— Să nu crezi că scapi de mine cu una cu două, — răspunse Susan neînduplecată. — Știu de mult că l-ai scos din minți pe fratele meu.

— Atunci de ce nu vorbești cu el ?

— Am vorbit cu el, dar nu vrea să înțeleagă. N-a fost încă niciodată în halul acesta. Parcă a înnebunit de tot.

Elissa începu să-și pudreze nasul.

— Vrei să spui că dumneata ești înnebunită de groază, ca nu cumva să-l pierzi. Se vede cît de colo pe fața dumitale. De ani de zile îl cocoleșești și acum cînd pentru prima oară se uită la o altă femeie leșini de frică.

Degetele lui Susan se încleștară ; deveni albă ca varul.

— Nu-i adevărat, — strigă ea cu glasul tremurător. — Nu vreau decît ca Robert să fie fericit. Devotamentul meu pentru el este cu totul dezinteresat. Nimeni n-ar fi fost mai fericit ca mine dacă s-ar fi îndrăgostit de..... de o femeie cumsecade.

— O, doamne, — oftă Elissa și închise pudriera cu o mișcare leneșă. — Am crezut că toate aceste lucruri sînt de mult de domeniul trecutului. Pur și simplu nu sînt în stare că suport așa ceva.

— Îmi pare rău, — spuse Susan printre dinți — dar va trebui să suporti.

— Pleacă, — o rugă Elissa pe un ton plictisit. — Te rog să pleci. Nu mai pot. Ești prea teatrală. Parcă ai fi o tânără creștină din antichitate aruncată în arena cu lei. Simt că mă apucă disperarea.

— Degeaba încerci să fii ironică, — spuse Susan cu glasul sugrumat; simțea că se sufocă. — Trebuie să-mi promiți acum... aici.

Brusc, Elissa se dezbră de aerul ei indolent ca de o haină veche; își înălță capul încet și o țintui pe Susan cu o privire de un dispreț nimicitor.

— Nu ești altceva decît o biată nebună și ai început să mă plictisești. Pentru Dumnezeu, femeie, de ce nu poți să lași niciodată oamenii și lucrurile în pace? Vrei ca toată lumea să fie ca dumneata. Ești de un egoism nemaipomenit. Și pe lângă toate mai ești și acaparatoare! L-ai monopolizat pe micuțul Robert al dumitale ca să faci din el o a doua ediție a Mîntuitorului. La urma urmei n-ai decît. Pe mine nu mă privește nici dacă o faci și nici pe cine convertești. Dar ce te privește pe dumneata cu cine mă culc eu?

— Nu se poate, — îngăimă Susan, — nu se poate să spui așa ceva. Este îngrozitor.

Elissa rise scurt, apoi se ridică deodată în picioare.

— Foarte amuzantă această conversație, — spuse ea cu o răceală autoritară. — Dar consider că a durat destul. Acum trebuie să cobor. — Și, tirînd după ea pledul ce-i atîrna pe braț, trecu foșnind ușor prin fața lui Susan și se îndreptă cu un mers grațios spre cabine.

Susan rămase nemișcată, cu genunchii tremurînd, cu toată ființa răvășită, cufundată parcă în beznă. Dar cel puțin vorbise. Da, spusese ce avea de spus. Gîndul acesta o reconfortă. Își ridică fața și privi cerul strălucitor care-și revărsa mai departe splendoarea în torente scînteietoare, izvorînd parcă din însuși tronul Creatorului.

Dumnezeu! Da, acolo era Dumnezeu. Totul era bine din nou. Putea să se roage. Se simți iarăși puternică și cu ochii îndreptați în slăvi își mișcă buzele într-o rugă mută, pasionată.

Deodată răsunară stins trei bătăi de clopot, ca o chemare la vecernie sub cupola unei catedrale. Sunetul acesta se răspîndi în ungherele cele mai îndepărtate, trezind parcă la viață întreaga animație a vasului. Se auzi un plescăit de otgoane peste luciul apei, un scîrțîit de scînduri de dană, cîteva strigăte răzlețe de pe mal care se destrămară în neant. O briză ușoară se stîrni în văzduhul liniștit. Vasul se mișcă din ce în ce mai repede. *Aureola* își croia din nou drumul către larg.

Capitolul XII

Masa de seară se sfîrşise ; o masă tăcută, tristă, străbătută de momente de emoție, învăluită în atmosfera stranie a despărțirii iminente. Căpitanul, de obicei adept al unei conversații continui în timpul mesei, de astă dată vorbise puțin. Era preocupat de un gînd, poate de gîndul că pierdea un pasager pentru care avea un respect sincer ; poate ceva mai mult decît atît. Privirea lui se îndreptase de cîteva ori spre Mary și în cele din urmă întrebă :

— Vă veți petrece tot timpul la Orotava, — la hotel ? La răspunsul ei afirmativ, ezită — lucru puțin obișnuit la un om ca el, apoi spuse :

— Este o localitate plăcută. Curată și sănătoasă datorită așezării ei. O adevărată stațiune climaterică, iar vîntul bate întotdeauna dinspre mare.

Și nu mai adaugă nimic.

Harvey se urcase acum pe puntea superioară bucurîndu-se de liniștea nopții, după zăpușeala din salon. Efervescența asfințitului se topise înghițită de apele mării. Și cu un suspin de ușurare vîzduhul se însenină și se limpezi din nou ; se lăsase o noapte albă, liniștită, iluminată de vraja fluidă și palidă a lunii care se ridica încet în urma vasului, încă neîmplinită, ca o fecioară dulce și sfioasă speriată de feminitatea ei născîndă. Stelele clipeau și ele undeva în înaltul luminiscent al cerului. La babord luminile orașului Las Palmas licăreau în zare presărate ca niște puncte scînteietoare pe linia clară a orizontului.

Aureola aluneca înainte fără grabă, abia cu cinci noduri pe oră, legănîndu-se ușor în mers, ca și cum ar fi știut că nu avea un drum lung de făcut și că mai era timp destul pînă să arunce ancora înainte de revărsatul zorilor. Apa clipea vesel lovindu-se de flancuri și de pupă, iar zgomotul ei se ridica murmurînd și stîrnind ecouri vagi și sclipiri de argint.

Rezemat de bara de la proră, Harvey își lăsă privirea să se afunde în adîncul cald al nopții : apa, pămîntul și cerul unite între ele și împăcate. Dar în inima lui nu era pace.

Deodată auzi pași apropiindu-se și o mină îi atinse umărul. Harvey nu se mișcă; fără să întoarcă capul, spuse cu o voce străină, sugrumată de tristețe :

— Ei bine, Jimmy, ți-ai pus afacerea pe picioare ?

— Bineînțeles, e ca și făcută, strigă Corcoran și în liniștea nopții vocea îi răsună cu o tărie neașteptată. — Am trimis o telegramă la Santa Cruz și tot ce mai aveam de aranjat. Când Bob o s-o prinească, va sări în sus de bucurie. Ți-am spus că sînt pus pe fapte mari.

— Ești foarte misterios, Jimmy — spuse Harvey absent, în legătură cu afacerea asta a dumitale.

— Exact ! strigă Jimmy — Dar toate lucrurile la vremea lor, nu-i așa ? Și nici un om n-a făcut vreodată avere, vorbind prea mult. — Se întrerupse și aruncă o privire șireată spre profilul întunecat și sever al lui Harvey ; apoi cu un mic gest confidențial declară : — Dar dumneata ești prietenul meu, nu-i așa ? Nu mi-e teamă să-ți spun ce am de gînd să fac.

— Altă dată, Jimmy, — spuse Harvey repede. — Nu sînt tocmai într-o stare sufletească potrivită pentru a asculta confidențe.

— Bine, bine — răspunse Jimmy împăciuitor ; își retrase brațul, luă o postură ofensivă, strînse pumnii și făcu cîteva mișcări puternice de box prin aer ; apoi gîfîind ușor luă o priză de tutun. — Vezi, asta e povestea. Toate la timpul lor, zici ? Ai dreptate, răspund eu. Dar ai să cobori cu mine la Santa Cruz și ai să-l cunoști pe profesor, ori să nu-mi zici mie Jimmy C.

Se lăsă o scurtă tăcere, în timpul căreia Jimmy își ciuli urechea mutilată.

— Îl auzi ? — spuse el și un zîmbet larg i se putea ghici pe întuneric. E în tocmai ca o vacă într-un magazin de porțelanuri.

Dincolo de cabina de cart auziră pașii repezi, agitați ai lui Robert Tranter. Fredona un cîntec — semn sigur că era neliniștit. Ori de cîte ori mintea lui evanghelică era stăpînită de nehotărîre, Tranter începea să fredoneze ; și acum, printre buzele lui groase și ȱuguiate, ieșeau anevoie notele psalmului „Coboură, car frumos“.

— Cai verzi pe pereți, — reluă Jimmy, — dar ăsta e un papă-lapte sadea. Avea dreptate Platon cînd spunea că bunul simț e un lucru care nu poate fi învățat niciodată. Și uite-l cum umblă de colo-colo ca un somnambul. Pe cîntea mea, soră-sa face cît șase ca el. — Căscă, își încleștă pumnii și-i ridică cu o vădită plăcere în sus. Apoi declară cu un aer cît se poate de indiferent : — Bun, mă duc jos, să mai stau liniștit la o parolă

cu Mama Hemmingway și Hamble. O conversație mondenă, mă-nțelegi. Nimic altceva. La revedere. Vreau să spun, deocamdată.

O urmă de zîmbet trecu pe fața lui Harvey — reticențele lui Corcoran erau caraghioase din cale afară! — apoi se stîlnse imediat. Se întoarse din nou să se sprijine de bară, dornic de singurătatea mării, de tăcerea adîncă a nopții. Dar o clipă mai tîrziu, fu deranjat din nou : alături de el se oprise Tranter.

— Văd că ai ieșit să visezi, dr. Leith. Și e o noapte minunată pentru a comunica cu stelele. Da, domnule. Nițel cam închisă poate. Un pic umedă, nu crezi? Trebuie să recunosc că sînt leocă de transpirație. — Harvey îi auzea respirația precipitată printre amabilitățile pe care i le adresa. Oamenii ar trebui să iasă pe punte ca să mai respire.

— Oamenii ar trebui să facă fiecare ce dorește — i-o reteză Harvey plictisit.

Tranter rîse cu rîsul acela prompt și emoționat care în seara asta venea parcă mai prompt, suna parcă mai strident, aproape isteric.

— Ha ! ha ! Sigur că așa trebuie. — Vorbea ca și cum ar fi vrut să-și dea singur curaj. Cum să nu. Adică, pînă la un punct. Mă gîndeam numai că doamnele s-ar simți mai bine aici, pe punte și mă întreb, de fapt, oare unde s-or fi dus.

Harvey se depărtă de el, îngreșat de tonul moale, oarecum speriat, dar persistent al cuvintelor lui.

— Doamna Baynham s-a retras în cabina ei îndată după cină — îi aruncă el scurt, peste umăr. — Am auzit-o spunînd că este obosită și că dorește să se culce imediat. Se întoarse brusc și se îndreptă spre cabine, vag conștient de valul subit de dezolare care inunda fața celuilalt.

A plecat, a dispărut pentru toată noaptea în sanctuarul inviolabil al cabinei sale ! — Și-i promisese doar... era o lovitură cruntă pentru Tranter. Micul volum legat în piele moale, care umfla buzunarul de la piept îi apăsă acum inima ca o bucată de plumb. Cu desăvîrșire zdrobit rămase un moment locului, cu un aer disperat și rătăcit, apoi își lăsă capul în piept și începu să se plimbe încolo și înapoi. Uită să mai fredoneze.

Pe puntea inferioară, în fața intrării coridorului, Harvey se opri. Să intre și el în cabină ? Se simțea obosit, epuizat, fără să știe de ce. Amintirea penibilă a obrazului lui Tranter îl obseda, ca o pată urîță, înfuriîndu-l fără motiv. Această manifestare de tandrețe dulceagă, etalată cu atîta lipsă de pudoare îi confirmă

în întregime convingerea că dragostea nu e decît o himeră, o necesitate biologică, o reacție animalică a celor stăpîniți de instincte vulgare. Atît și nimic mai mult. Așa gîndise întotdeauna cu sînge rece. Acum însă gîndul acesta îl deprima umplîndu-i sufletul de remușcare. Ce se întîmplase? Mîndria lui senină și superbă era biciuită de ironia unui glas lăuntric. În jurul lui mai auzea și alte glasuri. Vraja acelei nopți îl învăluia cu mii de șoapte dojenitoare și îi tulbura simțurile. Frumusețea — pe care o respinsese întotdeauna ca fiind diametral opusă adevărului, era ireconciliabilă cu convingerile lui.

Copleșit de tristețe își continuă drumul spre proră. Vaporul își urma și el calea lui neabătut într-o mare de liniște. Harvey ajunsese la proră. Aici, deși fața lui nu trăda nimic, inima i se opri deodată, apoi începu să bată năvalnic. Silueta ei sveltă și fragilă ca o trestie îi apăru în fața ochilor, trezindu-i un elan de bucurie tainică. În clipa următoare se pomeni alături de ea, sprijinit de bară, cu privirea ațintită în depărtarea necuprinsă și tăcută.

— Știam că ai să vii, — spuse ea într-un tîrziu, fără să se uite la el. — Acum nu mă mai simt abătută. Vorbea cu o voce stinsă, incoloră, lipsită de orice urmă de cochetărie. A fost o zi atît de stranie, — urmă ea, — Sînt năucită. Iar mîine părăsesc vaporul.

— Ai fi preferat să nu pleci? spuse el și cuvintele sunau dureros de reci.

— Da. N-aș vrea să părăsesc vaporul acesta. Îmi place. Pe bordul lui mă simt în siguranță. Și totuși va trebui să plec.

El nu-i răspunse nimic. •

— Ai simțit vreodată, — reluă ea și vorbele îi sunau ciudat, venite parcă de la mari depărtări — că ești prins într-un angrenaj și că trebuie să mergi înainte condus parcă de niște sfori nevăzute, mereu înainte?

Scormoni în minte să găsească o glumă care să sublinieze extravaganța cuvintelor ei; dar nu găsi nimic.

— Am impresia că toată viața mea a fost așa. Acest vaporas mă împinge acum înainte către ceva — nici eu nu știu către ce anume. Și totuși știu, adică îmi dau seama foarte vag, fără să fiu în stare să înțeleg.

— Toate acestea sînt copilării — spuse el cu glasul stins.

— Știu că sînt copilării, și totuși acesta e adevărul. Ai ris de mine zilele trecute cînd ți-am vorbit de visul meu. Mă crezi

proastă, poate chiar nebună ! Dar ce să fac, n-am încotro. Este ceva mai puternic decât mine, care mă obsedează, planează asupra mea ca o pasăre mare. Nu vrea să-mi dea pace. N-am fost încă niciodată pe aceste insule. Și totuși am sentimentul nelămurit că mă reîntorc aici. Nu ți-am văzut chipul niciodată înainte și totuși... dar ți-am mai spus-o și altă dată ! Crede ce vrei, dar e adevărat — e purul adevăr. Pe pluta aceea, astăzi, am simțit într-un chip cu totul inexplicabil că te cunosc mai bine decât mă cunosc pe mine însămi. — Vorbele ei se stinseră într-un oftat ușor care își luă zborul în necunoscut, întocmai ca o pasăre albă rătăcită și speriată, departe de țarm.

Harvey făcu un efort ca să-i răspundă.

— Când ești pe mare îți vin fel de fel de idei, fără nici o legătură cu viața reală. Peste șase săptămâni vei fi din nou în Anglia și ai să uiți de toate acestea. Iar sforile nevăzute de care vorbești te vor conduce foarte vesel la restaurantele de lux, la operă, la acele recepții despre care mi-ai vorbit zilele trecute. O viață cât se poate de plăcută !

Pentru prima dată își întoarse capul spre el. Chipul ei zbuciumat avea o paloare ciudată — iar ochii lăuceau cerniți și triști.

— Totul este numai o aparență, răspunse ea cu melancolie. — Acest fel de viață nu-mi place și nu mi-a plăcut niciodată. Niciodată. Locul meu nu este acolo. Într-un fel nu mi se potrivește. — Glasul ei căpătă un accent chinuit și începu să vorbească mai repede. — Te gîndești că sînt încă un copil, că nu pricep nimic din viață. Dar să știi că înțeleg destule și de aceea uneori n-o mai pot suporta, de aceea trebuie să plec undeva cît mai departe. Este atît de deșartă, gălăgioasă, agitată. Nimeni nu se astîmpără — petreceri peste petreceri, cocktailuri, baluri, cinema, alergătură de colo-colo — o viață dezlănțuită — în fiecare clipă te asurzește jazzul. Gramofonul Elisei — cred că ar muri fără el. O singură preocupare — Cum să te distrezi ? Poate n-ai să mă crezi — dar n-ai timp nici să te gîndești. Îți spui probabil că sînt o nebună, că nu am simțul proporțiilor și nici al umorului. Dar am convingerea că n-ai dreptul să primești de la viață decât dacă investești ceva în ea. Iar oamenii pe care îi cunosc pretind să ia mereu, fără să dea nimic în schimb. Totul este strălucitor pe deasupra și gol pe dinăuntru și nu există nimeni care să înțeleagă acest lucru. — Tăcu brusc și se întoarse iarăși, abătută, cu fața spre larg.

Harvey rămase multă vreme neclintit, mut, apoi se trezi spunînd, cu un glas ce părea că vine din adîncul ființei sale :

— Ești măritată. Ai un soț.

Melancolia ce plutea în jurul ei ca o umbră transparentă îi învălui glasul cînd îi răspunse ca și cînd ar fi repetat o lecție.

— Michael e foarte bun cu mine. Ține foarte mult la mine și eu țin mult la el.

Lupta care se dădea în el deveni insuportabilă, cuvintele îi scăpară violent de pe buze, fără să și le poată reține.

— Atunci n-ai nici un motiv să te plîngi. Soțul dumitale te iubește și dumneata îl iubești pe el.

Totul păru că se oprește în loc : vaporul, marea, noaptea și brusc se făcu tăcere. Mary își strînse mîinile deznădăjduită și spuse în șoaptă :

— Este odios din partea mea să vorbesc despre astfel de lucruri. Dar dumneata mi-ai cerut-o. Nu pot... n-am iubit niciodată. Am încercat, dar mi-a fost peste putință. Este ca și cum acest sentiment ar fi fost smuls din mine cu ani și ani în urmă.

Trecură clipe lungi. Nici unul din ei nu scoase o vorbă. Vaporul își continua cursa pe o mare ușor involburată. Vîntul aducea pînă la ei foșnetul și clipocéala apei, iar stelele clipeau pe cerul limpede ca niște ochi deschiși proaspăt spălați. Stăteau unul lingă altul pe întuneric, uniți într-o intimitate misterioasă. Nimic altceva nu mai avea importanță. Timpul și spațiul se topiseră undeva în necunoscut. Vaporul nu mai era vapor ci un fel de element celest, straniu înzestrat cu o forță care, fără să țină seama că trupurile le erau despărțite, îi purta în grabă pe amîndoi spre acelaș destin. Da, erau împreună, legați printr-o forță ale cărei mobiluri nu le puteau descifra, dar care era acolo, reală și de neînțeles. În afara trecutului și în afara viitorului, mistică și totuși palpabilă. Inima lui bătea să-i spargă pieptul. O încîntare divină plutea în aer gata să-i pătrundă în sînge. Cuprins de un tremur, nu dorea decît un singur lucru : să afle că ea îl iubea. Dar nu spuse nimic — orice cuvînt ar fi fost o profanare într-o clipă ca asta. Într-un tîrziu se auzi slab o bătaie de clopot, undeva departe în urma lor. Mary oftă.

— Acum trebuie să plec. Da, trebuie...

Se desprînse în tăcere și o însoți. Orice mișcare a ei i se părea infinit de prețioasă, încărcată de un sens tainic. Ajunși pe coridor se opriră apoi, fără să se mai uite unul la altul, întră

fiecare în cabina lui. Harvey nu îndrăznise s-o privească. Nu-și spusese nici măcar „noapte bună“.

O liniște adâncă coborî asupra vaporului. La fel ca și mai înainte, cînd soarele se contopise într-o apoteoză de frumusețe pură cu apele mării, în liniștea de acum stăruia ceva trist și cast totodată. Jucătorii de cărți se retrăseseră în cabinele lor. Vasul parcă adormise.

În momentul acela, tulburînd liniștea din jurul lui, se auzi pe puntea superioară pasul tiptil și grăbit al lui Robert Tranter. La ora asta, trebuia să fie de mult în cabina lui. Coborîse și, din fericire, Susan îl văzuse îndreptîndu-se spre cabină. Dar ieșise din nou. Era zăpușeală, pur și simplu nu mai putea respira. La urma urmei, omul are tot dreptul să ia puțin aer proaspăt, fie ce-o fi.

Și așa ajunsese pe puntea superioară, înconjurat de farmecul senin, ei da... al operei Creatorului său, și umbla, umbla mereu neostenit încolo și înapoi. Uf, ce căldură ! Trase nervos de guler. Nu puteai cere unui om să stea jos în cabină pe o noapte ca asta. Și totuși, probabil că va trebui să meargă jos ; da, domnule ; doar n-o să stea afară toată noaptea. Un zîmbet slab îi alunecă pe față la gîndul acesta. El, Robert Tranter să se poarte ca un Don Juan ! Apoi zîmbetul se topi, făcînd loc unei expresii de spaimă.

Cît de mult dorise s-o vadă pe doamna Baynham după cină ! Ea îi făgăduise doar : da, fir-ar să fie, îi făgăduise. Și Elissa — da, de ce să nu-i spună Elissa, doar acesta era numele ei, nu-i așa ? — nu era o femeie care să nu se țină de cuvînt. Era sigur că dacă spunea ceva, făcea exact ceea ce spunea.

Doamne, ce căldură ! Se simțea încins, cu cămașa lipită de trup. Tamponîndu-și fruntea cu batista, căuta cu disperare să-și vină în fire. Dar degeaba. Ea îi spusese, nu-i așa ? că va accepta cartea. După cină. Și plecase imediat în cabina ei. Posibilitatea la care se gîndise mai înainte îi trecu din nou prin minte cu o îndoită stăruință și-l făcu să se cutremure.

Probabil ea înțelesese că el o să-i aducă cartea chiar în cabina ei. Da, cu siguranță că așa era. Și de ce nu ? Înghiți în sec și-și șterse fruntea din nou. Da, de ce nu ? Nu era trecut cu mult de ora zece. Și apoi mîine ea va părăsi vasul.

„Mîine ea va părăsi vasul“. Un glas abia auzit care putea să fie și al său propriu, îi repeta într-una aceste cuvinte la ureche.

Nu putea s-o lase să plece chiar așa. Nu, nu. Și-ar putea închipui despre el că a uitat — că a făcut o glumă proastă. Nu domnule. El nu era în stare să facă o glumă atât de proastă, atât de grosolană.

Deodată se opri din mers. Cu o privire hipnotizată, speriată, se întoarse, și începu să coboare încet scara ce ducea la cabine. Se apropie prudent de ușa cabinei ei. Cu degete tremurătoare ciocăni ușor, bițbiț nesigur, apoi deschise ușa.

Elissa nu se culcase încă, ci stătea întinsă aproape goală pe banchetă. Îmbrăcămintea ei somptuoasă, risipită prelutindeni îi atrase privirea, dar mai ales vederea ei — acolo ! îl zăpăci.

— Ei, — spuse ea cu un calm desăvârșit. — Ți-a trebuit mult timp pînă să te hotărăști.

El nu răspunse. Pe fața lui speriată apărură o expresie lacomă. Se uită din nou la ea, la părul ei, la pielea albă, la curba superbă a taliei. Își simți gîtul uscat. În clipa următoare uită de toate. Intră șovăitor în cabină, apoi închise ușa în urma lui.

Capitolul XIII

Dar noaptea făcu loc zorilor și tot farmecul fierbinte al întinericului se scufundă în ocean ca o mină ostenită. Se revărsa de ziuă, o zi rece și posomorită. Pe cer se tirau inexorabil trene lungi de nori. *Aureola* ancorată în fața Orașului încă de când clopotul bătuse de șapte ori, se legăna acum pe valurile cenușii și agitate, cu trîmbe de ceață în jurul catargelor, și toată alămăria vaporului aburită de frigul dimineții. În față, litoralul era și el învăluit într-o ceață fină care plutea alburie deasupra orașului și se izbea în rotocoale dese de Pisc, ascunzîndu-l vederii. Din cînd în cînd printre vîlurile ceții se ivea fugar cîte o pată de culoare — galbenul unui vîrf de acoperiș, verdele unei crengi de palînțer sau purpura unei tufe înflorite — care licărea și se stîngea intermitent, amăgitoare și efemeră. Valurile se izbeau întunecate de nisipul negru vulcanic al țărmului, iar pescărușii care zburau în jurul vasului cu țipete ascuțite adăugau acestui muget îndepărtat o notă dezolantă și amenințătoare.

— Pe legea mea, — spuse Corcoran în timp ce privea de pe puntea superioară peisajul din fața lui împreună cu Mama Hemmingway. — N-ai spune că mă încîntă priveliștea asta. Nu se vede mare lucru, dar ceea ce se vede arată de-a dreptul groaznic.

Fără să-și ia ochii ei mici și lucitori de la țărmul îndepărtat, își mută țigara de foi în celălalt colț al gurii.

— Ia te uită la el, — mormăi ea cu dispreț. — Ei nu, că asta-i bună. De ce vorbești ca un nătărău despre ceea ce nu știi? Cînd se ridică ceața, locul ăsta e un colț de rai. N-ai loc să te miști de-atîtea flori frumoase. Îți aduci aminte de cîntecul lui George Lashwood „În fiecare dimineată îți cumpăr un buchet de violete“. Mare cîntăreț, George ăsta. Aici n-ar fi avut nevoie să le cumpere. Și nici dumneata. Răsar de peste tot și ți se bagă drept în ochi. Numai că eu nu dau o para chioară pe ele, fie că răsar sau nu răsar. Așa-s eu. Înțelegi?

— Înțeleg foarte bine, — spuse Jimmy mohorît. — Dumneata nu dai o para chioară pe nimeni, de aia ei un noroc atît de-al dracului la cărți. Cînd pornim de aici?

— O să ridicăm ancora destul de repede. Îndată ce înălțimile lor, simandicoșii noștri pasageri vor fi debarcați. Dacă dumitale nu-ți place orașul, căpitanului nu-i place portul. Și nici nu e bun de loc. Uite acolo, cocoșelule, în partea din față, ce stînci se văd. Arunci un biscuit de la pupă și ajunge la ele. Dacă ai fi trecut printr-un naufragiu, așa cum am trecut eu în tinerețe, ai fi știut ce înseamnă asta. Pariez că într-o jumătate de oră am plecat de aici. La ora cinci trebuie să fim la Santa Cruz. Buna mea Santana! Poți fi sigur că bătrîna Hemmingway n-o să mă zăbovească o clipă —, fuga la mica ei *Casa presto printo*. Cu picioarele pe preș și cu coatele pe masă la o mică *comida*. Și dacă nu pricepi ce-i aia, să știi că e o mîncărică pe cinste. Într-un fel nu prea mi-a plăcut haleala în ultima vreme. Pur și simplu nu mi-a tihnit. Cu blestematul ăla de țap bătrîn înfipt în fața ta nici nu puteai să înghiți dumaticatul ca lumea. Ori, eu una mănînc cum nu se mănîncă, să zicem, peștele la palatul Buckingham. Vulga-ar, grozav de vulga-ar, dar cu toată plăcerea. Asta-i adevărul. — În aceeași clipă se întoarse pe jumătate și-i aruncă o privire piezișă. — Și pentru că veni vorba de adevăr. Ia spune-mi ce ai de gînd să învîrți după ce ajungi la Santa?

— Niște afaceri, — răspunse el și-și trecu palma peste bărbie. Am o întîlnire importantă de afaceri.

Ea chicoti neîncrezătoare.

— Să fim bine înțeleși. Pe mine nu mă duci cu așa ceva. Doar n-oi fi Rockefeller. Știu ce-ai făcut în după amiaza aceea la Las Palmas. Ți-ai vîndut acul de cravată. Da, cocoșelule, i-ai dat drumul pe gîrlă ca să faci rost de niscaiva mărunțiș pentru o mică partidă de rummy. Și acum uite că Hemmingway ți i-a luat pe toți. — Bătu satisfăcută cu palma peste punga ce-i atîrna pe piept. — Sînt aici bănișorii. În seiful meu particular, iar dumneata umbli iarăși să împuști banul.

Jimmy rămase cu gura căscată în fața intuiției ei diabolice; dacă n-ar fi fost atît de năucit, poate că ar fi roșit.

— Ce vrei să spui cu prostiile astea? N-am pus eu la cale o afacere care mă așteaptă deîndată ce cobor de pe vas? Nu-i totul aranjat? Nu mă așteaptă prietenul meu, profesorul Sinnott, cu brațele deschise ca să mă ia tovarăș?

Ea se uită la el cîteva clipe mută de uimire. Apoi se porni pe rîs. La început stăpînit, gustînd pe îndelete savoarea acestei glume, apoi se dezlănțui, țipînd de veselie și ținîndu-se cu amîndouă mîinile de bară ca să nu cadă.

— Sinnott. — hohoti ea, — bătrînul Bob Sinnott care ținea barăcile alea pricăjite de distracții lîngă arena de tauri ! Sfînte Dumnezeule, o baracă de tras la țintă pentru toți derbedeii, și un maneaj cu un singur cal pentru bambinos. Doamne ajută și nu mă lăsa, asta-i bună. Îl știu pe bătrînul Sinnott. Și nici nu-i profesor, e un nenorocit, un biet nenorocit ca vai de capul lui, îți spun eu. E pe ducă. Barăcile lui sînt gata să se dărîne și el odată cu ele. Asta e omul care o să te ia ca tovarăș în afaceri ? Nu mai spune — Și izbucni din nou în cascade de ris.

Se uită la ea consternat și neîncrezător.

— Toate astea sînt prostii. — protestă el — niște prostii sfruntate. Bob și cu mine am fost tovarăși pe vremuri în Colorado, el mi-a scris și mi-a cerut să vin.

Femeia își șterse ochii și trase cu poftă un fum din țigară.

— Vom trăi și vom vedea, — declară ea satisfăcută. Așteaptă puțin și ai să vezi. Bob Sinnott e dator vîndut la toată lumea dimprejur. Se agață și de un fir de păr. N-are nici măcar un ban de aramă nenorocit ca să zică și el că-i al lui. E la pămînt.

Tăcere mormîntală.

— Nu se poate, — murmură el într-un tîrziu — te înșeli.

Femeia își scutură capul cu energie.

— Ascultă-mă pe mine, cocoșelule. Dumneata ești cel care te înșeli. Ai să vii în curînd la mine : dă-mi o coajă de pîine cucoană — așa să-mi ajute Dumnezeu. Și ai să-i dai dreptate lu' maica Hemmingway. Dar nu-ți fie teamă. N-o să te las să mori de foame. Mama Hemmingway are o inimă bună. Bătrînă și urîtă, dar cu o inimă de aur. — Se uită la el dintr-o parte. — Calle de la Tuma 166 — asta-i adresa. Toată lumea îmi cunoaște localul. O vorbă bună pentru fiecare și nici un fel de favoruri. N-ai decît să întrebî pur și simplu unde-i localul Mamei Hemmingway. Dacă vrei poți să întrebî și un polițist. — Mai trase adînc un fum din țigară. — Haide, n-o lua chiar așa de serios, cocoșelule. Fii vesel. Ar trebui să iei exemplul de la doamna Baynham — Nimic n-o poate doborî. — Încearca vîdit să-l încurajeze. N-ai văzut-o azi ? Umbla ca o pisică care a mîncat smîntînă. Și vrei să știi de ce ? — Își ridică sprîncenele cu înțeles, apoi chicoti de plăcere. — N-ai observat ? Tranty nu s-a arătat încă în dimineața asta. Aseară tîrziu a avut de făcut o rugăciune cu cineva. Doarme tîrziu, drăguțul de el. Stai cumințe organistule, dacă nu vrei să dai de altă muzică.

Corcoran se uită la ea încruntat și neîncrezător.

— N-ai putea să lași oamenii în pace? — spuse în cele din urmă, încă amărît. — Întotdeauna ești gata să pui altora în cîrcă tot ce poate fi mai rău.

— Tot ce poate fi mai rău? — ripostă ea indignată. — Nu l-am văzut eu cu ochii mei behăind ca o oaie rătăcită la ușa cabinei ei ca să-i dea drumul înăuntru? Nu l-am văzut eu... se opri brusc, dînd cu ochii de Susan Tranter care se apropia de ei venind dinspre cabina de cart.

— L-ați văzut cumva pe doctorul Leith? — întrebă ea.

— Nu, răspunse Mama Hemmingway, cu o efuziune onctuoasă. — Noi nu l-am văzut, drăguță. Tocmai stăteam aici și vorbeam despre vremea de afară, despre flori și cîte altele. Frumoși trandafiri care înfloresc primăvara, tra, la la. E un psalm, întreabă-l și pe Rockefeller, aici de față, dacă nu-i așa. Dar nu l-am văzut de loc pe doctor. O fi poate în cabina lui. Pentru ce ai nevoie de el, drăguță?

— Nu are importanță, — răspunse Susan cu o veselie forțată. — Nu-i chiar atît de important.

— Sper că fratele dumitale nu-i bolnav? — întrebă Mama Hemmingway plină de solitudine. — Sper și mă rog să nu i se fi întîmplat nimic.

— Arată puțin cam palid astăzi, — spuse Susan. Dar nu e nimic serios.

— Aha, răsufală Mama Hemmingway ușurată. — Poate că o ușoară indigestie, drăguță. Poate că a avut o noapte agitată.

Se lăsă o tăcere grea, apoi, ca pentru a umple tăcerea, se auzi o bătaie ușoară de vîsle în aerul dens și opac și din ceață se desprinsă o barcă de formă lunguiată. Condusă de opt oameni desculți care vîsleau voinicește, așezați în rînd cîte doi în partea dinspre pupă, barca se apropia încet de *Aureola*.

— Iată și barca — spuse Jimmy deodată — Acum o să coboare pe mal toți cei care debarcă la Orotava.

— Să le fie de bine și noroc celor ce pleacă — strigă Mama Hemmingway, și-și aruncă mukul țigării care se stinse sfîrîind în apă. — Drept să spun mi-a venit să plîng cînd și-au luat rămas bun azi dimineată la masă. Cucoana cea micuță este cumsecade, trebuie s-o recunosc. „*Mary, hai spune-mi Mary, cum îți cresc florile în totul verii?*” Nu se poate să nu-ți placă. Dar ceilalți doi! Sigur, oamenii sînt cum sînt, dar să mă bată Dumnezeu, dacă n-ar trebui ca unii să fie mai atenți cum se poartă.

Din nou se făcu liniște în timpul căreia cei trei se uitau la barca ce se apropia, fiecare stăpinit de alte gânduri. De pe puntea interioară Harvey se uita și el la barcă prin ușa întredeschisă a cabinei sale. Privirea lui întunecată și fixă, părea că nu e așintită asupra bărcii mici care dansa pe valuri, ci asupra unui gând depărtat și tulbure. Sub bronzul recent al pielii arse de soare, fața lui avea o paloare ciudată. Toate simțurile îi erau parcă amorțite: mintea lui părea că contemplă cu un fel de detașare și uimire confuză propria sa ființă, atât de înstrăinată, aproape de nerecunoscut.

Barca se apropia tot mai mult, împinsă de mișcările ritmice și greoaie ale vislelor: mai aproape, tot mai aproape; pînă cînd dispăru din vedere sub pupa înaltă a *Aureolei*. Acum era probabil lîngă flancul vasului.

Harvey își simți inima zvicnind surd în piept; ceața se mai risipise învăluindu-l într-un abur transparent de dezolare; mărgele mici de apă picurau de pe tocul ușii ca niște lacrimi.

Auzi ca prin vis un zgomot de bagaje ridicate, un tropot de pași, un sunet de glasuri; dar toate acestea ajungeau pînă la el nelămurit, fără formă sau substanță. Deodată își înalță capul. Pe coridor, în fața lui slătea Mary, îmbrăcată de plecare. Cu figura ei mică și neobișnuit de încordată, cu ochii ei întunecați care se uitau la el cu o privire gravă.

— Așadar, plec — spuse și glasul ei ajungea pînă la el parcă de la mari depărtări.

O vedea ca prin vis. Mary pleca.

— Mi-am luat rămas bun de la toți — și de la dumneata — la micul dejun. Știu că nu trebuia, dar am venit. Barca ne așteaptă jos.

El se ridică în picioare.

— Da, am văzut-o venind. — Glasul i se frînse, se uita mășinal, fără rost la ceas. Mîinile îi tremurau.

— Mi se pare atît de fantastică plecarea asta în mijlocul ceții. — spuse ea cu aceeași voce stinsă.

— Totul pare atît de ireal. Dar mîine — cred că soarele va străluci din nou. Va fi cu totul altceva, nu-i așa?

— Da, va fi cu totul altceva.

Se uitau unul la altul. Ochii ei luceau acum mirați și triști, avea chipul tras și părea o nălucă albă și fragilă.

Privind-o astfel, îi reveni în minte imaginea rîndunicii care zburase ostentată deasupra punții și i se păru deodată că Mary este pasărea aceea mică și obosită.

— După ce vei ajunge la țarm, ai să te simți mult mai liniștită, — spuse el hotărît. — Văd că te-ai întristat pentru că trebuie să părăsești vasul.

— Într-adevăr. — Încercă să zîmbească, dar în loc de asta scoase un oftat, ca și cînd inima i s-ar fi zbătut într-o strînsoare. O lacrimă grea îi izvorî între gene și se rostogoli încet de-a lungul obrazului. — N-o lua în seamă, spuse ea abia auzit. — Nu e nimic, crede-mă. Mi se întîmplă adesea să nu mă pot stăpîni și să mă fac de rîs.

— Poate nu te simți bine ?

— Ba da, — suflă ea. — Mă simt perfect. Nu-ți face griji din pricina asta.

Cu capul plecat într-o parte, ca o pasăre speriată ce-și caută adăpost sub propria-i aripă, stătu cîțva timp nemișcată. Apoi întinse mîna.

— Și acum...

El îi luă mîna, mîna ei caldă și mică. Inima îi zvîcni îndurerată. Spuse cu glasul sugrumat :

— Eu n-am să te conduc la barcă.

— Nu, nu-i nevoie să vii jos.

Chinul ce-i tortura sufletul îl împinse să adauge inutil :

— Toți ceilalți... o să fie acolo.

— Da.

— Așa că... acum ne spunem cu adevărat bun rămas.

Ea repetă ultimul cuvînt ca un ecou, cuprinsă parcă de groază, mai zăbovi o clipă, inertă și pierdută. Apoi totul se sfîrși. Mîna ei nu mai era într-a lui ; ochii ei lucitori dispăruseră. Plecase.

Se așeză greoi pe banchetă și-și propti capul în palme, ca și cum lumina zilei i-ar fi făcut rău. Nu văzu barca cea lungă depărtîndu-se de vapor și alunecînd pe valuri spre malul învăluit în ceață. Niciodată încă nu se simțise atît de îngrozitor de singur. Trăise pînă atunci fără să se gîndească vreodată la singurătatea lui. Acum însă, parcă scăpați din frîu, anii aceia de izolare năvăliră peste el ca o povară grea și insuportabilă. Brusc deveni conștient că era un individ aspru, venit parcă dintr-o altă lume, lipsit de darul prieteniei, incapabil de a se face iubit. Smuls muncii sale, aruncat de destin pe acest vapor, fusese purtat spre țarmuri necunoscute, unde o clipă zăbovisese ca în fața unui miracol,

cu sufletul înfiorat de uimire și bucurie. Dar acum miracolul murise, scurta lui bucurie se risipise, și cu vaporul acesta — instrument și simbol al destinului său — se va întoarce înapoi trist și mohorât, pe același drum pe care venise. Simți în gît un nod greu de amărăciune. Deasupra capului său, pe covertă, bocăneau pași grei, se strigau comenzi, vinciul înfășura neobosit, cu un zornăit surd, cablul ancorei în jurul cabestanului, iar zgomotele pătrundeau prin planșeu ca un ecou îndepărtat. Harvey însă nu auzea nimic din toate acestea : continua să stea acolo singur, copleșit de tristețe, cu ochii pierduți în gol.

Ploaia se întăți și acum spinteca grea și rece aerul cenușiu, scurgîndu-se cu un foșnet monoton pe funiile îmbibate de apă. Vîntul care se repezea intermitent în rafale neașteptate spre țărm, slîrnea peste apele umflate unde mici și tremurătoare.

Păsările de mare se roteau și plonjau fără încetare țipînd ascuțit, bătînd din aripi, rătăcite și speriate. O nesfîrșită dezolare cobora parcă din cerul acoperit ca să se întindă peste o lume pustie și părăsită. Mîine poate soarele va străluci din nou, și dulci adieri vor dansa ușoare peste pămîntul înviorat ; astăzi însă, în timp ce *Aureola* sălta greoaie peste valuri departe de țărm, nu era decît tristețe și pustietate. Și prora, despica valurile tulburi, tot mai departe și mai departe.

Capitolul XIV

Dar în curînd ploaia rămase un-deva în urmă.

Drumul scurt pînă la Santa Cruz se terminase și Aureola acostă pe un soare strălucitor în fața malului arcuit.

După ce aruncă o ultimă privire asupra orașului care împodobește ca o floare strălucitoare pieptul masiv al muntelui, Susan alergă în cabina fratelui ei.

— Am ajuns, Robbie ! În sfîrșit ! — Era încîntată, trepida de emoția sosirii care se adăugă ușurării ce o resimțea după plecarea Elissei. Dar după ce închise ușa se întoarse și se opri în loc.

Cu spatele spre ea, Robert, aplecat asupra unui geamantan meșterea ceva la curele, dar cu mișcări atît de incoerente ca și cum ar fi sărit chiar atunci din pat în căutarea unui pretext care să dea impresia că este ocupat.

Mirată, Susan făcu ochii mari ; de obicei ea era aceea care se ocupa de bagajele fratelui ei.

— Ce-i asta ? — exclamă ea — am uitat să pun ceva în grabă ?

— Catarama asta, — murmură el fără să-și ridice capul. Vreau s-o strîng mai tare. Am impresia că nu ține cum ar trebui.

Ea nu răspunse, dar continuă să-l urmărească atent în timp ce trăgea fără convingere de curea. În cele din urmă el își îndreptă spatele, și cu fața roșie din cauza efortului se uită la ea.

— Te simți mai bine acum, întrebă dînsa.

— Da.

— Azi dimineață eram puțin îngrijorată din cauza ta, insistă ea cu îndoială. — Mă gîndisem chiar să-l rog pe doctorul Leith să vină să te vadă.

Robert roșii mai tare.

— Nu, nu, — declară el grăbit. — Nu pot... nu vreau să-l văd.

— Atunci spune-mi, ce s-a întîmplat, Robbie ? — Se aplecă spre el întrebătoare căutînd să-i întîlnească privirea.

Dar el o evită, îi întoarse spatele ca să privească prin fereastra cabinei spre port.

— Nu s-a întâmplat nimic. Absolut nimic.

Urmă o tăcere, apoi Susan continuă pe un ton mai vioi.

— Eu îmi zicam că ai să vii cu mine pe punte ca să vezi cum intră vasul în port. Este o priveliște splendidă. Cred că are să-ți placă. Am văzut o clipă panorama Lagunei departe sus pe colină, parcă ar fi la jumătatea drumului între cer și pământ. Este o regiune minunată de frumoasă. Văi pline de verdeață, păduri, pe alocuri plantații și o mulțime de palmieri. Niciodată nu mi-am închipuit că palmierii cresc atât de înalți. Un peisaj cu adevărat exotic. Am senzația că locul acesta va însemna ceva pentru noi. Am simțit-o imediat ce mi-au căzut ochii asupra lui. Ceva... ceva cu adevărat important. Aceasta mi-a fost prima impresie. Unii au și coborât pe țărm — urmă ca grăbită. Femeia aceea groaznică, Hemmingway, s-a topit repede ca fumul. Două fete — să știi că aveau o înfățișare cam ciudată — o așteptau pe chei și i-au sărit îndată de gât. Doamne, ce scenă a mai fost și asta. Nici nu pot să ți-o descriu. — Făcu o pauză. — Iar domnul Corcoran a coborât și el; purta alte haine și o cravată nouă. Arăta foarte șic, dar părea grăbit și abia și-a luat rămas bun. — Se opri din nou. — Și acum cred că a sosit și pentru noi timpul să ne grăbim.

Robert continuă să stea cu ochii ațintiți spre port, fără să răspundă.

— Când vine domnul Rodgers?

— Înțelegerea a fost să ne aștepte pe chei când vaporul va ancora în port. Așa ni s-a spus la Arucas. Nu-ți amintești Robbie? Trebuie să mergem chiar acum ca să ne luăm rămas bun de la căpitanul Renton. S-a purtat foarte amabil cu noi. Făcu o pauză. — Am impresia că la început avea unele rezerve în ceea ce ne privește. L-am auzit spunind că nu-i prea plac misiunarii. Se vede că nu avea încredere, dar acum s-a convins cred, că noi sintem altfel.

Robert dădu enervat din mâini și se întoarse brusc, fără să vrea, cu buzele tremurând și nările dilatate ca ale unui cal năraș.

— Susan, — exclamă el și se opri.

— Da, dragă?

— Nu vezi, — strigă el aproape isteric. — Tu nu vezi în ce stare sînt eu?

Ochii ei stăruitori nu se dezlipeau de pe obrazul lui; îi luă mîna și i-o strînse între palmele sale.

— Înțeleg foarte bine, Robbie. Dar, dragul meu, să știi că te respect pentru asta.

Se uită la ea uluit și repetă ca un ecou.

— Mă respecti ?

— Și de ce nu ? — răspunse ea cu vehemență. — Tu nu mă poți dezamăgi. Văd că ești deznădăjduit. Dumnezeu mi-e martor că am văzut chiar de la început cum stau lucrurile. A trebuit să lupți Robbie, iar dacă victoria a fost plătită scump, meritul este cu atât mai mare.

— Dar Susan... gemu el.

— Știu ceea ce simți — interveni ea repede — cu o sensibilitate ca a ta. Da, da. Până acum nu ți-a fost dat să înfrunți așa ceva. Știu că era frumoasă. Dar, era o stricată Robbie dragă, o femeie cu totul decăzută. Dacă ai fi fost slab de inger, ea ar fi distrus totul, — da, toată viața ta. N-ai observat cât eram de îngrijorată ? M-am rugat, m-am rugat mereu ca Dumnezeu să-ți ajute să fii tare. În sfârșit ! Acum a plecat și-i mulțumesc lui Dumnezeu că n-o s-o mai vedem niciodată.

Se uita la ea prostit, cu gura căscată și cu ochii strălucitori, larg deschiși.

— Adu-ți aminte, Robert, — spuse ea pe un ton potolit și încurajator. — Că și El a fost ispitit. Gîndul acesta trebuie să-ți aline suferința din suflet.

Un fel de geamăt îi scăpă de pe buze ; cuvinte fără noimă stăteau gata să i se reverse de pe limbă. Isteric, exaltat, cuprins de remușcări, era cît pe ce să înceapă să vorbească, cînd deodată se auzi o bătaie în ușă. Sunetul clar și sec străbătu aerul ca un foc de pistol. Se întoarseră amîndoi în timp ce ușa se deschise și un bărbat intră înăuntru.

Era înalt, blond, cu ochelari, cu trupul osos și uscățiv. Părea cam prea larg în umeri, iar costumul de pînză groasă era parcă prea larg și el. Avea un aer impasibil — atitudinea omului care le știe dinainte pe toate — dar paloarea buzelor și un licăr sumbru al privirii trădau o forță ascunsă care ardea în el ca un foc mornit. O clipă îi măsură pe cei doi în tăcere, apoi întinse mîna, o mîna uscată și aspră, acoperită cu fire de păr roșcat.

— Ați sosit la timp, — declară el calm, cu glasul nițel răgușit și târăgănat, ca și cum cei doi ar fi sosit la masă cu bacul de pe celălalt mal al riului. — Vă spun : bine ați venit. Ați legat curelele la bagaje ? Trăsurica mea vă așteaptă pe chei gata de drum.

— Va să zică — începu Susan puțin emoționată — dumneavoastră trebuie să fiți, dacă nu mă înșel, domnul Rodgers ?

Dădu din cap cu indiferență.

— Numele meu este Aaron Rodgers, plantator de pe James River. Am renunțat la fermă când s-a declarat criza și m-am stabilit acum trei ani pe insula asta păcătoasă. Cultiv stafide, banane, lucernă și lămii. Mă bucur să vă pot oferi ospitalitatea mea pînă vă veți aranja în casa voastră. — Aruncă o privire rapidă și sumbră spre Tranter.

— Sînt foarte mulțumit că ai venit aici, frate. Locul acesta este o cloacă care colcăie de necredincioși și ignoranți.

Sub privirea lui pătrunzătoare Tranter tresări și se fistici ; o roșeață bruscă i se urcă din nou în obraz.

— Și nouă ne pare la fel de bine, domnule, — reuși el să îngîne, ca și cum s-ar fi apărut. — Sînt foarte bucuros să vă cunosc.

— Este ceasul al unsprezecelea — replică celălalt netulburat. — Dacă nu poți duce sufletele la mîntuire, atunci lasă-le să putrezească în iad. — Făcu o pauză, apoi cu o satisfacție întuncată lăsă să cadă cuvintele : — Ați sosit aici exact în mijlocul celei mai groaznice molime care a bîntuit vreodată pe aceste locuri. Friguri galbene, tot ce poate fi mai rău. Se spune că boala a fost adusă din Africa, de un cargobot liberian. După părerea mea însă este o pedeapsă trimisă de Dumnezeu. Nici mai mult nici mai puțin.

— Am auzit și noi un zvon, — spuse Susan, — dar după cîte am înțeles, este vorba de cîteva cazuri fără importanță.

— Fără importanță ? — repetă el cu dispreț. — Este rău, mult mai rău ca o otravă. Autoritatea încearcă să ascundă realitatea, dar martor mi-e cel de Sus, care m-a făcut, că de astă dată au de-a face cu o adevărată urgie care nu poate fi ascunsă.

Susan își contractă buzele.

— Epidemia s-a declarat în Laguna ? — întrebă ea cu gravitate.

— În toată partea de sus a orașului, — răspunse el, acru. — Nu se gîndesc decît cum să facă ca s-o țină departe de Santa Cruz. La noi, cei de aici, nu s-au gîndit deloc. Ce e mai rău, că molima se întinde spre apus, a apărut și pe celelalte insule. Mi s-a spus că a coborît săptămîna trecută și la Palmas. Dar Laguna este focarul. La marginea orașului, chiar în apropiere de plantația mea se află o moșie, Casa de Los Cisnes. Stăpîna

ei este o cucoană bătrână pe jumătate nebună, de origine spaniolă. — Vocea îi deveni deodată rea și tăioasă. — Este ceea ce se cheamă aici o marquesa. Mă rog, se poate! Dar singele ei albastru n-o poate salva de ruină. Pământuri de cea mai bună calitate lăsate în paragină, uscate, năpădite de buruieni. Duce lipsă de apă. Și nici n-o să capete atîta timp cît sînt eu aici. În sfîrșit, pe proprietatea ei prăpădul e cel mai mare. Și-a pierdut jumătate din pușinii peoni pe care-i mai avea. Cimitirul e plin.

După aceste cuvinte înspăimîntătoare se lăsă o scurtă tăcere; apoi Robert trase adînc aer în piept ca pentru a-și reface încărcătura de entuziasm și generozitate.

— Prin urmare, — declară el, — o să avem destul de făcut pe aici. Atunci să m-apuc de treabă. — Glasul îi vibra adînc, patetic, dar tocmai de aceea suna oarecum fals.

— Atunci să mergem — spuse Rodgers. — Duceți bagajele pe chei. — Și ieși din cabină, grav și rigid, înaintea celorlalți, în lumina soarelui, o lumină orbitoare, în același timp lipsită de viață și amenințătoare. Despre Robert însă nu se mai putea spune acum că era lipsit de viață. Nehotărîrea lui de adineaurea dispăruse fără urmă și sub privirea ascuțită a lui Rodgers, comportarea lui vădea un zel oarecum nervos. El, care de obicei privea activitatea surorii sale cu o detașare indulgentă acum o dădu pe Susan la o parte și începu să-și facă de lucru cu geamantanele.

Ea stătea în picioare și-l urmărea în timp ce-și punea mănușile — în ciuda căldurii de afară s-ar fi simțit dezbrăcată dacă ar fi pășit pe țărnm fără mănuși — apoi, parcă mînată de un impuls, se depărtă încet și urcă pe puntea superioară.

Lîngă cabina de cart dădu de Renton. Era gata să-i spună „Am venit ca să-mi iau rămas bun“, cînd căpitanul i-o luă înainte:

— Tocmai te căutam. — Avea fața nădușită, preocupată; strîngea în mîini un maldăr de hîrtii. Făcu o pauză, apoi repezindu-și bărbia înainte continuă: — Este vorba de povestea aceea cu frigurile. Mă tem că este mult mai grav decît ni s-a spus de la început. Aud că lucrurile stau destul de rău în Laguna. Așa că n-ar trebui să vă băgați în gura lupului. Rămîneți deocamdată în Santa Cruz pînă trece epidemia. Sau puteți rămîne încă o zi pe vas, dacă vreți — pînă vă hotărîți unde vă stabiliți. Nu plecăm de aici pînă mîine.

Un zîmbet slab apăru pe buzele ei.

— Mie nu mi-e frică, căpitane, și apoi febra nu s-a întins oare și în Santa Cruz ? Și în Las Palmas e la fel. Ne-a spus-o chiar acum domnul Rodgers. De fapt nu trebuia să coborîm cu toții de pe vapor acolo, dacă situația e atît de gravă.

El mormăi ceva nedeslușit, și obrazul i se roși violent. Obişnuit cu o disciplină severă, temperamentul său nu suporta să-i fugă terenul de sub picioare.

— Informațiile pe care le-am primit erau greșite — răspunse el laconic. — Iar agentul o să răspundă pentru asta. Situația este mult mai gravă decît ni s-a spus. Acum am informații exacte, și ați face mai bine să-mi urmați sfatul. Rămîneți la Santa Cruz. Acolo e relativ liniște, și pînă una alta vă va conveni destul de bine. N-are rost să vă expuneți la primejdie. E un bun simț elementar.

Ea își scutură capul încet.

— Lucrurile nu ies întotdeauna cel mai bine dacă ne luăm numai după bunul simț.

Căpitanul foșni iritat hîrțile.

— Prin urmare vă duceți ?

— Da.

O cercetă cu luare aminte și expresia lui încăpățînată se îndulci. Întinse mîna, iar ochii lui nu mai aveau sclipirea aceea înghețată.

— Atunci vă uez noroc. Nu ieși seara din casă și mai ales nu te pierde cu firea.

Respectul lui îi încălzi inima și obrazul i se luminează din nou de un zîmbet trist.

— Consider că nu fac parte dintre acei care se pierd cu firea — spuse, apoi se întoarse și-și văzu de drum. Coborî scara care ducea spre cabine, și în timp ce mergea pe coridorul din-spre tribord, ochii i se aprinseră deodată. În întîmpinarea ei venea Harvey Leith. Se întîlniră față în față în mijlocul coridorului ; și cu un fel de nepăsare inconștientă, nu se ferî din calea lui. Harvey fu silit să se oprească. Cîteva clipe lungi o tăcere jenantă pluti între ei ; după care împinsă de un simțămînt confuz, Susan reuși să articuleze : —

— Noi plecăm acum. Adineauri mi-am luat rămas bun de la căpitan.

El se uită la ea cu o privire fixă, cu trăsăturile rigide ca o mască ; părea că întreaga amărăciune din zilele acelea cînd s-au

cunoscut, îl stăpînea din nou — atît de rece și fără viață era expresia de pe chipul lui.

— În cazul ăsta, — spuse el în cele din urmă, — la revedere.

În aceeași clipă Susan se făcu roșie ca focul, simțind cu o nouă intensitate forța lui teribilă de a o răni. Și tot atunci își dădu seama de faptul că se despărțea de el, că nu avea să-l mai vadă niciodată, amănunt la care nu se gîndise înainte, dar care o zgudui ca o spaimă subită.

— Și acum îmi dai voie să trec, — spuse el obosit, sau poate vrei să cîntăm un ultim psalm împreună?

— Așteaptă, — strigă ea. — Nu pleca încă. Nu pleca. Și mînată de dorința nestăpînită de a-l reține, întinse mîna și îl apucă de mîneacă.

Îi simți antebrațul sub stofa subțire. Atingerea o cutremură de un fior care îi infierbîntă sîngele și stîrni în ea un val de rușine.

— Vrei să-mi făgăduiești..... să-mi promiți ceva înainte de plecare? — Vorbea sacadat, aproape fără să-și dea seama de ceea ce face.

— De ce să-ți promit? N-am nici o obligație față de dumneata.

— Nu față de mine, — suflă ea, — față de dumneata. O, eu nu mă gîndesc la nimeni, doar la dumneata.

El continuă să se uite fix la fața ei deschisă, ridicată spre el, ce fremăta acum pradă emoției.

— Mă doare, — urmă ea aproape vehement, — cînd te văd cum îți bați joc de dumneata. Astăzi n-ai venit la nici o masă. Nu mănînci nimic. Nu te îngrijești deloc,... — se întrerupse brusc privindu-l cu ochii strălucitori, apoi își adună curajul și continuă, pe un ton implorator: — Știu că mă fac de rîs. Dar nu-mi pasă. Știu că-ți sînt nesuferită. Dar asta nu mă va opri. Este ceva în dumneata care mă face să ard de dorința de a te ajuta. Mi-am pus în dumneata toată încrederea. Știu că ești în stare să realizezi lucruri mari, și ai trecut prin atîta suferință. Nu vreau să mai suferi pe viitor. Nu vreau, îți spun. Nu pot suporta să știu că suferi. Nu pot. Te rog, te implor, lasă-mă să cred că vei avea grijă de dumneata. Spune-mi că ai s-o faci și... și voi pleca fericită. — Mîna ei alunecă de-a lungul mînecii și își apăsă convulsiv degetele în palma lui.

— Să nu faci asta — strigă el, dîndu-se înapoi imediat ca și cum atingerea asta tremurătoare l-ar fi minjil.

— Știu, știu foarte bine — ripostă ea într-o izbucnire de gelozie. — Știu că ești îndrăgostit de ea. Să nu crezi că n-am văzut. Dar nici asta nu mă poate opri. Ea nu poate să simtă pentru dumneata ceea ce simt eu. Și apoi, ea a plecat, vezi, așa cum voi pleca și eu. Dar gândurile mele te vor urma necurmat. Nu vei putea scăpa de ele. Nu vei putea, să știi. O să mă rog pentru dumneata. Da, am să te slujesc prin rugile mele.

Se opri îngrozită. În liniștea care urmă nu se auzea decît respirația ei precipitată.

— Te rog, nu trebuie, — spuse el încet cu durere în glas. — Te pierzi cu firea-și nu... nu are nici un rost.

Totul e zadarnic, păreau să spună cuvintele lui, dar tocmal cînd Susan se pregătea să protesteze, întăritată de aerul lui iremediabil înfrînt, o voce din spatele ei o opri brusc în loc :

— Noi sîntem gata. Te așteptăm să vii.

Era Rodgers, înarmat cu aceeași privire trufașă, sfredeli-toare, iar alături de el se afla fratele ei.

Susan rămase o clipă nemișcată. Apoi mina îi căzu cu o mișcare deznădăjduită. Ochii ei mai stăruiră un moment asupra lui, apoi fără un cuvînt se întoarse și cu capul plecat porni încet spre pasarelă.

— Și acum... spuse Tranter șovăitor. Murmură nedeslușit un bun rămas și dădu mina cu Harvey — era o mină moale, rece ca o coadă de pește, departe de strîngerea lui caldă, energică și bărbătească de altă dată ! Rodgers nu spuse nimic. Îl măsură pe Harvey cu o privire rece, nemulțumită, apoi întoarse spatele lui colțuros și se depărtă înțepat.

Harvey stătea cuprins de un fel de amorțeală, cu fața imobilă și lipsită de expresie. Îi urmări astfel pînă coborîră pasarela și urcară în trăsura care-l aștepta. Se auzi un clinchet de zurgălăi, un tropot de copite, apoi se ridică un norișor de praf albicios. Mereu nemișcat, îi văzu îndreptîndu-se încet spre Laguna... spre Laguna unde bîntuia epidemia de friguri galbene,

Capitolul XV

Era singurul dintre toți pasagerii care mai rămase pe vaporul acesta, acum nemișcat și învăluit într-o tăcere ciudată — ca tăcerea aceea neașteptată care cuprinde o casă părăsită în grabă. Singur! Era un cuvânt înfiorător; un cuvânt care se agăța de el ca o obsesie. El, care dorise singurătatea, care se mulțumise întotdeauna cu sine însuși, suferea acum sfîșiat de tortura singurătății.

Sedea în cabină cu o carte pe genunchi și se prefăcea că citește. Dar literele îl jucau tulburi în fața ochilor, iar cuvintele păreau fără sens. O viziune retrospectivă, haotică a întregii sale vieți îl tortura. Tot ce făcuse pînă atunci fusese inutil! Gîndul că nu fusese bun de nimic, își făcea loc tot mai insistent în mintea lui. Incidentul care pusese capăt carierei sale la spital îi apărură brusc într-o altă lumină. Îl încerca o vagă părere de rău, nu pentru sine, ci pentru cei trei care muriseră. Bieții oameni, își zicea, n-au avut noroc.

Aruncă nervos cartea pe cușetă și stătu multă vreme cu ochii ațintiți în gol. Apoi se auzi o bătaie ușoară, ușa se deschise și Trout apărură purtînd binecunoscuta ceașcă cu apă fierbinte.

Harvey îl urmări pe steward, în timp ce puneă cana jos și după aceea, cînd făcea ordine în cabină mișcîndu-se fără zgomot. Împins de un impuls inexplicabil, își scoase portvizitul, luă o bancnotă și o întinse stewardului.

— Ia asta, — spuse, — pentru că ai avut grijă de un porc ingrat ca mine.

Trout făcu un gest delicat de protest.

— Nu doamnăle. Vă rog, nu trebuie. A fost plăcerea mea. O să fie timp destul cînd ne-om întoarce acasă.

— Ia-o, — spuse Harvey brutal.

Trout o luă, stătu o clipă nehotărît, apoi se strecură afară cu un murmur de recunoștință.

Pentru ce, se întrebă Harvey, am făcut gestul acesta? Începuse prin a-l brusca pe Trout, iar acum, într-un elan senti-

mental îi dădu, cu totul inoportun, o liră sterlină. Era o enigmă prea greu de dezlegat, așa că renunță. Apoi ochii îi căzură asupra câinii de alamă pusă lângă lavabou și perspectiva unei cine singuraticice, pe care i-o sugera, îl umplu de disperare. În timpul cît vaporul se afla în port, Renton își lua mesele invariabil în cabina lui; Corcoran — ei da, și Corcoran îl părăsise, și probabil fără gând de întoarcere. Va fi singur, singur-cuc. Din nou se simți copleșit de melancolia acestui cuvînt.

Fuscse atît de sigur de el în trecut, își încheștase pumnii în fața prieteniei, disprețuise orice afecțiune cu o superioritate definitivă și nimicitoare. Acum însă începu să înțeleagă că senzația lui nu era chiar atît de definitivă.

Ce l-a făcut să-și dea seama de asta? Dragostea! Cu șase luni în urmă cuvîntul acesta l-ar fi făcut să ridă batjocoritor, să facă spirite și să afirme cu superioritate că dragostea este ceva stupid. Acum însă nici nu rîdea și nici nu făcea spirite. Se gîndea la Mary.

Oare într-adevăr n-o va mai vedea niciodată?

Îi era dor de ea. Spusese odată în felul ei incoerent că viața era guvernată de niște forțe invizibile, tainice și subtile, pe care mintea omenească nu le poate cuprinde. La gîndul acesta, un fatalism straniu, nou apărut, aprinse în el o rază slabă de speranță. În tot cursul vieții se obișnuise să se bazeze pe faptul cert și incisiv. Acum însă avea impresia vagă că există o altă forță, mai înaltă, mai profundă decît rațiunea...

Suspînă adînc, se ridică în picioare și se uită afară prin hublou. În port activitatea încetase, deși era încă lumină. În depărtare, dincolo de linia malului se înălțau vîrfurile acoperișurilor orașului, unul deasupra celuilalt. Erau învăluite în tăcere și totuși parcă îl chemau. Deodată, starea lui meditativă se schimbă făcînd loc unei agitații febrile: „Nu mai pot rămîne pe vas. Pur și simplu nu mai pot“.

Totul se petrecu într-o clipită: gîndul se materializă în faptă. Apucă pălăria, ieși aproape alergînd din cabină și coborî pe chei.

Aerul era răcoros; mersul lui grăbit deveni ceva mai liniștit, ajuns la capătul cheiului, traversă drumul, trecu de clădirea vămii și intră în plaza. Aici se opri.

Prăvăliile erau închise. Fațada sclipitoare a hotelului îi stîrni o senzație de repulsie: era singur între străini. Ce făcea el acolo? În scuar, pe sub palmierii rămuroși oamenii treceau

pe lingă el într-un du-te vino continuu. Bărbații se plimbau separat de femei : două șiruri de oameni defilau în ordine pe o parte și pe alta a aleii. Nu se observa nici un fel de agitație sau însuflețire ; totul se reducea la simpla plăcere de a respira aerul răcoros al serii. Prezența epidemiei în oraș nu părea să afecteze calmul aparent al existenței obișnuite. Viața își urma cursul indolentă și netulburată ; azi e azi, iar mâine — vom trăi și vom vedea : aceasta era suprema filozofie. Cîteva clipe Harvey rămase să-i privească, apoi brusc se îndepărtă. Aceiași neliniște care îi clocotea în sînge îl mîna mereu înainte. O luă spre stînga, pentru a scăpa de strada principală, de bătaia luminilor și se afundă într-un labirint de străduțe înguste, pînă cînd, la capătul uneia dintre ele dădu de o clădire veche. Era catedrala. Ascultînd de un impuls subit intră înăuntru. Pe semne că tocmai se terminase o slujbă : un miros de ceară și tămîie plutea în aer ; cîteva femei stăteau ingenunchiate în fața altarului central cu capetele plecate fără să se miște, învăluite în obscuritatea albăstruie a bisericii. Harvey rămase nemișcat, stăpînit de o stranie uimire. Avea impresia că vede biserica așa cum era ea cu mulți ani în urmă ; infiorat auzea parcă ecoul pierdut al unor pași de demult ; simțea în nări mirosul de rășină al unei torțe aprinse. Se mișca încet sub bolta invizibilă a naosului, ca un om care caută zadarnic ceva — poate pacea sufletului. Se oprea cînd aici, cînd dincolo, uitîndu-se la veșmintele brodate, la relicve, la femurul Papei Clement, la crucea adusă acolo de conchistadori. Apoi ajunse în dreptul drapelelor. În fața lui, atîrnau grele în vitrina lor de sticlă două stîndarde luate de la Nelson în timpul asediului orașului. Se uită la ele gîndindu-se la mîinile care le atinseseră cu mulți ani în urmă. Îl cuprinse deodată dorința de a pipăi țesătura acestei pinze zdrențuite. Degetele îi tremurau, simți parcă o durere ciudată, și totuși nu era durere, ci o emoție unică, nelămurită, stîrnită de vederea acestor steaguri. O fulgerare retrospectivă cu un iz straniu de melancolie, îl săgetă brusc și dispăru repede. Nu-și putea explica de unde provenea această senzație insolită care-l tulbura, lăsîndu-l, pustiit și trist.

Încă deprimat de gîndul că o asemenea emoție poate sălășlui în sufletul lui, se întoarse și ieși din catedrală. Se opri nehotărît pe treptele măcinate de vreme. Se făcuse întuneric. Din spre mare un reflector își plimba în cerc raza care îl cuprinse și pe el o clipă în lumina ei orbitoare. Raza aceasta neasteptată

era aidoma gîndului său : o iluminare de o clipă, apoi recăderea în întuneric.

Lăsase în urmă umbrele bisericii. Dar ce-l aștepta oare înaintea ? Coborî treptele, rătăci la întîmplare în lungu, țărmlui. Singurătatea îl apăsa ca un blestem. Din nou îl asalta dorința de a evada. Ce s-a întîmplat cu mine ? — se întreba. — Dacă nu reușesc să mă scutur de această obsesie voi înnebuni. Și-minat de un imbold de moment traversă strada pietruită și intră într-o cafenea puternic luminată, situată alături de un vechi depozit de materiale navale.

Era un local sărăcăcios, de fapt o cîrciumă ordinară, joasă, la demisol. Pardoscula era de piatră, iar mesele din lemn nevopsit. Din tavan atirna la capătul unui lanț vechi o lampă de petrol. Lîngă bar un tînăr spaniol, numai în cămașe, își consuma cina compusă din pline neagră și măsline. La intervale își întorcea capul ca să scuibe sîmburii peste umăr : întoarcerea capului constituia o delicată concesie făcută politeții. Pe lavițele de lemn ședeau cîțiva clienți, numai bărbați — toți din categoria celor care-și fac veacul în port. Se uitară curioși la Harvey cînd se așeză la o masă. Se uită și el la ei întrebîndu-se mirat ce căuta acolo ; nu știa nici el prea bine cum ajunsese de pe vapor în catedrală și din catedrală în taverna aceea. Dar ce drept avea un om să cerceteze cauza prezenței sale prestabilite în timp și spațiu ? Nu era ceva care depindea exclusiv de voință sau de întîmplare, căci nu fusese adus în tavernă la ora aceea anume de un simplu concurs de împrejurări sau de fuga vertiginoasă a clipelor prin infinit ; așa i-a fost scris — era ferm convins de asta, deși ideea părea absurdă. Tîrșindu-și picioarele încălțate cu niște espadrile uriașe, ospătarul îi aduse un pahar de vin. După ce scutură masa de firimituri cu un șervet de bumbac, puse paharul jos, luă banii cu un aer ofensat și se întoarse la măslinele lui.

Harvey ședea cu capul în piept, uitîndu-se la vinul negru din fața lui. Apoi ridică paharul și îl goli. Nu se mai temea : se lecuise de dorința aceea stupidă din trecut de a se ameți ; o simțea cu toată ființa lui. Cum de-și închipuisese că putea găsi o scăpare în băutură ? Acum știa că nu-i adevărat. Starea lui devenise alta și chiar el însuși devenise un alt om, de nerecunoscut.

Scoase un oftat neauzit și-și ridică privirca. Fără voia lui fu atras de o priveliște neașteptată. Un om se oprise în fața

întrării. Stătu acolo un moment uitându-se înăuntru, apoi se aplecă repede și trecu pragul. Era Corcoran.

În același moment îl zări pe Harvey. Se uitară unul la altul, apoi Corcoran traversă încăperea, se așeză la masă și-și șterse fruntea. Seninătatea lui obișnuită dispăruse fără urmă; arăta trist și necăjit; avea obrazul plin de praf, brăzdat de dîre de sudoare — ca și cum ar fi alergat în mare grabă. Fără să adreseze un cuvînt lui Harvey, comandă răslit de băut, își băgă batista în buzunar, mută scaunul în colțul de unde putea să vadă ușa. Cînd i se aduse băutura, trase o dușcă zdravănă, își șterse buzele cu podul palmei, apoi se răzgîndi, bău din nou, răsufală adînc și-și dresе glasul. În cele din urmă zîmbi, dar era un zîmbet de îndoială care ascundea o tulburare adîncă.

— Ce bine că te-am întîlnit, — declară el clătînînd din cap. — Că dacă nu aveam o pereche de picioare atît de iuși, dracu știe de ne mai întîlneam pe lumea asta.

— Ce s-a întîmplat? — întrebă Harvey.

— Ce s-a întîmplat? — mirii Corcoran. — O poveste foarte timpită. Și este numai din vina lui Bob Sinnott, deși poate n-ar trebui s-o spun, Dumnezeu să-l ierte, că acum-a-i mort și îngropat.

Harvey se uită la el în tăcere. Cu o clipă în urmă gîndurile îi purtasera asupra problemelor înalte ale vieții; în urechi mai răsuna o profeție a destinului său. Avusese o viziune tulbure, simțise chemarea unui mesaj din trecut. Și iată, acum îi era impusă inevitabil prezența acestui irlandez cu lamentația lui fantastică împotriva unui oarecare Sinnott „mort și îngropat”. Nu există oare o ierarhie a valorilor în lumea asta? Numai fenomenul acesta tragicomic al căderii de pe culmi?

Se frămîntă neliniștit, își înăbuși un suspin și în cele din urmă întrebă:

— Este vorba de omul căruia îi ziceai Profesorul?

— Exact, — strigă Jimmy, supărat din cale afară. — Chiar el, care m-a chemat încoace, mi-a scris și mi-a cerut să mă asociez cu el, mi-a promis marea cu sarea — Sfînta Fecioară să-l ierte în Purgatoriu. Zicea că are un fel de parc de distracții pe lingă arena de tauri, ceva ca un bilci; și că lucrurile de felul acesta merg foarte bine prin părțile astea, cel puțin așa zicea el, Dumnezeu să-l ierte. Adevărul este că Bob a umblat toată viața lui după cai verzi pe pereți. Dar aș fi vrut să vezi și dumneata locul acela! Pe Sfînta Cruce, vroia să mă bage în mare bucluc,

cum mă vezi și cum te văd ! Nu pot să-mi vin în fire, cînd mă gîndesc că Bob vroia să mă bage la apă.

— Ce vrei să spui ?

Jimmy făcu un gest amărit cu mîna.

— Acum îmi dau seama că Bob începuse să se ducă la fund cînd mi-a scris scrisoarea aceea. Era băgat pînă în gît în încurcături și avea datorii pînă peste cap. Împrumutase bani pe bază că voi veni eu ca să mă asociez cu el. Pe legea mea ! Dacă poți să-ți închipui ceva mai năstrușnic ca asta ! N-am văzut în viața mea un om ca profesorul, care să ticluiască mai bine o poveste.

— Nu i-ai promis niciodată că ai să-ți bagi banii în afacerea lui ?

Corcoran fu apucat de un acces puternic de tuse care-l chină îndelung și-i aduse tot sîngele în obraz. În cele din urmă ridică o privire șireată și întreabă :

— Ei, cum poți să spui așa ceva ?

Se lăsă o tăcere adîncă.

— Înțeleg, spuse Harvey ironic. — Dar dacă omul a murit, înseamnă că totul s-a terminat.

— Bineînțeles, mai ales că e mort de-a binelea, — exclamă Jimmy. — L-au doborât frigurile alea blestemate care bîntuie în oraș. Dacă ar fi murit și el ca omul, acu, o lună sau două, ar fi fost cu mult mai bine. Dar să dea ortul popii taman în ajunul sosirii mele, asta-i culmea neobrăzării. — Jimmy era atît de revoltat, încît Harvey aducîndu-și aminte de declarațiile pompoase despre „o asociație într-o mare afacere“ și despre performanțele extraordinare ale „Profesorului“, nu-și putu stăpîni un zîmbet.

— Va trebui să te întorci pe vapor împreună cu mine. Nu eumva asta este ceea ce te supără ?

— Ba nu sînt supărat deloc. Pe cîntea mea, nu mă necăjesc nici atîtîca. Pur și simplu îmi pare rău că mi s-a putut întîmpla tocmai mie una ca asta.

— Vrei să spui, că i s-a putut întîmpla lui Sinnott ?

— Ba mie, — declară Corcoran cu necaz. — Ți-am spus că Bob datora o mulțime de bani. Și aș fi vrut să-l vezi pe cușitarul ăla căruia îi era dator. Dacă vrei să știi, era acolo eu o bandă de derbedei cu pielea măslinie după el, atunci cînd am ajuns la barăcile lui Bob — și mă aștepta pe mine înarmat cu telegrama pe care am expediat-o din Las Palmas și mai avea pe

lingă asta și vreo două scrisori de-ale mele... Au venit la mine de parcă eram un Ceresus, căutînd să mă facă răspunzător pentru ceea ce împrumutase Bob. Eu, dacă vrei să știi, mă zbat în propriile mele dificultăți financiare. Pe cîntea mea, s-au re-pezit la mine ca o haită de cîini de vînătoare. Și jur că ar fi pus mîna pe mine dacă nu eram destul de deștept ca s-o iau din loc. — Răsufală adînc, luă paharul, îl duse la buze și adăugă : — Așadar iată-mă aici viu și nevătămat. Încă nu s-a născut omul care să-i vină de hac lui Jimmy C.

Începuse să-și recapete buna dispoziție, cînd deodată se opri cu gura căscată și puse paharul jos neatins.

În pragul taverei stăteau trei bărbați. După ce-și rotiră privirea prin încăperea, aparent fără nici un interes și fără să se oprească nici o clipă asupra lui Corcoran, intrară înăuntru cu băgare de seamă și se așezară la masa de lingă ușă.

— Fir-ar să fie, — mormăi Jimmy printre dinți.

Harvey se întoarse și se uită la cei trei. Arătau înspăimîntător. Unul dintre ei, scurt și îndesat, cu fața smeadă își aprinse o țigară și cu un gest insolent aruncă chibritul jos. Ceilalți doi stăteau răsturnați pe laviță cu un aer indolent și obraznic, dînd parcă a înțelege că deocamdată se mulțumeau să aștepte. Cel mai înalt dintre ei purta o pelerină ca să-l apere de răcoarea nopții. La un moment dat o aruncă de pe umeri cu o afectare trufașă. Cel de al treilea era îmbrăcat cu un pulover alb și murdar, iar în picioare purta niște espadrile rupte ; pe cap avea o caschetă jerpelită, cu cozorocul crăpat care-i cădea peste ochi ca o aripă frîntă.

Între timp ospătarul se apropie de ei în mare grabă și cu un respect vădit execută comanda aducîndu-le la masă o sticlă de vin. Desfundă sticla, șterse servil paharele cu șorțul și turnă vinul ; apoi stătu cu capul plecat ascultînd ceea ce-i spunea individul voinic și îndesat. Omul vorbea tare, cu multe exclamații ironice, arătînd cu degetul mare în direcția lui Corcoran. La urmă ospătarul dădu din cap și se apropie de Corcoran.

— El Brazo, — spuse el privind într-o parte, — El Brazo spune că trebuie să plătești.

— Să plătesc ?

Ospătarul se întoarse spre grupul de la ușă așteptînd o încurajare ; văzînd că cei trei dau din cap aprobativ, continuă :

— El Brazo spune că dumneata vei plăti vinul.

Corcoran se îndreptă pe scaun, își umflă pieptul ; fața i se aprinse de furie ; împinse coatele înlături ca și cum ar fi vrut să-și facă loc prin mulțime.

— Vasăzică, ăștia își închipuie că am să cumpăr șandramaua, — mirii el și spuse ospătarului pe un ton ridicat, ca să-l audă toată lumea. — Spune-le că nu plătesc nimic. Spune-le să se ducă dracului și să-i ardă focul !

Toți cei prezenți încremeniră și ascultau atenți. În aer se simțea miros de încăierare.

Harvey interveni :

— Nu fi prost, — spuse el răstit, — doar n-ai de gând să te ici la bătaie în bomba asta.

— Ba să fie bătaie, fir-ar ea afurisită ! — zbieră Jimmy. M-am săturat de cuțitarii ăștia. — Clocotea de minie. Își încheie haina și se întoarse spre ospătar : — Spune-i lui Brazo din partea mea că e o jigodie galbenă și murdară. Sabe ? Spune-i : jigodie, galbenă și murdară. Și mai spune-i că nu-mi place mura lui, iar la urmă spune-i că n-o să vadă de la mine nici un sfanț nenorocit.

Ospătarul ridică din umeri și se uită într-o parte.

— Poate că i-o spui chiar dumneata. El Brazo zice că-i dă-torezi niște bani. El Brazo este matador. A ucis mulți tauri.

— Tauri, — repetă Jimmy, — și chiar mai mult decît atît.

— Da, — îngînă chelnerul, — și chiar mai mult decît atît.

În timpul acesta bărbatul cel scund se ridicase în picioare. Urmă de prietenii săi, se apropia încet cu o mină ascunsă după jiletcă, cu ochii amenințători.

— Așa, — spuse el rînjind. — Și acum ai să-mi plătești pentru ceea ce mi-a furat tovarășul tău. El a furat de la mine, El Brazo, cunoscut pentru cinstea și curajul său, o sută de peseta. Așa, ai de gând să-mi plătești ?

În încăpere se lasă o tăcere încordată. Se auzi un suspîn general de așteptare cînd Harvey se ridică în picioare, la fel și Corcoran, care răsturnă scaunul.

— Pleacă de aici, — zbieră el, repezindu-și bărbia înainte, — ori te pocnesc de nu te vezi.

În aceeași clipă celălalt făcu o mișcare fulgerătoare cu brațul. Dar Corcoran i-o luă înainte. Pumnul lui uriaș îl nimeri pe El Brazo drept în bărbie. Zgomotul loviturii răbufni în încăpere și El Brazo se retrase curajos spre dușumea. În timp ce se rostogolea, în ochii lui se aprinse un licăr vag de uimire, apoi trupul

Î se lovi de lespezile de piatră și nimeni nu se mai ocupă de el. Cît ai clipi începu un vacarm de nedescris. De pretutîndeni porniră strigăte și toți se repeziră de-a valma. Ospătarul sări în spatele tejghelei. Cineva zvîrli o sticlă. Iar Harvey și Corcoran încercară să-și croiască drum spre ieșire.

Erau aproape de ieșire cînd deodată printr-o breșă în învîlmășeala generală, tovarășul înalt al lui El Brazo aruncă un cuțit. Totul se petrecu fulgerător. Harvey zări ceva lucind în aer și cuțitul se înfipse în brațul lui Jimmy. Încercă să treacă înainte, alunecă, apoi cineva ridică un scaun și-l lovi cu putere în creștetul capului. Văzu negru în fața ochilor. Frînturi de strigăte, tropăit de picioare ajungeau pînă la el parcă de la mari depărtări; niște oameni se înghesuiau în jurul lui, pe urmă îl simți pe Corcoran trăgîndu-l cu o violență sălbatecă prin mulțime. Afară îl învălui aerul rece al nopții, iar prin creierul său tulbure trecu inexplicabil un gînd: avusese dreptate. Nu era o întîmplare, ci ordinea prestabilită a lucrurilor. Așa i-a fost scris. Își dădea seama vag că Jimmy îl sprijinea în timp ce coborau strada. Apoi totul se cufundă din nou în beznă.

Capitolul XVI

Harvey deschise ochii. Era culcat pe o sofa de pluș roșu într-o odaie mică în care plutea un miros cald de cafea, ceapă și fum de țigară. Își simțea ceafa înțepenită și capul îl durea îngrozitor. Zăcea nemișcat lăsînd odaia să se materializeze treptat din ceață și să îmbrace contururi mai precise. Lucrurile deveniră mai limpezi. Pe consola șemineului se distingea un ceas de marmură verde, o cutie de țigări de foi, doi cîini cockeri-spanioli din porțelan cu urechile blegi și o expresie încremenită de devotament, iar deasupra atîrna un text brodat: „Doamne, binecuvîntează căminul nostru fericit“. Pe pereții acoperiți cu tapete maronii oribile spînzurau tablouri în ulei, cu rame aurite și țipătoare; Ormonde cîștigînd Derby-ul, o Madonă multicoloră între doi serafimi, un bărbat cu barbă în costum de navigator, apoi o foto-gravură reprezentînd o femeie goală, zîmbitoare și impudică.

Închise ochii ca să nu mai vadă. Desigur, trăia un coșmar: totul era prea oribil ca să fie real.

Dar nu era un vis. Lumina vie a soarelui se revărsa în cameră prin fereastra închisă. Era dimineață. Își mișcă capul cu grijă. Mai încolo, lîngă masa așternută pentru dejun, ședea cu picioarele încrucișate și o țigară de foi între buzele strînse cu afectare însăși Mama Hemmingway. Parcurgea cu ochii ei ca două mărgele coloanele unui ziar.

Harvey se uită la ea cu o privire fixă, își umezi buzele și în cele din urmă reuși să articuleze:

— Cum am ajuns aici?

Ea nu-și ridică ochii de pe ziar, ci continuă lectura trăgînd cu poftă din țigară. După un răstimp, lansă cu malițiozitatea ei inimitabilă:

— Va să zică, te-ai trezit, drăguțule. Te-ai odihnit bine?

— Apoi foșni ziarul și-și mută ochii pe o altă coloană, asupra căreia păru să-și concentreze întreaga atenție. — Vreau să sper, din mila Domnului, că ai dormit bine și *comodo*. Dacă nu, atunci ne vom plînge. Asta e, vom adresa o plîngere către administrație. Și, asta sînt eu.

El își duse mâna la cap și îl palpă cu grijă. Imediat, ca și cum ar fi așteptat acest semnal, femeia se întoarse spre el și rînji :

— Ei, ia te uită, — spuse afabilă. — Te pomenești că-l doare ? L-o fi lovit poate careva ? Ce om rău ! Rușine, rușine să-i fie ! De ce oare nu pot oamenii să fie politicoși și bine crescuți, cînd au norocul să întâlnească un gentleman atît de manierat și distins ca domnia voastră ?

Ochii lui Harvey se opriră din nou asupra ei.

— Drăguțul de Jimmy te-a adus. Pe furtună, orice fel de port e bun. Știi cum vine asta. Dar mi-a făcut din pricina asta o întreagă dandana. Mi-a stricat bunătate de vînzare aseară și pe de-asupra mi-a murdărit de sînge tot covorul din salon. Noroc că e de culoare vinată. Poftim ! Ia și mănîncă ceva ! — făcu un gest brusc spre masă. — Stai colea și gustă un pic. De ce-oi fi făcînd asta, habar n-am. Am să mă trezesc într-o bună zi cu o pereche de aripioare — pe onoarea mea îți spun.

— Unde e Corcoran ? — întrebă el.

— Lasă-l că n-are nimic. E viu și nevătămat. Doarme jos într-un pat. Nu e decît un fleac. O mică zgîrietură pe braț și atîta tot. Și-a luat gustarea acum o oră ! A înghițit aproape o litră de șuncă, ca un cîine flămînd.

Harvey se ridică în picioare. Apoi, cu pași nesiguri, se apropie de fereastră și se uită afară. Camera era la etaj și în fața lui, dincolo de strada liniștită se întindea țărnuțul mării, golful, debarcaderul ieșit în afară, asupra căruia privirile lui, rătăcind în neștire se opriră deodată perplex.

Se uită îndelung la locul gol unde acostase în ajun vaporul lui și o exclamație de surpriză îi scăpă de pe buze. Înălțîndu-și capul instinctiv spre orizont, descoperi o șuviță subțire de fum care putea să fie un vapor. Se putea foarte bine să fie *Aureola*. Nu era sigur ; știa numai atît : vaporul lui nu mai era acolo.

Se întoarse încet, întîlni ochii care-l pîneau tot timpul cu o curiozitate plină de viclenie.

— De ce nu i-ai anunțat ? — i se adresă el cu reproș. — Pe Renton sau pe oricare altul. Puteai să faci cel puțin atîta lucru !

Ea chicoti încet ; apoi începu deodată să ridă în hohote, cu veselie ei obișnuită și lovi cu palma peste masă.

— Ia uitați-vă la el ! strigă ea. — Numai uitați-vă la el ! Nu vezi că ăsta-i cel mai bun renga al Mamei Hemmingway ? *Carajo* ! Mă prăpădesc de ris. — Rîdea ținîndu-se cu mîinile de

burtă. — Știam... știam că Renton n-o să aștepte nici dacă ar fi Bunul Dumnezeu. Am văzut vaporul plecând chiar de la fereastra asta. Dar am văzut cât erai de obosit, puiule. Așa că te-am lăsat să dormi. — Se cutremură iarăși de râs, apoi se opri, schimbă tonul : Hai vino aici, — spuse ea mișcând farfuriile îmbietor. Nu mai fi supărat. Mănincă ceva. Eu am mâncat, așa că nu te uita la mine. Iată, ai aici niște salam și roșii. Ia ce crezi că o să-ți priască.

El o privi încruntat, după care apropie un scaun și se așeză la masă fără s-o slăbească din ochi.

— Asta-i treaba ! — strigă ea în timp ce împingea mîncarea spre el. — Pe ce am mai sfînt, n-aș fi crezut, atunci cînd erai atît de politicos cu mine pe vapor, că voi avea cîntea să-ți înapoiez amabilitatea și încă cu dobîndă. *Carajo*, nu. Uite că s-a răcit cafeaua ! Am să spun să-ți aducă alta, fierbinte.

— Mulțumesc ! Poate că o să te miri, dar mi-e foame.

În timp ce Harvey își ungea un corn cu unt, ea întinse mîna și trase de șnurul clopoțelului. După scurt timp apărură o tînră fată spaniolă. Purta o fustă largă de culoare roz și era încălțată cu pantofi cu tocuri înalte pe piciorul gol ; părul îi cădea peste pieptul tînr și plin în două meșe strînse neglijent, surîse înfil către Mama Hemmingway, apoi, mai galeș, către Harvey.

— Hei, Cuca, adu niște cafea. Să fie fierbinte. *Presto, pronto*.

— *Si, senora*.

— Și nu te mai hlizi, Cuca. Că nu fac chef cu acest *senor*.

— *Si, senora*. — Dar Cuca ieșind din cameră nu încetă să surîdă și încă mai zîmbea atunci cînd se întoarse cu ibricul de cafea fierbinte. Nu era un zîmbet amuzat, ci pur și simplu expresia unei bunăvoințe irezistibile care parcă se lipise de ea și de care nu mai putea scăpa.

— Drăguță fată, Cuca asta, — spuse Mama Hemmingway după ce fata ieși din cameră. Turnă cafeaua în ceașcă și i-o întinse. După aceea își supse dinții gînditoare. — Se fac cinci ani de Vinerea-Mare de cînd a venit la mine. E veselă ca o ciocîrlie, destul de manierată și la locul ei. S-a mai îngrășat de atunci. Sancta Maria, acum e o plăcere să te uiți la ea, dar s-o fi văzut cînd am luat-o. Mamă, doamne, era mai subțire decît o coadă de șobolan. N-o să-ți vină să crezi, dacă ți-aș spune ce creștere avea. Nimeni nu s-a ocupat de ea. Nu fusese dusă nici măcar la prima împărtășanie cînd am luat-o la mine. Da, domnule, poți să-mi spui în față că sînt o mincinoasă, dacă

n-am dus-o la împărtaşanie chiar eu în prima săptămână cînd a venit în casa asta.

Harvey nu replică nimic şi-şi puse o felie de salam pe pîine.

— N-o să-ţi vină să crezi, îţi spun — repetă ea cu o convingere duioasă, — dar mă port foarte frumos cu toate fetele mele, aşa să-mi ajute Dumnezeu. Bineînţeles, aici la mine nu e o şcoală duminicală, recunosc asta. Dar fac o treabă cinstită. Înţelegi? Cu dreptate şi fără hatîruri pentru nimeni. Iar cui nu-i place n-are decît să plece.

Harvey bănuise vag ce fel de casă ţinea Mama Hemmingway. Acum bănuiala i se confirma pe deplin. Dar, lucru curios, constatarea aceasta nu-i provocă nici un fel de dispreţ sau dezgust. Ceva se schimbase în el. Acum, dimpotrivă, simţea cum urcă spre lumină din adîncul sufletului său o resemnare ciudată. Viaţa trebuia acceptată aşa cum era, fără s-o dispreţuieşti. Nenorocirile prin care trecuse, treziră în el o toleranţă, un fel de umilinţă binefăcătoare de care din păcate fusese lipsit multă vreme.

— E bună cafeaua asta, — remarcă el, privind-o peste masă. — La fel şi cornurile. Aş zice, e mai bine c-am scăpat vaporul decît să fi scăpat gustarea asta.

Surprinsă de remarca lui neaşteptată, se îndreptă pe scaun şi se puse imediat în gardă.

— Ia ascultă, cocoşelule, ce-i cu dumneata? Lasă-te de bancuri. Să ştii că cu mine nu-ţi merge.

— Dar nu fac nici un fel de bancuri. Îţi apreciez ospitalitatea mai mult decît îţi închipui.

Femeia îşi scutură cerceii cu un aer ofensat.

— Dumneata nu eşti un om cu suflet darnic. Asta-i nenorocirea cu dumneata, domnule dragă. Îţi închipui că le ştii pe toate. Te-ai cocoşat pe un tron şi te uiţi la toţi de sus. Dar mai ai multe de învăţat. Crede-mă, aşa este, cum îţi spun. Eu te-am găzduit aici şi ţi-am dat de mîncare pe degeaba, prieteneşte, iar dumneata în schimb mă scuipi între ochi. Ce-ar fi să te porţi mai cumsecade? Încearcă să înveţi un lucru pe care nu-l găseşti în cărţi. — Apucă ziarul dintr-o mişcare şi începu să-l citească indignată.

El o cercetă atent cu o umbră de zîmbet :

— Poate că am învăţat mai multe decît îţi închipui... Poate că în ultimele zile m-am gîndit şi eu la cîteva lucruri.

Ea îi aruncă o privire bănuitoare şi se întoarse la ziarul ei.

— Poate că te-ai gândit și la ceea ce vei face în Santa, cocoșelule. Poate că ești destul de deștept ca să te gîndești măcar la asta ?

— Ai ceva să-mi propui ?

Mereu neîncrezătoare, îi răspunse cu un zîmbet în colțul gurii :

— Rămîi aici, dacă vrei. Și vei avea ocazia să te convingi că nu sînt chiar alît de neagră cum mă crezi dumneata. Despre toți îți închipui numai lucruri rele, asta e. Dacă vrei să știi adevărul, n-am știut că vaporul ăla afurisit a plecat. Credeam că nu ridică ancora pînă după amiază. Acum o oră, cînd m-am uitat pe fereastră și l-am văzut în largul golfului era să mă lovească damblaua. Eu nu-ți doresc nici un rău. N-ai decît să rămîi aici, dacă vrei. Fă ce-ți place cum a zis cucoana aia care a aruncat o banană unei foci : dacă vrei o mîninci, dacă nu — o lași.

Harvey ședea zîmbind ușor, fără cea mai mică urmă de dușmănie. După o pauză lungă ea își ridică ochii și-l privi scrutător, apoi lovi ușor cu palma ziarul din fața ei.

— Dacă te interesează să lucrezi ceva, dece nu te-ai duce la Laguna ? Doar ești doctor, nu ? Cel puțin așa am auzit. Și acolo bîntuie o molimă cum nu s-a mai pomenit de mult. Mor oamenii pe capete cît ai zice pește. Medicul spaniol a făcut aripi — scrie în *Gaceta* de azi dimineată. Este al doilea care s-a dus să cînte la harpă în paradis. Iar celorlalți nu pare să le placă *destajo mucho mucho*. De ce n-ai încerca dumneata ?

El încercă să fărîmițeze bucățica de corn și se uită la ea în tăcere.

— Da, de ce nu ? — repetă el ca un ecou.

În ochii ei ca două mărgele se aprinse iarăși licărul acela malițios în timp ce-i cerceta fața cu atenție.

— Cred că nu-ți pasă dacă peste cîteva zile te vor duce de acolo într-o ladă neagră de scînduri, — insinuă ea perfidă. — Dumneata nu ești omul căruia să-i pese de așa ceva.

El abia îi percepea cuvîntele. Se gîndea la situația lui și la destinul care-l mîna inexorabil pe un drum prestabilit. Da, va merge acolo — va merge neapărat. Cum de nu se gîndise la asta pînă atunci ? Ceva mai profund decît o simplă întîmplare pusese la cale lucrurile. Avea senzația stranie că acesta era un moment pe care îl așteptase de mult.

— Va trebui să te duci în satul Hermosa, — urmă ea. — Sus la Casa de Los Cisnes. Este casa de unde a pornit molima. De altfel este un loc cam ciudat. Nimeni nu se apropie prea mult de această casă, nici chiar pe vreme bună. Totul e numai o paragină. Iar ea e pe jumătate nebună — vorbesc de cucuveaua aia bătrină care o stăpânește.

— Voi merge acolo, — își spuse el din nou. — Da, trebuie să mă duc. Îndemnul acesta devenea tot mai stăruitor și repetă ca pentru sine : — Casa de Los Cisnes.

Se făcu liniște. Femeia își întoarse spre el fața rumenă și lucioasă și-l studie pe furiș, plină de curiozitate.

— Văd că nu-ți lipsește curajul, — constată ea pe neașteptate. — Trebuie să recunosc acest lucru. — Se corectă în grabă. — Dar, pe cinstea mea, ai să îngrași pământul dacă te duci.

El își împinse scaunul la o parte și parcă tras de o mână nevăzută se ridică de la masă și porni spre ușă.

— Sancta Maria, — țipă ea uimită. — Doar n-ai să pleci *pronto*. Trebuie să te odihnești. Și, la naiba, ar trebui mai curînd să te bărbierești și să te speli puțin.

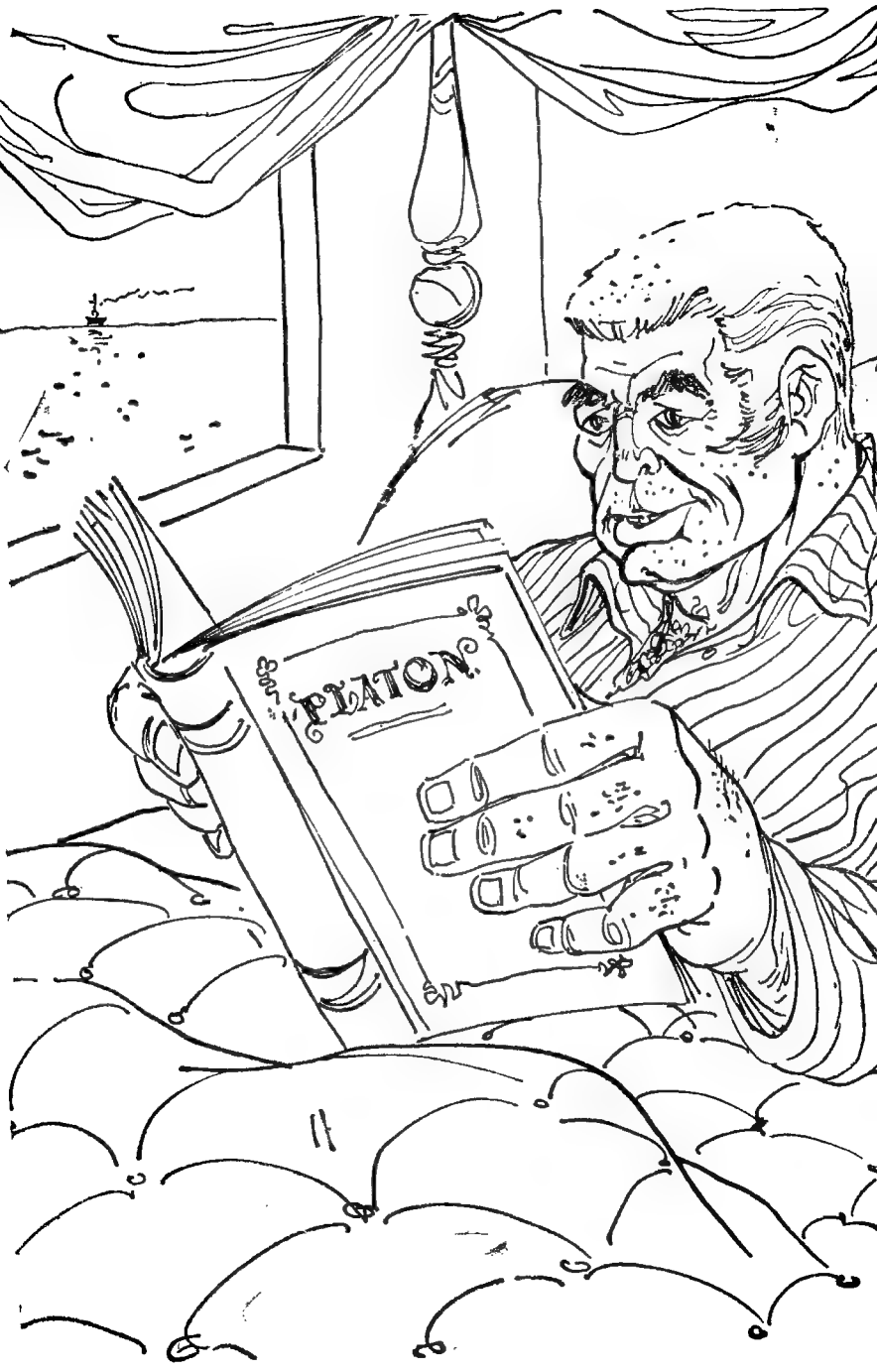
— Nu plec încă, — răspunse el. — Mă duc să-l văd pe Corcoran. E timpul să mă uit la brațul lui.

— Atunci, să fii sănătos. Nu te repezi la mine, că mă apucă leșinul. Și nu pleca fără mine, că ai să nimerești unde nu trebuie.

Îi făcu cu ochiul, strivi mucul țigăril pe o farfurie și se ridică pe picioarele ei minuscule. Îl conduse pe un palier cîteva trepte de lemn neacoperite, și merse de-a lungul unui coridor îngust în care plutea un miros de aer stătut. De jos se auzea țăcănit de vase de bucătărie, hohote de ris, glasuri ascuțite de femei care se ciorovăiau între ele.

Pe urmă, cu un aer mîndru, Mama Hemmingway apucă o elanță și deschise larg ușa unui dormitor spațios destul de murdar avînd la mijloc un pat cu marginile aurite și acoperit cu o plapumă viu colorată, plină de pete. Iar în mijlocul patului trona Corcoran. Îmbrăcat numai în cămașa lui vărgată, albastru cu roșu, ședea sprijinit în perna de un aspect îndoielnic, cu un aer de nepăsare placidă.

Avea brațul bandajat, pe nas ochelarii cu ramă metalică, iar pe genunchi nelipsitul Platon, zdrențuit și cu colțurile îndoite ca niște urechi pleoștite de ogar. Își mișca buzele încet și nu-i auzi întrînd.

— Trezește-te, bunico — strigă Mama Hemmingway. — Uite, a venit Scufița Roșie să te vadă. N-ai putea să zîmbești puțin și să arăți mai mulțumit? Dumneata, care mi-ai murdărit de sînge cel mai bun covor din casă.

Jimmy își înalță capul și clipi ca o bufniță. Se uită prin sticlele ochelarilor la Harvey și exclamă, afectînd o uimire și o bucurie oarecum exagerată :

— Ia te uită, ce plăcere neașteptată în dimineața asta. Respectați-mi emoția, vă rog, căci am crezut că ai plecat și m-ai părăsit fără un cuvînt de bun rămas. Dar spune-mi repede, cum se face că nu ești pe vapor ?

— Vaporul a plecat, fără mine.

— Nu mai spune ! — se miră iarăși Corcoran. — Asta este chiar culmea ghinionului.

— Hai lasă, lasă — i-o retează Harvey. Ai știut tot timpul că vaporul a plecat.

— Asta-i bună ! — stăruie Corcoran cu un surîs lingușitor către Mama Hemmingway. — După ce am avut atîta bătaie de cap ca să-l scot din încurcătură, să se poarte cu mine în felul acesta ? Dar nu face nimic ! — se întoarce spre Harvey. Este o bucurie să te știu alături de mine și o consolare pentru ochii mei întristați să te văd iarăși pe picioare.

Harvey se apropie de pat și începu să deslege bandajul.

— Cum merge ? — întrebă scurt. Se aplecă și cercetă rana de cuțit care îi străpunsese superficial tricepsul.

— Fii liniștit, nu simt mai nimic. Pentru un om ca mine care a primit și a dat la viața lui lovituri serioase asta nu-l altceva decît o împunsătură de ac. Singura mea dorință este ca într-una din zilele următoare să-l întîlnesc pe individul acela galben care mi-a făcut-o.

— Cîteva zile de odihnă și ai să te faci bine, — spuse Harvey. Schimbă pansamentul, strînse iar bandajul și se ridică în picioare. Apoi vocea îi deveni deodată mai aspră. — Pînă atunci mă duc la Laguna, — declară el detașat. — Vreau să văd ce-i cu epidemia aceea acolo.

La auzul acestor cuvinte Jimmy își frecă bărbia gînditor.

— Mă rog, spuse el în cele din urmă, — foarte frumos. Dar eu ce să fac ? Deocamdată afacerea mea a căzut baltă. Nu știu încotro s-o apuc. Pe onoarea mea, ar fi mai bine să vin cu dumneata.

— Nici vorbă de așa ceva. În primul rînd nu poți părăsi patul înainte de cîteva zile.

— Atunci vin după dumneata îndată ce mă pun pe picioare. Pe cinstea mea, n-ai să te descotorosești de mine așa cu una cu două. Te voi urma imediat ce voi pune piciorul în pămînt.

— N-are rost, — stăruie Harvey. — N-am nevoie de dumneata.

— Cu atît mai bine, — răspunse Jimmy cu zîmbetul lui dezarmant. — Am să vin special ca să-ți fac în necaz. — Căută sub pernă cu mîna lui sănătoasă și cu un gest solemn își lua priza de tutun.

Capitolul XVII

În seara aceleiași zile, cînd soarele scăpătă după versantul vestic al Piscului, Harvey porni pe jos spre Hermosa — satul situat mai în vale de Laguna. Drumul era lung și urcușul greu, căci imediat după ieșirea din oraș începea să urce pieptiș în povirnișuri scurte și repezi. Dar cu un fel de încăpăținare sălbatică, bizară, hotărîse să facă drumul pe jos. Într-un fel, efortul fizic pe care și-l impunea îi domolea zbuciumul sufletesc, căci pe măsură ce se cățara tot mai sus în aerul rarefiat, iar pantofii i se acopereau de praf și fruntea de sudoare, simțea cum coboară în el o liniște binefăcătoare. Mergea cu fața spre asfințit, o fărîmă întunecată în acel fluviu scînteietor de lumină care se revărsa peste crestele de lavă ale muntelui Telde. Deasupra buzei vulcanice plana, asemenea unui rotocol de abur, un nor alburiu și fin. Cerul cîntă o simfonie de culori pe care pămîntul o repeta ca un ecou. De o parte și de alta a drumului bananierii își lăsaseră în jos frunzele grele, de un verde închis. Frunzișul sfîșiat de vînturi părea inert în aerul cald și transparent. Ochiurile rotunde de apă sălcie, galbenă ca aurul și tot atît de prețioasă, zăceau nemișcate, clipind abia vizibil, prin frunzișul plantației. Trei capre de munte se opriseră lîngă unul din ele ca să-și astîmpere setea. Harvey merse mai sus și trecu printr-o pădurice de eucalipti înalți și svelți ca niște cedri, ce-și răspîndeau mireasma în aerul din jur. Pe urmă drumul se deschise larg, arborii rămaseră în urmă și la picioarele lui se întindea în depărtare golful liniștit, cu vaporeșele lui mici ca niște jucării și catargele subțiri și ascuțite. În jurul golfului orașul se așternea ca în palmă cu logiile și balconașele sale ce se desenau în perspectivă ca niște guri deschise, însetate de aer, cu mulțimea de acoperișuri înghesuite, printre care Barranca Alneida își strecura apele cu luciri de argint. Dar această priveliște dispăru după o nouă cotitură a drumului și în locul ei se înșiruiu acum podișuri goale și reci de bazalt. Stîncile de lavă și bolovanii uriași îi atraseră privirea.

Se afla pe drum de aproape un ceas. Puțin mai tîrziu trecu prin cîtunul La Cuesta: o mină de căsuțe; moaște sub sticlă,

lumina pîlpîitoare a lumînărilor, o bisericuță cu pereții albi. Totul părea pustiu sau adormit. Lăsă în urmă cătunul și urcă mai departe pe drumul ce începea să se îngusteze. Curînd, cam la o milă distanță, unde cărarea făcea un cot brusc, îi apărură în față silueta mărunță a unei fete care înainta încet ducînd pe cap un ulcior cu apă. Grăbi pasul și o ajunse din urmă.

— Senorita, — întrebă el în spaniola lui chinuită. — Acesta este drumul spre Hermosa ? Satul acela de lîngă Laguna.

Fără să se oprească și fără să miște capul pe care balansa ulciorul greu, fata îi aruncă o privire piezișă. Purta o bluză roșie decolorată și ruptă. Avea ochii negri strălucitori. Se ținea dreaptă și mergea legănîndu-și șoldurile cu o grație firească. Între degetele subțiri și murdare ale mîinii stîngi ținea o floare galbenă. Nu părea să aibă mai mult de cincisprezece ani.

— San Cristobal de la Laguna, — spuse în cele din urmă, apoi repetă : — la Laguna.

— Da. Am apucat pe drumul bun ?

— Drumul ? Este Drumul Regelui.

— Drumul Regelui ?

— *Carretera real*. Drumul cel vechi. Sigur că-i un drum bun.

— Bine, dar drumul ăsta duce la Laguna ?

Conversația părea s-o amuze ; zîmbi, descoperindu-și dinții de un alb strălucitor ; dacă nu i-ar fi fost teamă să nu răstoarne ulciorul probabil c-ar fi rîs.

— *Ay de mi*, — oftă ea, — ce obosită sînt de căratul apei ! Apoi parcă uită cu totul de el. Merseră alături în tăcere o bună bucată pe cărarea șerpuită care părea că nu se mai sfîrșește. Fata așteptă pînă trecură de un pîlc de arbori de plută, apoi întinse alene mîna în care ținea floarea și-i arătă ceva.

Harvey își ridică fruntea. Acolo, destul de aproape, deasupra unui rînd de ziduri acoperite de iarbă se înălțau turnurile întunecate ale unei vechi fortărețe.

— De la Laguna, — repetă ea. — San Cristobal de la Laguna. Vorbele ei aveau o armonie ciudată.

— Bîntuie molima în oraș, — întrebă el.

— Si, senor.

— Sînt mulți bolnavi ?

— Si, senor. — Apucă floarea între dinți și începu să-i mestece vrejul cu indiferență.

— Vreau să ajung la Hermosa. La Casa de Los Cisnes. Poți să-mi spui în ce parte se află ?

Fata îi aruncă iarăși o privire piezișă. Luă floarea din gură, între două degete, ca pe o țigară.

— Acolo sint cei mai mulți bolnavi. La Laguna s-a terminat. Dar la Hermosa nu s-a terminat încă.

— Vreau să merg acolo.

— Nu s-a terminat încă, — repetă ea și adăugă cu un aer atotștiutor : — Jesu-Maria. E un blestem acolo.

Merseră iarăși un timp în tăcere, apoi cam la un sfert de milă de oraș, fata se opri brusc și arătă cu floarea galbenă ofilită spre o potecă ce se abătea din drum.

— Iată ! — spuse liniștit. — Pe aici trebuie s-o iei, senor, dacă vrei să ajungi acolo.

Poteca pe care i-o arătase pornea de la șoseaua principală și tăia o pădurice de pini. După ce-i mulțumi, Harvey apucă pe cărare. În timp ce intra în umbra copacilor simți că fata îl urmărește cu privirea și instinctiv se întoarse. Într-adevăr, așa era. Stătea locului și se uita după el ; sub ochii lui își îndreptă ulciorul pe cap, își făcu cruce, și se îndepărtă grăbită. Aproape în aceeași clipă soarele coborî dincolo de linia depărtată a orizontului. Aerul se răci brusc. Harvey avea impresia că pe fața lui se plimbă niște degete înghețate.

Pădurea era sumbră, poteca îngustă, străbătută de rădăcini groase și tari ca piatra. Crengile plecate atârnav grele conspirînd în șoaptă pe întuneric. O piatră de care se împiedică se rostogoli la vale și căzu în adîncul unei rîpe. La zgomotul acesta copacii se strînseră parcă și mai mult unii în alții, înspăimîntați ; o pală de vînt trecu printre crengi stîrnind un șuer tainic.

Tăcerea sinistră a crîngului i se furișă în suflet și-l umplu de melancolie. Și ar fi rătăcit astfel prin obscuritate mai departe, tot mai departe, ca o nălucă, pînă la contopirea totală cu întunericul fără fund. Dar deodată, cam la vreo sută de pași înaintea lui copacii începură să se rarească ; trecu peste un podeț de lemn și ieși din nou la loc deschis unde văzu o casă înconjurată de o grădină. Era o proprietate mică, dar bănuiește imediat că era locul pe care-l căuta — o vale cu pămînt roșu și gras alimentată de o șuviță prețioasă de apă care abia se mai zărea de sub vegetația luxuriantă ce acoperea malurile. Dar oricît de rodnic părea pămîntul, oricît de bogată vegetația, întreaga plantație dădea o impresie de paragină : grădina era năpădită de ierburi, neîngrijită, dar de o frumusețe sălbatică, fecundă și primitivă.

Uitându-se prin uriașa poartă de fier forjat, Harvey își reținu respirația furat de ceea ce vedea : pretutindeni numai flori, și ce flori ! o revărsare nebună de culori în lumina crepusculară : mase de azalee sălbatice îi săgețau ochii cu roșul lor violent, iriși suavi pluteau parcă pe o mare de opal ; un vrej de convulvulus purpuriu își răsucea trompetele printre valurile de granadilla ; orhideele se repezeau spre cer cu aripile lor albastre și galbene într-un zbor perpetuu ; și peste toate acestea unduiau albe și parfumate florile de fresia ca o dantelă fină de spumă.

Tresări și încercă să se reculeagă. Apucă clanța de alamă a porții, o răsuci, o scutură, se propti cu umărul de barele ruginite. În zadar : poarta era încuiată. Dar nu avea importanță — gardul viu care împrejmuia proprietatea avea din loc în loc deschizături de trecere, ceea ce se potrivea pe deplin cu paragina din jur. Dădu să plece, când deodată privirea lui, alunecând peste poarta masivă se opri asupra arcadei uriașe pe care se vedea o stemă gravată în metal. Era o lebedă în zbor. O lebedă cu aripile întinse !

Se uită fascinat la emblema lebedei, ce părea vie și plină de un înțeles ascuns. Casa de Los Cisnes. Într-adevăr. Se opri încremenit, cu răsuflarea tăiată. Cum de nu și-a dat seama mai înainte ? Casa de Los Cisnes — Casa lebedelor.

Rămase multă vreme acolo, cu capul dat pe spate, înfiorat de uimire și de emoție. Casa lebedelor. Apoi respiră adânc și dădu să plece. Nu era nimic ; nu putea să fie altceva decît o simplă coincidență.

Încercă să se scuture de aceste gînduri și după ce făcu trei pași la dreapta, trecu printr-o deschizătură a gardului și apucă pe aleia năpădită de bălării. De fiecare parte a aleii se vedea cîte o căsuță de chirpici. Se opri în fața uneia dintre ele, bătut cu putere în ușa îngustă, apoi repetă bătaia. Nu-i răspunse altcineva decît ecoul stins al loviturilor sale. Ușa era zăvorîtă, coloanele ferestrelor închise ermetic, casa părea pustie și părăsită.

Se îndreptă repede spre cealaltă colibă. Aici găsi ușa larg deschisă și putu să vadă interiorul sumbru al singurei odăi pe care o avea. Nu se observa nici un semn de viață. Dar pe dușumeaua de pămînt era așternută o pătură cafenie de formă pătrată iar pe pătură zăcea un mort cu ochii tulburi deschiși, cu gura căscată a mirare. Două lumînări aprinse la picioare aruncau o lumină palidă pe obrazul lui livid, iar parfumul fresiilor plutea în aer ca un balsam binefăcător.

Aici nu mai era nimic de făcut. Harvey ieși afară și închise ușa în urma lui. Porni mai departe pe aleea care cotea spre miazăzi, șerpuind ușor către casa ce se profila albă pe coasta colinei și pe fondul întunecat al copacilor. Era o clădire din piatră de culoarea fildeşului, joasă dar cu aspect nobil, o casă impunătoare care cădea în ruină : porticul dărîmat, balconul căzut, obloanele putrede și strimbe, pereții pătați de umezeală și licheni. Două urne mari de o parte și de alta a intrării zăceau răsturnate într-o rînă.

Harvey urcă treptele roase, între crăpăturile cărora creștea un fel de mușgai roșu ca sîngele, și trase de minierul clopotului. Minutele treceau cu o încetineală enervantă. Trase încă o dată de clopot și ecoul răsună inutil în interiorul casei. Într-un tîrziu o femeie de vîrstă mijlocie, îmbrăcată într-o rochie de stambă pătată, întredeschise ușa. Se uită la el bănuitoare prin crăpătura ușii ca și cum ar fi văzut o arătare, pînă cînd îl auzi spunînd :

— Vreau să vorbesc cu stăpîna dumatăle.

Expresia chipului ei încadrat de un păr negru, lîns și acoperit cu o basma roșie și galbenă deveni deodată evazivă și speriată.

— E tîrziu, senor, — spuse, — ziua e pe sfîrșite.

— Dar nu s-a sfîrșit încă.

— Pentru numele lui Dumnezeu, senor : soarele a trecut dincolo de culmea muntelui. Cred că ar fi mai bine să veniți mîine.

— Trebuie să vorbesc cu ea.

— Dar, senor, marquesa e bătrînă. Are și așa destule griji. Așa că nu primește pe nimeni.

Făcu doi pași înainte silind-o să se retragă în interiorul vestibulului.

— Spune-i că sînt aici.

Femeia stătea nemișcată și-l cerceta cu privirea în timp ce mîinile ei frămîntau nehotărîte colțurile șorțului. În cele din urmă se întoarse mormăind și începu să urce scările.

Harvey se uită împrejur. Se afla într-un vestibul înalt cu tavanul încrustat cu arabescuri, în care vocea stîrnea un ecou grav, întocmai ca în naosul unei vechi biserici. Lumina slabă, crepusculară pătrundea prin unica fereastră înfundată adînc în zid, deasupra căreia se vedea emblema lebedei în culori șterse. Pe pereții văruiți atîrnau săbii curbate în tecile lor. Se aflau acolo probabil de mulți ani și arătau formidabile și grotești totodată, în tăcerea și pustietatea din jur. Sub panoplii o armură ca un corp

chircit de cavalier războinic, cu brațele anchilozate și genunchii îndoiți, dar păstrînd încă ceva amenințător, cu lanțea împinsă înainte și viziera întredeschisă agresiv, părea gata să se năpustească asupra lui Harvey. Întreaga ambianță îl impresionează într-un chip ciudat; îi era aproape teamă să-și miște piciorul. Se simțea vlăguit, cu sufletul pustiu. Sînt ostenit, — încercă să se îmbăbăteze singur, — am mers prea mult pe jos.

Un zgomot de pași pe treptele de lemn ale scării îl făcu să-și ridice capul brusc. O femeie bătrînă și scundă cobora dinspre galeria de la etaj. Venea încet tîrîndu-și picioarele tremurînde, unul după altul; mîna ei uscată se încheșta ca o ghiară de balustrada grea și lustruită. Dar cu toată încetineala ei, se ținea dreaptă, cu distincția proprie rasei. Era îmbrăcată toată în negru, pînă și bentița care îi ținea părul pieptănat în stil Pompadour era neagră, iar rochia cu trenă și mîneci bufante, cu guler înalt și bogat amintea de moda secolului trecut. Cînd se apropie de el, Harvey observă limpede semnele senilității. Avea pielea galbenă ca pergamentul, brăzdată de crețuri fără număr, vinele gîtului proeminente ca niște tendoane de pasăre, nasul mic, subțire și acvilin, iar buzele ușor țuguiate. Ochii negri cu pungi sub pleoape erau sticloși. Purta o mulțime de brățări la încheieturile mîinilor, iar pe degete o adevărată galaxie de inele străvechi.

Harvey o salută îndată și se prezintă direct :

— Sînt un medic englez, — spuse. — Mă numesc Leith. Știu că pe moșia dumneavoastră bîntuie friguri galbene, la fel ca și în satul din apropiere. Este o boală foarte periculoasă și am venit să vă ofer ajutorul meu dacă vreți să-l primiți.

Stătea în fața lui ca o mică statueta îmbrăcată în negru și ochii ei tulburi dar încă vii priveau undeva, dincolo de el, cu o liniște proprie numai celor foarte bătrîni.

— Nimeni nu mai vine pe aici, — spuse în cele din urmă, iar vocea ei avea o cadență cîntătoare curioasă. — Nimeni nu mai vine acum la marquesa de Luego. E foarte bătrînă. Toată ziua stă în camera ei și coboară numai dacă este chemată. Spuneți, vă rog, senor, ce altceva ar putea face? Rugăciunile au putere mare, nu-i așa? Așa spunea Don Balhasar. Acum e mort și el, dar Isabel de Luego trăiește. Așa că stă în camera ei și așteaptă să fie chemată. Fără îndoială este o amabilitate din partea dumneavoastră că ați venit la ea.

Da, este cam ciudată, își zise Harvey, auzind-o cum vorbește despre ea însăși. Dar în toată această ciudățenie era un fel de măreție care îl impresionă adânc.

— Nu este cituși de puțin o amabilitate, — spuse el. — Mă aflam în Santa Cruz. Am auzit de epidemia pe care o aveți aci — și la Hermosa. De fapt, trebuie să mărturisesc că nu aveam nimic altceva de făcut. Așa că iată-mă aici.

— Este un act de mărinimie, senor, și meritul lui e cu atât mai mare cu cât căutați să-l tăgăduiți. A avut grijă cineva de calul dumneavoastră ? Și ce doriți de fapt ? Am și uitat. *Pobre de mi*. Se uită atâtea lucruri. Și atîția au dispărut. Dar trebuie să luați masa. Ascultați sfatul celor mai în vîrstă : sigur că trebuie să luați masa.

— Nu-i nevoie, — spuse el repede. — Să vedem mai întîi unde sînt bolnavii ?

— În sat. Acolo sînt mulți bolnavi. Și atîția au murit. Aici la conac toți au murit sau au fugit care încotro. Toți, în afară de Manuela și de mine. Pablo a fost ultimul. Pablo-portarul. A murit la amiază. Mai tîrziu o să vedeți. Scoase un mic ris sinistru și întorcîndu-se către femeia care stătea în fund și asculta morocănoasă, exclamă :

— Manuela, domnul va lua cîna astă seară cu marquesa de Luego.

Fața Manuelei deveni și mai morocănoasă : făcu un gest de neîncredere.

— Dar, doamnă marquesa, cîna dumneavoastră este deja servită.

Era o notă de protest în glasul ei, care însă căzu în gol. Marquesa îi repetă lui Harvey cu o veselie copilărească.

— Vedeți, cîna se și află pe masă. De bună seamă sînteți așteptat. Dar marquesa ? Și ea și-a pus toaleta ei cea mai elegantă. Totul cade cît se poate de bine, nu-i așa ? Poftim, senor.

Porni înainte prin vestibul și intră într-o cameră lungă cu pereții lambrisați cu lemn de encina, de culoare închisă și acoperiți de portrete vechi în rame aurite patinate de vreme. În rest, dușumelele erau goale iar pe tavan, pictată o lebădă uriașă. Unul din pereți era ascuns de un enorm aparador din abanos, iar în mijlocul încăperii, pe masa de sufragerie din lemn de nuc era servită o cină simplă compusă din fructe, friptură rece de pasăre, brînză și lapte.

Ursuză, Manuela aduse un al doilea tacîm, apropié un al doilea scaun greu, tapisat cu piele şi după ce aruncă pe furiş o ultimă privire spre Harvey se retrase.

Marquesa luă loc pe scaun cu un aer uşor afectat, îşi turnă absentă un pahar de lapte pe care-l lăasă să stea în faţa ei. Apoi luă o smochină de pe platou şi începu să o taie felii.

— Trebuie să mănînci, — spuse, înălţîndu-şi capul delicat ca o pasăre. — Cel ce mănîncă cumpătat, posteşte destul. Brînză e bună. E făcută cu cardo din anghinară sălbatecă. Nişte flori mici albastre, da, flori mici albastre. Le culegeam şi eu cînd eram copil. Şi asta n-a fost ieri-alaltăieri.

Harvey luă puţină brînză şi o bucată de piine galbenă uscată ; căută să alunge impresia de ireal care îl stăpînea. Ar fi dorit să afle mai multe amănunte despre epidemie.

— Cum a început această calamitate ? — întrebă el.

— Calamitatea, señor ? Dar ce altceva este viaţa, dacă nu o calamitate. Cum zice proverbul : ieşi din lac ca să intri în puţ. A fost unul cu numele José care s-a întors la familia lui. Fusesse marinar pe un vas. Pe urmă a murit, şi alţii după el. Este ceva ca ciuma din Modorra de altădată, care a bîntuit în Laguna pe vremea cînd era rege Ferdinand. Oamenii mai găsesc şi astăzi uneori mici grămezi de oase în peşterile din munţi. Sînt osemintele guanchilor care s-au retras acolo ca să moară. Asta s-a petrecut de mult, tare de mult.

O întrebă aproape cu veneraţie :

— Familia dumneavoastră s-a stabilit de multă vreme prin părţile astea ?

Privirea ei trecu dincolo de el ca să se cufunde în trecut.

— Dar, señor, dumneata nu înţelegi. Ce înseamnă multă vreme ? Nici luni şi nici ani. *Puneta, no señor*. Probabil că este mult mai mult decît atît. Se opri visătoare şi ridicînd mîna îşi îndreptă privirea spre fereastra închisă prin care se zărea într-un fel de patio întunecat un copac de formă ciudată, cu ramurile nelede, tubulare, răsucite bizar ca şi cum ar fi fost un animal în spasmele morţii. — Uită-te colo, señor. Este copacul dragonului. E încă tînăr, deşi trebuie să aibă vreo patru sute de ani. Nu, nu ! Eu nu glumesc de fel. S-au împlinit patru sute de ani de cînd Don Cortez Alonso de Luego, el Conquistador şi Adelantado a venit în casa asta. De aici, împreună cu oştenii săi din Castilia a luptat împotriva guanchilor la Mantasa şi la Turnul Refugiului. A fost rănit în Piaţa Masacrului. De atunci, señor, familia de

Luego a trăit întotdeauna aici, întotdeauna. — Oftă și lăasă mină ei mică să-i cadă în poală. — Acum însă s-au schimbat toate. Fratele meu, odihnească-se în pace, a pierdut, a pierdut totul cu ani în urmă cînd s-a prăbușit comerțul cu coșenilla. Toată proprietatea era plantată cu cactus de coșenilla. Dar s-a descoperit o vopsea nouă, înțelegi, un colorant preparat numai din chinico. Și atunci s-a terminat cu coșenilla. Fratele meu, bietul de el, a fost ruinat și a murit acum zece ani. De atunci nenorocirile s-au ținut lanț. Vin cu carul și pleacă cu fărîma. Lipsa de apă nu împiedică buruienile să crească. Nu e nimeni care să albă grija de proprietate. A fost Don Balthasar, dar acum s-a prăpădit și el. *Dios mio*, este trist, senor, pentru Isabel de Luego. Este adevărat că-i bătrînă, dar cu toate acestea mai iubește încă viața. Cu cît viața trece, cu atît o iubești mai mult. E un proverb din Galicia. Și aici soarele încălzește oasele bătrîne. Te rog, senor, mai ia lapte. Este dulce ca mierea.

Își turnă ascultător din laptele cald de capră care făcu un guler de spumă în paharul înalt și îngust. Înțelese totul : femeia aceasta era ultima supraviețuitoare a unei epoci în care predominase principiul nobleții de neam. Fratele ei fusese ruinat de descoperirea vopselelor de anilină și după moartea lui rămăsese aici, bătrînă, slabă și părăsită, victimă poate a unor țărani indolenți, a unui administrator necinstit, lovită pînă și de izbucnirea unei epidemii dezastruoase, rămășiță jalnică a unei rase nobile.

— Ah, senor, — exclamă ea deodată, — cum de n-ai cunoscut adevărata Casa de Los Cisnes, înainte de a cădea în ruină : pe cînd havuzul clipoceă în patio și o mulțime de peoni curați și ordonați cîntau, cîntau cu toții la umbra copacilor. — Mișcată de propriile ei cuvinte, cuprinsă de o stranie exaltare se ridică în picioare și rămase astfel privind prin fereastra îngustă în patio-ul cufundat în umbră. Camera era acum aproape în întuneric, iar silueta ei fină și mică avea ceva fantomatic.

— N-ai auzit încă niciodată asemenea cîntece, declară ea cu o voce înaltă ; buzele începură să-i tremure ușor și două pete roșii colorară obrazii ofiliți. Niciodată, niciodată nu va mai răsuna cîntecul în tufișul de carobia. Uneori, cînd se lasă seara, îmi pare că-l aud și acum. Cu obrazul tremurînd, iluminată de gloria trecutului — și spre disperarea lui Harvey — începu să cînte cu glasul stins și tremurat :

„Al acabarse el trabajo
Y a la puerta del sol
Nos juntamos en la alameda :
Brillan las luciernagas como estrellas
La luna en el cielo esta“.

Urmă o stranie tăcere. Marquesa nu făcu nici o mișcare ca să-și reia locul la masă, ci continuînd să stea în picioare, cu ochii pierduți în gol, începu să mănînce absentă din fructele de pe farfurie, apoi bău cîteva înghițituri de lapte. Se scurseră astfel cîteva momente. În cele din urmă coborî capul încet și surprinse privirea tulburată a lui Harvey asupra ei. Treptat vraja se destrămă, și revenită la realitate, femeia începu să ridă încetișor. După ce aprinse cele două luminări de pe masă, se așeză pe scaun tot atît de ușor cum se ridicase și-și împreună mîinile în poală, cu un oftat care îi umflă pieptul scofîlcit.

Cu ochii în farfurie, Harvey începu să frămînte jenat o bucă-țică de piine.

— Îmi pare rău, — îngînă el. — Îmi pare rău că atîta nenorocire s-a abătut asupra dumneavoastră. Și după o pauză adăugă : — Și acum vă rog să mă iertați, dar trebuie să plec.

— Da, — răspunse ea într-un tîrziu, — trebuie să pleci. Apoi, ca și cum îl vedea pentru prima oară declară : — Ești englez și ai venit la apusul soarelui. *Dios mio*, cît e de ciudat. Au trecut foarte mulți ani de cînd un englez a venit la Los Cisnes. Și atunci firește nu se putea să fii dumneata. — Un zîmbet straniu îi tremura pe față. — Într-adevăr, cum era să fii dumneata ? Căci și aceasta, seînor, este o poveste veche, de pe cînd Nelson al vostru a vrut să cucerească Santa Cruz. A fost înfrînt, după cum știi. Ay, ay, -ay — garnizoana spaniolă a fost foarte vitează. Pe urmă, după ce bătălia s-a terminat a venit aici către seară un englez. Nu, nu, sigur că nu erai dumneata ! — Zîmbetul se transformă într-o fărîmă de rîs copilăresc și tainic. — Stă scris într-o carte. Am citit-o de cîteva ori în *libreria*. Într-o zi am să ți-o arăt. Este atît de trist și straniu. A venit împreună cu iubita lui să caute adăpost. Ea era sora unui căpitan englez. A lăsat-o aici și peste citva timp s-a întors. *Povre de mi*, ce crudă e viața. Cînd s-a întors n-a mai găsit-o aici. Plecase, plecase de tot. — Se uită la el și glasul îi scăzu treptat pînă la o șoaptă subțire, aproape ca o lamentație. Urmă iarăși o tăcere. Pe masă luminările pîlpăiau ușor trînișînd umbre rătăci-

toare pe lambriurile peretilor. Iar gîndurile lui Harvey rătăceau și ele o dată cu umbrele. Deodată i se urcă un nod în gît și prins de o emoție necunoscută, avu senzația netă că aici, în locul acesta ciudat, populat de umbrele trecutului, era încătușat de o vrajă.

Casa Lebedelor. Memoria lui se aventură o clipă pe potecile unui tainic labirint, apoi se retrase tremurătoare. Gînduri ciudate răsăreau și dispăreau, se zbăteau înspăimîntate ca niște pești speriați în apele limpezi ale lacului. Era ostil acestor gînduri, căuta să le alunge, dar ele reveneau insistent, absurde, obsedante și chinuitoare. Întreaga lui personalitate începea parcă să se destrame, contopindu-se cu umbrele ireale ce pluteau de-a lungul pereților lambrisați.

Se cutremură, făcu un efort ca să se stăpînească. Văzu că marquesa terminase de mîncat. Impinse scaunul și se ridică în picioare.

— Trebuie să plec, — repetă din nou. — Dacă îmi îngăduiți, m-aș duce pînă în sat.

— Da, da. Du-te dacă trebuie. Cine sînt eu, ca să mă pun în calea destinului? Nu e departe de aici. Manuela îți va arăta drumul. — Se ridică, și cu același zîmbet șters și aceeași ținută leapănă a corpului porni înaintea lui spre ieșire.

— Manuela, — strigă ea bătînd din palme cînd ajunseră în vestibul. — Manuela, Manuela.

Așteptară fără să-și vorbească pînă cînd femeia apăru, alune-cînd neauzit din umbră în papucii ei cu tălpi de pislă.

— Manuela, ia o lanternă și însoțește-l pe senor pînă în sat.

Femeia care sta cu ochii plecați, se uită deodată la ei cu o expresie de spaimă.

— Nu, nu. — strigă ea clătîindu-și capul violent. — Nu mă duc. Am suferit destul. Aerul nopții e otrăvit de boală.

— Spune-mi pe unde s-o iau, — spuse Harvey repede. — E de ajuns atît.

— Da, asta se poate. Și e lună plină afară ca să vă lumineze calea. Nu e nevoie de lanternă și nici de mine.

Marquesa făcu un mic gest de neputință.

— *Pobre de mi*, — oftă ea. — Manuela nu vrea să meargă. Nu vrea, nu vrea și pace. De cîte ori mi-e dat să aud asta. Dar ea e singura care mi-a mai rămas. Fii atent, senor, și ea o să-ți spună. După aceea te rog să te întorci în casa asta, chiar dacă

nu e prea primitoare. Și dumneata ai cunoscut nefericirea. Scrie pe chipul dumitale, senor. Dragostea și durerea sînt cele două lucruri care nu pot fi ascunse. Dar căile Domnului sînt de nepătruns. Cine știe, poate venirea dumitale e cu noroc. Pentru dumneata... și poate pentru mine. Și acum — adios.

Se întoarse cu o demnitate naivă și, cu mișcări încete, începu să urce scara. Ciocănitul tocurilor pe treptele de lemn răsuna în urma ei ca un ecou, apoi fu înghițită de întunericul dens care învăluia galeria de sus.

Manuela îl aștepta la ușa de la intrare, și după ce ascultă tăcut indicațiile ei aspre porni la drum. Noaptea era senină, iar grădina luminată de o lună mai plină ca niciodată. Parfumul florilor de fresia îi pătrundea în nări în valuri domoale. Totul era nemișcat. Pînă și licuricii atîrnau îngrămădiți pe frunzele de granedilla, lucind ca o puzderie de ochi mărunți larg deschiși.

Cărarea șerpuia spre răsărit urcînd colina argintie ca un curs de apă în lumina difuză a nopții. Urmînd firul ei fantomatic trecu printr-o pădurice de portocali în rod, pe lîngă un pîlc de bananieri bătrîni, aproape sufocați de liane, pe lîngă cîteva șoproane cu vechituri, o fierărie fără acoperiș, o căruță goală aplecată într-o rină peste roata ruptă. Pretutindenii erau urme de viață și pretutindenii paragină.

După ce parcurse cam un sfert de milă, dădu peste un zid, nu prea înalt, de piatră și uitîndu-se pe de-asupra lui văzu o mulțime de luminițe clipind slab în întuneric. Trei minute mai tîrziu se afla pe ulița satului, conștient deodată de nenorocirea care căzuse peste el ca un lînțoliu. Satul părea pustiu, fără alte urme de viață în afară de cîteva cîini prăpădiți ce se piteau în-spăimîntați în calea lui. Dar ajungînd la o răscruce a drumului văzu deschizîndu-se deodată ușile negre ale unei biserici și din interiorul opac începu să se scurgă o procesiune lentă : mai întîi purtătorii de cădelnițe, un paracliser și un preot, apoi neamurile mortului ținînd în mîini sforile subțiri care îi legau de coșciug. Harvey rămase pe loc și se descoperi cînd coșciugul mic și alb trecu prin fața lui. Nimeni nu-l luă în seamă. Trebuie să fie un copil, gîndi instinctiv, și cînd cortegiul funerar coti și intră în cîmîtir, miși ochii și observă movilele proaspăt ridicate ale mormintelor. Merse mai departe și întîlni un grup de soldați, adunați lîngă un camion la lumina unei torțe de rășină. Pe drum, în

jurul lor, erau răspîndite lăzi de împachetat. Două călugărițe se apropiară cu pași repezi de grup.

În sfîrșit, am ajuns — gîndi Harvey. — În sfîrșit o să pot face și eu ceva. Nu mai așteptă. Ușa primei case pe care o văzu era deschisă și fără să mai stea pe gînduri intră în odaia luminată.

În aceeași clipă o femeie se ridică din fața unui pat în care zăcea o fată de țaran. Se întoarse, se uită la el și își înăbuși un țipăt. Femeia era Susan Tranter.

Capitolul XVIII

Cu două zile în urmă, Mary Fielding urmărise plecarea *Aureolei* din golful Orotava. Ieșise pe balconul hotelului *San Jorge* și cu ochii biciuți de vânt și ploaie se uita în urma vaporului ce se topea încet în negura depărtării. Catargele se mai văzură un timp la orizont, dar pe urmă dispărură și ele; se simți părăsită și tristă. Rămăsese multă vreme nemișcată, ascultînd zgomotul mașinilor care încă îi mai vuia în urechi, apoi se întoarse încet, trecu prin ușa largă de sticlă și intră în dormitorul ei. Era o cameră în-cîntătoare; spațioasă, curată, mobilată cu gust; patul din lemn de caoba era ascuns după o plasă scrobită, împotriva țințarilor. Se așeză pe un fotoliu de răchită lîngă bagajele ei dispuse în stivă, conștientă de golul imens din sufletul ei. Ar fi trebuit să sune ca să vină camerista să despacheteze, să se ducă să vadă ce face Elissa, să-și deschidă scrisorile sosite: pe cufărul de sus se afla un maldăr enorm de scrisori. N-ar fi trebuit să stea în felul acesta, pasivă, cu mîinile în poală. Dar nu era în stare să se scuture din starea de apatie ce o stăpînea. Simțea un junghi în coastă care o chinuia îngrozitor.

Își mușcă buzele. Nu fii proastă, își zise — o proastă și o stupidă incurabilă. Sări în picioare enervată, apăsă pe butonul soneriei și așteptă.

Apăru camerista, o mulatră scundă ale cărei manșete și guler scrobît se luau la întrecere cu albul strălucitor al ochilor ei mari. La primul cuvînt se repezi la cufere și cu degetele ei cafenii, mici și agile, începu să desfacă legăturile curelelor. Mary o urmărea în tăcere, apoi se apropie neliniștită de fereastră. Cu mîinile împreunate privea la șuvițele repezi ale ploii care nu mai conțenea.

— Cînd o să stea ploaia asta?

Mulatra se întoarse spre ea și zîmbi descoperind două șiraguri de dinți albi, strălucitori.

— Vă rog, madama, vremea frumoasă vine bine oricînd. Așa Rosita spune. — Vorbea răgușit, într-o cadență cam caraghioasă.

Poate că altădată pe Mary ar fi amuzat-o glasul acesta nostim. Acum însă nu era în stare nici măcar să zîmbească.

— Se va face oare frumos în curînd ?

— Da, vă rog, madama, mîine. Va fi frumos mîine, madama. Rosita repetă cuvîntul, ca și cum ar fi avut pentru ea o savoare deosebită.

Mîine ! La gîndul acesta Mary se cutremură îngrozită : mîine și iar mîine ; ziua următoare, apoi cealaltă — tot șirul acesta de zile pustii care se așternea, ~~ca~~ fața ei la nesfîrșit. Ochii i se umplură de lacrimi ; își apăsă obrazul de geamul rece și suspină cu inima frîntă.

Dar ziua se scurgea nepăsătoare. Fata termină de despachetat, zîmbi și se retrase cu o reverență. Se auzi gongul care chema lumea la masă.

Coborî încet în sufragerie și se așeză împreună cu Dibs și Elissa la o masă într-un colț al sălii. Erau amîndoi foarte bine dispuși, Elissa — plăcut impresionată de eleganța localului, iar Dibs — de perspectiva neașteptată a unei mese gustoase.

Dar risetele lor o lóveau ca niște palme.

Totul era ireproșabil : serviciul discret, mîncarea bună, sala spațioasă și liniștită, în care arbuști rămuroși răcoreau aerul. Dar Mary n-avea poftă de mîncare. Abia se atinse, fără să-i simți gustul, de friptura de cocoș preparată cu vin alb care-l extazia pe Dibs. Se prefăcea că participă la conversație, dar tot timpul se străduia să țină ascunsă durerea chinuitoare ce o ardea sub coastă.

După masă trecură în hol. Ploaia continua să mai picure din cerul fumuriu, iar Elissa după ce inspectă cerul cu o mină neîncrezătoare propuse o partidă de bridge.

Bridge ! Mary deschise gura ca să refuze, apoi se stăpîni. Nu putea să sufere jocul de bridge, dar n-avea importanță, va face un efort — la urma urmei trebuie să-l facă — își zise ca să nu se mai gîndească numai la ea, ca să se arate mai amabilă față de ceilalți. Făcu o sforțare și-și impuse să dea din cap în semn de aprobare.

Li se aduseră scaunele și cărțile și se așezară la bridge. Al patrulea era un domn bătrîior, mic de statură, cu o mustață tăiată scurt, îmbrăcat într-o jachetă lungă și pantaloni de călărie, cu o alură de militar, care chiar de la început căutase să fie invitat dar o făcuse cu discreție, într-o manieră politicoasă, pentru că era un omuleț bine crescut. Invitația se produse cu puțin

Înainte, ca din întâmplare, și fu acceptată cu grație. Omulețul cunoștea deja numele și antecedentele tovarășilor săi de joc — obișnuia să studieze atent în fiecare dimineață registrul noilor sosiți și nu-i fu greu să descopere că aveau cunoștințe comune în lumea bună. Își petrecea iarna în străinătate de dragul „micii lui soții“, făcea crochiuri, organiza excursii, vorbea poate cam prea gălăgios și mulțumea cerului că se născuse gentleman englez. Numele lui Forbes-Smith, se scria bineînțeles cu liniuță de unire.

Jocul parcă nu se mai sfârșea : amestecatul, tăiatul, împărțitul cărților, apoi anunțarea și combinațiile minuțioase de joc „fără mină“. Nu se termina bine o rundă că începea alta. Pentru Mary jocul acesta avea ceva straniu și fără sens. Ce-o determina să stea acolo, ținând în mână cărțile lucioase viu colorate, silindu-se să vorbească, să zîmbească ? Mintea îi era tulbure, iar amabilitățile lui Forbes-Smith o plictiseau îngrozitor. Simțea nevoia să fie singură, liniștită, numai cu propriile ei gânduri.

Dar ultima manșă nu se termină înainte de ora cinci. Urmară socotelile, o discuție stupidă între Dibs și Elissa din cauza punctelor, apoi insistențele lui Forbes-Smith de a-i face cunoștință cu câteva „persoane încântătoare“ care se aflau în hol. Trecuse de cinci când reuși să scape de acolo. Sus în camera ei își răcori cu apă timplele care zvicneau înfierbîntate, își schimbă rochia cu cea dintîi care-i căzu sub mîină și coborî din nou ca să suporte încă o dată simulacrul unei mese. Pe urmă, sub pretextul oboselii fu în sfîrșit liberă să se refugieze în intimitatea camerei ei. Închise ușa, se sprijini epuizată cu umărul de tăblie, apoi cu un gest de abandon deschise larg ferestrele.

Afară ploaia încetase și luna, ascunsă după nori, cernea o lumină blindă. Noaptea era cețoasă, dar cu toate acestea plină de o lumină care plutea ușoară ca o mantie fină în aerul limpezit de ploaie. De departe se auzea stîns orăcăitul broaștelor ce se îngîna cu vuietul surd al valurilor lovite de țărîm. Sub balcon, lîcărea albul florilor de crin crescute în pîlcuri dese. Parfumul lor — întocmai ca parfumul freziilor — se ridica în valuri grele, înăbușitoare. Din cînd în cînd durerea o săgeta tăindu-i răsufierea. Era peste puterile ei — simțea că nu mai poate îndura.

Se dezbracă cu mișcări leneșe, lăsînd rochia să-i alunece pe dîșumea. Aerul umed îi răcori trupul fierbinte. Acum era întinsă pe spate în patul ei, cu privirile ațintite în întuneric. Pierduse noțiunea timpului. Orăcăitul broaștelor continua, ca și mugetul

surd al valurilor. Zgomotele nocturne ale hotelului ajungeau intermitent pînă la ea alungîndu-i somnul. Avea senzația că plasa albă, scrobită, care înconjură patul ca un giulgiu o sufocă.

Nu cumva era bolnavă de se simțea atît de rău? Nu-i trecuse prin minte niciodată așa ceva, și totuși avea febră. În singele ei se agitau perfide toxinele infecției. Dar nu știa încă nimic despre asta; știa doar că nu reușea să adoarmă. Trecură trei ore lungi pînă cînd un somn tulbure îi închise ochii obosiți. Se scufundă tot mai adînc în uitare. Apoi începu să viseze.

Niciodată pînă atunci visul ei nu-i apăruse cu atîta claritate. Începuse ca de obicei, cu vedenia havuzului din curte: vechiul havuz cu ghizdurile crăpate, unde o lebadă de metal părea că înoată absurd într-un bazin fără apă. Mici șopîrle verzi se încălzeau leneșe pe margine clipind din ochi prietenoase, cînd te apropiai de ele. Simțea răcoarea plăcută a dalelor de piatră sub pașii ei; arborele dragonului își ridică în aer ramurile răsucite bizar, iar în aer plutea parfumul suav al florilor de frezia. Dar nu avea timp să zăbovească. Alergă în grădină și în timp ce fugea, două mari lebede albe se ridicară din tufele de rodii și zburară țîpînd și bățînd majestuos din aripi, spre munții din depărtare. Bătu din palme și se îndreptă spre livada de portocali. Aici o aștepta o nouă emoție. Se opri surprinsă, transfigurată, ca în fața unui miracol. Din nou, el era acolo, în mijlocul acelei livezi, care era de fapt un domeniu ce-i aparținuse numai ei. Era așa cum îl văzuse de atîtea ori, dar acum nu mai avea trăsăturile vagi, obrazul ascuns în umbră. Putea să-l vadă foarte bine. Era chiar el. O, era adevărat, — în sfîrșit era sigură că nu fusese o amăgire. De data asta el nu va mai putea tăgădui. Inima îi zvîcnea să-i spargă pieptul. Cuprinsă de o bucurie nespusă întinse brațele și alergă spre el, rîzînd și plîngînd în același timp.

Ridea și plîngea în același timp. Era o fericire nemărginită, prea multă ca să încapă în piept. Inima îi creștea, cînta de fericire. Nimic în lumea asta și nici în cea de dincolo nu putea să se asemene cu clipa aceasta de extaz.

În sfîrșit înțelese, ca într-o revelație divină, de ce se afla acolo. Venise pentru el, cel pe care îl căutase toată viața. Iar acum nimic nu mai lipsea din grădina aceea. Nu trebuia să se mai teamă de singurătate și nici să ascundă disperată închipuirile ei copilărești. Chișul a rămas undeva în urmă, el era acolo real, adevărat, în afara oricărei iluzii, și viața ei toată fusese probabil menită s-o conducă la această întîlnire.

Fața lui neștiutoare de prezența ei, îi trezea un fel de milă în mijlocul bucuriei. Trebuia să-i spună că este lângă el, să aprindă în ochii lui care n-o vedeau lumina aceleiași bucurii pe care o încerca și ea. Îi șopti numele cu dor, dar el n-o auzi. Îl rosti din nou, mai tare și încercă să se apropie de el. Dar în aceeași clipă, vraja nouă ce pusese stăpânire pe sufletul ei se risipi. Zîmbetul îi îngheță pe buze. Era incapabilă să înțeleagă, incapabilă să se miște. Vru să facă un pas, dar picioarele îi erau parcă ținute, iar trupul încătușat. Se zbătu din răsuputeri. Spaîma și speranța se contopiră într-un singur elan. Făcu o efortare ca să se miște, sfîșiata de teama înfrîngerii. Apoi, cu un scîncet de groază se trezi.

Ochii ei, tulburi de spaîmă și deznădejde, întîlniră ulmiți zorile unei zile noi. Cu răsufierea tăiată realizează că nu era într-o grădină ci aici — înconjurată de realitatea crudă a acestei camere de hotel. Respirînd anevoie, zăcea nemișcată, obsedată încă de sfîrșitul de coșmar al visului ei. Se cutremură înfiorată. Fusesse atît de aproape, poate mai aproape chiar decît valurile cînd se sparg mugind de țărm. Și acum, iată, din nou atît de departe! Suspină adînc. Se simțea pierdută, copleșită de amărăciunea neîmplinirii.

Cînd intră în cameră ca să-i aducă tava cu micul dejun, Rosita o găsi cu capul culcat pe braț; în timp ce trăgea cu o mișcare iute perdeaua la o parte, declară:

— Vedeți, astăzi e o zi foarte frumoasă. Și după cum v-am spus, madama, aveți soare de ajuns.

Mary se uită la ea în tăcere, frămîntată de același gînd; atît de aproape, poate mai aproape chiar decît valurile de țărm. Deodată, împinsă de o vagă speranță, spuse:

— Rosita! — vorbea cu un glas tainic și străin. — Spune-mi există aici pe aproape o grădină, un parc vechi, vechi de tot, unde vin uneori lebedele în amurg?

Rosita se opri, făcu ochii mari, apoi rîse respectuos clătînîndu-și capul cu admirație, ca în fața unei glume bune.

— Nu, doamnă, vă rog. Rosita e o fată foarte aiurită dar n-a auzit niciodată de așa ceva.

— Ești sigură... absolut sigură?

— Știe Dumnezeu, madama, că spun adevărul. — Rîse mai tare. — Sînt o mulțime de grădini, știe Dumnezeu, o mulțime, dar nici una ca asta. Locuiesc aici de douăzeci de ani, dar nici odată n-am văzut măcar o singură lebedă.

Mary nu zise nimic. Era doar pe jumătate conștientă de răspunsul Rositei. Cealaltă parte a ființei ei se afla foarte departe, desprinsă din prezent, pradă unei presimțiri misterioase.

Se sculă din pat și trase peste ea un halat. Așa cum spusese Rosita, ziua era frumoasă. Dar parcă prea cald, sau cel puțin așa i se părea. Simțea o vijlială ciudată în cap și în timp ce ochii îi alunecau deasupra întinderii albastre a mării se gândi, absentă, cât de proaspătă și răcoroasă trebuie să fie apa. Da, trebuie să facă o baie. Maioul ei în care se rătăciseră câteva fire din nisipul de la Plaja de la Los Cantaras îi evocă o amintire dureroasă. Dar aceasta nu stăruia prea mult, ci trecu ca un junghi scurt prin învălmășeala ciudată din mintea ei. Își luă prosoapele, coborî treptele largi de piatră, trecu pe lângă stratul de crini și ajunse pe plajă.

Plaja era pustie. Unde mici, albe și scinteiitoare încrețeau ușor luciul necuprins al mării. Începu să înoate cu ușurință prin azurul eteric și parcă fără substanță al apei. Își simțea corpul fluid și ireal. Deși încă nu băgase de seamă, brațul stâng îi era înțepenit, iar la încheietură apăruse o mică pată roșiatică. Era o mușcătură de țînțar. În urmă cu trei zile, în timp ce traversa portul Las Palmas fusese mușcată de o insectă purtătoare de boală. Ce trebuie să se întâmple se va întâmpla. „Nu întâmplarea ci destinul hotărăște viețile noastre.“ Erau chiar cuvintele ei. Iar acum, victimă a propriei sale profeții, se afla la o cotitură primejdioasă a destinului.

Era contaminată de friguri galbene.

Această imponderabilitate a corpului, senzația continuă de amețelă nu erau decât primele simptome ale bolii.

Cînd ieși din apă urechile îi vijliau. Se șterse cu prosopul, își puse halatul și porni înapoi prin grădina hotelului. Cîteva minute rătăci în neștire, mereu cu zumzetul acela ciudat în urechi. Deodată, la o cotitură a cărării dădu peste un bătrîn care plivea îngenuncheat un strat de mixandre purpurii. Avea capul acoperit de o pălărie mare de paie, iar urechile lungi și uscate erau străpunse de două inele subțiri de aur. Mary se uită la ceafa zbîrcită și arsă de soare a bătrînului, care continua să plivească liniștit și meticulos. În cele din urmă se întoarse spre ea zîmbind sfios și murmură cîteva cuvinte de salut.

Ea îi răspunse. Nu putea nici să zîmbească, dar în sine își bătea joc de ea însăși. Cît de caraghioasă, cît de proastă putea să fie! Așa era de cînd se știa și așa va fi întotdeauna! În fond

totul era o glumă, o glumă sinistă. Dar nu putea să facă altfel. Trebuia neapărat să pună veșnica ei întrebare și acestui peon bătrîn. Fără îndoială că va rîde de dînsa, așa cum rîsesese și Rosita. Dar ce importanță avea? Oricum, rîdea și ea de sine însăși, rîdea în ungherele cele mai ascunse ale inimii care bătea nebunește.

Cînd îi puse întrebarea bătrînul nu rîse. Se ridică în picioare și îi cercetă fața cu gravitate. Tăcu multă vreme și Mary repetă întrebarea.

— V-am înțeles foarte bine, seņora, — spuse el într-un tîrziu, cu o oarecare ezitare. — S-ar putea să cunosc locul despre care vorbiți.

Faptul că bătrînul nu se lepădă de întrebarea ei o făcu să se înfioare ca de un tremur lăuntric. Se uită la el cu ochii mari.

— Cu mulți ani în urmă, — continuă el, — am muncit pe această insulă la familia de Luego. Da, seņora. Pe atunci Estancia era mare, chiar foarte mare. — Își frămîntă borul pălăriei căsnindu-se să găsească cuvintele. — Iar stema acestei familii este o lebedă, seņora, — o lebedă în zbor.

Se simți cuprinsă de un fel de vîrtej și închise ochii; fără îndoială din cauza soarelui care o orbea.

— Stema aceasta se află sus pe poartă, o poartă mare de fier, lîngă o căsuță galbenă?

El se gîndi cîteva clipe.

— Da, așa este, seņora, — spuse. — Și mai este una pe havuzul din patio.

Dar Mary îl întrerupse cu un țipăt ușor.

— Havuzul este sec, iar pe marginea lui aleargă mici șopîrle verzi. În fața porticului e un strat de frezii. Iar în josul aleii se află o livadă de portocali, sute și sute de pomi.

Bătrînul zîmbi grav mijindu-și ochii cu pleoapele înroșite de soare.

— Chiar așa, seņora. Este întocmai cum spuneți. Probabil ați mai fost acolo, nici nu se poate altfel, — la Casa de los Cisnes.

La Casa de los Cisnes! repetă numele ca pentru a-l întipări mai bine în ființa ei, de teamă să nu-l uite. Pe urmă șopti:

— E departe — departe de aici?

El își clătină capul dintr-o parte în alta.

— Nu, nu, seņora. Nu e departe deloc. Și drumul e ușor. Mai întîi pînă la Santa Cruz, de acolo la Laguna unde toată lumea cunoaște vechea Estancia. Dar nu e greu să ajungeți pînă acolo. Într-o zi luați mica barcă ce pleacă din port în fiecare

zi la amiază. După aceea mergeți puțin cu trăsura. O nimica toată.

Cuvintele peonului se încrucișau cu un zgomot ciudat în mintea ei, tremurînd cu scînteieri orbitoare. Simțea un val fierbinte de recunoștință. Se trezi mulțumindu-i. Era vocea ei și parcă totuși o voce străină. Nu mai era pe deplin conștientă de ceea ce o înconjura, evadase de acolo, departe, în splendoarea altei grădini.

Știa exact ce avea de făcut și hotărîrea ei o umplea de o nespusă plăcere. Era calmă — plină de elan și siguranță; doar o mică părticică din ființa ei se mai simțea dezorientată și speriată.

Ca prin vis se întoarse la hotel, urcă în cameră, își spală fața aprinsă, își perie părul și puse aceeași rochie care o purtase la Las Palmas. Cînd se uită în oglindă văzu că ochii îi luceau febril. Luă cu ea ceva bani, se gîndi o clipă, apoi scrise cîteva rînduri pentru Elissa pe o foaie de hîrtie pe care o puse anume pe măsuța de toaletă.

În sfîrșit era gata. Se strecură afară din cameră ca în transă. Se furișă pe nesimțite, în vîrfurile picioarelor. Nimeni nu trebuia s-o audă. Nimeni nu trebuia s-o vadă plecînd. O forță ciudată îi dirija orice mișcare. După ce coborî scările și ajunse la poartă se opri cuprinsă din nou de acea nostalgie chinuitoare. Casa de los Cisnes, repetă încă o dată. Tremura din tot corpul. Plec, gîndi ea, în sfîrșit mă duc acolo. Își înălță capul și cu ochii pierduți în zare porni în călătoria ei.

Capitolul XIX

Pe frunzele late ale cactușilor începuse să se lase roua înserării cînd Harvey plecă spre casă. Mergea cu umerii aduși, cu capul plecat. Toată ziua lucrase la Hermosa. Avusese o zi grea, o zi fără spor, extrem de obositoare pentru el. Respirase aerul viciat de duhurile molimei și de mirosul de bălegar aprins, luptase împotriva ignoranței, incompetenței, murdăriei. În sat erau trupe, se întîlnise cu comandantul spaniol care privi cu neîncredere oferta lui de ajutor. Era tot atît de arogant pe cîte era de bănuitor : „Noi nu v-am rugat să veniți, seînor !” Dar mai presus de toate aceste neplăceri, își dădu seama că faza cea mai gravă a epidemiei trecuse. Ca un caraghios, sosise prea tîrziu. Era un gînd usturător. Dar nu se dădu bătut. Toată ziua muncise ca un sclav, își dăduse toată silința. Iar acum, frînt trupește și sufletește se întorcea acasă, urcînd încet aleea care ducea spre proprietate.

La un moment dat, în timp ce trecea prin patio își ridică ochii și i se păru că o vede. Se opri brusc, ca lovit de trăsnet. Se făcu alb la față ca un mort, își apăsă palma pe ochi.

— E din cauza căldurii, — se gîndi îndurerat. — O să-mi treacă. — Dar cînd își luă mîna de la ochi, Mary era tot acolo. Îi cuprinse o emoție atît de puternică, atît de neașteptată, atît de sublimă încît abia putu să îngîne :

— Mary, — și încă o dată : — Mary. — Era singurul cuvînt pe care buzele sale izbutiră să-l articuleze. Era acolo. Lumina ce scălda în aur pridvorul casei se reflecta pe obrazul ei împrumutîndu-i o frumusețe ireală. Ochii ei îi căutau privirea. Se avîntă spre el, zveltă ca un copac tînăr, încîntătoare ca un crîmpei de melodie. Inima începu să-i zburde în piept ca o flacără veselă.

Acum se afla lingă el.

— De ce ai venit aici ? — o întrebă cu un glas pe care nu și-l recunoștea. Avea și ea chipul palid, dar ochii care-l priveau stăruitor păreau să-i zîmbească.

— Îmi pare atît de bine — șopti ea — că te-am găsit.

Se făcu liniște. Harvey simți că i se urcă un nod în gît.

— Credeam că n-am să mai ajung niciodată pînă aici — șopti ea din nou — că n-am să te mai văd niciodată. Trupul ei se sprijini ușor de el. Părea obosită, ca cineva ajuns la capătul unei zile lungi.

— Mary ! — izbucni el. Nu pot să înțeleg. De ce ești aici ?

— Nu te neliniști — răspunse ea ca prin vis. Acum cînd sînt cu dumneata, totul e bine. Și apoi, aici e ca și cum aș fi acasă.

Între ei aerul vibră ușor. Și totuși jarul nestins din ochii ei îl înspăimîntă. Era o strălucire grea, întunecată, cum nu mai văzuse pînă atunci.

— Ești obosită — spuse cu glasul înăbușit. — Trebuie să iei ceva... ceva de mîncare.

— Nu mi-e foame. Dar mi-e sete... mi-e tare sete.

Își desprinsе privirea de pe chipul ei și adăugă fără s-o mai privească :

— Atunci vino, am să-ți aduc niște lapte.

Cînd intrară în casă singele îi zvîcnea în tîmple cu un zgomot surd învălmășindu-i gîndurile. În sufragerie nu găsiră pe nimeni : trecuse de mult de ora cinei și după cum arăta masa Harvey înțelegese că marquesa mîncase. Cu o mină șovăielnică turnă un pahar cu lapte. Cînd se întoarse, Mary se afla în hol.

— Mulțumesc. — Bău uitîndu-se la el peste marginea paharului. — E bun — spuse cu un oftat. — Am avut o durere de cap, dar acum cred că mi-a trecut.

El îi luă cu grijă paharul din mînă. Mîna îi tremură din nou cînd îi atinse degetele.

— Trebuie să te odihnești neapărat. Arăți foarte obosită.

Clătină din cap încet, ca să nu stîrnească iarăși durerea aceea chinuitoare.

— Nu, mi-a trecut oboseala. Mă simt mai bine. Mă simt fericită și parcă mai ușoară ca aerul. Vreau să merg iar în grădină.

Harvey încercă să zîmbească, dar buzele lui uscate nu-l ascultau, nu izbuti să schițeze nici un zîmbet.

— Mary, poate că e prea tîrziu ca să mai mergem în grădină ? fără să vrea încă o dată îi spusese pe nume, iar ea îl repetă cu glasul stins, adăugînd :

— Îmi face atîta plăcere să te aud spunîndu-mi pe nume. E ceva care vine parcă dintr-un trecut îndepărtat, cu mult înaintea noastră. — Își împreună mîinile într-un gest instinctiv : — Hai să mergem în grădină — exclamă deodată. — Acolo, unde sînt fre-

ziile — o mulțime de frezii — atât de proaspete și frumoase. Apoi mai e și o livadă de portocali. Vreau să mă conving că sînt aici cu adevărat. Nu-ți dai seama cît sînt de fericită și de emoționată? E atât de minunat să știi în sfîrșit că visul ți s-a împlinit, că sîntem aici amîndoi, că n-am să mă mai trezesc singură și tristă.

Gravitatea visătoare cu care vorbea îl neliniști. Ar fi vrut să protesteze și în același timp să i se supună. Cînd își cufundă privirea în întunericul cald al ochilor ei, auzi parcă răsunîndu-i în urechi un semnal de alarmă. Simți iarăși că-l năpădește frica. Dar zîmbetul dulce al gurii ei îi topi spaimele și împotrivirea. Nu mai era în stare să se gîndească la nimic. Avea o singură dorință: să fie aproape de ea. Se trezi pășind în urma ei prin vestibulul pustiu.

În fața intrării cu treptele roase și crăpate, încrustate cu lichenii sîngerii, Mary se opri. Cu privirea îndreptată spre apus, se lipi de ei și scoase un oftat lung în care se contopeau tristețea și bucuria. Acolo, departe, pe crestele de lavă, soarele, un glob de foc, încinse văzduhul cu o văpaie sălbatecă de purpură. Adu-nate în cupa cerului, limbile de flăcări coborau tot mai jos lăsînd în urmă doar niște lumini verzi, translucide ce se înălțau tremurătoare spre bolta palidă și tot mai întunecată. Stătură astfel cîteva clipe, pe urmă o auzi spunînd:

— Cînd stai așa lîngă mine parcă sînt asfințitul pulsîndu-mi în inimă.

Nu-i răspunse nimic și din nou tăcerea îi înlănțui. Avea senzația că un singur cuvînt rostit ar fi risipit vraja acestei tăceri. În fața ochilor lor ziua se ofilea încet, tînjind parcă de dor după întunericul ce întîrzia s-o cuprindă în brațe.

Mary tresări. Se uita la el cu ochii larg deschiși, surizători și porni spre livada de portocali. Freziile crescute peste marginea potecii îi atingeau, sursurînd ușor, poala rochiei; se aplecă și-și trecu degetele prin masa lor albă și catifelată ca o undă mîngîietoare.

— De atîtea ori am fost înșelată de această iluzie. Cum întindeam mîna ca să mîngîi freziile — totul dispărea și nu mai rămînea decît întunericul rece.

Deodată, sfidînd orice rațiune, începu să prindă formă o nălucire stranie. Era din ce în ce mai vie și Harvey avu o intuiție extraordinară, aberantă și totuși minunată. Mintea lui lupta din răspuțeri ca să-i reziste, zadarnic însă: era prins și se lăsă în voia ei ca să-l ducă înapoi peste spațiu și timp.

— Acesta este locul de care mi-ai vorbit ? — o întrebă el cu glasul sugrumat. — Ești sigură de asta ?

— Da, răspunse ea cu tonul cel mai firesc — absolut sigură ! De aceea simt că aici sînt acasă cu adevărat. Totul este exact cum mi-am închipuit : casa, curtea, copacul acesta bizar cu crengile răsucite, livada de portocali. Totul se potrivește perfect. Și freziile, frumoasele mele frezii ! — vocea i se frînse emoționată, apoi adăugă dintr-o suflare : — și dumneata. Acum știu în sfîrșit. Visul meu nu e nimic, grădina nu înseamnă nimic fără dumneata. Noi am mai fost aici cîndva. Pe noi doi ne leagă ceva mai mult decît niște visuri. Sînt sigură de asta.

Vorbea încordată, încercînd cu disperare să-l facă să înțeleagă. Și auzindu-i cuvintele, Harvey simți din nou cum din adîncul insondabil al subconștientului se ridică și crește în el o prezență inefabilă. Dar nu, nu se poate, totul e o nebunie, o poveste absurdă și imposibilă. Și cu toate acestea, aici, pe această insulă vulcanică, izbucnită din străfundul apelor în vremuri de nimeni știute, realitățile vieții erau mituri, și fiecare mit o realitate palpabilă. Și brusc, ca și cum o stea s-ar fi aprins peste o lume cufundată în întineric percepu limpede sensul întîlnirii lor și avu senzația certă că abia în clipa aceea începea adevărata lui viață. Nu era în stare să-și explice și nici să înțeleagă pe deplin ce se întîmplase ; nu putea să facă altceva decît să creadă.

Se apropie și mai mult de ea. Toată frumusețea cerului și a pămîntului se adunase în ochii ei și venea acum spre el ca un torent arzător. O iubea, era sigur. Se aflau în mijlocul livezii de portocali. Amurgul devenea tot mai dens, și asemenea unei cădelnițe uriașe de argint lucitor, luna porni legănîndu-se încet în cereasca ei călătorie, poleind copacii cu raze de lumină. Mary se opri sub unul din ei și ridică mîna arătînd crengile fragile.

— Privește, — spuse în șoaptă — cit este de minunat.

Pomul încărcat de roade grele date în pîrg, avea și unele crengi pline de flori deschise sau abia îmbobocite, peste care luna fși arunca reflexele de argint. Flori și fructe ; inocență și cunoaștere — această dublă ipostază ce-i fusese hărăzită și ei în chip miraculos.

Harvey întinse brațul printre frunzele cărnoase și apucă o portocală lucioasă. O simțea în mînă rece și netedă ca un sîn

de fecioară, dar n-o culese. Nici ea nu rupse fructul, ci aplecă doar o ramură înflorită ce-și distilă parfumul suav al petalelor pe obrazul ei.

Harvey se uită la ea înfiorat de emoție. Conturul fin al sinilor ei, subliniat de brațul ridicat i se oferea cu nevinovăție și ar fi vrut să-i cuprindă, așa cum cuprinsese adineauri fructul.

— Mary — murmură el, și din nou resimți armonia dulce a numelui ei pe buze. Ochii i se umeziră de duiosie. — N-am cunoscut încă niciodată un sentiment ca acesta și nici ceva care să se asemene cu frumusețea ta. E peste putință să înțeleg, dar știu că toată viața mea n-a însemnat nimic pînă astăzi.

Cu toate că aștepta de ani și ani de zile această clipă, ochii ei, închiși sub adierea parfumată a florilor de portocal se deschiseră și se îndreptară sfioși spre el. Zvîcnirea ciudată care o chinuise toată ziua începu să i se zbată iarăși în tîmple. Poate că e fericirea, gîndi ea.

Harvey simțea cum i se aprinde dorința în sînge, iar chipul i se luminează de o bucurie năvalnică. Îi veni deodată gîndul nebunesc că n-o atinsese încă niciodată. Nu, zise el, nu i-am atins nici măcar degetele; trebuie să fie răcoroase și moi sub buzele mele. Tremurînd din tot trupul întinse brațul spre ea.

O cuprinse o senzație stranie de imaterialitate, era parcă mai ușoară decît aerul scaldat în lumina lunii. Dar pulsul acela îi bătea stăruitor în creier, bătea fără astîmpăr, învălmășindu-i gîndurile. Ca în transă trecu florile de portocal în mîna lui. Cu mișcări stîngace el i le prinse în păr. Mary încercă să suridă, dar buzele îi erau rigide și uscate. Nu era în stare să zîmbească fericirii ce cînta în sufletul ei.

Harvey era aproape de ea, atît de aproape încît percepea dulcea căldură a trupului ei. Își reținu respirația. Erau împreună în casa aceasta pustie, învăluiți de miresmele calde ale nopții, singuri. Și nimic nu se va schimba pînă la ce erau predestinați unul altuia. Florile de portocal licăreau palid în părul ei. Nici o putere din lume nu le va mai putea zăgăzui dragostea, această dragoste pe care el n-o cunoscuse pînă atunci și care, aproape de necrezut — era acum a lui.

— Ești fericită?

— Da, sînt fericită — răspunse ea într-un suflet. — Aceasta e tot ce știu. Mă simt ușoară și liberă. Departe de toate.

— Simțea cum îi crește inima, cum toată flința lui se topește de dragoste, dar în același timp își simțea trupul ca o cușcă în care elanul fierbinte era ferecat fără milă. Îl dorea din tot sufletul și știa că dacă nu se va supune acestei dorințe decepția va fi mai amară ca moartea. Îl iubesc, își repeta deznădăjduită. În sfârșit am găsit dragostea pe care am așteptat-o chinuitor toată viața. Și lupțând ca să alunge tenebrele ce-o cuprindeau, rosti cu glasul stins :

— Am venit aici pentru că te iubesc. Înțelegi, dragostea mea ? În viața mea nu există nimic în afară de tine — își apăsă îndurerată mina pe frunte.

Se uită la ea uluit, sfișiat între bucurie și groază. Paloarea frunții ei îl izbi deodată și observă tot atunci cum ochii i se tulbură de febra lăuntrică ce-i mistuia toată flința. Instinctiv îi luă mina. Ardea ca focul, ca văpaia de flăcări ce se zbătea în creierul ei. Culoarea îi fugi din obraz și buzele îi deveniră albe ca varul. Singele, aprins de fericire o clipă mai devreme, îi îngheță acum de spaimă.

— Mary, iubita mea ! — strigă el. — Îți ard mîinile.

— Este starea aceea ciudată — răspunse ea cu greutate, care m-a apucat din nou. Dar o să treacă, așa cum a trecut și altele. Ce importanță are asta, cînd te iubesc ?

Încercă iarăși să-i zîmbească, dar acum obrazul îi era ca o mască străină ce-și bătea joc de ea. Nu una singură, ci o mulțime de măști se strîmbau la ea printre umbrele portocalilor. Dar prin tot acest vîlmășag de năluciri revenea obsedant dorința arzătoare de a se pierde în dulceața sărutului său.

Pe urmă se simți deodată înfrîntă, zdrobită. Încercă să articuleze din nou „te iubesc“, dar nu izbuti să scoată nici un sunet. În schimb, măștile acelea schimonosite se învîrteau acum în jurul ei, mai repede, tot mai repede, într-un dans drăcesc, pe urmă pămîntul se ridică și întunericul o învălui. Se legănă pe picioare și căzu în brațele lui.

Harvey scoase un țipăt de groază, străfulgerat de un gînd oribil. Îi cuprinse trupul ușor ca un fulg și-i luă din nou mîna. Sub arcada fină a încheieturii pulsul galopa nebunește. Își lipi obrazul de obrazul ei încins. Tot trupul ei ardea ca o văpaie.

— Dumnezeu! — gemu el — cum de nu mi-am dat seama de la început? Are friguri.

Își întredeschise pleoapele palide și o clipă își afundă ochii într-ai lui cu o privire pierdută și tristă, de pasăre rănită.

— În sfârșit — murmură abia auzit. — Dar mă simt atât de ciudat. — Și capul îi căzu moale pe brațul lui.

Se uită un moment la ochii ei închiși, apoi o ridică în brațe cu o grabă înfrigurată și o purtă alergând și poticnindu-se spre casă. Deschise ușa cu o apăsare violentă a umărului și strigă tare, din mers, în holul pustiu: „Manuela, Manuela!“ Apoi urcă repede scările și intră în camera lui. O culcă în pat peste cuvertura veche de brocart și îngenunchie lângă ea cu sufletul la gură. La vederea trupului ei întins, atât de plâpând și neajutorat pe patul acela, îl copleși un gând dureros. Ochii i se împăienjeniră de lacrimi. Îi strângea în neștire mâinile moi într-ale sale.

Un scârșit îl făcu să se întoarcă brusc. În spatele lui apăruse din umbră Manuela și se uita la el cu ochii ei întunecați, plini de uimire. Fără să se ridice Harvey îi spuse repezit:

— Seșora engleză e bolnavă, a leșinat. Adă-mi te rog, niște apă Repede.

Femeia nu se mișcă, dar după o pauză care lui i se păru nesfârșită spuse indiferentă:

— Dar ce caută această seșoră engleză aici?

— Nu caută nimic, — strigă el. — Dar este bolnavă. Ia ulciorul și adu apă rece.

Se făcu tăcere. Servitoarea stătea cu o privire fixă părînd să rumege niște gânduri ciudate în ungherele întunecoase ale minții ei. Apoi deodată se aplecă înainte și se uită peste umărul lui cu ochii măriți de spaimă.

— *Sea por Dios!* — exclamă ea cu o voce stridentă. — E bolnavă, spui dumneata. *Dios mio*, o vād și eu după felul în care arată — Începu să țipe. — *Dios mio*, dar e scris pe chipul ei! E bolnavă de friguri!

— Taci din gură! — se răsti Harvey la ea. Adu apă, îți spun. Trebuie să mă ajuți. Ai înțeles?

Manuela se dădu înapoi, gata să protesteze violent. Dar nu spuse nimic. Rămăsese pe loc cu brațele încrucișate, într-o înțepenire ciudată. Apoi gura i se închise ca o trapă. Se întoarse

fără un cuvînt și cu o ultimă privire peste umăr se strecură afară din cameră.

Imediat după aceea Harvey se ridică în picioare și mai aprinse o luminare. Mîinile îi tremurau atît de tare încît ceara topită îi stropi degetele cu picături calde ; dar ferind flacăra cu palma mîinii, Harvey apropie lumina de pat și scrută cu o privire adîncă fața lui Mary. Obrajii îi ardeau, pleoapele erau puțin umflate, buzele sîngerii ca o rană deschisă. Un geamăt surd scăpă de pe buzele lui. Știa că Manuela spusese adevărul.

Manuela ! Femeia asta nu mai avea de gînd să vină ? Strînse pumnii furios, apoi cu o hotărîre bruscă țîșni afară din cameră și alergă la parter chemînd cu glas tare : „Manuela ! Manuela !“ Strigătele lui stîrneau un ecou ce creștea și se stîngea în vestibulul gol, în sufragerie, în bucătărie. Nu primi nici un răspuns. Mai chemă o dată, și încă o dată, apoi brusc se opri în bucătăria pustie, dîndu-și seama de realitate. Manuela se speriasse și părăsise casa.

Încet expresia i se schimbă. Prin urmare era singur — în afară de bătrîna marquesa, care acum dormea în camera ei — singur cu Mary în casa cufundată în beznă. Rămase nemișcat cîteva secunde. O oală cu supă clocotea încet, uitată pe jăratec. De afară se auzea orăcăitul stîns al broaștelor ca niște glasuri batjocoritoare. Apoi deodată privirea i se împietri hotărîtă. Își scoase haina, se întoarse, apucă un ulcior mare plin cu apă de pe un scaunel și stringînd în brațe vasul umed de lut urcă repede la etaj.

Mary zăcea așa cum o lăsase, cu buzele sîngerii întredeschise, cu pieptul agitat de o respirație precipitată. Începu să-i descheie rochia cu fața încrămenită. Degetele îi erau țepene și reci ca gheața, dar acum nu mai tremurau. În schimb în piept inima îi palpa cuprinsă de o spaimă de moarte. Trupul ei era atît de ușor încît îmbrăcămintea puțină alunecă de pe ea ca o pînză de păianjen. Unul cîte unul îi așeză lucrurile pe scaun : rochia parcă anume făcută pentru un trup atît de fragil, ciorapii subțiri pe care nici nu-i simțea în mînă.

Broboane mici de sudoare rece apărură pe fruntea ei, conturul fin al nărilor părea tăiat în piatră. Dar își continuă treaba. Știa că era absolut necesar : trebuia să combată creșterea tempe-

raturii. Pielea ei era albă ca o mătase, sînii dezgoliți, mici și tari, cu vîrfurile roze ca de fecioară. Umbre palide cădeau pieziș peste trupul ei întins, zăbovind în jurul șoldurilor, drapîndu-i nuditatea lipsită de apărare. Făptura ei nemișcată emana parcă o seninătate și o liniște miraculoasă.

În cele din urmă Harvey o ridică ușor în brațe și după ce trase cu un gest convulsiv cuvertura la o parte, o culcă peste cearșaful rece. Cînd o ridică, brațul ei căzu moale și păru că-și caută locul în jurul gîtului lui. În această singură clipă pleoapele ei grele se ridicară și conștiința îi reveni.

— Nu sînt în stare să-ți pricinuiesc decît necazuri — murmură cu glasul stins.

Dar înainte să-i poată răspunde, ea recăzu din nou în întunericul fără fund al uitării.

Harvey udă un prosop și începu să-i frece repede trupul gol. Mintea îi lucra febril. Se gîndea fără încetare : trebuie s-o salvez, o voi salva. Dacă moare, voi muri și eu. Dar asta n-are nici o importanță. Acum nimic n-are importanță în afară de salvarea ei.

Sub mîinile lui înfrigurate pielea ei se mai răci puțin, răcorită de apa de izvor care îi rămase între sîni ca niște picături de rouă. Căuta să se convingă singur că respira mai liniștit ; palpă cu vîrfurile degetelor gîtul ei fin ca să surprindă o încetinire a goanei singelui prin vine. Nimic nu mă interesează, își zicea mereu, nimic nu contează, numai ea să se facă bine. Gîndul acesta i se răsucea în creier, se destrăma, se contura iarăși, pînă cînd îi umplu tot sufletul și se ridică într-un zbor avîntat prin odaia întunecoasă către cerul nemișcat, ca o rugăciune.

Aruncă prosopul, o acoperi ușor cu cearșaful și se aplecă deasupra ei. Apoi îi veni un gînd : cobori la bucătărie, turnă într-o ceașcă puțină supă fierbinte și reveni sus. După ce supa se răci, sprijini ușor capul ostenit al bolnavei și-i dădu să bea. Instinctiv, ca un om pe jumătate adormit, sorbi adînc cu buzele însetate. Văzînd-o cum înghite lichidul rece Harvey se simți mai reconfortat. Avea din nou curaj să lupte. Puse încet ceașca goală la o parte și se așeză liniștit lîngă pat. Se aplecă înainte, îi luă mîna într-a sa și-i lăsă degetele să i se odihnească în palmă. Nemișcat ca o stîncă încerca parcă să-i transmită vigoarea lui,

Minutele treceau încet. Veghea îl cufundă într-o stare ciudată de mulțumire. În întunericul rece al sufletului său se aprinse o rază de speranță. Își promisese singur s-o salveze. Afară broaștele orăcăiau în limba lor ceva neînțeles și monoton. O pasăre de noapte foșni ușor atingînd fereastra cu aripile ei mătăsoase. Luna păru rotundă umplînd odaia cu o lumină molcomă, zăbovi cîtva timp, apoi trecu mai departe. Și cît ținu noaptea aceea lungă și tăcută, el nu se mișcă de lîngă ea și o păzi cu grijă.

Luminările se topiseră aproape cu totul. Zorile se iviră limpezi și luminoase. Frunzele se înfiorară ca trezite din somn. Iar Susan Branter cobora cu pași vioi cărarea ce ducea spre Los Cisnes.

O roșeață ușoară i se urcase în obraji. E cam devreme, își zicea, pentru o vizită. Da, fără îndoială că așa era! Totuși rupse o floare și în timp ce-o prindea de rochie se gândi: nu-i nici un rău în asta. La urma urmei lucrăm împreună, nu? Probabil că-l voi găsi luîndu-și gustarea, cu expresia aceea calmă pe față. Poate că îmi va zîmbi chiar și vom pleca împreună în sat.

Intr-adevăr, era o fericire pentru ea să lucreze împreună cu Harvey, legați de o cauză comună. Evident, apogeul epidemiei trecuse; se observau unele semne de descreștere. Forma fusese gravă, dar incidența scădea tot atît de repede precum apăruse. Și în ciuda criticilor și invectivelor lui Rodgers autoritățile intra-seră în acțiune. Nu era desigur o acțiune pe care ar fi desfășurat-o o organizație specială, bine orînduită, se gîndea ea. Sigur că nu, totuși își va îndeplini menirea. Garda civilă se afla la Hermoza, mai era acolo și un medic militar; morții fuseseră îngropați, casele dezinfectate, se deschisese un spital de campanie, în jurul satului se instituisese un cordon sanitar foarte sever.

Pentru Susan era mai puțin de lucru decît și-ar fi dorit. Dar ceea ce făcea era totuși o muncă nobilă. Și mai ales să muncești alături de Harvey — ah, asta era o fericire, o fericire adevărată care o înfiora și reușea să-i atenueze pînă și grija ce i-o pricinuia purtarea fratelui ei. Ceva nu era în regulă cu Robbie. Nu dorea să-l știe amestecat în acțiunea antiepidemică. Nu era de el, deoarece organismul lui nu era destul de robust ca să se expună infecției. Și totuși, văzîndu-l cum lîncezește apatic zile întregi, sau cum începe să se agite fără rost ca să dea impresia că lucrează, sub privirile caustice ale lui Rodgers, o cuprîndea o neliniște inexplicabilă.

Dar nici asta nu putea să-i stingă strălucirea ochilor sau s-o facă să ezite, în momentul cînd deschise ușa ca să intre în vestibulul casei Los Cisnes. Cu o mină veselă se îndreptă spre sufra-

gerie. Văzu că masa nu era pusă și în odaie nu era nimeni. Se opri surprinsă, apoi încercă să zîmbească : probabil o fi dormit mai târziu, își zise, de n-a coborît pînă acum. Zîmbetul îi stăruî pe buze ca la un gînd ascuns. Apoi se întoarse și începu să urce încet treptele scării , se opri din nou în sfîrșit ciocăni sfios la ușa camerei lui.

— Te-ai sculat ? — întrebă ea.

Urmă o tăcere stranie ; pe urmă o voce îi răspunse dinăuntru. Dar cu toate că ținea urechea lipită de tăblie nu putu desluși cuvintele.

Se făcu din nou tăcere, apoi glasul lui se auzi a doua oară invitînd-o să intre.

Puse mîna pe clanță și intră în cameră. Făcu trei pași înainte și zîmbetul i se stinse. Gura i se crispă și toată bucuria îi pieri de pe față. Ochii îi alunecară de pe chipul lui descompus spre forma inertă de pe pat. Un țipăt scurt îi îngheță pe buze.

— E bolnavă, — spuse el cu o voce străină. S-a molipsit de frigurile astea blestemate. — Și își întoarse capul în altă parte.

Pentru Susan lumea parcă se prăbuși în neant. Nu-i trecu prin minte să întrebe ce căuta Mary acolo. Era destul că se afla acolo — o lovitură neașteptată care spulbera fără nădejde toată noua ei bucurie de viață. Privirile îi rătăceau în neștire prin cameră înregistrînd fiecare amănunt : prosoapele umede aruncate pe jos, brațul gol al lui Mary, mîna-i odihnindu-se în palma lui, maldărul mătăsos de lenjerie de corp pus la vedere pe scaun. O săgetă un spasm de durere. Dar se sili să vorbească

— Este foarte grav ?

— Da.

— Și n-are nimic aici... nici... Nici măcar o cămașă de noapte ?

— Ce importanță are asta ?

Se făcu liniște.

— Ai stat de veghe lingă ea toată noaptea ?

— Da.

— Ieri ai lucrat toată ziua. Ai stat treaz toată noaptea. Trebuie să fii foarte obosit.

Nu-i răspunse nimic ; tăcu și ea. După un răstimp, cu o amănîntul vag, că-i datorează o explicație, Harvey îi povesti pe scurt despre sosirea lui Mary seara trecută.

Îl ascultă fără să-l privească, apoi rosti :

— Nu poți s-o ții aici. Trebuie să fie dusă la Santa Cruz. Aici n-ai cele trebuincioase pentru a îngriji o persoană bolnavă. N-ai medicamente, n-ai nimic.

— Am să fac rost de tot ce-mi trebuie. Ea nu trebuie mișcată din loc și nici nu vreau să fie dusă de aici.

Susan nu răspunse. Privea fix, cu o stăruință ridicolă la dusemeaua din fața ei. Înăbușindu-și un suspin adânc făcu cîțiva pași înainte, își scoase pălăria, mănușile de bumbac și le puse pe masa de lângă fereastră.

— Bine, acum trebuie să te odihnești — spuse în cele din urmă ; vorbea cu glasul stins, monoton. Trebuie să fii îngrozitor de obosit. Am să am eu grijă de ea.

Părea că nici n-a auzit-o, dar cînd începu să facă ordine în cameră, se uită la ea dintr-o parte, urmărindu-i fiecare mișcare. În cele din urmă spuse :

— Vrei să zici că ai să mă ajuți să o îngrijesc ?

— O voi îngriji eu. Socot că nu încapă nici o discuție. Este de datoria mea.

Se uită la ea atent, cu ochii chinuți de nesomn, apoi rosti încet :

— Asta n-am s-o uit. Ești într-adevăr bună.

Susan se opri scurt, ca lovită de bici. În aceeași clipă fruntea i se aprinse de rușine. Părea că nu va spune nimic, dar deodată izpucci :

— Te înșeli, — și acum glasul ei nu mai era monoton. — Nu bunătatea mă îndeamnă s-o fac, ci cu totul altceva. Să știi că nu e vorba de bunătate, ci de cea mai ticăloasă gelozie. Știu că o iubești. Nu vezi că nu pot suporta nici măcar gîndul că o atingi ? De aceea am să stau aici și am s-o îngrijesc eu. Cel puțin am să fiu aici. Cel puțin... — Se înecă și își duse mîna la gît. Ochii îi căzură peste hainele pe care începuse să le împăturească. Cu un hohot de plîns le lăsă să cadă înapoi pe scaun.

Harvey se ridică în picioare și se uită afară prin fereastră. Trecură cîteva minute, apoi cu o voce calmă, cu totul schimbată, Susan spuse :

— Trebuie să mergi să te culci.

— Nu e nevoie. Mă simt perfect.

— Te rog, fii înțelegător. Dacă vrei să fi în stare... — se opri un moment, apoi continuă hotărîtă. — De dragul ei trebuie să te odihnești. Am să-i trimit un bilet lui Robbie ca să știe ce s-a întîmplat. Dar dumneata trebuie să te culci.

El păru să-i cîntărească cuvintele, apoi cu o hotărîre rece se îndepărtă de lîngă fereastră.

— Foarte bine. Mă duc să mă culc pentru vreo oră. Știi ce ai de făcut ?

— Da.

— Vezi, trebuie să facem totul pentru ca febra să scadă, — îi dădu toate instrucțiunile căutînd să vorbească pe un ton plin de încredere, la urmă adăugă : — situația se va agrava. Curînd cred că vom avea de luptat din greu.

Femeia dădu din cap cu o tragică resemnare, uitîndu-se la el cu o privire de animal rănit.

Ochii lui se desprinseseră de pe fața ei, apoi alunecară peste umărul ei și se opriră pe obrazul încins de pe pernă. O clipă se simți dezarmat, cu sufletul străpuns și înspăimîntat, dar se întoarse și ieși.

Traversă coridorul și intră la întîmplare într-o altă cameră. Nu era un dormitor, ci o cameră elegantă, plină de mobile aurite și lustre de cristal prăfuite care nu mai lăsau lumina să treacă, cu draperii roase și covoare mîncate de termite — ruină palidă a unui nobil salon de odinioară. Dar lui nu-i păsa de toate acestea. Își descheie gulerul cămășii, se trînti pe sofaua de brocart și închise ochii.

Încercă să adoarmă, dar somnul întîrzia să vină. În cele din urmă se cufundă într-un fel de toropeală, între somn și veghe. Camera avea un miros stătut, ca al dulapurilor în care s-au culbărit șoarecii. I se părea că lustrele se logăneau ușor, gata-gata să scoată un clinchet. Se suci și se răsuci pe sofaua tare. Mîntea îi era chinută de viziuni care năvăleau peste el înspăimîntătoare, incoerente, dar înlănțuite inextricabil în procesiunea lor nesfîrșită. Și mereu Mary era acolo implorîndu-l s-o ajute. Deodată i se păru că aude voci, apoi un bocănit puternic, semn că sosise cineva.

Somnul lui tulbure dura de aproape un ceas cînd deodată deschise ochii. Neodihnit, își pironi privirea în tavanul aurit pe care o lebădă pictată, cu gîtul și aripile întinse pîna fantastică deasupra lui. Tresări fără să vrea. Repetarea aceleiași embleme pe tavanul tuturor camerelor îi dădu o senzație de ceva amenințător, inevitabil. Se înfioră ca în fața unei primejdii necunoscute.

În cele din urmă se sculă în picioare, se scutură din starea aceea de letargie și ieși din cameră. Pe coridor se opri surprins :

cineva umbla pe jos cu pași grei dar precauți. Era sigur că pasul acesta îi era cunoscut. Ascultă atent, pe urmă, mișcându-se cu băgare de seamă trecu pe lângă camera unde era Mary, coborî scările și intra în sufragerie. Da, știuse de la început cine era.

— Ei bine, — spuse — văd că ai sosit.

De pe scaunul pe care încălecase, Corcoran îl privea cu veșnicul lui zîmbet familiar, de un optimism dezarmant.

— Bineînțeles. Nu ți-am spus de atunci ?

— Îmi pare bine — rosti Harvey deprimat. — Da, îmi pare bine că ai venit.

Urmă o tăcere, în timpul căreia Corcoran aruncă pe furis o privire cercetătoare spre Harvey ; pe urmă scoase tabachera și începu s-o studieze cu cel mai mare interes dînd din cap gînditor.

— Știu cum stau lucrurile — spuse. — Susan mi-a spus tot. Știi, ea mi-a dat drumul în casă. Era să leșin cînd am văzut-o în fața mea. Îmi pare rău, pe cîntea mea, îmi pare rău de tot ce s-a întîmplat. Și Dumnezeu mi-e martor că am să fac tot ce pot ca să te ajut.

— Ce ai să poți face aici ?

— Va trebui să mîncăți ceva, nu ? Am să-mi suflec mînecele și am să dau o raită prin bucătărie. Să știi că la vremea mea am gătit pentru cincizeci de inși, acolo în tabăra din Oregon. Aș vrea să arunc o privire prin casă... să văd unde-i bucătăria și celelalte. E o casă drăguță, dar se vede că are nevoie de cineva care se pricepe să facă puține ordine.

Harvey asculta cu fața împietrită.

— Mi-ar trebui cîteva lucruri din oraș — spuse. — N-ai vrea să mi le aduci ?

— Pe cîntea mea, sigur că vreau — răspunse Jimmy înimos. — Adineauri n-am tras eu o fugă ca să duc un bilet pentru Susan T. ? Fac orice ai nevoie. Spune-mi numai ce vrei. Și pentru că veni vorba, am să stau alături de dumneata dacă o fi să se întîmple vreo încurcătură pe aici.

— Încurcătură ? Ce vrei să spui ?

— Ei, tot felul de lucruri pe care le-am auzit prin oraș. Știi, ba una, ba alta. Nimic deosebit. Așa, vorbe fără rost.

— Ce vorbe ? — insistă Harvey.

Jimmy suflă peste tabachera lui, o frecă ușor de pantaloni, apoi o băgă înapoi în buzunar.

— Ceilalți doi au venit și ei din Orotava — răspunse el într-o doară. Dibdin și doamna Baynham, vreau să spun, Au tras la hotel Plaza. Afară de asta agentul ăla, Carr, a picat și el în oraș aseară și a răscolit peste tot ca s-o găsească pe mica doamnă. Ce mai încolo și încoace, cred că o să iasă târâboi mare dacă o ții aici.

— Am de gând s-o țin aici.

— Bineînțeles că așa vei face, cum altfel ?

Harvey tocmai se pregătea să mai spună ceva când clopoțelul de la intrare sună violent, apoi sună din nou, inutil, cu putere sporită, înainte ca primul ecou să se fi stins în adâncul casei. Cei doi se uită unul la altul și pe chipul lui Corcoran apărură o expresie de aprehensiune îndreptățită.

— Hait ! Ce ți-am spus ? — mormăi el — Au venit după ea.

— Du-te și vezi cine e — răspunse Harvey scurt.

Jimmy se scotoci prin buzunare după nelipsita lui scobitoare, obiect absolut indispensabil pentru a-și compune o atitudine demnă. După ce o băgă delicat între dinți ieși din cameră cu un aer nepăsător. O clipă mai târziu se auziră pași grăbiți în vestibul și un bărbat dădu buzna în sufragerie. Era Carr. După el venea un spaniol mic de statură, cu o față măslinie, în mână cu o valiză mare și frumoasă de piele. În urma lor apărură Corcoran și închise ușa cu o neglijență studiată.

Carr nu-și pierduse vremea ; fața lui greoale era roșie, vinele gâtului umflate ; arăta ca un om gonit de furie. Într-o clipă privirea lui arogantă făcu ocolul camerei, după care se opri asupra lui Harvey.

— Mary Fielding se află în această casă — spuse el. — Am venit s-o iau de aici.

Harvey se uită țintă la el. Cîtva timp nu răspunse nimic.

— De unde știi dumneata că e aici ?

— Mary și-a lăsat prietenii la Orotava. Se purtase ciudat — era evident că nu se simțea bine. În aceeași după amiază a fost văzută la Santa Cruz întrebînd de drumul care duce la Laguna. Știu că a luat o trăsură spre Los Cisnes. Aseară am aflat precis de la o femeie cu numele de Manuela despre o seîora engleză care zace bolnavă de friguri galbene în casa asta. Știu că e vorba de Mary Fielding. Acum ești satisfăcut ? Am adus cu mine un medic și o mașină închisă, așa că o voi lua de aici imediat.

Ochii lui Harvey se opriră asupra spaniolului.

— Dumneata ești medic ? întrebă el politicos.

— Si, señor, — Omulețul măsliniu își apropie cizmele mici cu boturile ascuțite și făcu o plecăciune cu un aer de dezaprobare. — Sînt farmacist, laureat al Facultății din Sevilla. Am scrisori de recomandare de la multe familii distinse cărora le-am acordat ajutorul meu.

— Foarte bine ! — spuse Harvey — farmacist, laureat și recomandat. Perfect. — Privirea lui rătăci gînditoare înapoi spre Carr. — Și spui că vrei s-o iei de aici ?

Carr se făcu stacojiu la față.

— Ți-am spus o dată, — răspunse el tăios. — Și n-am de gînd să spun a doua oară. Unde este ? Unde e camera ei ? Mă duc după ea chiar acum.

— Nu — replică Harvey pe același ton liniștit. — N-ai să te duci nicăieri și nici n-ai s-o iei de aici. A venit de bună voie. Iar acum e bolnavă, foarte grav bolnavă. Înțelege ? Și farmacistul dumitale nu se va apropia de ea. O voi îngriji eu, aici, în această casă.

— Dumneata ! — zbleră Carr. — Știu foarte bine cine ești. Am luat unele informații după ce te-am cunoscut. Nu mi-ai lăsa nici ciinele în grija dumitale. Și încă aici ! Ce fel de loc este acesta pentru o persoană bolnavă ? N-ai nici infirmieră, nici medicamente. N-ai nimic.

Harvey îi aruncă o privire înghețată.

— Am o infirmieră care o va îngriji. Știu foarte bine ce fac. Și te previn că e o nebunie să încerci să o iei de aici. Nu trebuie mișcată pînă nu trece criza. Prietenul dumitale spaniol îți va spune că am dreptate.

Micul farmacist, interpelat astfel, își puse valiza jos și strînse ușor din umeri în semn că nu se amestecă.

Carr nu-l luă în seamă ; era negru de furie, se uită la Harvey cu ochii injectați.

— Dumneata ! — strigă iarăși, mai tare — Află că nu dau doi bani pe părerea dumitale. Ți-am spus ce voi face și n-am de gînd să mai pierd timpul. Sînt grăbit. Și acum vreau s-o găsesc. — Făcu doi pași înainte, dar Harvey ajunsese la ușe înaintea lui.

— Nu, — spuse el cu o voce de gheată. — Nu cred că ai s-o faci. Era el însuși mirat de calmul său. Simțea în toată ființa lui o liniște concentrată, că un alergător care așteaptă semnalul de pornire. Hotărîrea luată ardea în el cu o intensitate rece. Gîndul

la violență fizică, la amestecul acestui individ înfumurat fără n-
transigența lui și mai categorică.

— Lasă-mă să trec.

Harvey își clătină capul încet. Se înfruntară o clipă în tă-
cere ; brusc o arteră se umflă pe fruntea lui Carr.

— Și cine o să mă oprească ? — întrebă el amenințător.

— Eu.

Se lăsă o liniște mormintală. Doctorul spaniol, vădit conste-
rnat, se retrase lângă perete. Jimmy stătea încordat, cu ochii stră-
lucitori, cu nările dilatate, încleștind și descleștind pumnii de
plăcere.

Pe fața lui Carr apărură o expresie de ură ; stătea cu bărbia
în piept, ca un taur întăritat. Căpătase înfățișarea unui individ
periculos, gata de orice.

— Așa va să zică — mîri el printre dinți — socotim că ne
putem bate, nu-i așa ? Sintem și atlet și intelectual în același
timp. Splendid. — Brusc tonul lui se schimbă, își repezi bărbia
înainte. — Dă-te la o parte, nenorocitul ! Sint mai tare decît
tine. Știu totul despre box. Dă-te la o parte, că de nu mătur po-
deaua cu tine !

Harvey nu se mișcă. O paloare rece îi acoperi obrazul, buzele
strînse mai păstrau urma unui zîmbet lăuntric.

— Cară-te odată ! — zbieră Carr din nou.

Și iarăși Harvey clătină din cap, cu ochii pironiți pe fața
celuilalt.

— Atunci, pe toți dracii, tu ai vrut-o ! — urlă Carr și se
năpusti înainte cu pumnii ridicați și capul în piept. Repezi furios
stînga înainte, în gol, apoi execută o directă cu dreapta. Lovitura
căzu grea peste capul lui Harvey. Cînd își retrase mîna Carr
rînji batjocoritor. Era un boxer experimentat. Își dădu seama
imediat că Harvey nu avea stil — ținea mîinile prea jos, garda
deschisă — și se gîndi cu ură : nu știe nimic, am să-l lovesc pînă
cade jos.

Se aplecă ușor, cu buza inferioară scoasă disprețuitor înainte,
simulă citeva atacuri, apoi fentă ca să plaseze o directă de stînga.
Dar lovitura nu mai ajunsese la destinație. Subit Harvey își împinse
dreapta înainte. Porni pe neașteptate, pumnul strîns nimeri în
plin fața lui Carr cu atîta forță încît era aproape să-i strivească
nasul. Capul i se smuci în sus, sîngele începu să-i curgă din nas,
iar zîmbetul îi pieri de pe buze, înghiți cu greutate. Simți gustul

sărat al singelui case i se scurgea în gitlej. Se retrase, își scutură capul, apoi se năpusti din nou cu atîtă forță încît Harvey fu azvîrlit înapoi peste ușa. Se lovi rău cu umărul de lemnul tare, dar făcu o fentă și își izbi greu adversarul în plex. Lovitura răbufni cu un zgomot surd. Carr icni și se crispă. Primea mai mult decît se așteptase. Orbit de furie, cu buzele depărtate într-un rinjet fix, se repezi din nou la atac, lovind cu amîndouă mîinile la cap și la corp. Timp de un minut întreg forță lupta, dar fără să nimorească din plin. Harvey reușea să-l evite, de fiecare dată cu o fracțiune de secundă mai devreme. Iuțeala lui era extraordinară ; în privirea lui limpede mocnea adînc o flacără implacabilă. Habar n-avea de box. Știa doar atît, că trebuie să învingă cu orice preț. Sus, pe pometul obrazului apăruse o umflătură lividă ; respira pe nări ; era parcă într-o continuă așteptare.

Carr încercă tot ce știa. Aerul său arogant dispăruse ; își dădea seama acum că forțele încep să-l părăsească și urmărirea cu disperare să plaseze lovitura decisivă. Sudoarea i se prelingea după urechi, respira șuierător printre dinți. Îl lovi pe Harvey cu putere în grumaz, apoi se angajă într-un clinci. Îl lovi cu toată forța sub bărbie, se abătu asupra lui cu o ploaie de lovituri, îi cuprinse cu amîndouă brațele, și îl izbi în rotulă.

Harvey căzu în genunchi sucindu-și piciorul. Dar se ridică imediat, pară atacul lui Carr și se agăță strîns de el. În respirația aceea gîfîitoare lingă obrazul lui desluși semnalul pe care îl aștepta. Se desprînse de adversar. O clipă rămase la Nstanță în echilibru pe virful picioarelor, apoi cu dinții strînși se năpusti înversunat asupra celui alt. Părea că-și ținuse în rezervă toată puterea în vederea acestui atac. Nu avea tehnică, dar lupta ca un demon. Carr primi o lecție grea, încercă să se redreseze dar nu reuși. O lovitură la cap îl trimise în genunchi. Rămase înge-nunchiat o clipă, apoi se ridică clătîmîndu-se. Fața lui, mînjită de sînge era groaznică la vedere. Gulerul i se strîmbase, părul răvășit căzuse peste ochi, era turbat de furie. Se repezi din nou la Harvey, ca un nebun. Lăsase maxilarul descoperit și Harvey își azvîrli fulgerător stînga înaintea cu toată puterea. Impactul îi produse un fior de plăcere care tremură de-a lungul brațului și pătrunse în sînge ca o flacără jucăușă. Era o clipă pentru care merita să trăiești.

Carr căzu cu o bufnitură surdă. Totul se terminase. Harvey își șterse sudoarea de pe ochi și rămase în așteptare. Carr se

răsuci încet pe o coastă, rămase astfel un timp fixînd tavanul cu ochi sticloși, apoi se ridică cu greu în picioare. Avea un ochi închis, gura plină de sînge. Sprijinindu-se de masă, tuși de cîteva ori, se căută în buzunar, scoase o batistă și apăsă încet pe buze.

— N-am să uit asta — spuse cu greutate, uitîndu-se la Harvey pleziș. — Eu nu uit ușor.

— Sigur că n-ai să uiți — interveni Jimmy ; făcu o pauză și scoase un lung oftat de plăcere. — Ai mîncat o asemenea bătaie că ai s-o ții minte cîte zile vei avea.

— Să nu crezi că ai terminat cu mine — continuă Carr, uî-tîndu-se mereu la Harvey cu aceeași privire piezișă. — Știu cum trebuie să procedez cu unul ca tine.

Harvey nu răspunse nimic.

— Te-ai băgat într-o treabă foarte primejdioasă — urmă celălalt — și te previn, dacă se întîmplă ceva cu lady Fielding ești direct răspunzător. Am să-i telegrafiez soțului ei și îndată ce primesc împuternicirea trec la acțiune.

Ținîndu-și cu grijă obrazul tumefiat fi aruncă o ultimă privire încărcată de ură, apoi lăsă capul în jos și ieși pe ușă afară. Farmacistul, silit în cele din urmă să ia o atitudine, se uită neputincios de la unul la altul, făcu repede o plecăciune și porni după Carr ca un cățeluș.

În momentul cînd trecea pe lîngă el, Harvey întinse mîna și spuse liniștit :

— Lasă valiza aici.

— Dar, seînor, — îngăimă celălalt, livid de spaimă, — am în ea medicamentele mele..

— N-avea nici o grijă. Ai s-o capeți înapoi. Mai tîrziu.

— Desigur, seînor. Fără nici o îndoială. Dar eu am nevoie de ea. Pentru mine este o chestiune de folosință curentă și nu se cuvine să-mi fie luată într-un mod atît de brutal. Noi, cei care facem parte din meserie, seînor, trebuie să ne comportăm moral, cuviincios, cu demnitate.

Harvey apucă valiza hotărît. Farmacistul rămase uluit, apoi ridicîndu-și mîinile și ochii spre cer, rosti tare un cuvînt neînțeles și pentru mai multă siguranță ieși în mare grabă din cameră. Se lăsă un moment de liniște, întreruptă de zgomoțul unei uși trîntite cu putere, pe urmă Jimmy păși înainte cu fața radiînd de mulțumire.

— Jur pe ce am mai scump, — strigă el — asta a fost lupta, nu glumă ! Poți să mă crezi că n-aș fi vrut s-o scap pentru tot aurul din Klondyke. I-ai dat două scatoalce zdravene și l-ai făcut să cînte. Doamne, ce i-ai mai aranjat nutra ! Este cea mai frumoasă luptă pe care am văzut-o de cînd tîlharul de Joe l-a scos din circulație pe Smiler. A fost ceva pe cinste, o frumusețe ! — plescăi din buze de plăcere și luă repede două prize de tutun. Pe urmă pipăi ușor pumnii însîngerăți ai lui Harvey cu un aer de cunoscător.

— Nu s-a rupt nimic, slavă Domnului. Indivizii ăștia cu ceafa groasă îți dau de furcă pînă termini cu ei. Mamă-Doamne, ce mai bătaie a mîncat ! Dar și-a căutat-o singur. Și la urma urmei a avut ce-a meritat, nu ? Cu dumneata e în regulă ? Ești sigur ?

— E în regulă — spuse Harvey. Se apropie de masă, ridică valiza și o deschise. După cum bănuise, conținea o colecție considerabilă de instrumente și medicamente. Închise la loc încuierarea, luă valiza în mînă și traversă camera. În fața ușii se opri cu mîna pe clanță și se uită la Corcoran.

— Acum mă duc sus, spuse. — Descurcă-te cum poți pe aici. Pe urmă se întoarse și urcă scara spre camera bolnavei.

Capitolul XXI

În aceeași zi după amiază, Corcoran se afla în bucătărie, pe care o luase în stăpînire ca ceva de la sine înțeles. Pardoseala de pămînt albăstrui bătătorit, plita cu vatra mare deschisă și hornul înalt de formă conică — zidit în urmă cu cinci sute de ani ca să tragă afară mirosul cărnurilor fripte — toate acestea erau cumva pe gustul lui. Dar neorînduiala care domnea peste tot jignează și ochiul lui indulgent.

Scoțîndu-și haina și vesta se puse la o ținută potrivită — dar nu ca să facă o curățenie generală, ci doar ca să „mai dea de capăt lucrurilor“, să mai aducă „un strop de apă“, să mai frece nițel cîteva ustensile de care s-ar putea să fie nevoie mai tîrziu.

În timp ce trebăluia, fluiera încetișor. Treaba era pe gustul lui, — mai încape vorbă ! — căci îi aducea aminte de vremurile de altă dată. Locul acesta avea ceva care-l făcea să se simtă ca la el acasă și asta îi plăcea grozav. Era mulțumit. Deodată auzi un zgomot ușor ; se opri și-și ridică privirea. În ușa stătea marquesa cu mîinile împreunate, privindu-l ținută cu ochii ei de pasăre. Încetă să fluiera și cu un aer jenat își viri cămașa mai adînc în pantaloni. Apoi își frecă bărbia cu dosul palmei și rupse tăcerea cu elocvența lui obișnuită :

— S-a făcut deodată mai cald, nu vi se pare ? Pe cîntea mea, de aceea s-a întîmplat că m-ați surprins pe negîndite fără guler la gît.

Fără să se miște din cadrul ușii, marquesa întrebă :

— Unde e Manuela ?

— Dacă cumva e vorba de femeia dumneavoastră, apoi aflați că a plecat de mult. Cel puțin așa mi s-a spus. Și a lăsat toate cu fundul în sus. Nu prea își vedea de treabă. S-ar zice că mătura prin bucătărie cu bastonul, nu cu mătura. Mă silesc cît pot ca să fac puțină ordine.

Bătrîna își strînsese buzele uimită :

— Dar nu înțeleg ! Dumneata, un musafir ! În felul acesta te înjosești și pe dumneata și pe mine.

— Asta-i acum! Munca cingtită n-a înjosit niciodată pe nimeni, — declară el ritos și-și ridică discret bretelele, nici un pic, nici măcar pe cele mai nobile familii din țară. Cît despre ceilalți, nu zicea oare Platon că este potrivit să împarți favoruri celor care au nevoie de ele?

— Eu nu cer nici o favoare — răspunse ea cu seriozitate. Aici Isabel de Luego este aceea care împarte favoruri. Dar fără îndoială, dumneata trebuie să fii nobil. Din ce familie te tragi? Parcă ai spus că e o familie foarte distinsă.

— Nici nu se află alta mai distinsă — o asigură el amabil. — Dinspre tată descind direct din regii Irlandei. Pot să vă arăt și documente. Este absolut sigur că în vinele mele curge sîngele lui Brian Boru.

Bătrina scoase o ușoară exclamație, apoi păși în bucătărie și se apropie de el cu pași mărunți.

— Prin urmare o faci de plăcere. Într-adevăr, dumneata ai un aer de caballero.

Cîteva clipe Jimmy suportă galant privirea ei naivă dar cercetătoare; pe urmă însă își lăsă ochii în jos stîngherit, își șterse palmele de fundul pantalonilor și declară:

— De fapt, cel puțin așa spunea tatăl meu. Mai ales atunci cînd trăgea o dușcă și avea chef de vorbă. Se poate să fie adevărat, se poate să nu fie — că am fi de neam atît de mare. Dar un irlandez este un gentleman, indiferent cum s-a născut. Și așa vrea să-l văd pe omul care să mă contrazică. Am să-l aranjez la fel cum l-a aranjat Harvey pe agent.

— Da, văd că ai luptat, — murmură ea. — Fața dumitale de o urîțenie atît de bravă e crestată ca o față de matador. Nu te încintă la prima vedere, dar e sigur că dincolo de asta bate o inimă.

El se mută de pe un picior pe altul și se scotoci după tabacheră fără să o găsească. Apoi zîmbi.

— Sigur că bate o inimă, și încă una mare cît o barcă. Fără ea n-aș fi putut înota prin viață.

— Ai trecut prin multe suferințe. Ay! Ay, ay. O dovedește urîțenia dumitale mîndră. Destule suferințe ca să frîngă o inimă puternică. Dar nu te lăsa doborît. Toate au un sfîrșit și poate că acum nenorocirile dumitale s-au terminat.

Cuprins de îndoială, dacă nu cumva femeia asta își bate joc de el, Jimmy îi aruncă o privire stîngenită pe sub sprîncenele zbîrlite.

— După cit se vede și dumneavoastră ați trecut prin destule nenorociri.

Bătrîna zimbi și fața ei tristă se acoperă cu o rețea de crețuri fine.

— Jesus Maria, — murmură ea. — Nu spune vorba asta în fața Isabelei de Luego. Dar să se știe că este înconjurată de ticăloșie. Sau a fost. Totul s-a pierdut, totul a căzut în ruină. Dacă te faci miere, te mănîncă muștele. Dacă creștii corbi, îți vor scoate ochii. Don Balthazar a fost singurul om de omenie. Dar acum e mort și el.

Jimmy își scărpină capul și se gîndi : după cum stau lucrurile pe aici, Don Balthazar ăsta trebuie să fi fost corbul cel mai hrăpăreț din tot stolul. A supt-o pînă a secăt-o de tot. Dar spusă cu glas tare :

— Aveți aici o proprietate foarte frumoasă, doamnă. Pe cîntea mea, e păcat s-o vezi că se ruinează astfel. Nu vă supărați, dar un om — un om vrednic ar putea s-o pună pe picioare în mai puțin de un an de zile. Nu s-a găsit nimeni pînă acum care să vă dea o mînă de ajutor ?

— Vorbele ce ies din gură sînt ca pietrele ce zboară dintr-o prăstie. Mulți făgăduiesc, dar nimeni nu face nimic. Nu vor să muncească ; fură de unde pot ; după toate *la finca* acelui americano au captat și au deviat apa rîului, cu toate că nu e voie. O moșie nu merge bine în mîna unei femei. Ay, ay, ay, e greu pentru Isabel de Luego.

— Ce pungași ! — murmură Jimmy într-un elan de simpatie, — să vă înșele în halul ăsta ! E nemaipomenit. După mine, dacă un om priceput, ar pune mîna, proprietatea ar putea produce foarte bine în scurt timp. Este un loc minunat.

Entuziasmat de gîndul care-i răsări în minte, Corcoran deschise gura ca să-și laude planul, dar bătrîna murmură :

— Așa e, seînor ! Dar dumneata ar trebui să-ți mai ții vorbele-n frîu. Cînd vorbești fără să gîndești e ca și cum ai trage cu pușca fără să țintești.

Jimmy închise gura la loc. Expresia de pe fața ei îl derută. Se lăsă o tăcere jenată.

— Ei, — mormăi el — poate că sînt un țintaș mai bun decît vă închipuiți.

— Fără îndoială că ai făcut multe la viața dumitale — continuă ea fără să țină seama de cuvintele lui. — Fără îndoială

că ai călătorit mult și departe. Și fără îndoială că va trebui să pornești iar la drum.

— Mai dă-le încolo de călătorii — declară el. — Mi-aș da și haina de pe mine ca să mă pot stabili undeva într-un locușor liniștit.

Urmă o nouă tăcere. Corcoran aștepta cu sufletul la gură: Doamne! Dacă marquesa i-ar înțelege aluzia și i-ar accepta oferta.

— Ești un eretic, probabil, — oftă ea. — Din păcate nici n-ar putea fi altfel!

Deodată Jimmy avu o inspirație. Băgă mâna în buzunarul pantalonilor și cu un gest solemn scoase — nu cartea lui Platon — ci un șirag de mătănii vechi pe care le legănă respectuos în fața marquesei.

— Privești-le, vă rog — murmură el cu evlavie. Ce eretic blestemat ar căra așa ceva după el? Pe unde am umblat, peste mări și țări, nu m-am despărțit de ele niciodată.

Intr-adevăr așa era: le purta cu el ca pe un talisman oriunde se ducea, deși abia dacă recita un *ave* la un an o dată.

— Au aparținut încă bătrinei mele mame, Dumnezeu s-o odihnească. Și pe ce am mai scump, mi-au călăuzit pașii și la bine și la rău.

Ochii bătrinei alunecară peste șirul de mătănii undeva în infinit. În cele din urmă zîmbi ușor.

— *Madre de Dios* — rosti ca pentru ea. — Am spus adineuri că nușile sînt mai mult seci decît bune. Dar uite că s-ar putea să aibă și ceva miez înăuntru.

Ar fi fost imposibil să nu înțeleagă sensul vorbelor ei. Zăpăcit cu desăvîrșire, Corcoran se aprinse la față pentru prima oară în ultimii cinci ani. Rămase cu gura căscată în timp ce fruntea brăzdată de cute i se acoperi de o roșeață vie.

Pe urmă, tot fără să-l privească marquesa murmură:

— Nu trebuie să te rușinezi seînor. O pată de roșeață pe obraz, este mai bună decît o pată pe suflet. Să știi că te stimez. O să stăm de vorbă mai tirziu.

Se întoarse pe neașteptate și ieși din bucătărie cu pași tirșiți. Jimmy se uită în urma ei, năuc, hăpăind aerul întocmai ca un crap bătrîn care așteaptă să fie hrănit. În cele din urmă se urni din loc și răsufală adînc.

— Cum îți place? — se adresă el aerului înconjurător. — Ai mai văzut vreodată așa ceva? — Se apropie de scaunul pe care

își atîrnase jiletca și căută prin buzunare : simțea nevoia să ia o priză zdravănă ca să-și vină în fire. Pe urmă, în timp cîl privea li fugi pe fereastră și se opri asupra peisajului luxuriant din jur, se felicită din nou pentru ideea lui.

— Măi, să fie cu pălărie, — mormăi el cu căldură — ar fi grozav să-i treacă prin minte același gînd ca și mie. Ce mai vorbă, aici e un colțisor de rai și un om vrednic l-ar pune pe picioare cit ai zice pește. E soare din belșug, pămîntul o să rodească repede, peste nici un an și jumătate poți avea aici o plantație de toată frumusețea. Îi pun eu pe frigare pe toți trîntorii ăștia măslinii. Să vadă ei ce înseamnă să jecmănești o biată femeie bătrînă ! Mai mare rușinea numai să te gîndești la așa ceva ! Și afară de asta, ce viață de gentleman ar fi ! „Bună dimineața, don Corcoran, ce poruncește înălțimea voastră pentru astăzi ?”. Să știi că s-a sult scroafa în copac ! Pe cîntea mea, n-aș mai pleca de aici toată viața, numai de ar vrea ea să-mi dea ocazia. — Băgă grijuliu mătăniile înapoi și bătu duios cu palma peste buzunar. — Maică-mea zicea întotdeauna : o să iasă om din tine. Și pe toți sfinții, o dată a avut și bătrîna mea dreptate.

Într-un acces de zel apucă un șervet de vase și începu să frece o tîgaie unsuroasă fredonînd mulțumit :

„Pe McCann o să-l bat bine
Că altfel mă bate el pe mine.”

Era încă ocupat cu frecatul oalelor cînd, cinci minute mai tîrziu, așa se deschise și Susan Tranter intră în bucătărie. O privire asupra ei îi fu de ajuns ca să-i șteargă zîmbetul de pe față și să-i oprească cîntecul pe buze. Furat de entuziasmul lui, așa cum i se întîmpla adesea, uitase — uitase cu desăvîrșire — acum însă, într-o străfulgerare revăzu situația în toată gravitatea ei. Trăsăturile i se lungiră caraghios, plescăi din limbă plin de remușcare că a putut să fie atît de uituc.

— Se simte măcar ceva mai bine ?, vreau să zic doamna de la etaj ? — întrebă el după o pauză.

Susan clătină din cap fără să răspundă. Era palidă, buzele și ochii aveau o fixitate stranie, iar trupul rigid parcă se ținea înadins atît de țeapăn și încordat, ca să-și poată stăpîni zbulcîmîmul lăuntric.

— Ești obosită — spuse Jimmy trăgînd un scaun în fața ei. Arăți sfîrșită de tot. Stai jos și te odihnește. Am să-ți dau nițică supă fierbinte ca să mai prinzi puteri.

Susan își clătină capul din nou.

— Plec să-mi aduc lucrurile. Trebuie să vorbesc cu fratele meu. După aceea... după aceea vin înapoi. — Vorbea cu o detașare stranie, ca și cum ar fi luat o hotărîre definitivă. Jimmy își simți inima strînsă.

— Ei haide, haide, — o îndemna el. — Întinde-ți picioarele numai un pic, că doar n-o fi foc. Și dacă nu-ți place supa, n-ai decît să spui o vorbă și-ți fac o cafea într-o clipită.

Susan nu se așeză pe scaun, dar nici nu plecă. Stătea în picioare privindu-l fix, cu ochii aceia tulburi și nemișcați. În cele din urmă rosti cu greutate, împinsă parcă de o forță irezistibilă :

— Nu se simte mai bine. Îi merge din ce în ce mai rău.

El îi aruncă o privire rapidă, apoi își întoarse fața în altă parte și își frecă bărbia gînditor.

— De ce nu spui ceva? — continuă ea cu glasul sugrumat. Doar ți-am spus că-i merge mai rău. A început icterul. E foarte grav bolnavă. Delirează, despre tot felul de bazaconii, grădini, fîntîni și — tonul îi deveni deodată indiferent — despre florile ei de frezia.

— Îmi pare rău — îngîină el cu greutate — sînt sincer îndurerat să aud așa ceva.

— Îndurerat! Ai toate motivele să fi îndurerat! — Vocea îi vibra ascuțită. — Nu cred că se va face bine. Am impresia că e pe moarte. Am sentimentul groaznic, — vorbea repede, pe un ton tot mai ascuțit — sentimentul groaznic că moartea plutește în aer. Nu simți și dumneata cum filfiile deasupra noastră ca niște aripi nevăzute? Întunericul și nenorocirea se lasă peste casa asta. Ea zace acolo sus iar el e lîngă dînsa. Și mă gîndesc tot timpul... — nu-și termină fraza. Trăsăturile ei mari se crispară deodată, își căuta cuvintele. Urmă o tăcere grea.

— Lasă, lasă — spuse el în cele din urmă, căutînd s-o îmbărbăteze. — Nu te mai frămînta așa. Nu e în firea dumitale să te lași doborîtă astfel. Cît timp respiră mai e o speranță. Și apoi faci tot ce-ți stă în putere, nu-i așa?

Dar atitudinea lui nu făcu decît să-i sporească agitația.

— Tot ce-mi stă în putere, zici? — țipă ea — sigur că fac tot ce-mi stă în putere! Fac totul... totul. Lupt... lupt alături de

ei ca s-o salvez. Dar nu vezi... — se întrerupse și-l apucă sălbatec de braț. Vocea coborî devenind o șoaptă abia auzită. — Nu vezi că-l iubesc? Și în adâncul inimii... nu vreau... nu vreau ca ea să se facă bine. O, Doamne-Dumnezeule, este îngrozitor, să gîndesc așa ceva, tocmai eu. Dar mi-e peste putință să fac altfel și asta mă omoară.

Deznădejdea ei era sfișietoare. O clipă Jimmy crezu că o să izbucnească în hohote de plîns. Dar Susan nu plînse, înțeleasă dinții ca să-și înăbușe suspinele. Tremurul obrazului încetă și mina îi căzu de pe brațul lui.

— Iată, acum știi și dumneata cum stau lucrurile, — șopti ea respirînd anevoie. — Cel puțin am spus cuiva cine sînt cu adevărat.

Urmă iarăși o tăcere grea, după care Susan șopti:

— Mă duc... mă duc să-mi iau lucrurile.

Se îndreptă greoaie, fără vlagă, spre ușa laterală și ieși în patio în timp ce Jimmy o urmărea perplex și plin de compătimire. Din cauza efortului pe care-l făcea ca să-și stăpînească zbuciumul sufletec, Susan simțea că se sufocă. Avea senzația că inima ei e o văpaie mistuitoare în care durerea și iubirea sînt una.

În aerul răcoros de afară luptă ca să-și recapete stăpînirea de sine. Apucă pe cărarea care șerpuia de-a lîngul malului crăpat și sfărîmicios. Se simțea ceva mai ușurată după mărturisirea ei arzătoare și încetul cu încetul se liniști. Cînd ajunse la casa lui Rodgers, chipul ei își recăpătase expresia calmă.

Aici, pe terasa pustie, ședea într-un fotoliu balansoar, cu spatele drept, Aaron Rodgers însuși. Nu se ridică în picioare la vederea ei ci se mulțumi să-l arunce o privire acră, bănuitoare și continuă să se legene cu mișcări repezi, smucite, ca un sectant fanatic în extaz. Susan se opri în fața lui.

— Unde este fratele meu?

Urmă o pauză lungă, apoi, cu ochii îndreptați ostentativ în înfinit îi răspunse laconic:

— Nu-i aici.

O cuprinse un val de dezamăgire. Dorise atît de mult să-l vadă pe Robbie al ei.

— Unde este?

— S-a dus să-și ia chinină, — răspunse el supărat. — Își pierde vremea cu fleacuri, cînd ar putea să facă ceva mai de

folos. Ei da, n-al decît să te uiți la mine ca o tigroaică. Am să-ți spun chiar acum ce cred despre acest frate al dumitale. În viața mea n-am văzut un misionar care să se poarte astfel ! N-a făcut nimic de cînd a venit aici. Umblă de colo-colo fără nici un rost, ca un tont. De cînd a primit biletul acela de la dumneata, parcă și-a ieșit din minți. Îi spun eu două vorbe cînd s-o întoarce din Santa Cruz și să știi că n-o să-i fie prea moale.

Deși se obișnuise cu limbajul vulgar și răutăcios al lui Rodgers, simți urcînd în ea un val de indignare. Pe urmă i se făcu lehamite : la cîe bun să se certe ? În timp ce se pregătea să intre în casă spuse simplu :

— Fratele meu nu este prea robust. Uiți că n-a avut timpul să se acomodeze. — Și cu o notă neobișnuită de amărăciune în glas adăugă : dă-ne timp să cunoaștem lucrurile din jurul nostru înainte de a ne cere să facem minuni.

Exclamația lui disprețuitoare o însoți în timp ce urca treptele de brad ce scrișiau sub pași, spre camera ei. Din nou nu-i dădu nici o atenție. Ce însemna limba ascuțită a lui Rodgers pe lîngă povara propriei sale deznădejdi !

Intră în cameră, scoase valiza de sub pat, trase un sertar, adună în grabă cîteva lucruri de îmbrăcăminte, un prosop, un burete, o periută de dinți și le aruncă la întîmplare în valiză. În cîteva clipe termină de împachetat. Știa că părul îi era în dezordine — e îmbîlsit, gîndi ea cu amărăciune, și murdar ! Iar ochii, sigur, frumos mai arătau ! Dar nu-și dădu osteneala să se aranjeze. Nici măcar nu se uită în oglindă. La un moment dat se gîndi să lase un bilet pentru Robert, dar își aduse aminte că îi scrisese deja despre planurile ei. Da, era gata. Cu valiza în mînă coborî scara și traversă din nou terasa.

Rodgers, care se legăna cu un aer posomorît, se prefăcu că n-o bagă în seamă, dar nu apucă să facă nici doi pași în curte că Susan se și auzi strigată :

— Hei, ascultă ! Unde te duci cu valiza asta ?

Susan se întoarse și-l privi drept în față :

— Știi foarte bine unde mă duc. Mă întorc la Los Cisnes.

— Ce înseamnă asta ? — se ridică pe jumătate din fotoliul lui. — Te amesteci între ticăloși ăia de acolo ? Vino înapoi. Auzi ? Vino imediat înapoi. Îți dai seama ce faci ? Ar trebui să-ți fie rușine să alergi după un bărbat în felul ăsta.

— Dumneata știi pentru ce mă duc acolo, îi răspunse ea cu răceală. — Și cînd vine fratele meu, să-i spui că am plecat. Spune-i că nu vreau să vină și el acolo. — Era cît pe ce să zică „E primejdios pentru el“, dar se răzgîndi și adăugă : — Nu e nevoie de prezența lui.

Pe urmă, fără să dea atenție strigătelor lui de protest îl întoarse spatele și porni pe aleea pietruită, printre tufele verzi de retama. Mergea încet, cu capul plecat, cu un umăr tras în jos de greutatea valizei, iar silueta ei ce se profila puternic în lumina zilei, avea în ea ceva singuratic și trist.

Capitolul XXII

Dar Robert Tranter nu plecase după chinină. Cu toate că, ajuns în Santa Cruz începu să caute ostentativ un magazin pe care să scrie „Quimico“, în fundul sufletului acest vajnic apostol al Congregației Zilei a Șaptea nu dădea doi bani pe chinină. Autorespectul lui se prăbușise și atunci avea nevoie de un pretext ca să scape de suspiciunea și sarcasmele lui Aaron Rodgers. Și totuși era ceva adevărat în povestea asta cu chinina. Pe cuvânt că așa era! Da, reuși aproape s-o creadă și el. Dar tot timpul picioarele lui mari îl duceau stăruitor spre hotelul Plaza.

Totuși când se pomeni din întâmplare în fața unei farmacist, plescăi ușor din buze satisfăcut. Iată dar, a găsit ce-a căutat. Intră înăuntru, ceru medicamentul cu o voce sigură, apoi luă loc pe unul din scaunele albe rînduite în interiorul magazinului alb și curat, își puse palmele pe genunchi și așteptă.

Începu să fredoneze un imn, dar în timp ce fredona, se pomeni amestecînd în melodie niște versuri stupide, de care nu putea să mai scape :

„Robert de sus văzut a fost

Făcîndu-și de chinină rost,

și mai departe :

„Îl văd pe farmacist lucrînd

O Doamne ! N-am nimic de gînd !“

Cam ciudate, versurile astea ! gîndi el și roși. Totuși religia se împletește atît de strîns cu viața de zi cu zi a omului, că nu te poți lipsi de ea. Și nici nu trebuie să fie altfel ! După ce medicamentul fu împachetat, Robert încercă să glumească cu farmacistul în halat alb, care stătea după teighea.

— Îmi închipui că nu servești ciocolată duminică în farmacia dumitale ? — Gluma era cam fără haz și sună în gol ca și rîsul ce-o însoți, dar era totuși o glumă.

Farmacistul nici nu zîmbi. Observînd grimasa nervoasă a celuilalt spuse brusc :

— Cuatro pesetas, señor.

— Bineînțeles — răspunse el căutîndu-se prin buzunare. — Doar nu ți-ai închipuit că n-o să-ți plătesc ?

Nu mai avea nimic de făcut — era liber să se întoarcă la Laguna. Și totuși, pe trotuarul din fața farmaciei mai zăbovi puțin. În jurul lui viața orașului pulsa nestînjinită. Prin fața lui se perindau bărbați cu fețe măslinii, femei cu mers unduios, învăluite în șaluri negre, catiri trăgînd în silă la jug, un vinzător de pepeni verzi care își striga marfa în gura mare, o femeie cu un coș de rufe spălate pe cap. La colțul străzii un agent al gărzii civile, cu un tricorn lucitor pe cap stătea bine înfipt, cu picioarele depărtate, miinile la spate și privirea atentă.

Robert tresări neplăcut impresionat. Omul acesta îl urmărea oare pe el, anume pe el ? Ei asta-i ! Era o absurditate. Se uită și el la agent cu un aer de superioritate, dar pe neașteptate un gând ascuns îl făcu să-și coboare privirea. Porni deodată în josul străzii. Trebuia să facă puțină mișcare, la urma urmei. Avea timp destul să se întoarcă — după ce va hoinări nițel. Un bărbat trebuie să se mai și plimbe după ce a stat închis acolo sus pe deal. Iar pașii îl duceau mereu spre Plaza.

Cînd ajunse la Plaza și traversă scuarul pavat cu mozaic albastru și galben, fața lui avea din nou expresia aceea nervoasă de lăcomie animalică. Fără să știe prea bine ce face, se opri și se așeză pe o bancă de fier sub un palmier. Acolo, chiar în fața lui era hotelul. Pe fațada de stuc sta scris cu litere aurite : Hotel de la Plaza. Cînd Corcoran îi înmînase scrisoarea de la Susan făcu repede o deducție. Raționamentul lui era fals, dar nu și intuiția. Agitat, pusese o singură întrebare și Corcoran îi răspunse fără să bănuiască ceva. Atît i-a trebuit. De cînd aflase că Elissa locuia la hotelul acela, nu-și mai găsea astîmpăr, îl chinuia un indemn arzător, în care vedea rezolvarea tuturor greutăților și sfîrșitul tuturor chinurilor sale.

O roșeață ușoară i se urcă în obraji, iar degetele i se jucau nervos cu lanțul de la ceas, pe urmă buzele se mișcă pentru o rugăciune.

— O, Doamne, ajută-mă, gemu el — ajută-mă s-o văd. Tu înțelegi ceea ce simt. Vreau să lămuresc totul. Tu știi cît de mult doresc s-o văd. O, Doamne, te rog, ajută-mă. Sări în picioare și se îndreptă repede spre hotel. Intră numaidecît și se pomeni în hol unde, în fața uneia dintre măsuțele joase care mobilau

holul hotelului ședeau în fotolii de trestie doi bărbați. Robert ezită o clipă pînă să-și dea seama cine sînt: unul era Dibdin pe care îl recunoscuse fără entuziasm, iar celălalt — Carr, pe care nu-l văzuse niciodată pînă atunci. Se apropie de ei, de astă dată cu mai puțină grabă.

Îl întîmpinără cu răceală. Dibs murmură ceva nedeslușit, iar Carr îl privi întunecat, cu un ochi umflat și imediat se întoarse ostentativ în altă parte.

— Doream să vă spun, — îngăimă Robert — cît de rău îmi pare că Lady Fielding e atît de bolnavă, dar cît de bucuros sînt totodată că sora mea Susan îi poate fi de ajutor. Da, domnule, sînt sincer emoționat și vă asigur de întreaga mea simpatie în această nenorocire.

Își sprijini degetele pe masă și se aplecă spre ei, căutînd să fie cît mai convingător.

Urmă o tăcere lungă și ostilă, pe urmă Dibs catadixi să-l întrebe:

— Dar dumneata ce cauți aici?

— Am venit din Laguna cu o treabă. — De fapt ca să-mi procur niște chinină. Și am intrat o clipă aici ca să vă exprim tuturor simpatia mea.

Dibs lăsă să-i scape monoclul legat cu un șnur de mătase. Fără să se mai uite la Robert își reluă conversația cu Carr acolo unde o lăsase.

— Numai de-ar sosi cea de-a doua telegramă, — spuse — am ști măcar cum stăm.

— La ce naiba a mai cerut și alte explicații? — exclamă Carr. — Să fiu afurisit dacă înțeleg.

— Michael are un fel al său propriu de a vedea lucrurile — spuse Dibs și făcu o pauză. — Crezi că e cazul să întreprindem ceva din proprie inițiativă?

— Sînt atît de nătărăi, ăia din Juzgado, și pe lîngă asta abia se mișcă. Vezi bine, îi reține cordonul sanitar. Nu vor să lase pe nimeni să intre sau să iasă din perimetrul acela blestemat. O să treacă zile întregi pînă să miște un deget.

Tăcură cîțva timp.

— Nenorocirea este — reluă Dibs în silă, ca și cum ar mai fi spus aceste lucruri de sute de ori — nenorocirea este că a plecat fără ca să știu. Cu ce sînt vinovat că s-a întîmplat așa?

— O, isprăvește o dată! — strigă Carr. M-am săturat de vîlcărelile astea infernale. N-ai curaj nici cît un păduche.

Începură să se certe, poate pentru a suta oară, iar Robert stătea și-i asculta cu un aer de falsă umilință. Ardea de nerăbdare să-i întrebe de Elissa, dar nu îndrăznea. Toată prestația lui dispăruse, iar tăria morală se transformase într-o peltea apoasă.

Își mută greutatea corpului de pe un picior pe altul, apoi lăasă să-i scape :

— Cred că trebuie să-mi iau rămas bun, domnilor. Nu trebuia să vă rețin atât de mult. Așa că, am plecat.

Așteptă, dornic să audă un răspuns politicos care să-i dea curaj, dar nici unul dintre cei doi, nu-i aruncă măcar o privire. În cele din urmă, cu o mutră jainică, se întoarse și se îndreptă spre ușă.

Dar în vestibul se opri. Își simțea inima grea, obrații îi ardeau și mai tare. O, Doamne, se gîndea agitat, nu pot să plec de aici chiar așa, ca să mă întorc iar în singurătatea casei lui Rodgers. Pur și simplu nu pot. Trebuie s-o văd, altfel simt că înnebunesc. Aruncă o privire temătoare în lături ca să vadă dacă nu-l observă cineva, apoi se apropie de portarul negru de la recepție. Își umezi buzele și articulă :

— Doamna Baynham este în hotel ?

Portarul ascunse în buzunar bagheta de lemn cu care își lustruia dinții și sări în picioare :

— Da, domnule, doamna Baynham se găsește în camera ei. El repetă întrebarea :

— În camera ei ?

— Da, domnule. Camera trei, domnule, etajul unu, în față.

— N-ai putea... n-ai putea să mă conduci sus ? — Cu un efort supraomnesc se sili să păstreze un ton calm. Dar în timp ce urca treptele în urma portarului stăpînirea lui de sine se topea treptat, iar cînd se opri în cele din urmă în fața unei uși vopsite în galben la etajul unu, îl părăsi cu totul.

Păși pragul și se opri în mijlocul camerei, pe parchetul lustruit, cu o expresie de stinghereală bolnăvicioasă, frămîntîndu-și prosteste lanțul de la ceas între degetele umede.

— Am intrat — spuse răgușit, apoi glasul i se frînse și reluă totul de la început : — Treceam pe aici. Din întîmplare. — Și m-am gîndit să-ți fac o vizită.

Femeia se uită la el lung, cu o privire aspră. fără un pic de bunăvoință. Așa cum ședea tolănită în fotoliul de trestie lîngă fereastră, arăta ca o pisică mare și posomorită. Chimonoul ei

de mătase, pe care-l pusesse din cauza căldurii cădea în linii suple în jurul trupului ei lasciv. Avea părul desfăcut; brațele se iveau goale de sub mînele albastre și largi, iar pieptul era aproape descoperit.

Dar nu se ostentă cîtuși de puțin să-I acopere. Continua să stea în aceeași atitudine și să se uite la el fără să clipească. Într-un tîrziu rosti:

— Va să zică te-ai gîndit să-mi faci o vizită.

El făcu un pas înainte.

— O, Elissa — rosti cu o voce plîngăreată — nu poate fi decît o providență divină că ne întîlnim din nou. Altfel nu se explică. Eram sigur că ai plecat pentru totdeauna. Cred că s-a petrecut o adevărată minune. Dar să știi că m-am rugat pentru asta. Da, Dumnezeu mi-e martor că m-am rugat.

— Te-ai rugat pentru asta? — repetă ea neîncrezătoare. — Te-ai rugat pentru așa ceva?

— Nu mă lua așa — izbucni el. — Nu mă gîndesc la nimica rău. M-am pocăit. Am căzut în genunchi și i-am mărturisit lui Dumnezeu că-mi pare rău. Și cum vezi, El ne arată că a înțeles; a făcut în așa fel ca să fim din nou împreună. O, Elissa, draga mea, Elissa, noi ne iubim unul pe altul. Și de ce nu ne-am iubit? Este ceva minunat. Dumnezeu a creat bărbatul și femeia unul pentru altul. Ochii li străluceau; întinse mîna înainte și declamă cu buzele tremurătoare: „Domnul Dumnezeuul nostru a făcut femeia și a adus-o în fața bărbatului. Iar Adam a spus: „Ea este os din osul meu și carne din carnea mea“.

Urmă o tăcere mormintală, pe urmă Elissa întrebă tăios:

— Asta e tot ce-a spus?

Dar nici o ironie nu-l mai putea reține. Se lăsă dus de valul unei emoții isterice și cită mai departe:

— „De aceea bărbatul își va lăsa pe tatăl său și pe mama sa și se va lipi de femeia sa și amîndoi vor fi un singur trup. Și amîndoi erau goi, bărbatul și femeia sa și nu s-au rușinat. Se uită la el cu ochii măriți.

— Ești nebun? — țipă ea.

— Nu, nu sînt nebun. Doar înnebunit de dragoste pentru tine. — Pieptul i se umflă și lacrimile începură să-i curgă pe obraji. — O, Elissa, iubita mea, am păcătuit amîndoi. Dar acum sîntem unul al celuilalt. Tu ești a mea — tu pe care sufletul

meu o dorește. Și de acum înainte mă voi bucura și voi fi fericit prin tine.

— Termină cu idioțenia asta, — strigă ea înfuriată. N-am nevoie de așa ceva. Dacă mă mai bați mult la cap cu asemenea fleacuri cuvioase să ști că te dau afară.

Robert căzu în genunchi în fața ei, plîngînd.

— Te rog, Elissa, nu, nu Tu nu înțelegi. E atît de frumoasă Cîntarea Cîntărilor și n-am știut-o pînă nu te-am întîlnit. În toate aceste nopți întunecate fără tine îmi cînta în urechi. Cînta mereu. „Miere și lapte se află sub limba ta“. „Miere picură din buzele tale, mireaso...“ „Lasă-mă să te sărut cu sărutările gurii mele“, o, nu vezi oare... nu vezi că te rog să-mi fii soție?

Ea se dădu înapoi și cîteva clipe nu se auzi decît respirația lui șuierătoare. Deodată Elissa izbucni în ris. Se lăsă pe spătar, zguduită de hohote.

— O Doamne, murmură — dacă scap cu viață din călătoria asta înseamnă că am avut noroc. E prea mult, una după alta. Și pe deasupra acum și asta. E prea mult, pur și simplu prea mult.

Robert se uită la ea cu o expresie jalnică, cerșind mila.

— Nu rîde — o imploră tremurînd. — Te rog, nu rîde de mine. Știu că ești mult mai presus de mine. Dar mi te-ai dat de bună voie. Mă iubești.

Femeia se opri din rîs: se uită la el cu o ironie cruntă, apoi rosti cu un dispreț mușcător:

— Isprăvește cu scîncelile astea.

— Nu pot, suflă el și încercă să o apuce de mină. Mi-e imposibil să mă stăpînesc.

— Ridică-te!

— Nu vezi, — gemu el — că sînt nebun după tine? În viața mea nu m-am gîndit la vreo femeie. Și acum nu mă mai pot opri. Nu mă pot gîndi la nimic altceva.

— Ridică-te! — repetă ea cu răceală.

Robert se ridică în picioare și rămase cu trupul aplecat spre ea.

— Și acum ascultă-mă — urmă ea. — Ascultă-mă cu băgare de seamă. Eu nu te iubesc. Cred că ești cel mai nesuferit idiot din cîți a creat Dumnezeu. Pe vapor am crezut o clipă că ai putea să mă amuzi. Dar m-am înșelat. M-ai plictisit îngrozitor.

Și ești prea timpit, prea închipuit ca să înțelegi acest lucru. La tine totul e numai la suprafață, prea cuviosul meu amic, și nimic pe dinăuntru. Nu ești un bărbat adevărat, ci un bufon, un bufon egoist cu biblia pe buze, fără o fărîmă de bun simț. Eu sînt o egoistă și o știu. Dar tu ești egoistul cel mai sinistru din cîți au intonat vreodată un psalm. Și îți închipui că ești trimisul Domnului, un dar ceresc pentru semenii tăi. Spui că ești sincer, dar asta e tot ce poate fi mai rău. Dacă erai numai un ipocrit, poate că te-ași fi înțeles, însă ești convins că ești un salvator; umbli peste tot și predici mîntuirea sufletului; și cît de mult îți place acest lucru! Dar în momentul în care te lovești de un obstacol începi să te smiorcăi. Eu mă aflu prinsă aici, în hotelul ăsta nenorocit, cu molima care dă tîrcoale, și fără vreo șansă să apuc un vapor înainte de o săptămînă, iar tu îmi vii aici să predici despre pocăință în timp ce ochii îți ard de poftă. Doamne! Prea e' caraghios! Crede-mă, mi-e scîrbă de tine. Nu pot să mai suport. Acum te rog să pleci. E cald și mă obosește teribil să vorbesc atît de mult. Simt că încep să transpir și asta e mai oribil decît toate.

Fața lui Robert se lungi; statura lui impozantă se făcu parcă mică de tot. Se holbă la ea cu ochii îngroziți, plini de cea mai abjectă umilință; înghiți în sec și izbucni:

— Elissa, nu se poate să vorbești serios. O, iubita mea, iubita mea scumpă. Trebuie să mă iubești. Sînt cinstit, sînt sincer, sînt cumsecade. Sînt gata să renunț la tot și să vin cu tine. Fac orice. Sînt gata să fac orice... orice de dragul tău.

— Aș dori cel mai mult să pleci, — răspunse ea cu indiferență.

— Dă-mi voie să mă rog — bîlbîi el și se agăță de brațul ei. — Lasă-mă numai să mă rog. Asta ar putea să mi te redea. Nu mă alunga de la tine. Noi doi ne aparținem unul altuia din noaptea aceea... din noaptea aceea minunată.

— Ieși afară, — rosti ea neglijent și luă din nou cartea de pe brațul fotoliului. — Te rog să ieși afară.

Robert amuți. Cu toată statura lui înaltă avea înfățișarea unui cîine bătut. Băgă mîna în buzunar, scoase o batistă și-și suflă nasul discret. Trecură cîteva momente. Privirile îi alune-au peste indolența lascivă a trupului ei, două pete îi colorară treptat obraji. Făcu o mișcare spre ușă, apoi se opri, se uită din nou la ea. Brusc fața i se aprinse toată și rosti cu efort.

— Elissa n-ai vrea... chiar dacă refuzi să te măriți cu mine... — așteptă cu gura uscată, cu ochii țintă la pielea ei albă ca laptele, sperînd că poate îi va ajuta. Dar femeia nu spuse nimic. — Spune-mi... n-ai vrea... — îngîna din nou — n-ai vrea să fii draguță cu mine...

— Nu — răspunse ea fără să-și ridice măcar ochii de pe carte. Pentru moment lucrul acesta nu mă interesează.

Robert se întunecă la față și plecă ochii în pămînt, îi năpădi o furie neputincioasă. Colțurile gurii i se lăsară în jos. Era înfrînt și nu mai încercă s-o convingă. De umilință simțea în gură un gust amar, de fiere.

— Va să zică, nu mai vrei să ai de-a face cu mine, izbucni vehement. — Probabil nu sînt destul de bun pentru tine. Îți poți permite să mă umilești. Tu, — care stai aici în timp ce prietena îți este bolnavă — ești prea egoistă ca să te duci la ea!

— Exact — acceptă ea indiferentă. — Ți-am spus că sînt egoistă.

Dar el părea că nici n-o aude.

— Probabil aștepti ca eu s-o iau din loc! Ai isprăvit cu mine. Foarte bine. Am să-ți arăt că nu dau doi bani pe părerea ta. Am să-ți arăt eu cine n-are o fărîmă de bun simț! — Se apropie de ușă, apăsă clanța și o deschise larg. Se întoarse și o înfruntă clocotind de furie. — Îți inchipui poate că mă poți călca în picioare — strigă aprins. — Ești, mă rog, atît de sus. Ei bine, așteaptă puțin și ai să vezi. Am să-ți arăt eu! Am să-ți arăt eu; ai să vezi! — Vocea îi crescuse pînă deveni un strigăt, apoi Robert ieși trîntind ușa cu putere.

În clipa aceea nu știa încă nici el ce anume o să-i arate. În timp ce cobora tropăind pe scări și ieșea ca vîntul din hotel, cu obraji în flăcări, știa numai că ardea ca pe jăratec. Traversă Plaza fără să se gîndească — trebuia să plece cît mai departe de locul acela, indiferent unde. Dar pașii nu-l duceau înapoi spre Laguna; nu putea să se întoarcă la Rodgers, omul acela josnic, rău, bănuitor. Aceasta l-ar ucide. Nu, nu: o să rămînă aici. Dorea să stea aici și așa va face. O să le arate el... O să le arate tuturor!

Apoi, într-o străfulgerare își aminti de hotelul din Calle de la Tuna. Știa, sigur că știa, ce fel de local era acela: cel puțin bănuia cam ce putea să fie. Înghiți în sec căutînd să rezolve în minte o ecuație curioasă. Nu putea să meargă acolo; știa că nu se cuvenea: era un loc de pierzanie, un loc păcătos. Și totuși

ezită, fascinat și înfricoșat în același timp. Doar trebuia să locuiască undeva; nu putea să se întoarcă la Rodgers; și la urma urmei nu era sigur — nu putea fi sigur — că hotelul acela era un loc de desfriu. Nu era drept să judece astfel un local; și chiar dacă ar fi fost așa, nu era el oare obligat să meargă acolo ca să îndrepte lucrurile? În timp ce-și făcea aceste socoteli grăbi pasul, schimbă direcția și se îndreptă spre port. Mergând astfel începu să se roage în sinea lui, înspăimântat: „O Doamnă! Nu vreau să apuc pe căi greșite. N-am vrut să vin aici. Ea m-a împins. Tu știi că am vrut să fac ceea ce se cuvenea. Dar ea a râs de mine. O Doamnă! Nu mă lăsa acum și nu mă duce în ispită“.

Începu să meargă mai repede, ca urmărit de diavoli. Pașii îi duceau tot mai departe înspre port, iar buzele murmurau neîncetat aceeași rugă încordată și confuză: „Ajută-mă Doamne. Ajută-mă acum. Nu mă lăsa să mă rătăcesc“.

Coti după colț, străbătu o stradelă cu case mai mici, coșcovite și murdare. Auzi risete și acorduri de chitară. O femeie care stătea în pragul unei intrări strimte îi murmură ceva la ureche când trecu pe lângă dînsa. Ce spusese oare? Cinci peseta, șenor. Era foarte grasă, cu sînii ca doi bulgări de osînză. Rîsul ei gros îi urmări în lungul străzii înguste. Se mai ruga încă și ochii îi ardeau ca niște cărbuni aprinși cînd intră în Calle de la Tuna.

Capitolul XXIII

Soarele scăpătă din nou dincolo de Pisc, lăsînd Los Cisnes în stăpînirea amurgului. În camera bolnavei umbrele înserării se îngrămădeau tot mai stăruitor. Prin unghere întunericul se lăsase ca o draperie grea și moale. Umbrele nesățioase se apropiau pe nesimțite, adunîndu-se în jurul luminii anemice, ca în jurul unei ultime pîlpîiri de viață ce trebuia înăbușită și stinsă.

Numai umbrele se mișcau ; toate celelalte păstrau o imobilitate plină de teamă. Fereastra era pe jumătate deschisă, dar nici o adiere nu venea să limpezească aerul încărcat de mirosul medicamentelor și al bolii. Afară, sub lumina arămie a amurgului, arșița se întinsese apăsătoare deasupra pămîntului. Înăuntru, aceeași căldură umedă îngreua respirația.

Harvey ședea lîngă pat, cu bărbia în palmă, cu obrazul imobil ascuns în umbră, cu trupul drept și încremenit. În fața lui, pe o noptieră se aflau orînduite o foaie de observație, cîteva castroane, o cană cu apă sterilizată, un termometru și o seringă hipodermică, medicamentele — toate cele trebuincioase pregătite cu o grijă scrupuloasă de Susan. Chiar de la sosire se apucă de curățenie, spală și frecă toate lucrurile din cameră, așa că de trei zile încoace aceasta arăta ca o adevărată cameră de spital. În lumina aceea crepusculară silueta ei se vedea nelămurit la dreapta lui, cu un braț sprijinită de scrinul înalt din lemn de caoba. Părea îngrozitor de obosită. Dar ochii ei, ca și ai lui, erau îndreptați asupra patului.

Numai patul mai era iluminat, scăldat în strălucirea aurie ce se topea încet, retrăgîndu-se parcă în fața amurgului. Iar pe pernă, învăluit de această lumină strălucitoare ca de un nimb era chipul lui Mary, galben și tras, umbră palidă a unui obraz care zîmbise odinioară și se bucurase de viață. Acum pe buzele uscate nu mai era nici urmă de zîmbet, pe pleoapele lăsate — nici urmă de bucurie, ci doar scurgerea inexorabilă a vieții.

Deodată Susan se ridică și spuse :

— Cred că e timpul să aprind luminările. — Vorbea pe un ton ferm, dar oarecum străin și depărtat.

Harvey nu răspunse. Stăpînit de o groaznică presimțire îi auzea glasul, dar nu realiza sensul cuvintelor. Numai niște frînturi de gînduri răzbăteau sporadic prin disperarea în care mintea îi se zbătea înnebunită. De cînd stătea acolo trecuseră ceasuri lungi. Și totuși, cît de scurte! Măsura unei clipe — măsura unei vieți. Nisipul curge, și fiecă fir e o clipă, o lacrimă, o viață. Iar nisipul curge, se cerne mereu cu o iuțeală de necrezut și vine o clipă cînd clepsidra s-a golit, cînd lacrima s-a scurs și viața s-a consumat. E ceva îngrozitor să dorești cu atîta înfocare să salvezi o viață de om. Tot sufletul îi ardea de această dorință. Odinioară, emoția în fața crizei unei boli grave îi trezea întotdeauna un sentiment de ostilitate, suspiciune și chiar dezgust. Vedeă în mișcarea balanței — într-o parte sau în alta — numai succesul sau eșecul unei cercetări științifice. Dar acum totul era schimbat — devenise un alt om — în locul răcelii de altădată îl stăpînea ca o văpaie dorința de a reuși.

Mary! — numele ei îi revenea în minte obsedant, dar în clipa aceea el singur cuprîndea o lume întreagă.

Trecură numai trei zile de cînd era bolnavă, dar schimbările pe care le operaseră aceste zile erau de neînchipuit. Știuse încă de la început că boala ei va lua o formă gravă, că va evolua inevitabil către dilema: va trăi sau va muri. Fusesse conștient de acest fapt, dar sperase într-o criză rapidă. Criza însă întîrzia să vină. Intervenise numai o ușoară scădere a febrei, aducînd cu sine o rază efemeră și amăgitoare de speranță. Pe urmă temperatura crescuse din nou, urcînd, urcînd fără încetare, către zenitul acela de foc, în care viața se consumă și dispăre precum cenușa în hăul nesfîrșit. Febra creștea, iar pulsul scădea. Știa precis ce urmări avea să aducă, dacă nu se declara criza. La gîndul acesta își simțea sufletul strîns ca într-o chingă.

Glasul lui Susan se auzi din nou, trezindu-l din adîncul abisului.

— Trebuie să aprind luminările.

Aprinse o luminare, apoi alta și le așeză în tăcere pe masă. Flăcările se înălțară drepte și nemîșcate ca două săbii, silind umbrele să se retragă și să se oprească în așteptare, ca niște bocitoare adunate ca să plîngă în jurul unui catafalc. Un fluture de noapte enorm și alb pătrunse înăuntru, plutind ca un vapor. Insecte se roteau prin cameră cu un foșnet enervant, ca niște rugăciuni rostite în șoaptă.

Susan urmări zborul acesta în cerc și spuse :

— Ar trebui să închid fereastra — și adăugă după o ezitare : — aerul nopții...

Harvey își ridică ochii și se uită la ea ; cuvintele cădeau în conștiința lui ca picăturile de apă de la o mare înălțime. Ca și cum ar fi revenit de la mari depărtări spuse încet :

— Lasă că o închid eu.

Se ridică în picioare, merse la fereastră, o închise. Se mișcă încet, greoi ; era îngrozitor de obosit.

Își lipi fruntea de geam. Afară se întunecase de-a binelea, în aerul înăbușitor crengile atârnavă moi sub povara întunericului. Departe, spre răsărit mai stăruia o geană gălbuiă, ca o fișie de metal topit, prevestitoare de furtună. Avea în ea ceva sinistru, lansînd în arșița nopții prorociri amenințătoare. Se întoarse și înțîlni privirea ei tristă și liniștită.

— Se apropie furtuna, — spuse ea. — Se simte în aer.

— Da, fulgeră dincolo de munți. — Dar abia rosti cuvintele că și uită de ele. Se uita fix la ea, cercetînd în aparență cu atenție fața ei palidă și obosită, părul nepieptănat, mînele suflecate, bandajul de pe degetul mare pe care și-l arsesese cu acidul dezinfectant. — Ești complet epuizată, — spuse în cele din urmă.

Deși glasul lui era cu totul indiferent, Susan roși pe dată și gura i se crispă într-o grimasă nervoasă care voia să fie un zîmbet.

— Nu sînt epuizată cîtuși de puțin. Dumneata însă... Dumneata nu te-ai cruțat deloc. Ar fi fost cu neputință să faci mai mult decît ai făcut. Uneori am impresia că vrei să te omori.

Dar Harvey nu mai era atent la cuvintele ei ; se uită la ceasul de la mînă și spuse :

— Acum du-te jos și mănîncă ceva. După aceea trebuie să te culci ca să te odihnești.

— Dar n-am nevoie de odihnă, — protestă ea cu voce joasă, emoționată. — Dumneata ești cel care are nevoie de odihnă. Te rog, te rog mult, ascultă-mă.

— Acum, du-te jos, — spuse el ferm ca și cum n-ar fi auzit-o.

Susan făcu un gest involuntar de împotrivire, apoi se stăpîni. Se uită la el rugător.

— Dormi măcar o singură noapte, — șopti ea. — Altfel pur și simplu n-ai să mai rezisti. Ai muncit peste puteri — ești mort

de ohoseală. Acordă-ți o noapte de odihnă... Da... Numai noaptea asta.

El se apropie încet de căpățiul patului și Susan nu putu să-i vadă fața. Într-un târziu spuse :

— Știi foarte bine că poate să nu mai fie o altă noapte.

Femeia se aplecă înainte căutînd să-l facă să se uite la ea, dar Harvey nu se întoarse. Mîna îi căzu pe pernă : se așază iarăși lîngă pat.

Susan rămase în picioare privindu-l pe furiș. În zadar, totul e în zadar ! Cuvintele ei nu aveau putere să-l miște. Și atunci cu un suspin înăbușit, deschise ușa, se tîrî cu greu în lungul coridorului și coborî scara.

În sufragerie cîna era servită, luminările ardeau, iar Corcoran și marquesa așteptau așezați la masă. Vederea acestei mici figuri împopoțonate, fantastică ca o marionetă îi produse o iritare fără un motiv anume. Se lăsă să cadă pe un scaun și începu să amestece mașinal cafeaua pe care Jimmy i-o pusese dinainte. Multă vreme nici unul dintre ei nu scoase o vorbă. În cele din urmă Jimmy își șterse fruntea și ca să mai împrăstie tăcerea grea care apăsă asupra lor, observă :

— Pe cîntea mea, aș vrea să pornească o dată furtuna asta. Stă atîrnată deasupra noastră de atîta timp că a început să mă enerveze !

Marquesa, mîndră și dreaptă în fotoliul ei, declară :

— Nu se va porni încă. Mîne — da. Dar nu în noaptea asta.

— Pentru mine unul, cu cît mai repede, cu atît mai bine — spuse Corcoran. — Pot să vă asigur că atunci cînd aștepți ceva e ca și cum ai sta pe un butoi cu praf de pușcă.

Susan se frămîntă neliniștită. Din cauza oboseli avea nervii întinși la limită.

— Ce-ar fi să nu ne mai jelim din pricina furtunii — izbucni ea. — Cred că situația este destul de gravă și fără asta. Socot că ar trebui să ne rugăm, nu să ne plîngem de vremea de afară.

Marquesa își înălță ochii spre tavan. N-o agreea pe Susan căreia îi spunea „americana“. Rodgers, americanul, captase apa de la canalul ei de irigație făcînd ca antipatia ei să se extindă asupra întregii națiuni : „Americanos s-au purtat foarte urît cu mine“ — obișnuia să spună în maniera ei naivă.

— Vorbe cuvioase și gheare de pisică — murmură ea cu un zîmbet distant. — E un vechi proverb pe care-l țin minte. Dar oricare ar fi proverbele și rugăciunile, furtuna tot se va dezlănțui.

Fața palidă a lui Susan se aprinse subit. Ar fi dorit să-și dea drumul, să strige un răspuns usturător acestei femei bătrine și absurde. Dar n-o făcu. Își plecă ochii în farfurie. O clipă mai târziu încercă să-și ceară iertare :

— Îmi pare rău că am vorbit astfel. Nu m-am gândit. Sint frîntă de oboseală și cred că asta e motivul. Îmi pare rău.

— Nu trebuie să-ți pară rău acum, americana, — răspunse marquesa clătînîndu-și capul cu mișcări ciudate. — Cînd va veni furtuna — acea furtună despre care e mai bine să nu vorbim — va fi timp destul pentru păreri de rău.

Susan se uită la ea speriată.

— Ce vreți să spuneți ? — îngăimă ea.

Marquesa bău delicat o înghițitură de apă.

— Unele lucruri nu sînt făcute ca să fie exprimate în cuvinte. E mai bine să meditezi la ele și să le lași nerostite. Aș putea spune multe despre această venire sub acoperișul meu. Are poate un înțeles care depășește mintea omenească. Noi sîntem cei care simțim atît de mult și știm atît de puțin.

— Nu trebuie să vorbiți astfel — șopti Susan. — Mă speriați. Toată casa asta mă înspăimîntă.

— În casa asta s-au întîmplat lucruri ciudate, — răspunse marquesa liniștită. — Și se pot întîmpla alte lucruri și mai ciudate. De ce să ne amăgim singuri. Fără nici o îndoială, nenorocirea e aproape. Îmi dau seama de prezența ei. Plutește în aer ca și furtuna. Să fie oare vorba de mine ? Nu, Nu. Încă nu mi-a sunat ceasul. Sau poate este vorba de dumneata ? Dar ești atît de viguroasă, ai un suflet tare. Nu rămîne decît o singură soluție, vei spune dumneata. Această nenorocire este sortită pentru senora engleză. Ay, ay, ay... S-ar putea să judeci potrivit dorinței dumitale. — Și făcu cu mîna ei fină, încărcată de inele, un gest vag, dar foarte sugestiv.

Susan se dădu înapoi, de parcă niște degete înghețate ar fi sfișiat vîlul care ascundea conștiința ei intimă. Încăperea deasupra căreia plana lebăda uriașă cu aripile desfăcute, înconjurată de ziduri întunecate, încărcată de o atmosferă grea, deveni deodată terifiantă, macabră. Se cutremură. Dintr-odată avu presimțirea groaznică a unui dezastru iminent. Îi venea să urle. Simțea că Mary era pe moarte. Da, își zise ea cu înverșunare, am știut-o, da, am știut-o de la început.

Pînă și Jimmy începu să se foiască neliniștit. Își bombă pieptul.

— Nu face să spuneți așa ceva, — declară el cu o veselie forțată. — Nu se poate ști niciodată. Desigur, nu tăgăduiesc că este grav bolnavă. Dar atîta timp cît omul e în viață, întotdeauna există o speranță. — Mai debitase poate cel puțin de zece ori această platitudine cu aceeași convingere optimistă.

Și iarăși marquesa zîmbi imperceptibil.

— E ușor de vorbit, — murmură ea, — și adesea vorbele sînt înțelese greșit. Mai bine să tac. Dar țineți minte că nenorocirea vine cu carul și pleacă cu bucățica.

Urmă un moment de tăcere, după care Jimmy observă :

— Nenorocire sau ba, dar eu un lucru nu pot să-l înțeleg în ruptul capului. Și pe cinstea mea că-mi frămînt mintea, nu glumă. De ce, spuneți-mi și mie, nu s-a mai auzit nimic de individul acela, Carr ? A ieșit din camera asta tunînd și fulgerînd, jurînd că o să pună pe foc firele de telegraf. Ce avea de gînd să facă, nu merită de spus. Dar iată-ne aici și încă nu se arată nici un semn că vreunul din ei ar fi întreprins ceva.

— Și ce puteau să întreprindă ? — răspunse Susan tăios; făcu o pauză și adăugă cu voce scăzută : — Este imposibil s-o miști din loc pînă cînd... pînă cînd nu s-a declarat criza. Și numai soțul ei are căderea s-o facă.

Jimmy își scărpină bărbia, semn sigur că mintea îi lucra mai departe, și insistă :

— Aici se ascunde ceva, e mai mult ca sigur. Și știți ceva ? Nu sînt deloc convins că treaba se va sfîrși cu bine pentru Harvey.

— Ce vrei să spui ? — interveni Susan, cu un tremur nervos în obraz. — Nimeni n-ar fi putut să procedeze mai bine în acest caz decît... decît a făcut-o el. — Nu putea să-i rostească numele ; dar se aplecă înainte luîndu-i apărarea aproape vehement. — A fost extraordinar. O știu mai bine ca oricine. Doar am văzut cu ochii mei. Pot să jur că e adevărat. Pot să jur că nimeni în lumea asta n-ar fi făcut mai mult ca s-o salveze.

— Și dacă n-o să scape, biata de ea, — spuse Jimmy cu glasul coborît, — îți dai seama cum o să-l afecteze toate acestea pe Harvey, și într-un fel și într-altul ?

Întrebarea lui răscoli pînă în străfunduri toată teama care o chinuia de moarte. Dacă Mary Fielding va muri? — Și era evident că va muri! — Cum va suporta Harvey blamul public? Toată lumea îl va acuza, știa ea că așa va fi. Și această oribilă catastrofă, urmînd atît de curînd după cealaltă! Toată răspunderea era a lui — făcuse totul în mod deliberat... Ah, gîndul era înfiorător, insuportabil!

Încercă să mănînce portocala din farfurie, dar nu putea să înghită. Sfîșiată din nou de neliniștea aceea care-i strîngea pieptul șopti ca pentru sine: „O Doamne, ajută-ne pe toți. Te rog ajută-ne acum“.

Deodată marquesa se ridică de pe scaun în felul ei neașteptat. Cu un gest delicat își clăti degetele și buzele cu apă, pe urmă își făcu semnul crucii, murmură o rugăciune de mulțumire și se închină încă o dată. La sfîrșit, declară:

— Mănîncă repede cine mănîncă puțin. Și acum a venit momentul pentru Isabel de Luego să se retragă. Și, și — trebuie să meargă acum în camera ei. — Se retrase încet, cu coatele depărtate și mantila fluturînd; dar la ușă se opri și înconjură camera cufundată în semiîntuneric cu privirea ei vagă, aproape nevăzătoare.

— *Al gran arroyo pasar postrero*, — rosti foarte distinct și adăugă: — *Adios*.

Era salutul ei de despărțire.

Susan aruncă lui Corcoran o privire îngrozită:

— Ce înseamnă asta? — șopti ea.

Jimmy se ridică în picioare și scutură firimiturile de pe vesta lui.

— A, nimic deosebit, — mormăi el. — Nu prea înțeleg nici eu această *lingo*.

Susan îl apucă de braț și stăruî:

— Ce-a spus?

— Ceva destul de aiurit, poți să fii sigură, — răspunse el fără tragere de inimă. — Despre un fluviu mare pe care crede că-l va trece cea din urmă. Dar să nu-ți pui la inimă tot ce spune. Este o mică ființă extrem de cumsecade, cînd o cunoști mai bine. Pe cîntea mea, într-un fel sau altul ea mi-a oferit șansa vieții mele. — Luă o priză și rămase o clipă nemișcat lîngă masă. Pe urmă îi aruncă o privire pe ascuns și se îndreptă spre ușă. —

Acum mă duc la bucătărie. Am o treabă care necesită supra-veghere pînă dimineața.

Ieși în liniște și Susan rămase singură. Nu se simțea în apele ei și nu știa nici ea de ce. Strînse nervos între degete cojile din farfuria ei. Picături minuscule de suc uleios i se prelinseseră peste degetul rănit care începu s-o usture din nou. Dar aproape că nu băgă de seamă durerea ascuțită, gîndindu-se mohorîtă cît de stranie era această femeie bătrînă și cît de înfricoșătoare totodată.

„Un fluviu mare ; și ea va fi ultima care îl va trece“. Ce-o fi vrut să spună cu asta ? În această regiune pîrjolită de soare, în care toate apele erau ca și secate, o asemenea afirmație era de-a dreptul uimitoare, inexplicabilă și într-un fel inspira teamă. În cele din urmă își îndreptă hotărîtă trupul și alungă aceste gînduri. Îndepărtă șuvițele de păr de pe frunte și era gata să se ridice în picioare. Dar în clipa cînd împingea scaunul la o parte ușa se deschise și Harvey intră în cameră.

Susan trase repede o gură de aer, deoarece intrarea lui neașteptată nu putea să însemne altceva decît rău. O întrebare îi tremura pe buze și totuși nu îndrăznea s-o rostească ; îl urmărea cu o privire speriată în timp ce înainta tăcut și se lăsă să cadă pe un scaun de cealaltă parte a mesei. De acolo își îndreptă ochii spre ea și clătină încet din cap.

— Nu, nu este asta. — Vorbea pe un ton complet controlat, deși se putea ghici că era obosit de moarte.

Susan îngăimă :

— Cum îi merge ? E mai bine ?

— Nu e mai bine. A început să aibă hemoragii, așa că e cu mult mai rău. Ultima hemoragie a lăsat-o slăbită de tot.

— Atunci de ce ai venit aici ?

Rămase mult timp fără să răspundă, pe urmă spuse cu o înverșunare rece :

— Se prăpădește. Nu mai are nici o rezistență. Dar criza nu poate să mai întîrzie mult. Dacă am putea s-o ținem în viață pînă mîine dimineață, poate că ar mai avea o șansă. Și nu există decît un singur mijloc de a-i da această șansă. Este primejdios, dar altul nu există.

— Și care-i acesta ? — șopti ea.

Uitîndu-se drept în ochii ei, răspunse :

— O transfuzie.

Se lăsă o tăcere adîncă ; răspunsul lui neaşteptat îi luase graiul ; inima îi bătea nebuneşte. Pe urmă avu o scurtă tresărire :

— Nu se poate să faci asta, — bolborosi ea. — Este ceva nemaiauzit. Are febră. Nu e bine ce faci. Nu-ţi stă în obicei să propui asemenea soluţii.

— Azi eu nu mai sînt cel de obicei.

— Dar, — şopti ea, — poate că ar fi mai bine... să mai aşteptăm.

— Şi s-o vedem murind din cauza hemoragiei ?

— Nu poţi face asta, — spuse ea din nou. — Este imposibil, mai ales aici, în locul acesta, şi mai ales acum. Nici nu ai tot ce-ţi trebuie pentru asta.

— Am tot ce-mi trebuie.

— Nu poţi face asta, — strigă ea pentru a treia oară frîgîndu-şi mîinile. — Riscul e prea mare. Se poate întîmpla să-i fie fatal. Şi toţi te vor acuza. Nu-ţi dai seama că toţi te vor acuza dacă vei da greş ? Vor spune că dumneata...

El nu răspunse nimic. Umbra unui zîmbet ironic îi juca pe buzele strînse.

— Pentru numele lui Dumnezeu, — îi rugă ea plîngînd, — te implor, cheamă pe cineva să te ajute. Vroiam să ţi-o spun de o sută de ori mai înainte. Nimeni n-ar fi putut să facă mai mult decît ai făcut dumneata. Ai fost extraordinar. Dar o răspundere ca asta, să ne ferească Dumnezeu pe toţi de aşa ceva. Nu-ţi dai seama, dacă moare, o să spună toţi că dumneata ai ucis-o ?

Întinse o mîină tremurătoare spre braţul lui. La vederea ochilor lui obosiţi, înfundaţi în orbite, dragostea ei se revărsă nestăvilită. Nu se mai putea opri. Ar fi vrut să sărute aceşti ochi obosiţi... O, cît ar fi vrut. Lacrimile începură să-i curgă pe obraji lăsînd dire umede — ei şi ? — pe faţa ei lipsită de farmec. Dar el părea că nici nu o vede.

— Dacă moare ea, — rosti el cu greutate, — nimic nu mai poate avea vreo importanţă pentru mine.

Susan se schimbă la faţă, de parcă ar fi fost lovită. Îşi retrase mîna, o duse la frunte ca să-şi ascundă lacrimile. Respiră adînc. Îşi stăpîni tremurul buzelor. În cele din urmă spuse cu glasul schimbat :

— Dacă ai de gînd s-o faci... atunci... vrei să-i dau eu sînge ?
Harvey clătină din cap.

— Nu, spuse el, — nu pot primi așa ceva. Este o chestiune care mă privește numai pe mine. Am să fac totul singur. Dacă ar fi să se întâmple ceva, vina va fi numai a mea. — Făcu o pauză.

Inima ei bătea să-i spargă pieptul.

— Dacă vrei, adă-mi apă fierbinte, multă apă fierbinte. — Vorbea cu un glas liniștit și blînd. — Și am să-ți dau acele să le fierbi. — După aceea se ridică tăcut și fără să se mai uite la ea se îndreptă spre ușă.

Dar Susan se sculă imediat în picioare și-l urmă.

Capitolul XXIV

Vechiul orologiu castilian pe care Corcoran îl descoperise uitat într-un colț al vestibulului, inert și plin de murdărie și pe care îl reparase rapid, bătu de trei ori. Ecoul loviturilor vibră prin întunericul din încăpere, se răspîndi în coridor și urcă pînă în camera bolnavei.

Instinctiv Harvey se uită la ceasul lui de mînă; era prima lui mișcare de trei ore încoace. Într-adevăr era ceasul trei. Tăcerea care urmă după bătaia orologiului părea și mai profundă. De fapt însă liniștea nu era completă; în odaia învăluită în obscuritate se auzea susurul subțire al respirației lui Mary. Dar sunelele acestora dura de atîta vreme încît părea că face parte din ambianța camerei, întrețesut în însăși substanța tăcerii ei. Harvey era singur cu ea. Ceilalți nu voiseră să meargă la culcare. Susan mai ales protestase categoric. Dar el stăruise. N-o făcuse din eroism, ci pur și simplu pentru că simțea că așa e mai bine. Un sentiment ciudat că această femeie îi aparține, pusese stăpînire pe el. Își dădu seama de aceasta în momentul cînd simți cum propriul său sînge se scurge încet în vinele ei. Această transfuzie — el n-are s-o uite niciodată. Niciodată! Într-un fel fusese o curată nebunie, nimic altceva. Această odaie mare și goală, aparatul care se defectase și umpluse clipele de o spaimă febrilă, propriul său antebraț scaldat în lumina sfeșnicelor, întunericul înconjurător care se înghesuia tot mai aproape, obrazul alb ca varul al lui Susan și degetele ei tremurătoare — toate acestea formau un contrast izbitor cu întreaga lui experiență de spital, care acum i se părea pur și simplu ridicolă.

Jucase o farsă gigantică de care Moartea rîsesse în hohote în colțul ei, unde ședea la pîndă.

Nu era just, vedeți dumneavoastră — nu era ortodox, nu era științific să aplice acest tratament îndrăzneț. Cu șase săptămîni în urmă s-ar fi asociat și el rîsului general și ar fi calificat toată povestea drept o nebunie.

Dar acum... acum nu mai gîndea în termenii eprubetelor de experiență. Voise cu tot dinadinsul să salveze o viață. Echipamen-

tul rudimentar pe care îl avusese la dispoziție nu a fost în stare să-l descurajeze — și nici primejdia îngrozitoare care pîndea din umbră. Vedea că Mary va muri cu siguranță dacă nu va găsi un mijloc ca s-o susțină. Nu rațiunea, ci o intuiție pasionată i-a fost călăuză. Îi făcuse transfuzia. Acum totul se terminase. Deveniseră inseparabil legați unul de altul și orice s-ar întîmpla — nimic de-aci înainte nu mai putea rupe această legătură. Era sigur de asta.

În cameră era o zăpușeală insuportabilă, iar capul lui, amețit de nesomn, i se părea mai ușor în urma pierderii de sînge. Deodată se ridică, stînsse lumînarea care se afla pe scrin. Începuse să fileze și fumul care-i ustura ochii, putea să fie la fel de supărător și pentru ochii ei. Feri flacăra lumînării care rămăsese aprinsă, se aplecă înainte și-i cercetă fața atent, în timp ce umbra lui se profila gigantică pe peretele din față. Oftă și se lăsă din nou pe scaunul lui. Nu se observa încă nici o schimbare; aceeași respirație febrilă și șuierătoare. Chipul ei, deși sub masca inconștienței, își mai păstra încă frumusețea; colțurile buzelor întredeschise erau ușor coborîte; o roșeață mată îi acoperea obrajii trași; între pleoape se vedea o fantă albă ca de marmură.

Un nou oftat îl răscoli pînă în străfunduri. Luă mașinal puțină apă și-i răcori buzele uscate și fruntea înfierbîntată. Imediat după transfuzie pulsul ei devenise mai puternic și mai rapid; inima lui Harvey tresăltă de speranță; acum însă căzuse în starea de mai înainte, care o țira inexorabil în deșertul fără hotar al morții.

Cît de greu luptase în ultimele zile. Nu precupețise nimic din ce-i aparținea.

Își strecură mîna sub cearșaf și îi apucă degetele, atît de subțiri și fără vlagă sub atingerea lui. Contactul cu aceste degete fierbinți stîrni în adîncul sufletului său zbuciumat o durere crîncenă.

Strînse din dinți, devorat de durere. Aspectul ei, atît de fragil și fără apărare în fața morții, gîndul că nu poate face nimic ca s-o salveze îl scotea din minți. Își concentră întreaga voință ca să transmită acestui trup firav ultima putere ce-o mai avea. Erau două biete făpturi umane care se țineau de mîna în universul acesta vast și nepăsător: doi atomi fără importanță pierduți în noaptea neagră. Dar în schimb erau împreună și aceasta era destul ca întunericul să se retragă, la fel ca și toate spaimele din universul infinit, afară de una singură. Era începutul și era sfîrșitul. Nimic nu putea să umbrească semnificația acestei realități simple și nimic

nu putea să-i zdruncine puterea. Adevărul i se dezvăluia cu o limpezime uimitoare. Întreaga lui atitudine în fața vieții se dărîma zguduită din temelii și din ruine se ridică această revelație orbi-toare. Nu mai găsea în el ironia cu care să-și bată joc de slăbi-ciunile oamenilor ; inima lui nu mai era aspră și împietrită, plină de dispreț pentru viața omenească. Viața îi apărea acum ca un dar de preț, ca o nespusă fericire.

În timp ce ședea girbovit lângă pat, se gîndea la toate sufe-rințele și jertfele grele pe care le-a cunoscut lumea și simțea cu uimire povara lor zdrobitoare ; frumusețea și dragostea erau strîns împletite cu lacrimi și sudoare, cu sîngele întregii omeniri.

Cu sufletul răvășit își dădea seama cît de jalnică și nepu-tincioasă fusese infatuarea lui mărunță. Gîndurile îi zburară înapoi și treptat realitatea îi apăru în toată goliciunea ei : munca lui, toate căutările eșuaseră și fuseseră distruse de această infatuare. Dacă i-ar fi păsăt de viețile celor trei pacienți — și cît de depăr-tate i se păreau acum toate acestea în timp și spațiu ! — dacă s-ar fi gîndit efectiv la ei ca la niște oameni care trebuiau salvați ? Poate că atunci ar fi reușit. Dar pe el îl interesase numai să do-vedească dreptatea lui și a cercetărilor sale. Și asta nu era destul.

Se simți copleșit de umilință. Acum, ca și atunci în acea ul-timă noapte pe *Aureola*, toată viața lui îi apăru deodată zadarnică și deșartă.

Privirea îi alunecă pe fața ei și treptat ochii i se umplură de lacrimi. Acolo zăcea unica speranță a renașterii lui viitoare. Îl cuprinse o emoție dureroasă. Dacă ar reuși s-o salveze ! Viața n-ar mai fi atunci deșartă. Din nou îl stăpînea gîndul arzător : dacă ar rezista pînă la criză ! Dacă ar putea să trăiască pînă atunci ! Știa foarte bine cît de hotărîtoare erau aceste ore. Era ca și cum trupul ei, plutind în spațiu, ar fi oscilat într-un echi-libru straniu și precar din care ar aluneca brusc ca să se îndrepte asemenea unei stele căzătoare, fie către viață, fie în neant.

Fără să vrea se aplecă și mai mult spre ea, pînă cînd îi simți răsufierea fierbinte pe obraz, și o chemă în șoaptă.

Instinctiv pe fața ei slăbită se ivi un zîmbet slab. Dar ea nu-l vedea și nici nu-l auzea. Murmură cîteva vorbe neînțelese, apoi pe neașteptate începu din nou să delireze.

— De ce vor să mă ia de aici ? De ce-au venit să mă ia de aici ? Departe, departe, departe. — Vorbele murmurate se repetau la nesfîrșit, ca o lecție nesuferită ce trebuie învățată pe de rost. Și tot așa mereu, mintea ei se lupta din răspuțeri cu o forță

uriașă care căuta s-o înrobească. — De ce vor să mă ia de aici ? Departe. Departe.

Harvey nu mai putea să îndure. Se ridică brusc și începu să măsoare camera de la un capăt la altul.

În timp ce se plimba așa, gîrbovit, cu umerii pleoștiți încît hainele păreau că atîrnă pe el, își apăsă din cînd în cînd degetele pe frunte. Dar tot timpul asculta... Asculta încordat glasul acela întretăiat care bolborosea fără încetare. Nu putea să se sus-tragă ; simțea că i se frînge inima. Știa bine că nu va mai putea să țină așa multă vreme. Era imposibil.

Cînd ajunse la fereastră, se opri deodată în loc. Își înălță capul și ochii, scrutînd întunericul amorf în care nici o frunză nu tremura în copacii înlemniți ca niște sentinele. Fără vreun motiv aparent își îndreptă privirea către cer. Luna nu se vedea ; stelele erau ascunse, dar departe spre răsărit începeau să se arate timid, pe cerul acoperit, semnele vagi ale zorilor. Ce ascundea oare cerul acesta înourat, ce-i va aduce lumina zorilor ? O va afla în curînd

În aceeași clipă, ca un răspuns la temerile lui, murmurul acela incoerent se stinse. Se întoarse repede cu inima zvicnindu-i în gîtlej. Dar cu toate că murmurul încetase, respirația sacadată continua. Rămase un moment nemișcat, ținut de o groază subită, apoi se apropie încet și se lăsă în genunchi lîngă pat. Pulsul era neschimbat : același ritm slab, neregulat și lent ; încercă să numere, dar îl încurcau pulsațiile din propriile sale degete.

Ce mai avea de făcut ? Ce altceva putea să mai facă ? Își frămînta creierul cu înfrigurare. În cele din urmă hotărî să-i mai administreze o doză de stricnină. Mereu îngenunchiat, încărcă siringa hipodermică, pregăti brațul bolnavei și făcu injecția. Ținînd-o de încheietura subțire, străbătută de vinișoare albastre, așteptă. Unu, doi, trei, patru — de cîte ori numărase aceste bătăi slabe și neregulate ! Cinci, șase, șapte — cît de nemișcată zăcea acolo, cu fața ca o mască ! Și iarăși lacrimile îi tremurară pe sub pleoape. O iubea, dar nu cu dorința pătimașă a trupului, ci cu toată căldura și duioșia sufletului. Tăgăduise odinioară cu o grimasă de dispreț această comuniune înălțătoare a spiritului. Și iată care era răspunsul. Nu putea să se roage și nici nu simțea nevoia : dar se gîndea necurmat și gîndul lui era ca o rugă : nimic nu avea importanță, în afară de viața ei. Nu cerea nimic altceva. Dacă va trăi — aceasta va însemna pentru el că dragostea lor și-a aflat împlinirea.

Bolnava gemu încetișor. Din nou îi răcori fruntea și buzele cu apă. Nu mai avea nimic altceva de făcut. Aplecat deasupra patului, cu ochii arși de oboseală aștepta. Era istovit pînă la ultima limită, dar nu se lăsa doborît de somn.

Aerul de afară devenea din ce în ce mai apăsător. Furtuna părea că se apropie o dată cu zorile. Timpul se scurgea liniștit, inexorabil, undeva în afara lui; secunde treceau, — sau poate erau ceasuri — nici el n-ar fi putut să spună. Aștepta cu ochii pironiți pe fața ei.

Deodată își simți trupul zguduit de un fior ascuțit. Cîteva secunde încremeni în genunchi. Nu îndrăznea nici să respire. Deasupra buzei superioare a bolnavei apărură broboane minuscule de sudoare. Un suspin adînc, convulsiv îi umflă pieptul. Se temea să creadă; se temea să se miște. Pe urmă întinse încet o mînă timidă. Era adevărat. Fruntea ei, arsă de o febră nemiloasă, era acum umedă. Ca prin farmec respirația deveni ceva mai ușoară, mai lină.

— Nu se poate, — își repeta în neștire, — nu, nu poate fi adevărat.

În agonia așteptării care parcă dura de o veșnicie, dorise mereu, cu ardoare, să vină criză. Și iată, acum sosise. Nu-i venea să creadă. Bijbîi după termometru, i-l puse ușor cu o mînă nesigură sub braț. Era un termometru care trebuia ținut o jumătate de minut, dar de teamă îl lăsă două minute întregi. Cînd îl scoase, mîna îi tremura atît de tare, încît era cît pe ce să-l scape jos. Privirea îi era împăienjenită de teamă și speranță și abia puțu să vadă pînă unde urcase mercurul. Dar în cele din urmă desluși cifrele. Temperatura scăzuse cu două grade întregi.

Făcu un efort ca să-și recapete stăpînirea de sine. Îngenunchiat lîngă ea, cu fața impasibilă, căută să-și înăbușe bucuria sălbatică, tumultoasă.

Cunoștea foarte bine ce însemna această scădere rapidă a temperaturii. Într-o boală infecțioasă atît de acută ca frigurile galbene, care evolua rapid cu febră mare, criza însemna nu numai o simplă ameliorare, ci un semn sigur de intrare în convalescență. Cu toate acestea, nu-i venea să creadă. Era încă înspăimîntat. Aștepta cu răsufierea tăiată. După ce răbdă încă o jumătate de oră, strecură din nou termometrul sub brațul ei. De astă dată îl descifră ținîndu-l cu o mînă fermă. Temperatura scăzuse cu încă un grad și o fracțiune. Tot trupul ei era acum umed de transpirație. Pulsul bătea mai puternic iar respirația devenise mai liniștită.

Pînă și trăsăturile feței i se schimbară cumva în mai bine.

Îl năpădi un nou val de bucurie. Suspendat adînc. În sfîrșit, ca și cum l-ar fi auzit, Mary deschise ochii încet. Se uită la el cu o privire limpede din care dispăruse delirul. Îl recunoștea, conștientă deodată că este salvată.

Pe urmă începu să vorbească, atît de încet încît abia o auzea, dar cu vocea ei firească.

— Am fost bolnavă, — șopti.

Miracolul de a o auzi vorbind îi umplu sufletul de o nespusă fericire.

— Acum ești mai bine. Curînd ai să te restabilești de tot. Se uită la el ca și cum faptul n-ar fi mirat-o deloc.

— Da, — spuse, — știu. Lui Harvey nu-i venea să creadă, dar pe obrazul ei apăru o umbră de zîmbet. Era ceva profund și semnificativ în zîmbetul acela șters, dar totodată ceva ferm și hotărît.

Odaia era acum plină de lumină, umbrele se retraseră fără întoarcere. Îi dădu să bea și o văzu că închide ochii.

Viața care tremurase ca o flacără slabă gata să se stingă, revenea înapoi cu forțe proaspete. Mary căzu într-un somn adînc și liniștit. Fericirea pe care o încerca văzînd-o astfel era de neînchipuit.

Se ridică în picioare și stătu multă vreme să privească fața ei adormită. Aproape că nu putea să-și mai stăpînească bucuria ce-i cînta în suflet. Ar fi vrut s-o trezească pe Susan, pe Corcoran, să le împărtășească vestea cea mare. Dar n-o făcu.

Aproape imediat apărură urmările propriei sale oboseli : simți nevoia imperioasă de a respira o gură de aer curat. Mary dormea și probabil va dormi astfel ceasuri întregi. Acum era în afară de orice pericol. Dar el era ca ametețit, însetat de puțină răcoare. Se mai uită o dată la ea, apoi se strecură din cameră în vîrfurile picioarelor. Ajuns la parter, ieși din casă fără să facă cel mai mic zgomot.

Coborî în grădină și se duse în livada de portocali unde stătuseră împreună în noaptea aceea plină de farmec și de groază. Inima lui mai palpita încă de bucuria aceea năvalnică și incomparabilă. Dar abia se ținea pe picioare căci de trei nopți nu închisese ochii. Era mort de oboseală.

Nu se simțea nici o adiere. Văzduhul era parcă încremenit în așteptare. Nu se auzea nici un cîrîp de păsări în întîmpinarea

zilei care începea. Pământul aștepta și el, gol și mut, apropierea furtunii.

Dar ce importanță mai avea acum furtuna sau orice altceva? Mary se simțea mai bine, scăpase cu viață, era salvată! Îmbătat de fericire rătăci mai departe. Pașii îl purtară dincolo de marginea plantației, în desișul de retama.

La un moment dat auzi un vîjlit ciudat. Venea de undeva de sus, ca și cum un bondar monstruos ar fi trecut bîzîind pe cerul plumburiu. Dar parcă era mai mult un muget decît un bîzîit. Un muget tunător. Încercă să se uite sus, dar strălucirea vie a acestui cer aprins îi săgetă ochii osteniți. Era îngrozitor de obosit; în sfîrșit își dădea seama și probabil de aceea auzea și mugetul acela oribil în urechi. Încercă să ridă de propria sa închipuire prostească. Era caraghios din cale afară. Dar rîsul nu venea. Ochii se închideau. Beat de somn, se clătină și căzu.

În timp ce hidroavionul descria cercuri largi deasupra portului ca să amerizeze în golf, Harvey se întinse pe pământ sub o tufă de retama care se închise peste el și în aceeași clipă adormi dus.

Nu ştia cât timp dormise. Când se trezi văzu că ceasul lui se oprise, dar socoti că trebuie să fie târziu. Cerul se întunecase cuprins de umbra înserării. Începuse să plouă cu picături calde şi grele care îi loveau obrazul trezindu-l din somn. După ce îşi dădu seama unde se afla, rămase cîtva timp în tufişul de retama cu ochii aţintiţi spre cerul mohorît, lăsînd picăturile, încă rare, să-i stropască fruntea, obrazul, ochii. Una îi căzu pe buze — avea un gust sălciiu, nedefinit. Apoi un tunet bubui prelung şi se rostogoli deasupra lui. Minunat! Nu văzu nici un fulger, dar imediat, parcă descătuşată de acel sunet teribil, ploaia începu să toarne cu găleata.

Sări în picioare, rîzînd ca un copil şi alergă să se adăpostească. Ce bine se simţea, cât de proaspăt şi odihnit! Iată în sfîrşit şi furtuna! Zăbovise atîta vreme încît acum se dezlănţui de două ori mai răzbunătoare. O altă descărcare de nori îl făcu să ridă din nou fericit. Într-adevăr, avea toate motivele să se bucure. În clipa cînd se trezise primul lui gînd a fost la ea: se simţea mai bine. Ei, da, era un gînd formidabil, un gînd ameţitor, minunat. Era mai bine... mai bine... Mary se simţea mai bine!

Străbătu în fugă aleea aproape fără să-şi dea seama că pietrişul era răscolit şi brăzdat de urme proaspete. Intră glonţ pe uşă, îşi scutură hainele de picăturile de ploaie, şi se opri în vestibul ca să-şi tragă sufletul. Ca întotdeauna aici era linişte, dar acum liniştea aceasta nu-l mai înspăimînta. Uşa dinspre sufragerie era larg deschisă. Se apropie repede şi se uită înăuntru. În mijlocul tăcerii şi umbrelor acestei camere ciudate, dar familiare, marquesa stătea singură la masă. Da, era oarecum straniu... Tresări surprins, ca şi atunci, la prima lor întîlnire, cînd o văzuse astfel, îmbrăcată cu aceeaşi rochie neagră, purtînd aceleaşi podoabe, învăluită în aceeaşi demnitate solitară, de nepătruns. Şi ea păru să-şi dea seama de prezenţa lui. Îşi înalţă capul şi îndreptă spre el ochii ei de pasăre, fără urmă de mirare.

— Te-ai întors, — spuse liniştită. — Bineînţeles, îmi face multă plăcere. Eşti aşteptat. Uite, ai aici fructe şi lapte, pregătite pentru dumneata, ca şi atunci, la început.

Se uită la ea zîmbind.

— Am dormit multă vreme, — spuse — și aş zice că nu chiar în locul cel mai potrivit. Dar vreau să merg sus înainte de cină.

— Mai întîi trebuie să mănînci, — declară ea stăpînită. — Înțeleptul se bucură de puţinul ce-i este dat, pe cînd nebunul aleargă după mai mult.

Felul ei de-a fi îl amuza acum mai mult ca oricînd.

— Nu, nu, — spuse. — Trebuie să mă duc sus. — Se opri. — Dar mai întîi am să beau un pahar de lapte. Intră în cameră, îşi turnă puţin lapte şi bău îndelung. Avea un gust minunat. Pe urmă, ţinînd paharul cu amîndouă mîinile întrebă : — Unde sînt ceilalţi ?

— Americana... e sus. — La asta se aşteptase desigur : dar bătrîna continuă : Iar El Corcoran... o să se întoarcă. Deocamdată este plecat la Santa Cruz cu *escolta*.

Se uită la ea cu ochii măriţi de surpriză.

— Escolta... nu cunosc cuvîntul.

— Cuvintele, ca şi fulgii, sînt purtate de vînt.

Harvey zimbi din nou, de astă dată cu oarecare îndoială.

— Poate că sînt un prost. Dar nici acum nu prea înţeleg.

— Prostia nu are leac. Nu ţi-am spus că o să vină furtuna ?

De astă dată se uită la ea cu o aprehensiune subită. Faţa ei impasibilă, pe care sta scrisă un fel de cunoaştere faldică îi dădu un şoc neaşteptat.

— S-a întîmplat ceva ? — strigă el. — De ce a plecat Corcoran la Santa Cruz ? De ce nu-mi spuneţi ce este ?

Ea continuă să taie o smochină în felii subţiri, exact cum făcuse în prima seară. Cu o uşoară înclinare a capului declară :

— Cel ce nu priveşte înainte rămîne în urmă.

Se lăsă o tăcere de gheaţă. Răspunsurile ei evazive îl înspăimîntau şi-l scoleau din fire. Fără să mai spună o vorbă puse paharul pe masă şi ieşi repede din sufragerie. Urcă în fugă scara ce ducea la etaj. În timp ce alerga pe coridor un nou tunet asurzitor cutremură aerul. Intră buzna în dormitor şi se opri încremenit. Nu putea... nu putea să-şi creadă ochilor.

În cameră nu se afla decît Susan Tranter. Patul era gol, strîns, fereastra larg deschisă ca să pătrundă aerul ; iar lîngă fereastră

— Susan ingenuncheată. Avea pălăria pe cap și era îmbrăcată de plecare. O văzu că se roagă și inima i se făcu un sloi de gheață.

— Ce s-a întâmplat? — urlă el sălbatec. — Unde e Mary?

Susan întoarse capul și în aceeași clipă obrazul ei palid se îmbujoră. Cu un oftat de ușurare se ridică în picioare grăbită, nemendmînică.

— Te-ai întors, — articulă ea. Ce bine îmi pare! Cît sînt de fericită! Nu știam cu toți ce s-a întâmplat, unde te-ai dus. Mi-a fost frică, îngrozitor de frică.

— Unde e Mary? — strigă el. — Spune-mi! Pentru numele lui Dumnezeu! Spune-mi unde este!

De afară se auzi iarăși un tunet puternic, iar o rafală subită de vînt izbi cu zgomot fereastra de cadrul ei putred.

— A plecat!

— Cum a plecat?

— Au venit și au luat-o de aici.

— Au luat-o de aici? — repetă prostît cuvintele ei ca un ecou, cu glasul sugrumat; pe urmă pe același ton, cu pauze după fiecare cuvînt: — cine a luat-o de aici?

Răspunse cu ochii strălucind de gelozie și milă totodată:

— Soțul ei!

Se uită la ea zăpăcit. Nu era capabil să înțeleagă. Dar imediat Susan continuă plină de teamă:

— A venit azi dimineață devreme. Nu erai aici. A sosit cu avionul din Anglia — cu hidroavionul — înțelegi? — A așteptat aici cîteva ore, dar dumneata nu mai veneai și atunci a hotărît că trebuie s-o transporte de aici. Aranjase totul dinainte. Nici nu se putea face mai bine. Au plecat cu ea acum o jumătate de oră. Cred că au și ajuns la Santa Cruz.

Se uită la ea cu o privire fixă, încrămenit. Nu putea să schițeze nici o mișcare, nu putea nici să respire.

Mary plecase. O luase soțul ei. Soțul ei! Faptul părea îngrozitor și totuși era foarte simplu. Se gîndise la toate, numai la asta nu. Era uluit de durere, de ironia situației. Deodată fu năpădit de furie.

— Dar nu putea fi încă transportabilă! — strigă el. — Era prea devreme. De ce-ai lăsat-o? Pentru numele lui Dumnezeu, unde ți-era capul? Nu trebuia să-i lași s-o ia de aici.

Susan își plecă ochii, frămîntată.

— Cum aş fi putut să-i împiedic? — Îngină ea cu glasul stins. — Ți-am spus că au pregătit totul. Au procedat cu cea mai mare băgare de seamă. Nu-ți fie teamă. Este în afară de orice pericol. Iar acum... Acum e mai bine pentru ea să fie la Santa Cruz, într-o casă frumoasă pe care soțul ei a luat-o anume pentru asta — mult mai bine decât aici, în fundătura asta nenorocită. Acolo se va restabili mult mai repede decât aici.

Harvey își apăsă mâinile pe temple. Se făcuse pământiu la față; un cuțit, un cuțit otrăvit i se răsucea parcă între coaste, fără încetare. Nu se mai simțea nici măcar supărat. Pur și simplu îl învălui un suflu de gheață. Își aduse aminte de vorbele repetate de Mary în delir: „De ce vor să mă ia de aici?” Le repetase iarăși și iarăși, la nesfârșit. Fusesse presimțirea despărțirii lor.

Mintea i se cufundă într-o negură fără substanță. I se părea că asistă la un eveniment foarte îndepărtat în timp și spațiu. Și totuși, iată-l că se apropie din ce în ce mai mult, devine tot mai clar. Toate impresiile lui vagi și nelămurite erau acum confirmate de ceea ce vedea. Viziunea în toată claritatea ei era produsul propriilor sale emoții. Dar văzu limpede — o singură clipă. O cortină se ridică, apoi coborî din nou.

Susan ridică capul. Un fulger iluminează încăperea și dezvăluie consternarea din ochii ei.

— Te rog, — șopti ea. — Nu fi necăjit. Nu suport să te văd necăjit. — Se apropie de el respirînd precipitat și puse mîna pe brațul lui. — Nu-ți dai seama... Nu-ți dai seama că e mai bine așa? — Totul a ieșit cum nu se poate mai bine. Dumnezeu ți-al îndeplinit datoria. Acum nu mai ai nimic de făcut. — Ochii îi erau scâldați în lacrimi de compătimire, în timp ce-i șoptea: — O dragul meu, nu înțelegi că mi se frînge inima să te văd suferind atît de groaznic? Crede-mă — acesta-i adevărul. Jur în fața lui Dumnezeu că acesta-i adevărul. — Vocea începu să-i tremure de emoție. — Mi-aș da și sufletul din mine ca să te pot face fericit.

Harvey căzu pe un scaun și-și lăsă capul în palme.

Se uită la el și lacrimile începură să-i curgă pe obraji. Brusc, toată dragostea îndelung reținută se revărsă nestăvilită. Își jurase că n-o va lăsa să mai transpară niciodată, niciodată. Dar acum..

Căzu în genunchi alături de el.

— Ascultă-mă, — șopti. — Te implor să mă ascuți. I-ai salvat viața, nu-i așa? E de ajuns atît. Este măritată, iar soțul ei o

iubește. Nu poți schimba lucrurile. Dacă o iubești, nu încerca să le schimbi. Dacă o vei face, nu vei reuși decît să tăvăleşti în noroi ceva frumos și înălțător. N-ar fi demn de dumneata să faci așa ceva. Nu, niciodată. Pentru că ai fost extraordinar. — Respira cu greutate. — Știința, curajul, abnegația dumitale... Da, trebuie să mă ascuți. Nu-mi pasă. Din momentul cînd te-am văzut pe vapor și am citit pe chipul dumitale tot ce-ai suferit, mi-am pierdut capul. Lasă-mă să încerc. — Îi strînse mîna convulsiv într-a ei. — Te rog, lasă-mi numai o mică șansă... Te rog. Nu mă iubești acum. Dar mai tîrziu poate că ar fi posibil să mă iubești. Dă-mi numai posibilitatea să fiu alături de dumneata, să te ajut, să am grijă de dumneata. Am să muncesc pentru dumneata, am să-ți fiu ca o roabă. O, Doamne Dumnezeule ! M-aș lăsa omorîtă pentru dumneata, numai de mi-ai lăsa cea mai mică șansă ca să-ți dovedesc cît de mult te iubesc.

El își înalță capul și se uită la ea. Fața lui avea o expresie rece, dar în ochi îi tremura o tristețe neîțărînită.

— Nu, — spuse el abătut. — Îmi pare rău, Susan, dar așa ceva nu e cu putință.

Cînd își auzi numele rostit de buzele lui simți un fel de sfîrșeală.

— Ești sigur că nu se poate ? — suflă ea.

Întoarse capul fără să răspundă. Tăcu și ea, orbită de lacrimi. Pe urmă capul îi căzu în piept și tot trupul i se cutremură de un fior.

— Înțeleg, — spuse ea cu vocea întretăiată. — Dacă așa stau lucrurile, atunci... n-are rost să mai insist.

Se ridică în picioare. Vîntul care începuse să bată mai tare pătrunse pe fereastră și o învălui într-o răsuflare de gheață. O Doamne, se gîndi ea, de ce m-ai făcut atît de urîtă și respingătoare ? De ce nu m-ai făcut așa ca să mă poată iubi ? Simți că în sufletul ei ceva se prăbușește și moare pentru totdeauna. Se uită la el deznădăjduită, așa cum ședea cu umerii căzuți, pe scaunul acela cu spătar de piele ; trecu un minut, apoi spuse fără vlagă :

— Tocmai mă pregăteam să plec cînd ai intrat. Acum, cred că e mai bine... să plec cu adevărat.

El se ridică greu de pe scaun și tot fără s-o privească întrebă :

— Vrei să te conduc la fratele dumitale ?

Susan clătină din cap.

— Nu. Nu e nevoie.

Se opri în fața lui, cu obrazul ridicat, cu brațele căzute apatic de-a lungul trupului, cu toată ființa ei zdrobită, fără putere. Apoi deodată se aplecă spre el și-l sărută. Îi simți răceala obrazului sub buzele ei fierbinți, și se cutremură de suferință. Lacrimile o podidiră din nou.

Înecată de plîns se întoarse și ieși cu pași nesiguri din cameră. Avea convingerea dureroasă că nu-l va mai vedea niciodată.

Dar cel puțin îl avea pe Robert ! Îi mulțumea lui Dumnezeu din tot sufletul pentru gândul acesta bun în timp ce urca anevoie colina, croindu-și drumul prin vînt și ploaie spre plantația lui Rodgers.

Se dezlănțuise un adevărat uragan ; ploaia turna ca din găleată, și în locul gîrlei leneșe și întortocheate curgea acum un torent galben, clocotitor. Dezolarea sălbatecă a naturii era parcă ecoul dezolării din inima ei. Și totuși, mai presus de orice strălucea un gând luminos : fratele ei ! Robert, dragul ei Robert ! În el era toată mîngîierea. O, fără îndoială, el o va consola și o va înțelege.

Cu părul atîrnîndu-i în dezordine peste față, cu jacheta deschisă și geamantanul ieftin în mînă, avea în înfățișarea ei o simplitate fără nimic eroic. Scoasă din ambianța aceea și plasată de pildă pe o stradă mărginașă din Okeville, ar putea fi luată drept o biată învățătoare care pleacă liniștită în vacanță. Dar în sufletul ei nu era liniște. Cît despre vacanță... Ce ciudată avea să fie această vacanță pentru Susan !

Ieși din pădurea de cedri și ajunsese aproape de casa lui Rodgers. Împinse poarta și porni pe alee. O singură fereastră era luminată la parter. Urcă treptele terasei, pătrunse în casă și lăsă geamantanul în vestibul. Pe urmă intră în salon.

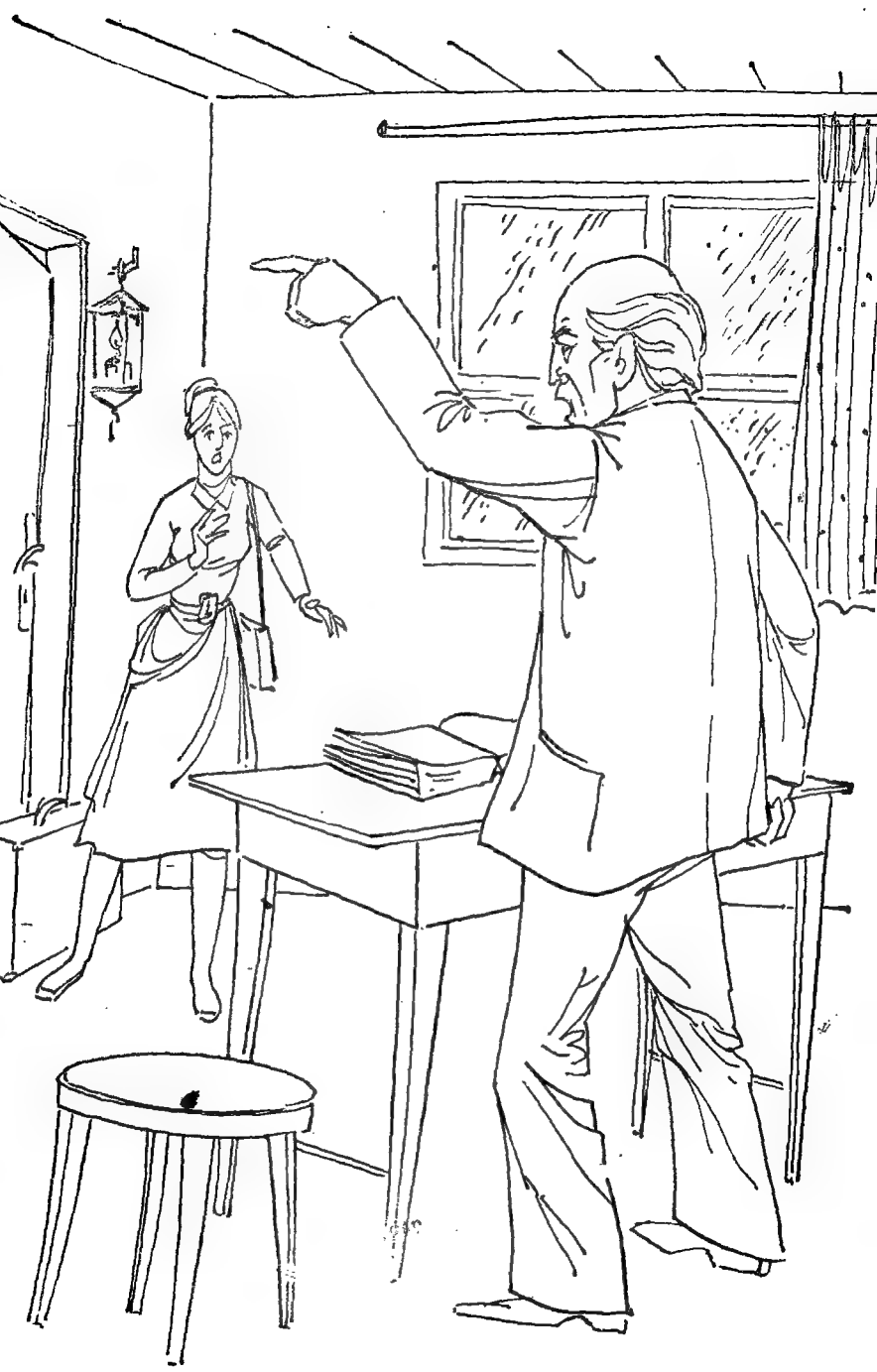
În această cameră mohorîtă, cu mobilă puțină din stejar natural, care îi dădea un aer de austeritate biblică, pardosită cu un linoleum mat, Rodgers ședea singur la masă. La lumina unei lămpi cu abajur verde citea Noul Testament.

Își ridică privirea, o măsură cercetător din creștet pînă în tălpi, apoi își strînse buzele palide, pregătindu-se să vorbească.

— Te-ai întors, — spuse cu un glas mai rece ca gheața.

Susan se simțea sfîrșită, speriată ; nu putea să-i suporte ostilitatea.

— Îl caut pe Robert, — spuse precipitat. — Îl caut pe fratele meu.

Rodgers își scoase ochelarii cu ramă de oțel și îi puse în tocul lor cu încetineala deliberată a unui judecător. Pe urmă se uită din nou la ea cu o privire lungă.

— Fratele dumitale, — făcu el și buzele subțiri i se depărtară într-un ris zgîrcit. — Îl cauți pe fratele dumitale. Nu, că asta e bună ! Da, doamnă, eu zic că e bună de tot.

Purtarea lui o sperie mai mult ca oricînd. Nu mai avea putere ca să reziste la mojițiile lui. Nu, hotărît lucru, nu mai avea nici un pic de putere.

— Te rog să nu-mi vorbești în felul acesta ! strigă ea. — Robert e sus ? E plecat undeva ? Spune-mi repede. Trebuie să știu.

— Va să zică, trebuie să știi, — o ironiză el cu o politețe sardonică. — Într-adevăr, trebuie să știi. Bine, bine, foarte bine ! Doamna soră a misionarului dorește să știe absolut sigur. La asta n-ai ce să zici.

Dintr-o dată maniera lui se schimbă și vocea îi deveni tunătoare și înversunată.

— Dacă vrei să știi, — izbucni el, — atunci am să-ți spun. A plecat ! Da, a plecat ca un șobolan ce este. Nu s-a mai întors din ziua cînd ai fost aici. A șters-o frumușel la Santa Cruz. Iată unde s-a dus și iată unde a rămas. A rămas acolo, să știi de la mine, și se bălăcește zile întregi în cloaca aceea păcătoasă.

Susan se făcu palidă ; nu putea să înțeleagă.

— Santa Cruz ? — suflă ea. — Dar... Dar ce caută acolo ? Din nou o biciui cu risul lui batjocoritor.

— Foarte bine, ai s-o afli și pe asta. Am impresia că pretențiile dumitale nu se mai termină. Dar meriți tot respectul. Și încă cum ! După ce-ai făcut atîta drum, dumneata și frățiorul dumitale, ca să aduci cuvîntul Domnului în locul ăsta plin de păcate ! Da, doamnă, ce exemplu măreț pentru indigeni și pentru compatrioții voștri — ați venit să semănați cuvîntul Domnului. — Al Domnului Dumnezeuului nostru însuși. — Lovi cu mîna cartea din fața lui cu un gest hotărît, dar totuși plin de venerație.

O spaimă îngrozitoare puse stăpînire pe ea. Silită să înfrunte în casa asta singuratecă mojițiile acestui maniac, năucită de vînt, ploaie, bubuitul tunetului, de absența misterioasă a lui Robert, ce putea să facă ?

Deschise gura să vorbească cînd Rodgers începu deodată să zbiere :

— Să nu vorbești ! Să nu mă mai întrebi nimic ! Ți-am spus că a plecat. S-a dus în focul Gheenei ; acolo s-a dus. Mi-am închipuit eu chiar de la început că e un stricat. Dar acum pe Dumnezeu oștilor cerești, nu mai am nici o îndoială. E în Santa Cruz, cufundat în desfrâu, în casa de pierzanie a femeii aceleia — Hemmingway. Am văzut cu ochii mei. Pentru că să știi : m-am dus chiar eu ca să mă conving. Și e acolo, rob de poftele trupești — la sînul unei tirfe.

La auzul acestor cuvinte care o loveau ca niște pietre, Susan făcu un pas înapoi. Dar se reculese, se retrase în apărare, încercă să tăgăduiască.

Nu pot să cred una ca asta, — izbuti să articuleze.

Rodgers se ridică în picioare și înaintă spre ea încet dominînd-o cu statura lui înaltă și osoasă. Ochii lui aveau o privire întunecată, amenințătoare.

— Mă faci mincinos în propria mea casă ? — scrișni el. — Pe mine, Aaron Rodgers, slujitorul Creatorului meu, — își ridică pumnul spre cer ca și cum ar fi invocat răzbunarea divină asupra ei.

Susan nu făcu nici o mișcare. Era încătușată de o spaimă și mai cumplită decît aceea pe care i-o inspira el : spaima că ceea ce spunea ar putea să fie adevărat. O sufoca înăbușîndu-i țipătul care îi creștea în piept. Ca un fulger orbitor o săgetă gîndul că Robert fusese prins în mrejele unei forțe rele și obscene. Se cutremură.

— Da, socot că ar trebui să-ți fie rușine, — strigă el cu același glas încărcat de o minie fanatică. — Să mă faci pe mine mincinos ! Socot că ar trebui să cazi în genunchi și să ceri iertare lui Dumnezeu și mie.

Susan nu-l auzea ; se gîndea cu înfrigurare : Robbie, are nevoie de mine, dragul și scumpul meu Robbie. Într-un elan de curaj își îndreptă trupul obosit, își înălță capul ; fără să-și ia ochii de la el se retrase spre ușă.

— Nu cer nici un fel de iertare, — strigă ea brusc. — Mă duc să văd... să mă conving singură. Plec la Santa Cruz... La fratele meu... Chiar acum.

Se întoarse, deschise ușa cu o smucitură și se repezi în vestibul. Smulse haina de pe culoar și o trase pe ea.

Rodgers ieși în urma ei cu pași grei și o urmări cu o lucire aproape sinistă în privire. Dar treptat mînia i se stinse pe chipul lui. Spuse deodată pe un ton care nu mai păstra nici o urmă de bucurie răutăcioasă.

— Afară bîntuie un adevărat uragan. Presupun că ți-ai dat seama de asta.

Fără să-i dea atenție, desprinsе un felinar de pe perete și cu degetele tremurînde încercă să-l aprindă. Primul chibrit scăpă și se stinse.

— Drumul nu e prea grozav nici pe vreme bună, — continuă el pe același ton potolit, — dar mi-te pe o noapte ca asta, cînd nu se vede chiar nimic. Cred că nu vrei să te rătăcești în pădure sau să fii lovită de trăsnet. Eu zic să te gîndești de două ori înainte de a pleca din casa mea.

Susan reuși în sfîrșit să aprindă felinarul. Îi închise ușa, îi apucă strîns de mîner și se îndreptă spre ușă.

Rodgers făcu repede un pas înainte.

— Ascultă, nu te repezi chiar așa. Mă auzi? E curată nebunie să pleci pe o asemenea furtună. După ce ți-am spus tot ce am avut de spus, la urma urmei n-am nimic împotriva dumitale. Stai aici pînă mîine.

Cu mîna pe clanță se întoarse spre el. Avea obrazul palid, dar în ochii ei ardea o hotărîre febrilă.

— Nu stau de loc, — strigă ea. — Plec, plec chiar acum și nu mă mai întorc niciodată.

Cu o mișcare bruscă deschise ușa și înainte ca el să poată scoate o vorbă, Susan traversă veranda și coborî pe alee. În timp ce se cufunda în întunericul amenințător îl mai auzi strigînd-o o dată, de două ori. Dar nu-i dădu atenție. Cu trupul aplecat înainte ca să lupte împotriva vîntului fierbinte, își continuă drumul alergînd, poticnindu-se, pînă ajunse la cărarea care tăia plantația. Aici lumina felinarului îi fu de mare ajutor. Fără ea s-ar fi rătăcit cu siguranță. Dincolo de cercul luminii lui tremurătoare, întunericul se ridica în fața ei ca un zid. Cărarea însăși era aproape spălată de torentul care o inundase. Pretutindeni — numai apă, care se infiltra peste tot, picura și îmbiba pămîntul arid. Dar Susan mergea înainte. Picioarele i se afundau în glodul moale, stropindu-i poala rochiei. Ploaia caldă, biciuitoare îi lipise părul de frunte. Dar nu-i păsa. Își croia drum mai departe, traversă podețul peste șuvoiul umflat și ajunse în sfîrșit pe șosea.

Oftă ușurată, din adînc și porni repede pe șoseaua largă și pustie. Era aceeași carretera pe care mersese Harvey în seara cînd venise la Los Cisnes — același drum — dar cît de deosebit acum ! Tufișurile nu mai stăteau nemișcate, scăldate în lumina blîndă a asfințitului ; uraganul care trecea vuind printre arbori, rupea crengile și smulgea frunzele, sfișia, distrugea totul în cale, urlînd, urlînd fără încetare. Dar nu atît vîntul, cît mai ales ploaia o împiedica să înainteze. Susan nu văzuse încă niciodată o asemenea ploaie. Se abătea peste ea, în valuri calde, sălcii. Hainele ude learcă ședeau lipite de ea, ca pe trupul unei înecate. La picioarele ei se involburau mici vârtejuri de apă. Pe cerul pătruns de umezeală scăpărau fulgere răslețe, dar nu din acelea cu care era obișnuită, ci un fel de lumini difuze care străbăteau bolta nopții ca reflexele unui incendiu uriaș.

Își continuă drumul, susținută de o voință nestrămutată, arzătoare ; trecu prin cătunul La Cuesta, pe lîngă zăcătorile de apă, pe sub coasta stîncilor înalte de bazalt. Dar cu toată hotărîrea ce-o însuflețea, mersul ei începea să nu mai fie tot atît de sigur. Cu toate că vîntul o bătea din spate și drumul cobora la vale, simțea cum o doboară oboseala. Încheieturile deveniră parcă mai slabe, trupul i se frînse, era gata să cadă sfîrșită în mijlocul drumului.

Și atunci, ca pentru a-i arăta că Dumnezeu nu a uitat-o — o da, era convinsă că e o minune dumnezeiască — apărui hodorogind de după deal o căruță. Auzi tropotul copitelor și întorcîndu-se înviorată de o speranță nouă începu să facă semne largi cu felinarul. Cei doi catiri lipăiră pe șosea și se oprită alături de ea, iar căruțașul, un boyero, o privi cercetător de sub sacul care-i acoperea capul și trupul.

De bună seamă Susan era o apariție ciudată, așa cum stătea în mijlocul potopului strigînd ca să acopere vuetul vîntului, cu fața palidă îndreptată spre omul care o privea uimit, încercînd să se facă înțeleasă.

— Ia-mă în căruță.

— *Pero yo no entiendo.*

— Trebuie să mă iei în căruță — pentru numele lui Dumnezeu, du-mă pînă în oraș.

Dar indiferent de ceea ce înțelesese omul din vorbele ei, era limpede că femeia avea nevoie urgentă de ajutor, căci noaptea

era îngrozitoare. Îi făcu semn cu biciul să se urce. În aceeași clipă Susan puse piciorul pe osia roții și se săltă alături de el. Apoi căruța se urni hodorogind și porni legănându-se la vale prin întuneric.

Acest boyero era un negustor de piață din Santa Cruz și fusese prins de furtună dincolo de Laguna. De teamă să nu-l apuce noaptea în mijlocul munților mîna catirii cît putea de repede spre oraș fără să țină seama de primejdiiile drumului. Nu șpunea nimic, dar din cînd în cînd arunca pe furîș cîte o căutătură piezișă asupra profilului ei. Nici ea nu scotea un cuvînt, ci ședea dreaptă pe scîndura îngustă, chinuită de nerăbdare. Goana nebună cu care mergeau i se părea prea înceată; călătoria — interminabilă.

Dar în cele din urmă, după o cotitură bruscă a drumului zăriră în vale luminile orașului Santa Cruz clipind palide prin perdeaua deasă a ploii. Străzile erau pustii. Plaza — cu desăvîrșire goală. Dar în timp ce treceau pe străzile pustii, prin scuarul central, îndreptîndu-se spre piața tîrgului le ajunse la ureche un zgomot ciudat. Nu era zgomotul ploii și nici al vîntului, căci ar fi fost cu neputință să fie atît de asurzitor. Susan își dădu seama că trebuie să fie apele umflate ale rîului Barranca Almeida care nu mai încăpea în albia lor și curgeau puhoi prin oraș, croindu-și drumul spre mare. Căruța se opri în fața unui grajd, pe o stradă dosnică în spatele tîrgului. Susan coborî de pe banchetă cu membrele înțepenite, se căută prin buzunar și dădu omului o monedă. Pe urmă se uită în jurul ei. Știa ce avea de făcut. În cinci minute ajunse în Calle de la Tuna, în fața ușii cu numărul pe care-l căuta. Intrarea nu era luminată, dar prin grilajul ușii se zărea lumina dinăuntru. Nu șovăi nici o clipă. Puse mîna pe clanță, ușa cedă; Susan trase adînc aer în piept și pătrunse în hol. Era o sală lungă, pardosită cu plăci de mozaic, cu o bordură de panel uzat și un rînd de palmieri jigăriți. Pe unul din pereți atîrnau mici cadre brodate cu lînă colorată reprezentînd vapoare pe mare. La stînga se vedea o arcadă acoperită cu o draperie prin care răzbătea lumină, sunet de glasuri și risete. Dîra de lumină se prelungea într-un coridor întunecos unde era înghițită de fumul dens de țigară. Ascultînd cu atenție, desluși acordurile vesele ale unei mandoline.

Susan se opri tăcută. Locul acesta nu avea nimic deosebit care s-o alarmeze. Dar cu toate acestea întreaga ei ființă era zbu-

ciumată de presimțirea unui dezastru. Își împreună mîinile strîns și porni pe coridor. Dar nu apucă să facă nici doi pași cînd draperia se dădu la o parte și din alcov apăru o femeie.

Era Mama Hemmingway.

Obrazul spălat de ploaie al lui Susan se făcu roșu ca para, apoi păli tot atît de brusc. Își adună toată puterea ca să înfrunte cearta care avea să urmeze.

Dar cealaltă rămase mută. Era de necrezut, dar se părea că-i pierise graiul. După cîteva clipe de ezitare se apropie de Susan și o măsură cu privirea de sus și pînă jos. Pe obrazul ei urît își făcu loc o expresie de perplexitate. În cele din urmă exclamă :

— Ce cauți dumneata aici și încă pe o noapte ca asta ? Să mor, dacă n-am crezut la început că e stafia dumitale. Ești udă learcă. Doamne ! Nu ți-ai luat măcar o umbrelă. N-ai văzut că e o vreme să nu scoți afară nici cîinele din casă ? — În mod ciudat glasul ei avea o notă neobișnuită de milă.

Într-adevăr, Susan era într-o stare de plîns. Udă pînă la piele, cu părul căzut în șuvițe umede peste obraz, cu pantofii mustind de apă, cu hainele îmbibate din care apa se scurgea formînd o băltoacă la picioarele ei, părea să nu-și dea seama însă de toate acestea.

— Fratele meu este aici ? — strigă ea.

Mama Hemmingway nu luă în seamă întrebarea. Mînată de o energie neașteptată, o apucă de braț și declară cu convingere :

— N-am mai pomenit așa ceva de cînd mă știu... Să pleci pe o ploaie ca asta. Ce ți-ai închipuit ? Că e o ploică de aprilie ? Ai să răcești și poți să te cureți din asta. Faci o pneumonie sau Dumnezeu mai știe ce. Ei comedie ! Nu pot să stau și să mă uit cum dîrdîi de frig. Vino încoace, în cămăruța asta și usucă-ți zdrențele. — Și înainte ca Susan să se poată împotrivi o împinse într-un salon mic de cealaltă parte a coridorului. Aici o sili să se așeze pe un scaun și vorbind întruna începu să scotocească în comoda de lîngă fereastră ermetic închisă.

— Am să-ți dau niște prosoape, — continuă ea, — dacă vrei să mă scuzi o clipă. Le țin chiar aici la îndemînă. Unde le-oi fi pus oare ? Erau în sertarul ăsta. Nu poți găsi niciodată un lucru cînd ai nevoie de el. Las'că le găsesc eu numaidecît. Trebuie să-ți pun niște prișnițe cu muștar. Imediat. Dar mai întîi să găsesc prosoapele. Pe urmă te dezbraci și-ți fac o frecție de te încingi

toată ca jăratecul. Doamne ferește! Nu-mi iese din cap. Să vii încoace în halul ăsta, de parcă ai trecut tot golful înot.

Dar Susan nu era dispusă să se lase îmbunată. Aștepta plină de încordare. În clipa când cealaltă se întoarse cu spatele la comodă, se aplecă înainte și o privi drept în ochi.

— Unde este fratele meu? — o întrebă cu glasul scăzut dar categoric.

Mama Hemmingway își făcu cîtva timp de lucru cu prosoapele, le despătură și le scutură plină de solitudine.

— Fratele dumitale! — exclamă ea mirată, ca și cum ar fi fost ultimul lucru la care se gîndea. — Vrei să spui, micul Robert, nu-i așa? Doamne iartă-mă! Cum vrei să știu eu unde este? Nu sînt dădaca lui, drăguță. *Puneta, no.* Și pe moment, ceea ce mă interesează este starea în care te găsești dumneata. Așteaptă pînă te usuci și iei o gură de ceva tare. După aceea poți să vorbești despre el cît poțezi.

Susan nu se mișcă.

— Nu pot să aștept. Trebuie să știu. E aici?

Cealaltă făcu o pauză. În ochii ei ca două mărgele, care lansau de obicei scînteii malițioase asupra universului, apărură odată un fel de stînjeneală. Strînse din umeri, hotărîtă să mintă din generozitate.

— Nu, — răspunse ea, — nu e aici. Cum ar putea să fie aici? Jur că nu-i aici, pe tot ce am mai scump.

— Nu te cred, — spuse Susan repede. Dinții îi clănțăneau, avea buzele vinete de frig și spaimă. Se aplecă peste masă spre cealaltă. — Spune-mi... — vocea i se frînse. — O, te rog, fii sinceră... Trebuie să-mi spui dacă se află în casa asta.

— Nu, — ripostă Hemmingway cu violență zvîrlindu-și pieptul înainte. — Nu este în casa asta. Vrei să mă faci mincinoasă chiar în față? Îți spun adevărul — nu-i aici. Jur pe tot ce am mai sfînt. Să nu mai vorbim despre asta.

În aceeași clipă ușa se deschise și Robert intră în cameră.

Se lăsă o tăcere grea, tulburată numai de răpăitul ploii și mugetul riului. Părea amețit, ca un om care se zbate între două extreme necunoscute — extaz și disperare. Așa cum arăta în clipa aceea, cu umerii pleoștiți, pe jumătate beat, era limpede că se rostogolise pe ultima treaptă a decăderii. Intrase împleticindu-se în odaie și acum umbla de colo colo, fără nici un rost. Le va arăta el tuturor, nu-i așa? Le va arăta că... asta e.

Pe urmă își ridică capul și o văzu pe Susan. Cîteva clipe rămase înmărmurit, pe urmă scoase un țipăt răgușit, ca un behăit. Nu spuse nimic, dar chipul lui vorbea mai mult decît orice cuvinte: expresia de descurajare grotească care i se întipărise pe figură îl făcea groaznic la vedere. Se uitară unul la altul în tăcere, pînă cînd el își întoarse privirea rușinat și în-ciudat totodată.

Susan scoase un oftat lung și dureros.

— Robert, — șopti ea. Dar șocul pe care i-l produse vederea ui îi îngheță întreaga ființă și nu putu să continue. — El se prăbuși pe un scaun.

— Ce vrei de la mine? — se răsti el cu ciudă. — Ce cauți tu aici? De ce ai venit?

Susan își înăbuși un țipăt.

— O Robbie, am venit să te caut... Crede-mă... Am venit să te iau de aici.

El se uită țintă la peretele din fața lui. Era încă sub influența alcoolului pe care-l consumase.

— Ia te uită! Ai venit, nu-i așa? Să mă iei de aici? Și unde, mă rog, vrei să mă duci?

Auzindu-l cum vorbește îi venea aproape să urle de disperare.

— Oriunde, — suflă ea, — cît mai departe de aici. Oriunde, numai să fim iarăși împreună, Robbie.

Ascultînd cu o nerăbdare crescîndă, Mama Hemmingway abia își stăpînea enervarea care acum luase locul bunăvoinței de mai înainte.

— Foarte bine, — izbucni ea către Susan. — Ia-l de aici. Ia-l din casa mea căci Dumnezeu mi-e martor, îmi face scîrbă pînă și să mă uit la el. Acum umblă după prostii, acum începe să cînte imnuri sfinte. Turuie la tîmpenii ca o moară stricăta, mai mare risul, zău așa, iar în clipa următoare îl apucă pocăința și tace mîlc. Pe onoarea mea! Sînt obișnuită să am de-a face cu bărbați în toată firea nu cu niște papă lapte care cîntă la armoniu! L-am lăsat să stea aici cu gîndul că doar-doar l-oi face om de caracter; dar, Doamne ajută-mă și nu mă lăsa, nu poți să faci așa ceva dintr-un păduche. Ia-l de aici, îți spun, și drum bun — cărare bătută!

Robert tresări și gemu. Îl dădeau afară — pe el — reverendul Tranter — îl dădeau afară din... din gaura asta infectă.

— Vrei să scapi de mine. — Începu să ridă ironic, dar mușchii feței erau prea moi și nu izbuti.

— Întocmai ! Ai brodit-o ! Cocoșelule !

— Asta-i bună !

Tremurînd de enervare, Susan făcu un pas înainte.

— Haide, Robbie, — îl rugă ea cu buzele tremurătoare. — Hai să mergem acasă. Vino cu mine, să plecăm de aici. Să fim iarăși împreună. Haide dragul meu. Numai tu și cu mine — crede-mă, o să fie... O să fie grozav. Numai să vii acum cu mine.

El îi îndepărtă mîna întinsă. Ultimul pahar pe care îl dăduse pe gît îi venea acum în ajutor. Ar fi vrut să plîngă pentru umilința pe care o îndura. Vroiau să scape de el ? De el ? Reverendul R. Tranter. O Doamne, asta era prea de tot. Lacrimi grele începură să-i curgă șiroaie pe obraz.

— Lasă-mă, — țipă el deodată. — Dacă nu-s vrednic să mă atingi, înseamnă că nu trebuie să mă atingi și gata !

— N-ai de gînd să isprăvești o dată ? — mirii Mama Hemmingway și-i întoarse spatele dezgustată. — „Prea tîrziu, prea tîrziu, strigă căpitanul și vărsă o lacrimă amară“. De ce nu mai isprăvește și nu pleacă o dată dobitocul ăsta blestemat ?

Cum ? L-a făcut dobitoac pe el ! Și cine ? Jigodia asta mică ? Cristoase Dumnezeu ! O să-i arate el ! O să le arate la amîndouă... O să le arate tuturor ! Doar era bărbat, ce naiba ! Fața i se schimbonosi. Sări în picioare răsturnînd scaunul. Se legăna ușor. Simțea cum îi crește în piept o nobilă emoție. Înghiți în sec și începu să strige :

— Ei bine, am să plec. N-am să te mai deranjez cu prezența mea ! M-am lepădat de Dumnezeu, nu-i așa ? M-am tăvălit în noroi ca porcii ? Da ? Atîta știi ? Dar înțelegi oare ce înseamnă pocăința ? Știi oare ce înseamnă sacrificiul ? — Lansă ultimul cuvînt ca o bombă, legănîndu-se și mai tare pe picioare. Era mai beat decît crezuse. Și ce-i cu asta ? La urma urmei le va arăta el tuturor ! O idee măreață... — O, ce idee nobilă... — îi încolți deodată în minte. O să le arate el dacă-i om de caracter. — O să vadă ei cu toții cu cine au de-a face. — Eu sînt un om pierdut, nu-i așa ? Pierdut și blestemat pe vecie. Asta credeți voi ? Dar eu cred altceva. Voi însă nu știți totul ; ați uitat că există sacrificiul. — Se agăță de acest cuvînt. Vocea lui stridentă deveni deodată confidențială.

— Pentru ce să mai trăiesc ?

Susan se repezi spre el. Spaima și mila tremurau în privirea ei.

— Ai toate motivele ca să trăiești, — strigă ea. — Doar ne avem unul pe altul, nu-i așa ? O să începem totul de la capăt, Robbie. Tu și cu mine — așa cum am fost întotdeauna... împreună.

Robert izbucni într-un râs sălbatec, isteric. Ideea lui era colosală — extraordinară. Să nu-și închipuie că-l va putea opri. La început nu intenționase să plece de acolo. Dar acum... O, acum ! Întinse brațele și-și asvîrli capul pe spate.

— Nu vreau să mai încep nimic, — țipă el, — vreau să sfîrșesc. Isus a făcut-o pentru mine. Iar eu o să fac același lucru pentru El. — În urechi îi cîntau glasuri cristaline de Serafimi, întretăiate din cînd în cînd de mugetul râului dezlănțuit. Își îndreptă umerii cu o smucitură, mîndru de hotărîrea luată. — M-am cufundat în mocirla păcatului, — continuă el frenetic, — dar mă voi spăla de murdăria în care am intrat.

— Nu vorbi astfel, — suflă ea. — Mă înspăimînți.

Încercă să se apropie de el, dar mîna lui mare și albă o dădu la o parte. Îi plăcea la culme să-și dramatizeze situația. Ochii îi străluceau, nările îi fremătau de o fervoare extatică, mugetul râului răsuna în urechi ca o muzică celestă.

— M-am tăvălit în desfrîu, — declamă el, — și acum mă voi spăla de toate relele.

Susan fu năpădită de panică. Cu intuiția disperării deveni brusc conștientă de vuetul râului. Trăia un coșmar. Se repezi din nou spre el. Dar era prea tîrziu.

Robert deschise larg ușa, ieși în goană din cameră și porni pe coridor. Strigă ceva și dispăru în întunericul de-afară. Totul se petrecuse fulgerător.

— Sfinte Dumnezeule, — strigă Hemmingway. — Omul ăsta a înnebunit.

Susan rămase paralizată cu mîinile împreunate pe piept. Apoi deodată se avîntă înainte și cu un strigăt înfiorător se luă după el.

Trecerea bruscă de la lumină la întuneric îi luă vederea. Se opri pe trotuar năucită, încordîndu-și ochii orbiți de bezna de afară. Treptat desluși silueta mare și întunecată a lui Robert care abia se mai zărea departe în josul străzii pustii ; alerga ca un posedat.

Nu se poate... Robbie al ei nu putea să facă așa ceva ! Cu un țipăt înăbușit alergă după el. Ploaia îi biciuia ochii îngroziți, vântul îi tăia răsufierea.

Nu reușea să-l ajungă din urmă și vedea că se îndreaptă spre riu. Înnebunită de spaimă continuă să alerge, când deodată o străfulgeră un gând : nu știe să înoate. Gîndul îi sfredelea creierul chinuitor, în timp ce gonea prin tumultul acelei nopți cu inima bătînd nebunește.

Zgomotul riului creștea. Mai aproape, tot mai aproape. Brusc, văzu suvoiul negru în fața ei.

— Robbie, — țipă ea sfișiată de iubire și frică, și încă o dată : Robbie !

El n-o mai putea auzi. Ajunsese la marginea apei. Silueta lui profilată pe cerul înnorat, părea că se oprise o clipă în echilibru pe malul abrupt. Apoi dispăru din vedere.

— Doamne ajută-mă ! — strigă ea îngrozită. Ajunse pe mal. Îl zări nelămurit luptînd împotriva curentului ; auzi un strigăt stins care putea să fie o chemare de ajutor. Răspunse strigîndu-l la rîndul ei. O să-l ajungă, o să-l salveze. Îl strigă din nou, răspunzînd la chemarea lui. Strînse din dinți și se aruncă în apă. Zgomotul săriturii se pierdu în mugetul valurilor care se închiseră peste ea. Începu să înoate din răspuseri căutînd să ajungă la el. Dar inima ei ajunsese la capătul puterilor. Era istovită, fusese întotdeauna slabă. Dar Susan nu se gîndise niciodată la asta. Distanța dintre ei se micșoră. Ajunse aproape de el. Întinse brațul, când deodată din spate se ridică un val care o izbi de un colț de stîncă. N-a fost o lovitură grea, dar nimeri chiar în dreptul inimii care palpita obosită. Brațul îi căzu moale ; trupul i se răsuci purtat de vîrtej ; simți vag cum o învăluie un întuneric mai adînc și o cuprinde o slăbiciune ciudată. Pe urmă, ca și cînd n-ar fi fost de ajuns, curentul o prinse din nou și o asvîrli cu capul de stîncile ascunse sub apă. O dată și încă o dată. După aceea nu mai știu de nimic.

Al gran arroyo pasar postrero.

Nu știuse ce însemnau aceste cuvinte, și acum nu va mai ști niciodată.

În clipa cînd Tranter, trezit din beție și speriat de-a binelea era aruncat de un val pe un banc de nisip din estuarul riului, unde reuși să se ridice în picioare luptînd din toate puterile ca să

ajungă în siguranță, trupul fără viață al surorii sale trecu prin fața lui purtat de ape. Țîrîndu-se spre mal cu spatele la rîu, bolborosea îngrozit :

— O Doamne, ce mi-a venit ? O Doamne... Cristoase Dumnezeule... Să fiu afurisit ! Cred că mi-am ieșit din minți. Era cît pe ce să mă înec. Acum trebuie să-mi fac rost de niscaiva haine uscate. O, Stăpîne-atotputernic, bine că am scăpat... Lăudat fie Domnul..

În timpul acesta Susan era dusă de ape tot mai departe, în largul întunecat al mării.

Capitolul XXVII

Într-o după amiază, două săptămîni mai târziu, Harvey Leith cobora colina spre Santa Cruz. Vîntul se liniștise, soarele strălucea vesel și un abur ușor se ridica din pămînt spre seninul cerului.

Intră în oraș, ocolii piața tîrgului, traversă Plaza și se îndreptă spre port. Mergea repede, fără să se uite nici la dreapta, nici la stînga. După ce trecu bariera Vămii, intră în biroul navigației, se apropie de ghișeul cu inscripția *Informații*, și se adresează funcționarului.

Acesta, un tînăr cu favoriți îngrijiți și părul pomădat se uită curios la Harvey, pe urmă strînse din umeri cu indiferență.

— Dar senor, din păcate n-aveți noroc. N-aveți chiar de loc. Al doilea vapor a plecat ieri.

— Dar următorul, cînd pleacă? — întrebă Harvey repede. Celălalt făcu o mică strîmbătură de dispreț:

— Nu pleacă nici unul, decît abia peste zece zile, senor.

Urmă o pauză. Chipul lui Harvey nu trăda nimic din ceea ce-l frămînta.

— Mulțumesc, — spuse liniștit. Se întoarse dîndu-și seama de privirea uimită a funcționarului fixată asupra lui și ieși din biroul murdar în lumina aurie a soarelui de afară. Refăcu în sens invers drumul pe care venise, cu pași înceți, și traversă Plaza. La intrarea unei cafenele își văzu imaginea în oglindă. Se opri și se examină îndelung, aproape să nu se mai recunoască. Obrazul neras părea străin, o gheată îi crăpase în dreptul unui deget; pantalonii erau rupeți în genunchi și stropiți cu noroi. Nici măcar un vagabond n-ar fi primit să poarte un asemenea costum. Doamne, își zise uitîndu-se la ochii lui infundați în orbite — ce arătare!

Plecă de acolo și se apropie de una din băncile scuarului din Plaza. Vîntul aduse un vraf de hirtii la picioarele lui; pe trotuar zăceau aruncate coji de pepene năpădite de muște, zvîrlite la gunoi... uitate acolo... ca și el.

Se așeză pe bancă. Așa!... Cel puțin putea să șadă liniștit. Din noaptea aceea cînd se deslănțuise furtuna — au trecut zile

sau ani de atunci? — cînd Susan îl lăsase singur și plecase la plantația lui Rodgers, nu avusese o clipă de liniște. Nu, se trezea dimineată, în piept cu povara chinuitoare a neliniștii care îl mîna să măsoare camera goală de la un capăt la altul, în timp ce tunetele se rostogoleau continuu, iar furnicile alergau înnebunite pe scîndurile uscate.

Cum ar fi putut să stea liniștit! Gîndurile îi erau împrăștiate, sufletul răscolit, zbuciumat la fel ca cedrii în bătaia vîntului. Nu putea să stea în casă. Nu era în stare să aștepte întoarcerea lui Corcoran. Nu suporta să stea de vorbă cu marquesa. Fără să-și dea prea bine seama ce face, ieșise din vestibul, traversase grădina și apucase cărarea care ducea spre munți. Nu știa unde se duce. În fața lui, Piscul se înălța întunecat în lumina palidă a înserării. Tăcut, i se părea că-l cheamă spre el și avea senzația că acolo sus, pe vîrfurile acela semeț va afla pacea — o pace necuprinsă, veșnică. Acolo, deasupra nimicniciei pămîntești și a clo-cotului depărtat al mării, înconjurat de nori și vînturi atotștiutoare, va putea să-și reazeme fruntea de pragul cerului și să se cufunde pentru totdeauna în liniștea sublimă a eternității. Urcînd tot mai sus — cu ochii ațintiți asupra acestei culmi amețitoare simți deodată cum mintea i se luminează. Era o revelație pe care cuvintele n-o puteau exprima. Urca mereu fără să se oprească și fără să-i pese de ploaie. Lăsase în urmă poteca îngustă și începu să se cațere mai departe spre piscul ceșos din zare. Simțea că trebuie — trebuie neapărat — să ajungă sus. Străbătu cîteva povîrnișuri pleșuve cu plante rare și arbuști veninoși verolillo înfipti în roca de calcar. Trecu pe lîngă stînci de un albastru pal de Siena și prăpăstii căptușite cu nisip adus de torenți. Pe buza stîncilor, plante agățătoare și smochini piperniciți creșteau într-o împletire haotică, aidoma gîndurilor sale. Urmară apoi terasele, una după alta, acoperite cu sfărămîturi de piatră ponce. Merse mai departe, tot mai sus, străduindu-se din răspuțeri să ajungă în vîrf. Se făcuse întuneric, ploaia și vîntul se întetiseră, tunetul răscolea munții. Dar el își continua drumul cu un fel de încăpăținare rece, printre coclauri și grămezi de cenușă vulcanică. Pe urmă ajunse la peșterile tăiate adînc în coasta muntelui, străjuite fiecare de cîte un mînunchi de porumb crescut în stratul de cenușă și lavă.

Se auzi lătrat de ciini și la gurile viziunilor mizere săpate în stîncă apărură chipuri omenești care se zgîiau la el. Siluete nelămurite țîșniră afară strigînd, îngrămădindu-se în jurul lui. Erau locuitorii peșterilor, oameni mărunți, piperniciți, vorbind o

limbă pe care n-o putea înțelege. Dar nu voiau să-l lase să plece. Vorbeau toți deodată, gesticulau arătând spre cer, trăgându-l în adăpostul peșterilor.

Peșterile muntelui El Telde erau calde, uscate, luminate de jăratecul din vetre. Aici își petrecuse toată noaptea aceea, în timp ce afară furtuna alerga urlând nebună în jurul piscului.

A doua zi dimineată ar fi putut să plece, dar a preferat să rămână. Își simțea mintea mai calmă, trupul însă cuprins de o ciudată amorțeală. Omuleții aceia se arătaseră prietenoși și îi oferiră ospitalitatea lor simplă. Îi dădură să mănânce *gofio* — un fel de terci preparat din porumbul pe care-l cultivau ei înșiși. Când în sfârșit soarele izbuti să străpungă norii, copiii lor ieșiră din peșteri și începură să se zbenguie printre stînci. Erau goi-puşcă, mici și sperioși ca niște veverițe. Așezat pe una din stîncile încălzite de soare, Harvey se uita la ei cum se joacă. După primele clipe de neîncredere, copiii veniră să se hîrjonească la picioarele lui, apoi i se suiră pe genunchi. Era o senzație stranie. În imediata apropiere a Piscului, fără să zîmbească și fără să se împotrivească mîinilor mici care îl pipăiau, îl lăsă pe copiii aceștia goi să se joace în preajma lui.

Trecu o zi, trecu o noapte. În fiecare seară își spunea : mîine plec. Dar rămînea mai departe. De ce să mai plece ? Unde să mai plece ? Era mai bine, mult mai bine să aștepte aici în munți, Nimeni nu mai avea nevoie de el, nimeni nu-l căuta. În cîrînd o vor lua pe Mary din Santa Cruz, exact așa cum o luaseră din Los Cisnes. Nu va coborî în oraș decît după ce va fi plecată.

Astăzi... Da, astăzi, socotea el, trebuie să fie ziua aceea. Oftă neauzit cînd își dădu seama că se afla acolo, pe bancă, din nou în Santa Cruz, singur. Și primul vapor pleca abia peste zece zile.

Frunzișul palmierilor se legăna deasupra capului său. Havuzul susura lin. Peștișorii argintii înotau în bazinul de marmoră de la picioarele lui. Din cînd în cînd simțea privirile oamenilor asupra lui. Pe urmă trecu bocănind pe lîngă el un bătrîn murdar, prost îmbrăcat — un cerșetor care vindea bilete de loterie. Îl privi pe Harvey cu dispreț. Nu-și dădu măcar osteneala să-i ofere un bilet. Curios, dar Harvey simți o satisfacție bizară să fie astfel trecut cu vederea, luat drept altcineva decît era în realitate.

Pe urmă, pe marginea bazinului apăru o umbră care înaintă și se opri în fața lui. Auzi deodată un strigăt și o palmă se abătu pe umărul lui. Tresări și își ridică ochii. Era Corcoran.

Da... chiar Corcoran în persoană, cu pălăria dată pe ceafă, picioarele depărtate, cu aerul lui semeț și zîmbetul irezistibil. Dar de astă dată zîmbetul avea un tremur suspect, iar risul care urmă, semăna mai mult cu un hohot de plîns.

— Ești chiar dumneata, — îngînă el. — Dumneata cu adevărat, pe care te-am căutat peste tot zile întregi. Era cît pe ce să nu te recunosc. Am crezut că ți-ai... și aici zîmbetul îi pieri de pe buze — era gata să izbucnească în plîns. — Omule, pe onoarea mea, — bolborosi el — nici nu ști ce bine-mi pare că te văd !

Urmă o tăcere. Jimmy își suflă nasul cu zgomot. Apoi treptat zîmbetul reapăru, transformîndu-se în risul lui vesel și mulțumit de totdeauna. Era din nou el însuși. Un moment păru că are de gînd să se repeadă la Harvey și să-l îmbrățișeze acolo în văzul lumii.

— Ești chiar dumneata, în carne și oase — repetă el frecîndu-și mîinile. — Dumneata și nu altul. Pentru numele lui Dumnezeu, unde ai fost și ce-ai făcut ? Cum se poate să scoți astfel sufletul din om ?

— Ai fi putut să-ți închipui că am să mă întorc, răspunse Harvey morocănos. — Ce tîmpenie să spună așa ceva ! Dar în clipa aceea îi era cu neputință să găsească ceva mai inteligent. N-ar fi crezut niciodată... niciodată... că cineva s-ar putea bucura atît de mult că-l vede. La urma urmelor o prietenie nu era chiar un lucru de nimic.

— Da, întradevăr, — strigă Corcoran trîntindu-se pe bancă alături de Harvey, bucuria revederii radia încă din ochii lui umezi. — Dumneata ești dintre aceia care bagă oamenii în sperieți. Te-am căutat prin tot orașul. Am răscolit peste tot de sus în jos și de jos în sus. Am cercetat împrejurimile. Pe cîntea mea, începusem să cred că și pe dumneata te-au luat apele.

Harvey îi aruncă o privire rapidă. Urmă o pauză. Corcoran își lăsă ochii în jos, ca și cum i-ar fi părut rău că vorbise.

— Probabil că nu știi, — spuse el cu o voce schimbată. — Probabil că nu știi ce s-a întîmplat cu Susan.

— Susan ? — repetă Harvey mirat.

După o clipă de ezitare, Jimmy îi povestî cu tristețe abia stăpînită despre moarte lui Susan.

— Corpul ei n-a mai fost găsit, — încheie el cu glasul scăzut. Se odihnește probabil pe fundul mării, biata de ea. Of, am fost îngrozitor de amărit de toată povestea asta. Avea întotdeauna o

lucire atît de tristă în adîncul ochilor. Dorise ceea ce nu putea obține și cred că de aici i s-a tras și moartea.

Harvey se uita la el cu ochii mari, plini de groază. Susan ! Nu, era prea îngrozitor... nu putea să creadă. Susan, atît de inimoasă, atît de sensibilă...

Probabil că gîndise cu glas tare, pentru că Jimmy murmură :
— Acum nu mai simte nimic... acolo departe.

Acolo departe. În larg, pe fundul mării, printre ierburile reci și stîncile de corali, pești vărğați treceau bătînd din aripioare deasupra ochilor, ei palizi, larg deschiși. „Lasă-mă să încerc... te rog, lasă-mi numai o mică șansă !” Îl rugase, cu mîinile întinse, atît de dornică, de însetată după un pic de fericire ! Și acum era acolo... departe în larg.

Gîndul acesta îl făcu să se înfioare.

— Îmi pare îngrozitor de rău... îngrozitor, — șopti el ca pentru sine. Pe urmă, după un lung răstimp : — Unde e fratele ei ?

— Asta, — strigă Jimmy cu un dispreț nemărginit. — Nici n-ai să crezi. S-a apucat din nou de mîntuirea sufletelor. E cufundat în pocăință pînă peste cap. Se jură în fața lui Dumnezeu că soră-sa a murit ca să-l aducă înapoi pe calea mîntuirii. Pe toți sfinții, pur și simplu îi face greață. Și-a adus armoniul în Santa Cruz, a închiriat un fel de sală și s-a pus pe predici, pe cîntat psalmi și rugăciuni cu lacrimi în ochi. Aleluia, aleluia, mărire ție, Dumnezeule ! Pe ce-am mai scump, e atît de respingător încît te apucă gălbinaarea.

Trecură cîteva clipe, apoi Harvey întrebă :

— Dar dumneata ? Ce se întîmplă cu dumneata ?

Corcoran luă o priză cu un aer spășit. Dar gestul lui nu-i putea ascunde mulțumirea lăuntrică. Își băgă degetul mare la subțioară și răspunse cu modestie :

— Pe cîntea mea, aș putea spune că s-a și întîmplat. De fapt m-am angajat la Casa : succesor al lui Don Balthazar, odihnească-se în pace. Am tocmit o duzină de flăcăi măslinii și scot untul din ei. Vreau să pun proprietatea pe picioare în cel mai scurt timp. Am venit aici în oraș cu docarul pe care-l am la dispoziție, cu o pereche de catîri. Pot să-ți spun că mi-a pus Dumnezeu mîna în cap și acum trăiesc boierește. Unde mai pui că toate acestea le-am dobîndit numai prin străduințele mele.

Harvey abia zîmbi. Dar cu toate acestea era mulțumit... ex-
em de mulțumit.

— Foarte bine, Jimmy, — spuse el încet, — mă bucur foarte
ult de ceea ce-mi spui.

Corcoran își umflă pieptul și se ridică brusc în picioare.

— Nici pe departe atît de mult cît ai să te bucuri de acum
colo, — spuse el pe un ton schimbat. — Vino cu mine. E tocmai
momentul să plecăm. Eu am avut parte de bucuriile mele, acum
rîndul dumitale. Hai să mergem la hotel.

— La hotel ?

— Bineînțeles, unde naiba în altă parte ? Sau îți închipui că
i să stai aici, pe banca asta prăpădită pînă vine vaporul ? Hai,
tu om de înțeles, ce Dumnezeu, și să mergem odată !

Și luîndu-l pe Harvey de braț, îl ridică în picioare și îl
conduse cu oarecare stăruință spre hotel. Intrară în hol. Corcoran
se învîrți prin sala goală, apoi luă loc pe un fotoliu și chemă
cu glas tare portarul.

— Da, *sah* — răspunse negrul venit în grabă, cu uniforma
numai în fireturi de aur, dezvelindu-și dinții strălucitori într-un
zîmbet.

— Roagă-l pe sir Michael Fielding să mă onoreze cu pre-
zența sa. Bineînțeles, dacă vizita asta nu-l deranjează. Spune-i
că e ceva important.

— Da, *sah*.

Harvey sări în picioare ca ars. Apatia lui dispăru ca prin
farmec. Se aplecă aprig spre Corcoran.

— Sînt încă aici ? Aici... în Santa Cruz ? N-au plecat ?

Corcoran încercă să se refugieze într-un căscat discret.

— Ia-o încet, ia-o încet, omule, — îl sfătui el. — Ce te re-
pezi așa ?

Buzele lui Harvey deveniră albe ca varul.

— Credeam... dar au trecut două săptămîni încheiate...

— Ei da, sînt tot aici, — spuse Corcoran. — Cum aș fi putut
trimite să-l cheme, dacă nu era aici ?

Urmă o pauză.

— Nu vreau să-l văd, — spuse Harvey întunecat. — Și nici
el nu vrea să mă vadă.

— Uite ce e, dragul meu, tocmai aici e greșeala dumitale, —
declară Jimmy, lăsîndu-se pe spătarul fotoliului și examinîndu-și
geizmele lustruite — oglindă, probabil de unul dintre „flăcăii
măslinii“. — Pe cîntea mea, abia așteaptă să te cunoască. Și

de ce nu ? Doar ai salvat viața micuței doamne, nu ? Te-a căutat peste tot, exact ca și mine. Pe cinstea mea, este un om foarte cumsecade. Nu cred că există undeva un om mai de treabă ca el, chiar de-ai căuta o săptămână întreagă. Unde mai pui că arde de dorința să-ți exprime recunoștința lui.

— N-are decît să și-o păstreze.

— Ei asta-i acum ! Nu mai vorbi prostii, — ripostă Jimmy. — Ce te aprinzi așa ? Doar vrei să ajungi acasă. nu ? Cred că n-ai de gînd să-ți petreci în portul ăsta tot restul vieții ?

Se întrerupse brusc, își înălță capul, apoi începu să facă semne grăbite către bărbatul care intrase în hol.

Harvey îngheță cînd îl văzu venind. Era Fielding — soțul lui Mary — da, gîndul acesta îi izbi ca un vînt rece, deși faptul i se părea aproape de necrezut. Era un bărbat înalt, voinic, foarte prezentabil, într-un fel care îi inspira încredere. Avea trăsăturile bine proporționate, nasul drept, bărbăla ovală, un păr blond, frumos, bine periat. Chipul lui respira o bunăvoință extraordinară. Toată ființa lui purta pecetea unei amabilități de care nu putea, și nici nu dorea să scape. Ochii mai ales, de un albastru luminos, zîmbeau celor din jur ca și cum ar fi vrut să le spună : „E încîntător, încîntător, totul este într-adevăr încîntător“.

Se apropie de ei. Părea foarte emoționat și mulțumit. Întinse mîna și aproape se năpusti asupra lui Harvey.

— Splendid ! — exclamă el. — E pur și simplu splendid. Lucrurile încep să se aranjeze cum nu se poate mai bine.

Urmă o tăcere penibilă, pe urmă Harvey îl lăsă să-i strîngă mîna. Nu avea încotro.

— Bravo, perfect, — continuă Fielding. — Asta zic și eu, surpriză... trase în sus de dunga pantalonilor și se așeză. Se dădu cu scaunul mai aproape și spuse amabil, dar cu o anumită gravitate :

— Și acum, spune-mi, ai luat masa ?

Masa ! Harvey se trase înapoi. Omul acesta vorbea serios ? Se uită la el bănuitor.

— Da, — minți el, — am mîncat.

— Vai, ce păcat ! Dar astă seară trebuie să iei cina cu noi. Doamne ! Dar ce tot spun ! Ai să fii de acum încolo mereu cu noi. Nu țe las să pleci. Este minunat că te-am găsit aici pînă la urmă. Absolut minunat. Lui Mary o să-i pară bine. Chiar foarte bine. Știi, și-a făcut griji, foarte multe griji din pricina dumitale.

Harvey avu iarăși o tresărire nervoasă. Nu putea înțelege de loc această placiditate neobișnuită — atât de diferită de tot ce-și închipuise. Oare Fielding nu-și dădea seama... nu-i spusese nimeni ? Era o situație care îl uluia, îl făcea să turbeze. Întrebă brusc, pe un ton aspru :

— Prietenul dumitale, Carr, nu ți-a spus nimic despre mine ?

— Carr ! — Fielding izbucni în râs. — Nu dau nici doi bani pe ce spune Wilfred. Niciodată. Wilfred ăsta e un băiat bun. Foarte bun călăreț. Dar încolo — cam aiurit. Un tip zăpăcit și impulsiv ! Telegramele lui — naiba să le ia ! — erau cît pe ce să mă scoată din fire.

— Nu vorbesc despre telegrame — spuse Harvey răspicat. — Este vorba despre cu totul altceva.

Urmă o pauză în timpul căreia Harvey așteptă rigid și încordat. Dar Fielding, căzu deodată pe gânduri ; părea să-l studieze cu o privire atentă, dar totuși binevoitoare.

— Cum stai cu gulerele ? — întrebă el în cele din urmă. — Da, o să fie cam greu. Mai ales în ce privește gulerele ! Ce mărime porți ? Pariez că ai un număr cu cel puțin doi centimetri mai mic ca al meu. Eu port patruzeci și doi — spune și dumneata ? Dar să știi că în rest, pot să-ți dau totul — un costum pe care nu l-am pus niciodată — slavă Domnului, bătrînul Martin mi l-a băgat în cufăr — brici de ras, lenjerie, periută de dinți, burete, tot ce trebuie. — Dar, naiba să le ia pe toate ! — se încruntă el comic. — Nu știu cum o să fie cu gulerele !

Nu, nu era nici urmă de prefăcătorie. Într-adevăr Fielding era preocupat, într-un fel al său, blînd, ușor ironic de mica problemă a gulereilor. Preocupat și chiar interesat... Lui Harvey îi venea să urle. S-ar fi așteptat la orice — orice în afară de farsa asta sinistă. Își întoarse capul și își pironi ochii în dușumea.

— Știi, — spuse Fielding, — încă nici nu ți-am mulțumit. Dumnezeule mare ! — zîmbetul lui fermecător și spontan îi luminează din nou chipul — Este absolut extraordinar — vorbesc de vindecarea lui Mary. Îți sînt teribil de recunoscător. Astea sînt lucruri despre care nu poți să vorbești. A început efectiv să se ridice din pat. În curînd va fi în stare să călătorească — bineînțeles cu avionul. Pe urmă vom lăsa aerul de țară, acolo la Buckden, să facă restul. — Făcu o pauză, apoi adăugă vesel : — Ai să stai cu noi. Fără nici o discuție. E un lucru stabilit. Ai putea să te ocupi puțin de Buckden. E un locșor simpatic. Am un hibrid de tran-

dafir pe care aş vrea să ți-l arăt. Ceva absolut nou. Nu atât de încărcat, fii sigur. Am să-l expun anul acesta la expoziția de horticultură.

Harvey şedea fără să scoată o vorbă. Situația era atât de neaşteptată încît îi luase graiul. Fielding ştia desigur — da, trebuia să ştie fără nici o îndoială. Şi totuşi iată — acest zîmbet, această netulburată bunăvoință... Nu se întîmpla absolut nimic. Nervii lui Harvey erau întinşi la limită. Ar fi vrut să-l urască, dar nu putea. Dacă ar fi fost doar o simplă jovialitate s-ar fi simţit scîrbit. Dar era altceva — omul acesta avea în el ceva cu totul ieşit din comun. Deşi soarta îl înzestrase cu frumusețe, educație, farmec şi cu această amabilitate dezarmantă, el părea să admită modest şi placid că nu avea nimic. Era imposibil să-l duşmăneşti.

În cele din urmă Harvey mormăi :

— Îmi pare rău, dar nu pot primi invitația dumitale. Vă veţi întoarce acasă cu avionul, eu am să plec cu vaporul. Şi este prea puţin probabil că ne vom întîlni în Anglia.

Fielding izbucni într-un protest violent.

— Dragă prietene, exclamă el. — Ce Dumnezeu ! Nu-ţi dai seama ce spui. Nici nu te gîndi că te vei întoarce acasă cu vaporul. Încă nici n-a fost construit — rîse amuzant. — Ai să te înapoezi cu avionul, împreună cu noi. — O spuse ca şi cum era un lucru de la sine înţeles. Pe urmă, cu aceeaşi lipsă de consecvență, se lovi energic cu palma peste genunchi şi se ridică în picioare. — Acum vino cu mine. Să nu pierdem vremea cu vorba. Am reţinut o cameră pentru dumneata, ai nevoie să faci o baie şi să te schimbi. După aceea mergem dincolo ca s-o vezi pe Mary. E doar la un pas de aici.

În timp ce vorbea, uşa turnantă de la intrarea hotelului se roti scîrţîind şi Elissa intră în hol urmată de Carr şi Dibdin. Cînd îl văzură pe Harvey, se opriră brusc toţi trei, cu o expresie aproape comică. Apoi se apropiară încet.

— Exact ce trebuie — observă Elissa, care îşi revenise prima şi examina cu o mină nepăsătoare figura nebărbierită a lui Harvey, — pentru ca situația să devină mai spectaculoasă şi mai interesantă.

— Dar mai ales eroică, — adăugă Carr cu o strîmbătură cinică ; în jurul ochiului său stîng mai stăruia încă o vinețeală uşoară. — Acum vor cădea cu toţii la pieptul lui şi vor vărsa lacrimi de bucurie.

— Termină, Wilfred, — interveni Fielding. — sau vrei să te dai afară? Ai fost să vorbești cu Stanford despre avion, sau n-ai fost? La asta să-mi răspunzi, idiotule!

— Sigur c-am fost, — răspunse Carr îmbufnat. — Mai trebuie un singur lucru ca să termine revizia — alimentarea cu carburant sau așa ceva. A zis că poate pleca în orice zi săptămîna viitoare, cu condiția să fie vreme bună.

— Slavă Domnului, — lansă Dibdin ca și cum ar fi scuipat un simbur de prună. — În curînd vom scăpa din gaura asta infectă.

Fielding se întoarse spre el și spuse în felul lui rezonabil.

— Dumneata ai să te întorci cu vaporul, bineînțeles. Cred că înțelegi, nu-i așa, Dibs?

— Cu vaporul? — îngăimă Dibs. Era îngrozit.

— Avionul nu poate lua mai mult de patru pasageri, în afară de Stanford.

— Intocmai... Desigur... Patru... Vreau să spun... — Privirea șocată a lui Dibs rătăcea de la Harvey la Fielding și înapoi. Ochii lui spălăciți se holbară. Era de-a dreptul disperat. Scăpă monoculul și rămase cu gura căscată, apoi se prăbuși neputincios pe un fotoliu.

Elissa se cutremura toată de rîs. Se așeză pe brațul fotoliului și își aprinse o țigară. Dar își ridică ochii chiar în clipa cînd Fielding îl apucă pe Harvey de braț.

— Unde vă duceți? — întrebă ea, uitîndu-se la ei prin perdeaua de fum. — O vizită de politețe la convalescența noastră?

— Nu, — răspunse Fielding vesel. — Ne ducem să căutăm niște gulere.

Capitolul XXVIII

Vuietul celor două motoare abia se auzea în cabina izolată. De altfel se obișnuiseră cu toții cu zumzetul acesta neîntrerupt. Nici mișcarea nu se făcea prea mult simțită. La o viteză de două mii pe minut, ai fi zis că pur și simplu te legănau în albastrul infinit, de-asupra unui așternut imens de nori, ca un puf cenușiu. Pe lângă înaintarea greoale a vaporului, această călătorie de întoarcere părea un zbor de săgeată.

Plecaseră din Santa Cruz abia de două zile.

Decolaseră din golf joi, înainte de amiază. Era o zi calmă, senină, fără prea mult soare. Apa, de un verde pal era netedă ca o suprafață de sticlă. Se ridicaseră în aer atît de brusc, încît Mama Hemmingway deschise repede geamul și își scoase capul lucios pe fereastră. Să vezi și să nu crezi.

— Doamne sfinte, uite c-au plecat. *Carajo cono!* Și nici n-au trecut pe aici ca să-și ia rămas bun. Atîta mojieie nici nu mi-aș fi închipuit! Pe tălpile celor doisprezece Apostoli! Pe viitor am să-mi aleg prietenii cu mai multă grijă. Hei, Cuca adu-mi o picătură de sînge negru. *Pronto, pronto*, ca să-mi vin puțin în fire. Așa ceva!

Iar Tranter, surprins de zumzetul ce se auzea din cer se repezi afară din sala proaspăt închiriată și-și lungi gîtul ca să vadă mica pată ce se pierdea în zare.

— Ia te uită! Au plecat! — Își împreună emoționat mîinile lăptoase. — Ia te uită! Bine c-am scăpat de necazuri și ispită. Slavă Ție, Doamne. Acum cred că am să fac din misiunea mea un adevărat succes. Aleluia! — Alergă înapoi sărind ca un iepure uriaș, se așeză în fața armoniului și începu să cînte cît îl ținea gura:

„Am avut păcate grele,

Domnul m-a scăpat de ele.”

Numai la Los Cisnes s-a știut din timp despre plecarea avionului. Știa bineînțeles și Dibs. Dar înfășurat în jignirea lui ca

Într-un giulgiu, refuzase să scoată nasul din hotel. La Casa însă o faţă de masă albă enormă, agăţată de vechea prăjină pentru steaguri flutura ca o rufă luată de vînt. Iar lîngă ea se vedeau două mogildeţe — o furnică cenuşie şi o furnică neagră — care făceau semne. Parcă se zări sclipind ceva, poate o rază de soare reflectată pe capacul unei tabachere. Pe urmă avionul luă înălţime şi se depărtă în direcţia mării, pe luciul căreia insula se întindea verde şi frumoasă ca o floare de nufăr pe un ochi de apă. Piscul dispăru ultimul topindu-se în vibraţia amăgitoare a văzduhului.

Petrecură noaptea la Lisabona, după ce avionul ameriză pe Tajo, dincolo de creasta Cintrei. În ziua următoare zburară peste Oporta, Vigo, Lugo, tăiară colţul Alpilor Cantabrice, trecînd peste golful Bordeaux. Zburau uşor, parcă fără grabă şi totuşi foarte repede. Se depărtau... Se întorceau acasă. Aerul deveni mai rece cînd trecură de gura largă a Garonei, şi se îndreptară spre Nord, către Nantes ; acum apele mării păreau mai reci.

Ultima zi a călătoriei lor... Cît de repede se scurgea ! Inexorabil. Ajunseră la St. Malo cu nisipurile plajei Paramé galbene ca grîul copt. Dar nu trecu un minut şi se topiră şi ele, ca toate celelalte, în întinsul nesfîrşit al mării, al văzduhului, în zumzetul continuu al motoarelor.

Fielding descria drumul, plin de entuziasm. Avea o hartă elegantă, un compas şi se bucura ca un copil că putea să afle totul într-o clipă. Orarele exacte, spunea el, îl pasionau ; în copilărie citise o carte de Jules Verne cu un gentleman englez pe numele Fogg. Să ajungi „la ţanc“ — înseamnă o victorie a spiritului asupra materiei. Acum se afla în carlingă ca să-l întrebe pe Stanford dacă lucrul era posibil. Sau poate nu era ?

Stînd în fotoliul său din fundul cabinei, Harvey îşi lăsa privirea să alunece prin fereastra laterală. Norii erau acum mărunţi şi pufoşi, ca şi cum o pilotă uriaşă s-ar fi rupt răspîndindu-şi fulgii deasupra mării. Fişii de apă cenuşie apăreau şi dispăreau în urma lor. Soarele strălucea fără să încălzească.

Se depărtau... se întorceau acasă. Întoarse capul pe furiş şi se uită la Mary. Stătea cu privirea aţintită drept înainte, cu degetele abia atingînd cartea pe care o ţinea pe genunchi nedeschisă. Era tăcută, palidă şi mică... O, atît de mică. Arăta ceva mai bine, în orice caz era în stare să suporte călătoria. Dar era învăluită în-

tr-o liniște stranie. Își ținea bărbia înfundată în gulerul blănii, iar genele coborîte aruncau umbre întunecate peste obraji.

În întreaga ei înfățișare se observa o schimbare nelămurită, subtilă: parcă se maturizase; devenise mai stăpînită, cuvintele rare trădau o gravitate lăuntrică. Căpătase o demnitate și o seriozitate pe care nu le avusese pînă atunci. Acea grație ușoară și vioale, mișcările rezezi și impulsive dispărură cu desăvîrșire. Locul lor l-a luat conștiința maturității; nu mai era copilul curios și nebunatic de altă dată, ci o femeie împlinită.

Oare își dădea seama de privirea lui furișă? N-ar fi putut s-o spună pentru că nici-el nu știa. Măcinat de o încordare care îl imobiliza pe scaun, era aproape incapabil să facă cea mai mică mișcare. Acest sentiment îl chinase neîncetat în ultimile două zile și tot așa în cele cinci zile premergătoare la Santa Cruz. Temîndu-se să se uite unul la celălalt, rigizi, constrînși, nici o clipă singuri, terorizați pînă și de cuvintele cele mai banale pe care trebuiau să le rostească, așteptau fiecare — și evitau totdeauna — un semn cît de mic care nu mai venea.

O privea, cu buzele întredeschise, concentrîndu-și întreaga voință ca s-o determine să se uite la el. Trebuia neapărat să se uite la el... O singură privire fugară ar fi fost de ajuns.

Dar Mary nu-și ridică ochii și nu-l privi. Rămase mai departe uitîndu-se în gol cu obrazul trist și palid, cu bărbia înfundată în gulerul moale de blană, cu genele negre umbrîndu-l obraji. În clipa următoare Fielding ieși din carlingă. Trecu repede în fund și se așază pe fotoliul alăturat de Harvey.

— Ceaiul începe să se ridice, — anunță el și își trecu brațul prietenește pe spătarul celuiilalt. — În curînd vom putea vedea Canalul Mînecii.

— Da, — încuviință Harvey, ca să spună ceva.

— Pe urmă ne îndreptăm spre bătrînul nostru Solent. Acolo amerizăm din nou. Aparatul merge splendid, nu trepidează nici un pic. Stanford spune că ajungem în cel mult o oră. Exact la timp. O să luăm ceaiul la Buckden, — își consultă ceasul, — la ora cinci și un sfert fix. Pe cuvînt, dacă nu-mi pare rău, într-un fel! A fost o călătorie minunată. La început am urît-o — probabil că eram prea îngrijorat. Afară de asta nu-mi place să fiu singur. Dar așa, în patru am făcut un grup simpatic. Zău dacă n-aș fi în stare s-o iau iar de la început!

Elissa lansă peste umăr, plictisită.

— Ah, nu, Doamne ferește, pentru nimic în lume. — Căscă, apoi adăugă gînditoare: — Numai gîndul la Dibs, abandonat acolo... mă reține de la o scenă de isterie. Parcă-i văd și acum fața descompusă... ultima privire — aproape că nu mai avea nimic omenesc într-însa. Numai asta mă mai ține în viață.

Fielding rîse, dar fără nici o răutate.

— Ai să te refaci cînd ai să ajungi acasă, Lissa, — zise el. — Gîndește-te la asta. Primăvara în Anglia — gardurile vii proaspăt tunse, livezile înflorite...

— Oamenii ținîndu-și umbrelele și înjurînd cînd vîntul le întoarce pe dos. Autobuzele care te improașcă cu noroi între ochi și niciodată un taxi cînd ai nevoie. Nu mai fi atît de entuziast, Michael, că mă enervezi. Mai bine du-te să pilotezi avionul. Trimite-l încoace pe tînărul Stanford. Vreau să-mi dau seama dacă e îndrăgostit de mine. — Aruncă o privire malițioasă spre Harvey. — Nu văd de ce să aibă Mary monopolul marilor pasiuni.

Michael rîse mai tare ca oricînd. Înconjură cu celălalt braț fotoliul în care ședea Mary, legînd-o de Harvey într-un gest de amabilitate comică.

— Ai auzit, fetiço dragă. Face haz pe socoteala ta și... a celebrei voastre aventuri.

Harvey tresări. Dar Mary rămase nemișcată, calmă, fără să manifeste nici cea mai mică emoție; pe chipul ei nu se putea citi nimic. Elissa se uită curioasă la Michael. În cele din urmă clătină din cap.

— Adorabil, — spuse scurt, — și un adevărat gentleman.

Michael continuă să rîdă, apoi își scoase portîgaretul, îi oferî lui Harvey o țigară, dar acesta refuză.

— Știi, — urmă el afabil, — lăsînd gluma la o parte, este într-adevăr minunat să te întorci acasă. Abia cînd te afli departe începi să apreciezi cu adevărat propria ta țară. Ard de dorința să-ți arat Buckden-ul. Îți aduci aminte că ți-am vorbit de un trandafir? Ei bine, este ceva cu totul special. Și apoi trebuie să vezi noile mele cămine pentru bătrîni. Pare ciudat, dar eu am o slăbiciune pentru aceste cămine de bătrîni. Este o adevărată pasiune, să știi. Au fost fondate încă de tatăl meu, iar eu am continuat, ca să zic așa, să construiesc. Colecționez centenari,

ășa cum alții colecționează fluturi. Am acolo un moș care mai are trei luni pînă face o sută doi ani. Vezi...

Harvey nu-l mai asculta. Acum îl cunoștea pe Fielding — cu o cunoaștere rece și definitivă. Era, după cum spunea Elissa un gentleman — o Doamne, ce cuvînt! — Dar tocmai asta era și încă în sensul cel mai arhaic și mai oribil al cuvîntului. Amabil, fermecător, cumsecade, n-ar fi făcut rău nici unei muște; nu putea, era pur și simplu incapabil să-și facă vreun dușman pe lumea asta. Dar niciodată nu părea pe deplin serios. Nu se certa cu nimeni. Dacă era contrazis, se lăsa păgubaș, rîdea și uita toată povestea. Și nici nu era gelos, căci era un lucru de-a dreptul incompatibil cu firea lui. Timp de cîteva zile Harvey fusese cu totul nedumerit, era pur și simplu uluit de ceea ce vedea. Dar acum pricepuse perfect: această indiferență lejeră era nota dominantă a caracterului lui Fielding. Pentru el, dragostea nu avea nici un sens. Mary îi plăcea, atît și nimic mai mult. De cîte ori Harvey luase hotărîrea de a se uita drept în ochii lui — ferm și fără compromis: „Ascultă, o iubesc pe soția dumitale“. Dar n-ar fi folosit la nimic. Fielding n-ar fi răspuns: „La naiba! Ce vrei să spui?“ Și nici măcar: „Ce obraznicie!“ Ar fi rîs cu cea mai perfectă indiferență: „Băiete dragă, nici nu mă miră. Este fermecătoare. Ia o țigară. Sînt turcești, dar foarte bune.“ Era ceva de-a dreptul înspăimîntător în această permanentă amabilitate. Pentru Harvey nu mai exista nici o îndoială, dar oricum ar fi fost — situația era înnebunitoare. Ar fi preferat uneori să să dea cu capul de un zid de cărămidă, decît să se înfunde mereu în această pernă moale de cumsecădenie.

— Și asta mi-ar plăcea cu adevărat, încheie Fielding. — Să ajung la optzeci. Dar folosind numai o singură mină, înțelegi? Ar fi ceva. Însă nu-i deloc ușor, ar lua ceva timp, nu glumă. Strîvi țigara și se aplecă zîmbind spre Mary.

— Te simți bine, fetița mea, nu ești prea obosită? Ți-e destul de cald?

Obrazul ei, îngropat în gulerul de blană părea mai mic ca oricînd, iar glasul îi răsună stins cînd răspunse:

— Da, mulțumesc, Michael.

— Nu mai avem mult, să știi. — Se uită pe fereastră și exclamă vesel: — Ei, ia te uită... așa e... aproape c-am ajuns!

— Întinse gîtul și începu să indice radios clădirile peste care treceau : — Asta e Biserica Sfînta Catherina ! Uite și Ventnor, acolo în fund. Iată și forturile mai încolo, și Haslar. Bravo ! Extraordinar ! — Dar nimeni nu-i dădea atenție. — Doamne, îmi pare că Stanford a început să coboare. Mă duc... trebuie să-l văd. Se uită la ceas și se repezi în cabina pilotului ca să nu-i scape nimic.

Trecuseră cinci minute. Ventnor se vedea tot mai aproape, apoi alunecă pe lîngă ferestrele avionului și dispăru. Avionul descria acum cercuri largi de-asupra strîmtorii Solent.. La început o suviță argintie între uscat și insulă — apoi din ce în ce mai largă pe măsură ce pierdeau din înălțime. Coborau din ce în ce mai jos. Suprafața lucie se ridică parcă spre ei, pe urmă simțiră o ușoară zguduitoră. Avionul alunecă pe suprafața apei și se îndreptă spre debarcader, lăsînd în urmă două dîre înspumate. Elicea continua să se învîrtească cu o încetineală caraghioasă și în cele din urmă se opri. Aterizară cam la o sută de metri de chei. Se lăsă deodată o liniște adîncă. Stanford intră în cabină scoțîndu-și mănușile, urmat de Fielding. Era un băiat înalt și deșirat, cu un păr negru, rebel.

— Ei... am ajuns, — anunță el calm.

Elissa își îndreptă ochii spre el.

— Nu-ți pare rău că s-a terminat ?

El zîmbi, descoperind un dinte de aur în colțul gurii.

— De loc !

— De loc, — îl îngîină ea. — Asta e tot ce-am putut să scot de la dumneata de cînd te cunosc. N-ai pic de suflet. Și pe lîngă asta mai ești și murdar de ulei pe nas.

Fielding o apucă pe Mary de braț.

— Privește ! — strigă el emoționat. — A venit bătrînul Martin !

O barcă cu motor se desprinsese de la mal și trecînd prin canalul interior al fortului se îndreptă direct spre ei. Pînă cînd Stanford reuși să deschidă ușa, barca ajunsese la avion și se opri lîngă flancul lui.

Harvey rămase în fundul cabinei. Se uita cu o privire rece, indiferentă la Fielding, Elissa și Martin care vorbeau toți deodată ; Mary, tăcută, zîmbi ușor bătrînului Martin, dar nu scoase nici un cuvînt. Harvey fu ultimul care strînse mîna lui Stanford și sări în barcă. Fiecare amănunt îl impresiona teribil, dureros.

— M-am gândit să vin să vă întîmpin aici, la Southsea, Sir Michael, — strigă bătrînul Martin ca să acopere zgomotul motorului. — E mult mai comod decît la Haslar.

— Splendid, bătrîne...

— M-am gândit că va fi mai ușor și pentru milady... — vocea i se frînse și se stîmse din cauza efortului. Dădu din cap clipind fericit din ochii lui de un albastru spălăcit. Era un omuleț pîr-pîriu cu nasul lung și o față cavalină, de copil. Un gentleman în serviciul unui gentleman, gîndi Harvey cu aceeași limpezime crudă — slujindu-și stăpînul feudal cu credință și afecțiune toată viața.

Ajunseră la treptele de piatră înverzită ale Cheiului Vechi, urcară pe mal unde îi întîmpină un șir de clădiri înalte, tramvaie zăngănind pe șine, o mulțime de oameni care se uitau la ei, o voce solemnă, plină de respect: „Atenție, milady, atenție, vă rog“.

— Se întoarseră... erau din nou acasă.

Îi aștepta o mașină — un imens, trufaș și strălucitor Rolls albastru; bineînțeles albastru-închis, discret. Un șofer nemișcat ca o figură de ceară, din muzeul Tussaud, stătea lîngă portiera pe care o închise ușor, cu un declic aproape imperceptibil, pe urmă sări la volan. Plecară înveliți în pleduri groase, cu bătrînul Martin așezat în față lîngă figura rigidă a șoferului care conducea manevrînd comenzile complicate ale mașinii.

Orașul trecu pe lîngă ei în goana mașinii, apoi apucară pe drumul Chichester și priveliștile de țară se deschiseră în fața lor întocmai ca un album cu poze frumoase.

— Nu-i chiar urîță Anglia? — observă Fielding plin de mulțumire. — Dar stai să vezi Sussexul, orice-ai spune e totuși micul nostru colțîșor.

Da, gardurile erau înmugurite, micile țărîni pătrate acoperite cu un covor de verdeață, casele pitulate sub arbori, totul curat și îngrijit. — strălucind ca scos din cutie. Dar Harvey nici nu se uită la frumosul album cu poze. Putea să fie oribil sau splendid, ce-i păsa lui? De ce a venit aici, se întreba enervat. Nu trebuia să mă las convins. Unde-i era împotrivirea, asprimea, sarcasmul, indiferența posacă?

Ședea alături de Mary, atît de aproape încît îi simțea freamătul viu al trupului.

— Stai aici, nu fii copil! — insistase Fielding. Era îngrozitor. Inima îi bătea ca un clopot. Mary se uita drept înaintea ei. Dar obrajii i se colorară ușor. Nu-i prinsese niciodată privirea, — niciodată complet — și ar fi dorit atât de mult...

— Cornuri proaspete cu unt, în fața căminului, — strigă Fielding. — N-ar fi tocmai rău, ce ziceți? — Ședea în fața lor pe bancheta pliantă, emitea tot felul de păreri, le arată hotarele proprietății cu un aer de stăpîn, de parcă ar fi lipsit cel puțin douăsprezece luni de acasă. Nu tăcea o clipă.

— Nu mai e mult. Doamne! este extraordinar să te întorci acasă. Nu ești prea obosită, bătrînico? O să dăm o adevărată recepție în cinstea ta.

Mary tresări.

— Sper că n-ai invitat pe nimeni, Michael? — șopti ea.

— Doamne! nici gînd de așa ceva, — protestă el. — Veî merge imediat să te culci. Dar o să organizăm ceva mareț cînd ai să te simți mai în putere. — Era radios. — Pe urmă vom pleca din nou la Londra. Pe toți sfinții! Vom face cîteva lucruri — vom cumpăra cîte ceva — vom pune treburile pe roate... ai să vezi!

Mașina aluneca ușoară, fără zgomot, mai departe prin Cosham și Havant. Alte file de album întoarse.

— Acum sîntem aproape — repetă Fielding emoționat — chiar foarte aproape.

Cu cîteva sunete vesele de clacson, cotiră de pe șoseaua principală și trecură printr-un mic cătun cu căsuțe albe și acoperișuri roșii, pitit în fundul unei vîlcele. Un șir de rațe trecu solemn pe pajiștea verde a satului. Cîțiva copii în șorțulețe se opriră brusc din ris și rămaseră nemișcați și plini de respect. Pe urmă, după o curbă, intrară pe o alee lungă străjuită de ulmi. Mai făcură aproximativ o milă pe sub ulmii aceștia.

Harvey observă în treacăt o căprioară care se uita cu ochii blînzi după mașină. Își dădu seama confuz că se aflau într-un parc — un parc imens, îngrădit. Era o proprietate — bineînțeles... era moșia lui Fielding. Părea enormă, bogată, nemărginită.

Pe urmă, după culmea unei coline, văzură Buckden-ul. Nu arăta ca o casă — era prea mare. Era dreptunghiular, solid, clădit în jurul unei curți centrale. În față se întindeau pajiști verzi ca niște covoare de catifea. Rotocoale de fum albăstrui se ridicau

din câteva hornuri, iar pe deasupra lor se rotea croncănind un stol de ciori. Un steag atârna moale de prăjina lui.

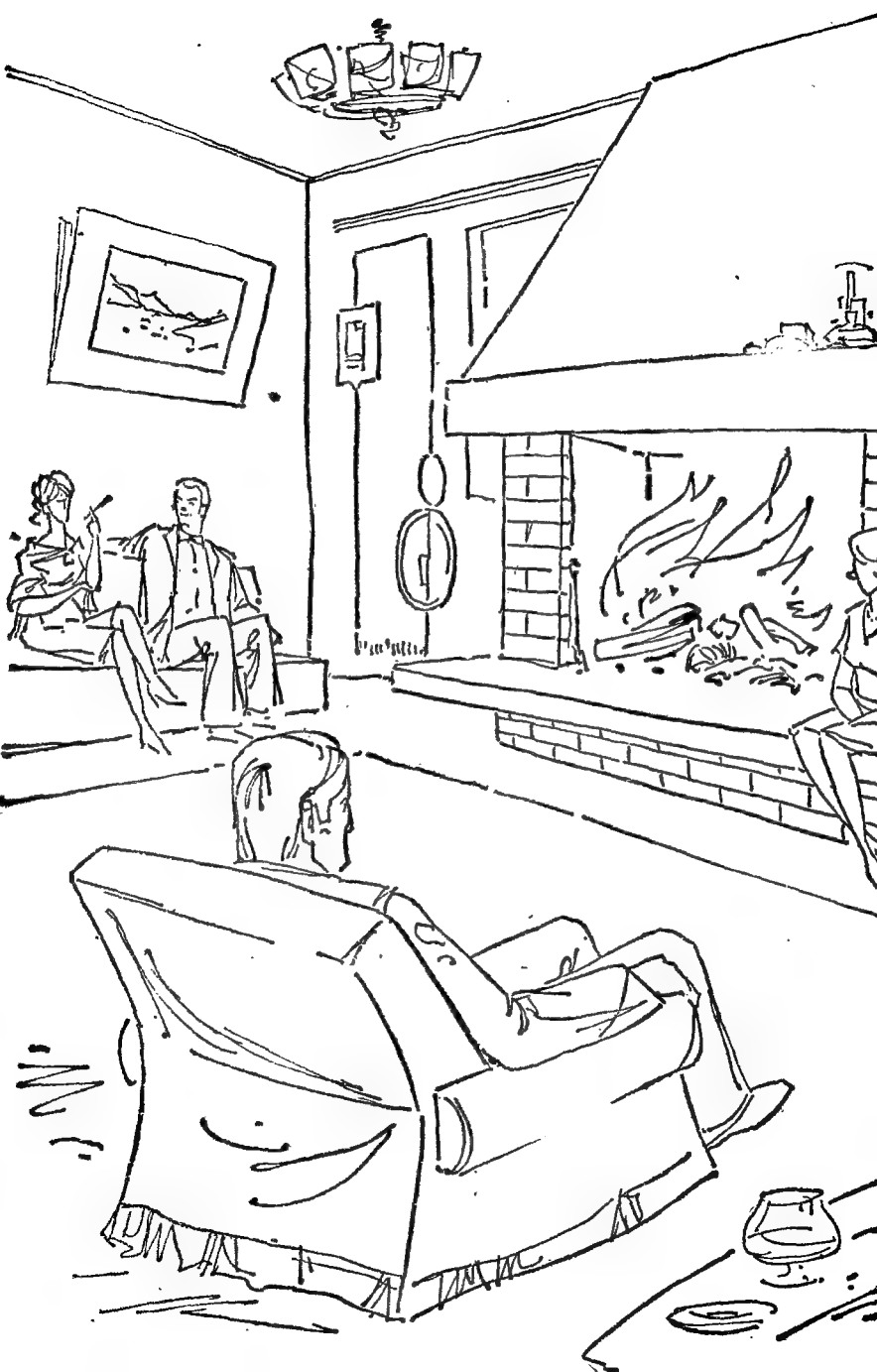
Toată această bogăție, perfecțiune, măreție îl izbi și-l intimidă totodată. O Doamne, câtă deosebire de Los Cisnes, gândi el. Acolo frumusețea ei putea să înflorească nestingherită, aici însă toată această splendoare parcă era menită s-o copleșească și s-o anihileze.

Cauciucurile scîrțîiră ușor pe prundul aleii. Mașina făcu o curbă și se opri în fața intrării. Cîțiva valeți se repeziră afară, urmați de o mulțime de cîini care săreau agitați.

— Slavă Domnului, sîntem iar acasă — exclamă Fielding emoțional.

Seara următoare. Cina se terminase. Nu fusese una din acele mese austere care intrau în costul călătoriei pe *Aureola* sau ca acelea preparate rapid de Corcoran și compuse din cafea și crochete mexicane. Fusese o masă simplă, în același timp simplă și gustoasă — „o mâncare cumsecade“, cum obișnuia să spună Michael. „Hai să mergem să înbucăm ceva, — spunea el rîzînd, slavă Domnului, ne mai putem oferi o mâncare cumsecade“... Așa că se așezară la o „mâncare cumsecade“: stridii grase de Whitstable; o supă de iepure, concentrată și hrănitoare; somn de Tweed la grătar; piept de pui fraged care se topea în gură; sparanghel soté; un suflé rumenit care aburea în farfurie; apoi o specialitate, ceva foarte savuros provenind din bucătăria alsaciană.

O nu, nu era de loc o masă fantastică. Și totuși te puteai lipsi foarte bine de cîte un fel de mâncare fără să rămii flămînd. Harvey se lipsi de mai multe, iar Mary nu gustă decît din unul singur. Numai prezența celor trei lachei cu epoleți de amiral și maniere de arhiduci salvă masa de o simplitate cu totul bucolică. În ciuda zbuciumului care îi răscolea sufletul, Harvey nu putea să nu se întrebe dacă oamenii aceștia erau reali, dacă fiecare dintre ei avea un suflet, o personalitate, o viață proprie? Dar însuși castelul acesta, exista oare adevăr? Nu, nu era nici o plăsmuire — se afla într-adevăr în împărăția luxului, un lux plin de farmec și rafinament. Nu trebuia să faci nimic, totul îți venea de-a gata. Erai trezit, ți se servea ceaiul, ți se pregătea baia, te așteptau prosoapele încălzite. Hainele, lenjeria, ghetetele apăreau miraculos, ca din senin, călcate, împăturate, lustruite. Erai bărbierit, îmbrăcat, invitat cu amabilitate, să cobori pentru gustarea de dimineață. Și acesta era abia începutul. Nu aveai decît să ceri ca să ți se aducă orice, absolut orice. Harvey simți din nou crescînd în el o revoltă surdă. Doamne, era de-a dreptul sufocant! Nu puteai lua o țigară fără ca un servitor respectuos să nu apară imediat în fața ta cu un chibrit aprins.

Se uita gînditor la butucul care ardea fîsînd în golul căminului de marmură. Se aflau cu toţi în salon — el într-un fotoliu în apropierea focului, Mary — pe o banchetă joasă lângă grilaj ; Michael şi Elissa şedeau pe divanul adînc şi moale făcîndu-şi siesta. Nimeni nu vorbea. Butucul sîsîia şi trosnea. Pe tapetul vechi, chinezesc, pictat de mină, papagali de argint se avîntau în albastrul transparent al cerului. Cîteva picturi de Lely dominau graţios întreaga scenă. Un buchet mare de orhidee se ogîndea pe suprafaţa netedă, lustruită de vreme şi de mîini harnice, a unui scrin de stejar. Pe consola căminului se afla un portret al lui Mary... la care Harvey nici nu îndrăznea să se uite.

— Să vă spun ceva ! — întrerupse Elissa tăcerea cuibărindu-se mai comod pe divan. — Azi dimineaţă m-am trezit cu senzaţia netă că astăzi mă voi plictisi îngrozitor. Dar parcă nu e chiar aşa. Mai curînd aş zice că am stat toată ziua visătoare. Îmi pare bine că m-ai trimis la biserică, Michael. Este într-adevăr foarte liniştitor şi plăcut. Mi-am adus aminte de misionarul acela, — se opri. — Cred că pentru el a fost o experienţă care s-ar putea să-l folosească.

Mary, ghemuită pe bancheta ei lângă vatră, se uita cu ochii pierduţi la butucul arzînd.

— Dar pentru sora lui ? şopti ea.

Elissa întinse mîna după o ţigară.

— Nu fii urîcioasă, dragă. Îmi strici toată, buna dispoziţie. Se făcu tăcere.

— Da, s-a dus. Foarte urît din partea ta. Şi în toată casa asta nu se găseşte un suflet care să fie drăguţ cu mine. Ce Dumnezeu să fac ?

Mary, absorbită din nou de gîndurile ei nu răspunse nimic. Dar Harvey simţi că începe să fiarbă :

— De ce nu încerci să lucrezi ceva, aşa pentru variaţie — spuse el.

— Să lucrez ! — Elissa se uită la el cu ochii mari, cu o grimasă de dispreţ.

Michael scoase încet trabucul din gură şi îl duse la nas ca să-i simtă aroma.

— Ei, eu aş zice, — interveni el, — că fiecare dintre noi îşi îndeplineşte obligaţiile care îi revin.

— Obligaţiile voastre ! — replică Harvey cu amărăciune. — Şi care sînt, mă rog aceste obligaţii ? Staţi aici toată ziua — min-

cați și dormiți!... Și bineînțeles vă distrați fiecare cum puteți. Elissa face colecție de amanți. Dumneata faci colecție de centenari. Din cînd în cînd plecați la Londra. Acolo mîncăți și dormiți ceva mai mult. Pe urmă vă duceți la teatru ca să vedeți o duzină de piese stupide. Dumneata expui o micșunea albastră pe care alteceineva a cultivat-o pentru dumneata. Ți se acordă o medalie. După aceea alergi să inaugurezi un bazar, o serbare, un festival de binefacere...

— Dar, la naiba — zîmbi Fielding, — mai e și Buckden-ul, nu-l așa ?

— Dumneata n-ai făcut nimic ca să-l ai, răspunse Harvey plictisit. — Nu l-ai cîștigat dumneata. Toate aceste hectare de pămînt, căminele de bătrîni, păunii, lacheii, bogăția, ploșnițele — totul ți-a căzut așa, plească în poală.

Michael chicoti amuzant.

— Dumneata însă uiți de impozite. Știi, să fiu al naibil, pe vremurile astea grele trebuie să te zbați toată ziua ca să poți avea o mîncare mai cumsecade.

Harvey nu mai răspunse nimic. Dar Elissa aruncă o privire piezișă către Mary, pe urmă rîse ușor, cu aerul ei ironic :

— Bate un vînt de democrație. Parcă aud niște șoapte despre simplitate. Înapoi, la deliciile traiului auster de altă dată. „Viața e o luptă aspră“, ca în deviza marinarilor din familia Mainwaring.

Nimeni nu mai spuse nimic. Cîțva timp domni tăcerea. În cele din urmă Michael se ridică, luă o nouă țigară și îi tăie vîrfurile.

— Haideți, să nu ne anchilozăm. Să facem ceva ca să dovedim că nu sîntem chiar atît de leneși. Să jucăm un biliard. Ce zici, facem o partidă, Lissa ?

— Biliard, — făcu Elissa ca și cum ar fi văzut o broască rîloasă.

— Da, vrei să facem o partidă ? — repetă el. — O să jucăm în patru. Mă duc să spun să ne pregătească masa. Veniți și voi peste cîteva clipe. — Își aprinse trabucul și se îndreptă spre ușă.

Elissa oftă uitîndu-se în urma lui.

— Cum se face, — murmură ea înălțînd sprîncenele, — cum se face că în momentele cele mai grozave și palpitante Michael e întotdeauna atît de neserios ? Tocmai ajunsesem la punctul cel

mai important. Ce ar fi trebuit să facem ! Dar acum... Aruncă o privire înspre cei doi și zîmbi. Se ridică în picioare, căscă și fără să mai spună un cuvînt ieși legănat din cameră.

Erau singuri. Pentru prima oară din dimineața aceea, la Los Cisnes, singuri. Era ceva alît de neașteptat, încît Mary se înfioră. Stătea complet nemișcată, ca și cum i-ar fi fost teamă să facă cel mai mic gest. Pe urmă după un timp destul de lung, își înalță încet privirea. Se uită drept în ochii lui. Tot ce se întîmplase în ultimile zile se topi și dispăru. Își reținu brusc respirația și strigă :

— E adevărat... ceea ce spune ! Ce-o să ne facem noi.. de aici înainte ?

Ochii ei erau întunecați și trîști, dar privirea deschisă, luminată de o maturitate nouă și profundă. Flăcările aprindeau lumini jucăușe în părul ei, pe gît și pe brațe, care apăreau albe din rochia neagră pe care o purta. Obrazul încă palid, păstra un calm aparent, dar buzele aveau un tremur ca de durere.

Harvey nu spuse nimic, nu se mișca, dar ochii lui se agățară lacomi de privirea ei. Da, — își zicea, — cel puțin vom ști — fiecare dintre noi — ce ne așteaptă.

— Nu e bine să mai amînăm lucrurile, — șopti ea. Trebuie să privim adevărul în față. Acum știi mai bine care este viața pe care o duc eu. Acum înțelegi de ce am simțit nevoia să evadez, ca să trăiesc mai simplu, departe de existența asta care mă apasă și mă înăbușă. Ai auzit ironiile Elissei. De fapt are dreptate. Toate acestea nu mi-au plăcut niciodată, nu au nici o legătură cu mine. Dar nu-mi dădeam seama pe deplin de asta pînă nu te-am întîlnit. Și este adevărat ceea ce spui despre muncă. Ai trezit ceva în mine. A sosit timpul să nu mai admit să fiu tratată ca o fetiță visătoare... A sosit timpul să nu mai oftez după grădini fermecate... Așa ceva nu mi se mai potrivește... Acum sînt femeie. Aș vrea să fac ceva, să dau ceva, astfel încît să pot primi ceva în schimb. Și mai ales acum, mai mult ca oricînd. M-am schimbat, am devenit alta. O, Harvey, abia acum simt c-am crescut mare. M-am măritat cu Michael cînd aveam optsprezece ani. Habar n-aveam de nimic. Îmi plăcea... și atît. Nici el nu a cerut altceva — nici atunci și nici acum. Dar vezi, — spuse cu glasul stîns — dăr vezi și tu cît este de bun... — se opri scurt. Își strînse degetele cu atîta putere încît deveniră mai

albe decât obrazul ei. — E îngrozitor.. îngrozitor... Să iubești atât de mult și să nu știi ce să faci.

Harvey își simți din nou inima bătînd ca o limbă de clopot. Spuse ca prin vis :

— Cîndva ai venit după mine... la Los Cisnes.

— Da, știu, o știu prea bine, — răspunse ea. — Dar atunci nu mă gîndeam ce fac, cred că eram bolnavă. Eram incapabilă să gîndesc. Am venit la tine instinctiv... — Pieptul i se ridică și se lăsa agitat. Într-un elan de dorință Harvey ar fi vrut să-și îngroape capul la pieptul ei.

— Știi bine, — spuse cu glasul sugrumat, — știm amîndoi că între noi s-a produs ceva care ne-a legat pentru totdeauna. Se făcu tăcere. Pe urmă Mary spuse în șoaptă.

— Știu asta... de foarte multă vreme. Îți aparțin numai ție. Dar ce-i de făcut? Nu sînt liberă să fac ceea ce vreau. N-aș putea... O, n-aș putea să-l rănesc pe Michael.

— Crezi că ar suferi chiar atât de mult ?

— Nu știu, nu sînt în stare să mă gîndesc. Cred că nici n-ar înțelege. Ar rîde doar. N-ar avea nici un rost să încerc să-l explic — ai văzut și tu. Ar trebui să plec, — pur și simplu, să plec fără să-i spun nimic. Este o lașitate să cedezi, sau este un act de curaj ? M-am gîndit atât de mult încît au început să mi se încurce gîndurile în cap. Ți-am spus încă pe vapor, cît de mult mă dezgustă tot ce este sordid și animalic. — Vocea i se frînse, dar se reculese și continuă. — Femeile care au amanți — pasiuni ce se aprind și se sting ca un foc de paie — este ceva urît, care mă îngrozește. Am căutat să-mi făuresc un ideal, o anumită linie de conduită. Am căutat să trăiesc altfel. Dar acum toate acestea s-au năruit. Nu mai pot deosebi binele de rău. Și mă gîndesc tot timpul : cum voi putea trăi fără tine ? — Glasul îi tremură și se stinse topindu-se în tăcerea din odaie.

El îi luă mîna și șopti :

— Idealul pe care ți l-ai făurit nu s-a năruit, Mary. În tine nu există nimic care să nu fie frumos. Te iubesc.

Își înălță capul și se uită la el cu ochii ei mari și întunecați.

— Și eu te iubesc.

În clipa aceea ușa se deschise și Fielding apăru din nou în cameră. Cu tacul în mînă, se opri și se uită la ei. Tuși stingherit, pe urmă încercă să zîmbească.

— Veniți să jucați și voi. Lissa zicea tocmai că vrea să joace pool, dar dacă nu e în patru, n-are nici un haz.

Se lăsă o tăcere adâncă. Lui Harvey îi năvăli singele în obraz, apoi se retrase tot atât de brusc, făcându-l mai palid decât înainte. Cu același zîmbet, Fielding continuă :

— Îmi pare rău că am dat buzna așa, nici una, nici două. Poate nu aveți chef de joc. Veniți și voi, dacă vreți, după ce... după ce terminați.

Mary își plecă privirea ; tot trupul păru că îi atîrnă fără vlagă. Se sprijini de consola căminului și rosti cu un glas stins, străin :

— Michael, sînt obosită. Cred că e mai bine să mă culc.

În aceeași clipă fu lîngă dînsa.

— Dar bine înțeles. Într-adevăr, te rog să mă ierți. Îmi pare rău. Dar este prima ta seară pe picioare. Sînt un măgar că am uitat. Dă-mi voie să sun. Lasă-mă să fac ceva.

Ea se desprinsese de lîngă cămin și, cu ochii în pămînt, se îndreptă încet spre ușa.

— Nu face nimic, — spuse cu același voce stinsă, — dar cred că acum ar fi mai bine să plec, dacă n-ai nimic împotriva.

— Sigur că nu. Mai încape vorbă ! — O luă de braț cu un aer vinovat. Era mișcat — sincer mișcat — o va conduce în camera ei. Scările, știi... ce urît din partea lui că a uitat !

Ieșiră din cameră împreună, iar Harvey rămase multă vreme cu ochii ținîți la ușa închisă. Se simțea paralizat. De-ar fi putut măcar să facă ceva, de-ar fi putut să se bată... așa, cum se bătuse cu Carr. Ar fi vrut să lovească, să distrugă. Dar ce putea face împotriva unui om atât de blînd ca Fielding ? Își dădea seama din ce în ce mai mult că nu putea să facă nimic. Se înfioră. Era cu neputință să mai îndure. Nu, nu putea să mai suporte această situație. Trebuia să plece de acolo... undeva... oriunde. Se repezi la ușa venețiană care dădea spre terasă. Trase la o parte draperia, deschise ușa și ieși. Traversă pajiștea udă de rouă. Aerul rece nu-i răcori fruntea înfierbîntată. Îl urmărea amintirea chipului ei care se contura în întunericul ceșos. Străbătu parcul și ajunsese la aleea de ulmi. În spatele lui, castelul părea un uriaș monstru adormit.

Trebuie să scape dintre zidurile acelea care se îngrămădeau în jur, îl înăbușeau. Da ! Avea senzația că-și croiește drum printr-o masă de vată care îi umple gura, ochii, urechile — înota

prin vată — dar în sfârșit era liber, trecu pe lângă căsuța portarului, și ajunse la șosea. Mergea repede, tot mai repede, cu capul în piept, bălăbănindu-și brațele ca un nebun. Deodată auzi fluieratul unui tren. Înălțându-și capul zări lumina roșie a locomotivei care intra în stație. Începu să alerge și trecu în goană pe lângă funcționarul de la poartă care tocmai anunța plecarea trenului de Londra. Sări din mers într-un vagon și se cuibări în colțul unui compartiment. Rămase nemișcat și mut, în timp ce trenul străpungea întunericul nopții.

Un cărbune stins căzu pe grătar cu un sunet sec, accentuînd și mai mult tăcerea care domnea în salonul luminat, dar sărăcăcios din apartamentul lui Harvey. Ismay, cufundat în fotoliu, cu picioarele sprijinite de grilajul căminului, își dresе glasul, nehotărît; ar fi vrut să spună ceva și totuși parcă îi era teamă să rupă această tăcere. Aruncă o privire pe ascuns spre Harvey care ședea în fața lui, de cealaltă parte, sub lampa cu abajur galben care arunca o lumină indiferentă peste mobila tare, de proastă calitate, peste căminul monumental, biroul prăfuit din colțul camerei, obloanele trase, ceștile groase de cafea — goale și nespălate — peste fața de masă uzată, cu broderii pretențioase, de genul „un pol jumate bucata, doamnă“ de la solduri.

Era joi seara, după plecarea precipitată a lui Harvey de la Buckden. Afară, pe Vincent Street, o ceață rece de martie urca dinspre fluviu, înghițind zgomotul circulației care se auzea tot mai stins, mai depărtat la ora aceea târzie. Într-adevăr, în aceeași clipă micul ceas albastru de pe consola căminului bătu repede de zece ori, ceea ce îi dădu lui Ismay prilejul să înceapă conversația.

— Ei bine, — exclamă el înainte ca ecourile să se fi stins, — am impresia că astăzi ești mai vorbăreț ca oricînd.

— Serios?

— Nu mi-ai povestit mai nimic, omule. Chiar nimic.

— Nu?

Ismay se foi nerăbdător.

— Recunosc că ai trăit o aventură ciudată, aș zice chiar foarte ciudată.

— Într-adevăr.

Ismay rîse scurt.

— Nu că te-aș fi crezut omul potrivit pentru asemenea... hal să zicem... fantasmagorii.

— Nu?

— Bineînțeles că nu! Întotdeauna ai fost omul care a zis lucrurilor pe nume, nu-i așa? Aveai întotdeauna pregătită cîte

o cărămidă grea, foarte științifică, cu care să faci țândări ceea ce numeai tu frumoasa vitrină a iluziilor vieții.

Un timp destul de lung Harvey nu răspunse nimic, pe urmă rosti cu un glas incolor :

— Acum nu mai am nici un fel de cărămizi.

Se lăsă iarăși o tăcere ciudată, apoi Harvey își ridică încet capul :

— Să-ți spun ceva, Ismay, — declară el. — Am învățat ceva care m-a lecuit de raționalismul meu rece de odinioară. Există pe lume o mulțime de lucruri de care habar n-aveam mai înainte — lucruri inexplicabile care depășesc rațiunea noastră. Ne închipuim că știm totul și când colo nu știm nimic... Absolut nimic.

Ismay se îndreptă în fotoliu.

— Hai lasă, omule. Doar nu vorbești serios ? Nu înțeleg...

— Nu ! — izbușni Harvey aprig. — Tu nu înțelegi asta. Și nici eu nu înțeleg. Dar, Dumnezeule mare, aceasta îți dă de gândit !

— Se făcu o tăcere adâncă. Ismay încercă să spună ceva, dar se răzgîndi. Se uită la Harvey dintr-o parte, apoi își întoarse iarăși privirea. Făcu un gest vag din umeri. Nu vroia să continue pe această temă. Ia naiba ! Avea propriile lui convingeri practice asupra tuturor acestor prostii insesizabile. Lui să i se arate un apendice perforat și el va ști foarte bine ce are de făcut. Dar așa ceva ? Și apoi, după ce totul s-a terminat, ce importanță mai avea ? Principalul era că Harvey s-a întors, sănătos la trup și suflet, gata — se vedea că era gata, — să ia totul de la început. Planul său fusese bun. A știut-o chiar de la început și avusese dreptate. Fără să dea atenție ceasului ieftin de pe cămin, scoase ceasornicul său fin de buzunar, se uită la el și închise capacul la loc cu un țâcănit ușor.

— Și acum, ce naiba ai de gând să faci ? — întrebă cu o veselie bruscă.

— Ceva la care s-ar fi gândit poate Corcoran — răspunse Harvey încet. — În legătură cu nevoia de a ține capul sus. — Cită din memorie : „Lasă-mă să plec de la toate acestea nu plîngînd, ci cîntînd ca lebăda“ — e din Platon, Ismay. — Apoi adăugă cu un zîmbet slab : — „Platon ăsta a fost un tip măreț — ar trebui să-l citești, tînere, dacă ai ceva timp liber“.

— Ai să pleci, pe dracu, — strigă Ismay. — Știi foarte bine că n-ai să mai pleci nicăieri. Ai devenit un alt om... datorită mie. Și trebuie să dovedești că am dreptate. — Se ridică în picioare,

își luă paltonul de pe scaun, îl îmbracă și se încheie la toți nasturii. Pe urmă scoase cu grijă din buzunar mănușile galbene, își luă pălăria și umbrela. Mai zăbovi puțin: — Între altele, — își luă un aer de parcă ar fi anunțat o veste proastă: era momentul să dea la iveală surpriza pe care o păstrase pentru sfârșit: — Există un post vacant la Central Metropolitan. — Făcu iarăși o pauză. — M-am gândit că poate te interesează, că poate chiar ai să vrei să faci o cerere.

Harvey îi aruncă o privire rapidă. Se lăsă un moment de tăcere.

— Vorbești despre Spitalul cel nou din Tuke Street? Cei de acolo n-or să vrea... N-or să mă angajeze niciodată la ei.

Ismay își inspectă unghiile cu acea indiferență pe care obișnuia s-o arboreze în momentele importante.

— În locul tău eu aș face o încercare.

Harvey zîmbi trist.

— Tot mai aranjezi treburile universului, Ismay?

— În orice caz, ale unei părți destul de importante.

— Vrei să spui...

— Vreau să spun că poți foarte bine intra acolo. N-am lăsat să crească iarba. Săptămîna trecută am vorbit de două ori cu Craig. Despre asta. Poate că acum în sfîrșit ai înțeles despre ce-i vorba? De fapt, ei vor să te angajeze. — Uită de unghii și se lăsă furat de un entuziasm juvenil. — E un mare noroc că te-ai întors tocmai acum! Spitalul e nou... Oamenii cumsecade, — vei putea lucra cu ei — iar laboratorul este cel mai bine utilat din Londra. Ai toate posibilitățile să-ți desfășori munca. — Se opri scurt. — Ești de acord?

În tăcerea din cameră se auzeau parcă bătăile unei inimi. Harvey avea impresia că revine de foarte departe. Să lucreze! Sigur că dorea să lucreze. Îl năpădi un val subit de speranță. Toate simțurile i se trezeau treptat din abisul acela de melancolie ca să se concentreze împreună asupra viitorului. Trecutul era departe. Acum... Da... În fața lui stătea viitorul.

— Da, — articulă el în cele din urmă. — Sînt de acord. Ismay își îndesă pălăria pe cap.

— Știam eu, — strigă el. — Am să-l sun pe Craig cum ajung acasă. — Zîmbetul îi luminează toată fața. La ușă se întoarse, duse umbrela la umăr. — Ai să le arăți tu, Harvey. Ai să-i faci tu pe cei de la Victoria să crape de necaz. Ți-am spus eu că așa va fi. Să știi, ziua aceea nu mai este departe.

— Nu vreau să fac în necaz nimănui, — spuse Harvey încet. — Totul s-a schimbat. Mi-am pierdut îngîmfarea prosteasca de odinioară. Nu vreau decît să muncesc, să muncesc cu umilință, Ismay. Vreau numai să încerc... să încerc...

Dar Ismay nu-l mai asculta. Cuvintele îi fură acoperite de zgomotul ușii închise. Ismay plecase.

Harvey rămase în mijlocul camerei. Deasupra tăciunilor aprinși, care se stingeau încet în cămin, mai pîlpîiau slab ultimele flăcări albastrii. Era ostent. Și totuși, în ciuda oboselei, o energie nouă, neostoită strălucea în el ca o lumină prin ceață. Să lucreze! Oftă din adînc. Era o șansă mare, unică, pe care o datora lui Ismay. N-o va lăsa să-l scape, pentru nimic în lume. Simțea cum crește în el o nouă credință, o nouă inspirație.

Trupul îi era încă moale, vlăguit, nu avea ce face. Totuși, mînat de o forță invizibilă se urni din loc și se duse la mica lui masă de lucru. Toate erau aceleași, la locul lor. — Microscopul, centrifuga, lamelele, reactivii, eprubetele. Prăfuite, foarte prăfuite și nefolosite. De pe perete, micul portret în creion al lui Pasteur se uita la el cu o expresie austeră.

Subit simți cum îl cuprinde dorința de a lucra. O să încerce, sigur, o să încerce. Niciodată încă nevoia aceasta nu fusese mai imperioasă, senzația de trezire spirituală, mai deplină. Luă în mînă o eprubetă. Contactul cu sticla rece îl reconfortă și îl liniști. Va putea să lucreze din nou. Va lucra!

În jurul lui liniștea era adîncă. Casa era cufundată în tăcere, zgomotul străzii amuțise.

Se gîndi la Mary și evocă în minte chipul ei, privirea pierdută, înstrăinată. Se strădui să reconstituie filmul întîmplărilor. Dar fragmentele nu vroiau să se înlănțuie și nici o ființă omească nu va putea vreodată să le facă să se înlănțuie. Și totuși aventura lui a fost reală, totul s-a întîmplat adevărat. Înțelese cu un oftat că ceea ce trăise atunci făcea acum parte din trecut. Viitorul... nu-l cunoștea și nici nu putea să-l prevadă. Dar cel puțin îi rămăsese amintirea lui Mary — un ideal de acum înainte indisolubil legat de munca lui.

Și cum stătea acolo, cu o expresie de melancolie și oboseală, acea oboseală imensă care îi stăpînea întreaga ființă, percepu un zgomot vag care venea parcă din strada pustie și se furișă către el, din ceața de afară. La început nu dădu atenție. Dar zgomotul se repetă la ușa de la intrare. Era un sunet ciudat, ca și cum cineva ar fi atins ușa. Întoarse capul încet. E vîntul, își spuse.

Afară însă nu era vînt. Sau poate e Ismay care o fi uitat ceva și acum s-a întors. Dar nu era nici Ismay.

Inima i se strînse. Din nou se auzi un scîrșîit în tăcerea casei — un scîrșîit slab, ca de pași ușori prin vestibul. Nu e nimic, absolut nimic, își repeta cu disperare. Știa că nu poate fi nimic și totuși fața i se făcu albă ca varul. Inima zîcni și se opri în loc. Nu se mai auzea nici un zgomot, însă în cameră plutea o undă de parfum distinct, îmbătător. Era parfumul florilor de frezia...

Sfîrșit